

ART. SZKOLNE PAPIERNICZY MOCNE OKŁADKI
ZAKOPANE ul. Witkiewicza 8 Pon. - Sob. 8:00 - 18:00 NA PODRĘCZNIKI

Informator dla turystów str. 22-23

ROK XXXIV
 NR 36/1740
 CENA: 5 zł
 (w tym 8% VAT)
 USA \$ 3.00 7
 WRZEŚNIA 2023 r.
 Nr indeksu 379417
 ISSN 1231-5818

TYGODNIK Podhalański

cafe
 Tygodnik Podhalański

**KAWA
 Z BARDZO
 FAJNYM
 WIDOKIEM
 NA TATRY**

IV piętro SDH Granit
 ZAKOPANE
 ul. Kościuszki 3

REKLAMA

Pamięci Kacpra Tekielego

Ponad pół tysiąca zawodników pokonywało pięciokilometrową trasę, by pokazać, że z chorobą nie tylko można żyć, ale trzeba walczyć.

str. 21

Magdy klimatyczne boje

Zmianę klimatu zaczyna się od własnego podwórka. str. 16

Dyrektorka momentalnie zawieszona

Był płacz nauczycielek, krzyki, emocjonalne przyznawanie się do winy, a wreszcie decyzja.

Józef Figura

Tak wyglądał pierwszy dzień po oficjalnym rozpoczęciu roku szkolnego w katolickiej szkole w Starem Bystrem Na Skałce. Korytarz niewielkiej szkoły wypeł-

nił się do ostatniego wolnego miejsca. Przyszli głównie rodzice, ale także wielu nauczycieli - w większości byłych. Ten rok z dawnej kadry zaczęła jedynie trójka z całego grona.

dokończenie str. 8

Kościelna cenzura

Krakowska kuria ocenzurowała program festiwalu Muzyka na Szczytach. Nie zgodziła się na Mozarta i Beethovena.

Beata Zalot

Po raz pierwszy w 15-letniej historii festiwalu Muzyka na Szczytach w Zakopanem nie będzie ani jednego koncertu w kościele.

W sanktuarium Matki Boskiej Objawiającej Cudowny Medalik na Olczy w Zakopanem miały się odbyć cztery koncerty.

dokończenie str. 4

COS STRASZNEGO

Młodzi Ukraińcy mówią o dyskryminacji, a obsługa pływalni o notorycznym łamaniu regulaminu. str. 6

CZERWIENNE

Bez szkoły

Trwa rozbudowa podstawówki w Czerwienem. Uczniowie uczą się w Cichem. str. 5

CZARNA GÓRA

Ślizgowce wróciły na Litwinę

Po stu latach od zorganizowania pierwszych polskich zawodów szybowcowych - latające maszyny powróciły na historyczne startowisko. str. 21

WYBORY

PiS odkrywa karty

Na liście kandydatów Andrzej Gut - Mostowy, Jan Piczura i Ewa Przybyło, była burmistrz Rabki-Zdroju. str. 3

RABKA-ZDRÓJ

Woda zabrała fortunę

Ponad sześć milionów złotych dotacji z Urzędu Wojewódzkiego na usuwanie skutków ostatniej błyskawicznej powodzi, która spustoszyła centrum uzdrowiska. str. 11

Renault
care
service
 żywotność na lata

wymiana klocków hamulcowych przednich już od **319 zł**
 nikt lepiej nie zadba o Twoje Renault niż serwis Renault

anndora
 GRUPA AUTOREMO

Nowy Targ, ul. Szaflarska 170
 tel. 18 264 14 80, anndora.pl

Gdzie jest policja?

Kilka poruszających obserwacji po dwóch tygodniach w Pieninach.

W każdy letni wieczór w Krościenku na parkingu naprzeciwko kościoła chłopcy kręcą sobie „bączki”, hałasując na całą okolicę i zagrażając ludziom, którzy tam akurat spacerują lub przejeżdżają rowerem. Ani razu nie widziałam tam patrolu policji. Robią, co chcą.

W każde sobotnie i niedzielne popołudnie turyści wyjeżdżają ze Szczawnicy i Krościenka, urządzać sobie wyścigi autami i motorami - na odcinku Szczawnica - Krościenko oraz Krościenko - Tylmanowa. Ani razu nie widziałam tam

patrolu policji. Robią, co chcą.

W sobotnie popołudnie na wyjeździe ze Szczawnicy - na głównej drodze - pojawiły się dwa wyścigowe quady, całe w błocie, a kierowcy w kominiarkach. Ewidentnie zjechali z Małych Pienin i w poważaniu mają, że łamią prawo - i na szlakach, i na drodze, bo nie mieli rejestracji - bo przecież mają na głowach kominiarki i nikt ich nie rozpozna. Znowu brak patrolu, który by ich zatrzymał i wlepił takie mandaty, żeby już nie wrócili. Do roboty, naprawdę.

Maria Dyda

Redakcja zastrzega sobie możliwość dokonywania skrótów w listach.

Cytat tygodnia

- Gdy zaczynaliśmy z Nowotarskim Alarmem Smogowym na Podhalu, to o fotowoltaice czy pompach ciepła mało kto mówił. Nie przypuszczałam nawet, że po kilku latach to będzie na topie, że będzie to możliwe. Że to będzie napędzać firmy. Te, które dotąd produkowały kotły, przestawiają się na pompy ciepła, a architekci będą projektować domy bez kominów i kotłowni. Bo takie jest zapotrzebowanie - **Magdalena Cygan**, jedna z założycielek NAS.

Komentarze z internetu

Dotyczące zamknięcia na dwa lata schroniska PTTK na Hali Kondratowej w Tatrach

● Niech wyremontują, ale niech wróci w dzierżawę dotychczasowej gospodyni. To za takich ludzi kochamy schronisko. Oddają duszę, serce i miłość temu miejscu. Schronisko z nazwy ma dawać schronienie, a nie full wypas. Nie oddawajcie go w obce ręce. Straci klimat, duszę i ciepło, które tam było. Nie chcemy kolejnego drogiego miejsca, chcemy skromnie i swojsko. **(Olivia Szulc)**

● Byłoby tylko nie przedobrzyli jak z Kubusiem Puchat-

f 24tp.pl

kiem na wetlińskiej. Pewnie za mało ekskluzywnych hoteli w mieście. Na pewno znajdują się prawdziwi turyści tęskniący za kawałkiem podłogi, gdzie można było rozłożyć karimatę **(Zbigniew Zawodniak)**

● - Byłoby po remoncie nie zrobili tu drugiego Murowańca, MacDonalda w sercu Tatr **(Karlina Napierała)**

● Przed wojną przez pół roku wybudowali kolejkę na Kasprowy. Ciekawe, co tu będzie po dwóch latach? **(Maciej Piskorski)**

zebrała: bz

Liczba tygodnia

728

zawodników wystartowało w Biegu po Oddech, pokonując pięciokilometrową trasę ulicami Zakopanego, by pokazać, że z mukowiscydozą nie tylko można żyć, ale trzeba też walczyć.

REKLAMA

196 88
602 822 666

Pobierz bezpłatną aplikację
i zamów taxi

www.eurotaxizakopane.pl

PORADY PRAWNE

Polsko-amerykańskie obywatelstwo - o czym warto wiedzieć

Fot.: Bartłomiej Jurecki

Agata Czarnota, szefowa Polsko-Amerykańskiej Kancelarii Prawnej.

Posiadanie podwójnego obywatelstwa wiąże się zarówno z prawami, jak i obowiązkami.

Polskie przepisy regulują kwestie obywatelstwa w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz w ustawie z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim. W Polsce nie ma zakazu posiadania podwójnego obywatelstwa. Jednakże osoba posiadająca obywatelstwo polskie i amerykańskie będzie traktowana wobec polskich władz, jakby była wyłącznie polskim obywatelem.

ży granicznej może, a wręcz powinien, nie wydać zgody na przekroczenie granicy.

Komplikacje formalno-administracyjne

Posiadanie polsko-amerykańskiego obywatelstwa może stanowić przyczynę komplikacji natury formalno-administracyjnej. Najczęstszym przypadkiem jest zmiana nazwiska np. w wyniku zawarcia małżeństwa bądź zadeklarowanie zangieliszczonyj formy polskiego nazwiska podczas procesu naturalizacji w USA. W wyniku tych działań powstaje konieczność sprostowania bądź zmiany nazwiska w polskich aktach stanu cywilnego. Zaktualizowania danych zawartych w dokumentach należy dokonać za każdym razem, gdy ulegają one zmianie (np. gdy zmieniamy stan cywilny bądź gdy chcemy powrócić do starego nazwiska). O istotności bieżącej aktualizacji danych przekonują się osoby, których ważność dokumentów tożsamości wygasła i muszą wyrobić nowy polski paszport czy dowód osobisty. Dotyczy to również spraw spadkowych i rodzinnych. Sprostowanie danych osobowych bywa czasochłonne, szczególnie dla osób będących poza granicami Polski. Polonia amerykańska może załatwić sprawy dotyczące wspomnianych kwestii w najbliższym

Przekraczanie granicy

Dzierżenie obywatelstwa dwóch lub więcej państw nie sprawia, że dana osoba będzie traktowana w sposób uprzywilejowany. Należy o tym pamiętać chociażby przy przekraczaniu granicy. Osoba z polsko-amerykańskim obywatelstwem powinna przy wjeździe na terytorium RP posłużyć się polskim paszportem i tym samym paszportem posłużyć się przy wyjeździe z kraju. W przeciwnym razie, używając amerykańskiego paszportu na terytorium RP, będzie traktowana jako cudzoziemiec. W konsekwencji wiąże się to również z ograniczonym czasem pobytu, który wynosi maksymalnie 90 dni w okresie 180-dniowym. Warto pamiętać, że posługując się naprzemiennie dwoma paszportami przy wjeździe i wyjeździe z terytorium RP, funkcjonariusz stra-

Konsulacie Generalnym, wydziale konsularnym bądź za pośrednictwem wyspecjalizowanej kancelarii prawnej.

Nabycie obywatelstwa - wybrane aspekty

Osoba posiadająca obywatelstwo amerykańskie ubiegająca się o nadanie, potwierdzenie bądź przywrócenie obywatelstwa polskiego, nie musi zrzekać się dotychczasowego obywatelstwa. Należy pamiętać, iż zgodnie z polskimi przepisami zawarcie związku małżeńskiego przez obywatela polskiego z obywatelem amerykańskim nie powoduje automatycznie zmian w obywatelstwie małżonków. Dopiero po spełnieniu określonych przesłanek można ubiegać się o polskie obywatelstwo. Przepisy prawa amerykańskiego zawierają podobne regulacje. Natomiast w sytuacji nadania, uznania bądź zrzeczenia się obywatelstwa polskiego przez rodziców, czynność

ta obejmuje również małoletniego pozostającego pod ich władzą rodzicielską. Powyższa zasada ma zastosowanie również do małoletniego pozostającego pod władzą rodzicielską jednego z rodziców, gdy drugi rodzic wyraził zgodę na nabycie bądź utratę obywatelstwa przez małoletniego bądź nie posiada władzy rodzicielskiej. Przy czym przepisy wskazują, że osoba małoletnia, która ukończyła lat 16, musi złożyć oświadczenie o wyrażeniu zgody na nadanie, uznanie bądź zrzeczenie się obywatelstwa polskiego.

Posiadanie polsko-amerykańskiego obywatelstwa ma wiele zalet, jak i wad. Istotne jest, aby znać istniejące w obu państwach prawa i obowiązki z nich wynikające.

Agata Czarnota
Polsko-Amerykańska Kancelaria Prawna
T: +48 882 157 41 (PL)
T: +1 312 380 0934 (USA)
e-mail: biuro@polamlaw.com

Okiem reportera

Fot.: Jurek Jurecki

Tacy turyści to zmartwienie górali. Na nich nie zarobimy. Na dachu własny namiot, na nim dodatkowy dwukołowy transport i pewnie na co dzień termos z kawą i kanapki.

PiS odkrywa karty

Na liście kandydatów Andrzej Gut-Mostowy, Jan Piczura i Ewa Przybyło, była burmistrz Rabki-Zdroju.

Politycy Prawa i Sprawiedliwości podczas sobotniej konferencji prasowej w Nowym Sączu przedstawili listę kandydatów w zbliżających się wyborach parlamentarnych.

Na czele listy są **Ryszard Terlecki** i **Arkadiusz Mularczyk**. Co ciekawe, pierwszy z nich pochodzi z Krakowa, i po raz pierwszy reprezentować ma region dawnego województwa nowosądeckiego. Na czwartym miejscu listy znalazła się **Anna Paluch**, a tuż za nią **Edward Siarka**. Nie mogło zabraknąć też aktualnego wiceministra **Andrzeja Guty-Mostowego**, który wcześniej pełnił swój mandat jako poseł Platformy Obywatelskiej,

Porozumienia Jarosława Gowina, by na koniec wylądować w rządzie PiS.

Przedstawiciele partii zaprezentowali się na rynku w Nowym Sączu. Stawiają sobie za cel zdobycie przynajmniej 8 mandatów. Tymczasem lista chętnych do ich objęcia jest znacznie dłuższa i obejmuje aż 20 osób. Pod koniec stawki, na 18. miejscu pojawiło się nazwisko **Ewy Przybyło**, byłej burmistrz Rabki, a obecnie prezes Związku Gmin Dorzecza Górnej Raby i Krakowa. Na

13. miejscu jest też **Jan Piczura** z Witowa, wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Małopolskiego. Wcześniej był też przewodniczącym Wspólnoty Leśnej Uprawnionych 8 Wsi w Witowie.

Tekst i fot.: **Józef Figura**

Z ostatniej chwili:

Na 20. miejscu listy pojawiło się nazwisko **Bogdana Pęka**. Tym samym skreślona została **Joanna Szewczyk-Kubacka**. Szerzej o tym piszemy na s. 11.

Anna Paluch, czwarta na liście, w środku Ryszard Terlecki (jedynek) oraz Jan Hamerski - kandydat do senatu.

Lista do Sejmu (okręg 14, region sądecki, gorlicki, limanowski i Podhale)

1. **Ryszard Terlecki**, poseł, wicemarszałek Sejmu
2. **Arkadiusz Mularczyk**, poseł, wiceminister spraw zagranicznych
3. **Barbara Bartuś**, poseł
4. **Anna Paluch**, poseł
5. **Edward Siarka**, poseł (Suwerenna Polska)
6. **Patryk Wicher**, poseł
7. **Elżbieta Zielińska**, poseł
8. **Andrzej Gut-Mostowy**, poseł, wiceminister sportu i turystyki

9. **Jadwiga Wójtowicz**, radna województwa małopolskiego
10. **Wojciech Włodarczyk**, radny powiatu limanowskiego
11. **Paweł Szczyciel**, dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krakowie
12. **Agata Zięba**, radna powiatu limanowskiego
13. **Jan Piczura**, wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Małopolskiego
14. **Przemysław Gajowski**, radny powiatu nowosądeckiego
15. **Ewa Filipiak**, radna powiatu limanowskiego
16. **Klaudia Janik-Wojtanowska**, radna gminy Łukowica

17. **Antoni Koszyk**, wicestarosta nowosądecki
18. **Ewa Przybyło**, prezes Związku Gmin Dorzecza Górnej Raby i Krakowa
19. **Jacek Król**, radny powiatu nowotarskiego
20. **Bogdan Pęk**, radny Województwa Małopolskiego

Kandydaci do Senatu:

- Wiktor Durlak** (okręg sądecko-gorlicki)
Jan Hamerski (okręg limanowski-podhalański)

Chabówka

„Patelnie” grozy

Kolejny poważny wypadek motocykla na zakopiance, znów w rejonie „patelni”.

Wyпаdek zdarzył się około 17 na dwupasmowej zakopiance w Chabówce, w rejonie „patelni”. Kierowca jadącego w stronę Zakopanego motocykla z niewiadomych przyczyn stracił panowanie nad kierownicą. Pojazd wpadł na bariery energochłonne. Motocyklista został opatrzony przez zespół pogotowia ratunkowego i zabrano

Który to już wypadek na „patelniach”...

ny do szpitala. Na miejscu działała też policja i strażacy.

To kolejny bardzo poważny wypadek na „patelniach”, jak

w środowisku motocyklowym określa się serię ostrych zakrętów na zakopiance. W tym miejscu dochodzi bardzo często do

groźnych zdarzeń również - do wypadków śmiertelnych.

Tekst i fot.: **Marek Kalinowski**

Rozśpiewana kampania

Jedna wizyta w Poroninie i była premier Beata Szydło na ustach komentatorów w całej Polsce.

Awszystko za sprawą niedzielnego spotkania z panią europoseł, które odbyło się na terenie Gminnego Ośrodka Kultury. Przybyli sympatycy Prawa i Sprawiedliwości, mieszkańcy Poronina oraz lokalni politycy. Także ci startujący w październikowych wyborach parlamentarnych. Beatę Szydło wspierali obecni parlamentarzyści: posłanka **Anna Paluch**, **Edward Siarka**, wicemini-

ster klimatu i środowiska, i senator **Jan Hamerski**.

Europoseł namawiała zebranych do udziału w wyborach. Tych parlamentarnych, samorządowych jak i w wyborach do europarlamentu. Zachęcała też do udziału w referendum organizowanym jednocześnie z wyborami do sejmu i senatu. Namawiała, by głosować na ludzi reprezentujących obóz Zjednoczonej Prawicy. Na koniec obiecała, że jeśli prawicy uda się w okrę-

gu nowosądecko-podhalańskim wywalczyć dziewięć mandatów, to ona urzędzi na Podhalu wielką potańcówkę.

Okręg nowosądecko-podhalański jest tradycyjnie okręgiem pisowskim. W ostatnich wyborach w 2019 roku partia zgarnęła 8 z 10 mandatów.

Jednak nie przez przedwyborcze obietniczki filmiki z udziałem byłej premier RP obiegły ogólnopolskie media. Swoją wokalną talent zaprezentowała zebranym po raz kolejny posłanka **Anna Paluch**. Zaśpiewała „Hej

tam, spod Tater” - pieśń 5. Batalionu Strzelców Podhalańskich. Fragment nagrania z posłanką śpiewającą „Cztery tysiące chłopców górali, hej z ciupagami na Moskali” trafił nawet do „Szkła kontaktowego” w telewizji TVN. Komentujący podkreślają, że **Anna Paluch** ze śpiewania czerpie prawdziwą radość. Co było widać i słyszeć. Natomiast **Beata Szydło** śpiewała góralską piosenkę z nietęgą miną. Oby z tą potańcówką wyszło lepiej.

rav

Zakopianki sztukowanie

Ponieważ mieszkańcy i gminne władze nie zgodziły się na rozbudowę nowej zakopianki w stronę Zakopanego, pozostaje „sztukowanie” drogi.

Wszystko po to, by usprawnić przejazd coraz większej lawiny zmotoryzowanych turystów chcących dotrzeć pod Tatry. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad ogłosiła już kolejny przetarg na przebudowę drogi między Nowym Targiem a Szaflarami. To niemal 7 km szosy, która już nie załapała się na przebudowę odcinka Rdzawka - Nowy Targ.

Pierwsze postępowanie na przygotowanie „konceptu poprawy przepustowości” tego odcinka zakopianki, ogłoszone w maju, zostało unieważnione. Okazało się, że wartość złożonych ofert znacznie przewyższała przewidziany budżet. Za interesowani mają czas na złożenie swoich propozycji do 3 października. Na przygotowanie projektu wykonawcy będzie miało maksymalnie 32 miesiące.

Tymczasem stale rośnie liczba pojazdów przemierzających odcinek z Nowego Targu do Szaflar. Ruch między 2015 a 2021 rokiem zwiększył się o 45 proc., do ponad 22 tysięcy pojazdów na dobę. W jeszcze większym stopniu zwiększył się ruch samochodów ciężarowych, bo o 73 proc., do 2,3 tysiąca pojazdów na dobę. Dodatkowe utrud-

nienia i korki tworzą się w sezonie turystycznym.

W 2024 roku planowane jest oddanie do ruchu DK47 z Rdzawki do Nowego Targu. Po zakończeniu tej inwestycji cały odcinek między Krakowem a Nowym Targiem będzie drogą dwujezdniową. Dlatego też konieczne jest rozpoczęcie prac pozwalających na zwiększenie przepustowości DK47 między Nowym Targiem a Zakopanem.

- Poprawa przepustowości drogi będzie przygotowywana w jej obecnym śladzie. Tam, gdzie będzie to możliwe, chcemy dobudować dodatkowe pasy ruchu. Planujemy rozbudowę skrzyżowań, przebudowę zjazdów i wybudowanie ok. 1200 metrów chodnika. Opracowanie dokładnego zakresu przebudowy będzie zadaniem wykonawcy - podsumowuje **Kacper Michna**, rzecznik prasowy krakowskiego oddziału GDDKiA.

Nieco lepiej wygląda sytuacja, jeśli chodzi o przygotowania do przebudowy drugiego fragmentu DK47, od Szaflar do ronda w Zakopanem. - W styczniu podpisaliśmy umowę na opracowanie dokumentacji projektowej dla tego odcinka. Przewidujemy, że całość prac związanych z przygotowaniem przebudowy obu odcinków potrwa do 2028 roku. Po tym terminie będzie możliwe rozpoczęcie prac budowlanych - dodaje **Kacper Michna**.

fig

Murzasichle

Nowoczesna edukacja

Po dwuletniej przerwie uczniowie w Murzasichlu nowy rok szkolny powitali w nowoczesnym gmachu Zespołu Szkolno-Przedszkolnego.

Prace rozpoczęliśmy dwa lata temu - mówi Anita Żegleń, wójt gminy Poronin, oprowadzając nas po nowej szkole. - Trzeba było rozebrać stary budynek. W tym czasie szkoła w Małym Cichem przyjęła dzieci z Murzasichla. Dojeżdżały tam gminnym autobusem.

Od poniedziałku uczniowie

mogli wejść już do pachnących świeżością sal lekcyjnych. W bibliotece trzeba jeszcze poukładać książki. Ale kuchnia przedszkolna i szkolna są już odebrane przez sanepid, trwają jeszcze prace porządkowe w auli.

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Murzasichlu to duży organizm. Powstał po przeprowadzonej reorganizacji, by dwie mniejsze szkoły mogły pracować bez zagrożenia likwidacją. Zespół tworzą dziś oddziały przedszkolne oraz szkoła podstawowa z klasami od pierwszej do ósmej. Do tego doliczyć należy dwie szkoły filialne - w Małym Cichem i Stasikówce z klasami od pierwszej

do trzeciej i z oddziałami przedszkolnymi.

Gmina każdego roku dopłaca potężne kwoty do oświaty. - W tym roku to około 11 mln zł. Przede wszystkim na pensje dla nauczycieli i w części na koszty eksploatacji budynków - przypomina Anita Żegleń. Dodaje, że starsze dzieci z Małego Cichego i Stasikówki są dowożone gminnym gimbusem do Murzasichla.

W szkole w Murzasichlu są trzy oddziały przedszkolne, do których zapisanych jest 60 dzieci. W Małym Cichem do przedszkola poszło 17, a w Stasikówce 10 przedszkolaków.

W nowej placówce w Mur-

Jeszcze trwają ostatnie prace porządkowe, ale szkoła w Murzasichlu już wygląda imponująco.

Fot.: Jurek Jurecki

zasichlu uczyć się będzie 166 uczniów w 10 oddziałach. W Małym Cichem są trzy oddziały i 21 uczniów, a w Stasikówce dwa oddziały i trzynastu dzieci. Łącznie to około 200 uczniów w szkole i 80 dzieci w przedszkolu. Mamy ogromne zainteresowanie przedszkolem. Rodzice chcą zapisywać swoje dzieci. Jest świetnie wyposażone, są dobre warunki. Jest nawet zainteresowanie rodziców, którzy zapisywali dzieci do innych placówek - na Olczę i do ościen-

nych miejscowości - podkreśla Anita Żegleń.

Budowa nowej szkoły w Murzasichlu kosztowała około 14,5 mln zł. Siedem milionów gmina dostała z budżetu państwa. - Bez tych środków nie byłoby to możliwe. Wyposażenie placówki kosztowało około półtora miliona. Meble, kuchnie, miejsca wydawania posiłków, tablice multimedialne, pomoce dydaktyczne. Sprzęty na miarę XXI wieku - podkreśla wójt.

Oszczędności z reorganiza-

rav

dokończenie
ze str. 1

Kościelna cenzura

Krakowska kuria pozwoliła na zagranie tylko dwóch z dwunastu zaproponowanych utworów. Organizatorzy - za pośrednictwem proboszcza z Olczy, który musiał wystąpić program koncertów do kurii - usłyszeli, że w świątyni może zabrzmieć jedynie „Stworzenie świata” J. Haydna i „Visions de l'Amen” OMessiaena. „Inne trzeba zamienić na repertuar religijny” - odpisał ks. Grzegorz Lenart, przewodniczący Archidiecezjalnej Komisji Muzyki Kościelnej w krakowskiej kurii w korespondencji z proboszczem.

Dlaczego w kościele nie może zabrzmieć muzyka Mozarta, Beethovena, Opałki czy Lutosławskiego? Bo takie utwory były właśnie w programie wysłanym do zaakceptowania w kurii.

- Nowe przepisy obowiązują od 2017 r. To Instrukcja Konferencji Episkopatu Polskiego o Muzyce Kościelnej. Musi to być muzyka sakralna - tłumaczy ks. Grzegorz Lenart, przewodniczący Archidiecezjalnej Komisji Muzyki Kościelnej w krakowskiej kurii. - Jestem jak najbardziej za tym, by koncerty w kościołach się odbywały, ale musi to być muzyka, która ma wymiar ewangelizacyjny. Odejdźcie od tych zasad - jego zdaniem - to desakralizacja Kościoła. Podkreśla, że to nie jest polityka kurii, przepisy te obowiązują w całej Polsce. Odkąd objął to stanowisko trzy lata temu, stara się ich przestrzegać.

Nawiązując do programu festiwalu Muzyka na Szczytach wyjaśnia, że zasugerował organizatorom, że zaproponowane utwory nie są do przestrzeni sacrum, ale raczej do filharmonii.

- Wszystko jednak musi się odbywać w dialogu, zawsze szukamy kompromisu - podkreśla ks. Grzegorz Lenart. Radzi, aby

konsultować program danego koncertu, zanim zostanie ułożony repertuar, wtedy unika się zbędnej papierologii. - Jednak obie strony muszą być otwarte na rozmowę - dodaje. W przy-

Festiwalu Muzyka na Szczytach, mocno zasmucony i zdziwiony nową polityką krakowskiej kurii.

Ponieważ Zakopane nie ma wciąż sali koncertowej, przez 14 lat większość koncertów od-

Koncert w Kościele Św. Krzyża dwa lata temu.

padku zakopiańskiego festiwalu takiego dialogu nie było, organizatorzy wycofali się z organizacji koncertu w kościele.

Podkreśla, że są formy muzyczne, które są już z istoty religijne, jak np. kantata. Większość utworów na organy także była pisana dla kościołów. Inne utwory z definicji są świeckie. - Nad każdym utworem trzeba się zastanowić indywidualnie, zanim podejmie się decyzję. Jesteśmy elastyczni. Ważne jednak, by zachować świętość miejsca - wyjaśnia duchowny.

- Według mnie każde z tych dzieł, które mamy w programie, jest dowodem na istnienie Boga, z uwagi na talent czy geniusz kompozytora, przeobrażone w dzieło muzyczne. Wychodzi na to, że jak w treści albo w tytule nie ma słowa „amen”, „Matka Boska” albo „Msza”, to dziś już nie ma szans, by utwór zabrzmiał w kościele - nie kryje irytacji Grzegorz Russek z Biura

bywała się w kościele Świętego Krzyża. Były też muzyczne wydarzenia w Świętej Rodzinie na Krupówkach a ostatnio w sanktuarium na Olczy czy na Krzepówkach.

Grzegorz Russek nazywa politykę krakowskiej kurii skandaliczną, a zastrzeżenie przepisów niezrozumiałym. - To jest bulwersujące, iż kościół instytucjonalny i osoby duchowne mają zagwarantowane olbrzymie ulgi podatkowe, ponadto mogą być i są beneficjentami dotacji z budżetu państwa, ale gdy przychodzi do współpracy z ramach kulturalnego projektu: powołują się na swe wewnętrzne - tj. prywatne - regulacje - mówi. Przypomina, że tylko kościół św. Kazimierza w Kościelisku dostał w ramach rządowej dotacji 3,5 mln zł na remont konserwatorski. - Cieszę się z tego szczególnie, gdyż ta świątynia to perełka Podhala. Jeśli jednak Kościół korzysta z dobrodziejstw wspól-

noty państwa (a to pieniądze podatników), to ja proszę, by nie powoływał się na swe regulacje wewnętrzne odmawiając poważnej, godnej i zubożonej propozycji kulturalnej - apeluje Grzegorz Russek. - Szczególnie, że dotyczy to instrumentalnej muzyki poważnej, awerbalnej, która w żaden sposób nie może obrażać uczuć religijnych, wręcz przeciwnie. Wszelkie piękno wypływające z ludzkich talentów jest pochwałą Boga i jak najbardziej współgra z przestrzenią kościelną - uważa.

- Na szczęście Pan Bóg nad nami czuwa, choć jego „firma” strzela sobie w stopę i prosi się takimi zachowaniami o dalsze bankructwo swego autorytetu - tak Grzegorz Russek komentuje fakt zastosowania kościelnej cenzury. Koncerty ostatecznie odbędą się w hotelu Belvedere w Zakopanem, dzięki elastyczności i empatii dyrekcji tego obiektu dla festiwalu.

Przywykliśmy do koncertów w kościołach. W zakopiańskich świątyniach rozbrzmiewa muzyka podczas festiwalu organowego co roku latem. Bywamy na takich koncertach na Orawie. Od 11 lat odbywa się świetny festiwal Barok na Spiszu wyłącznie w świątyniach, gdzie w repertuarze są nie tylko utwory religijne, ale także np. muzyka dworska. - Nie miałem do tej pory żadnych problemów z programem, ale skupiamy się głównie na muzyce religijnej - opowiada Rafał Monita, dyrektor organizacyjny festiwalu Barok na Spiszu. Przypomina jednak, że chociaż przepisy dotyczące repertuaru, który można grać w kościele, nie zmieniły się od lat, to obostrzenia zaczęły się dwa, trzy lata temu. - Kuria teraz skrupulatnie patrzy na repertuar - dodaje.

Beata Zalot

Szczawnica

Rada bez radnego

Zmiana w składzie Rady Gminy Szczawnica - gremium opuścił radny Henryk Węglarz.

kim samorządem od 1994 roku. Zasiadał w radzie gminy przez sześć kadencji.

Pzed ostatnią sesją do prezydium rady gminy dotarła pismem rezygnacja. Mandatu zrzekł się jeden z najbardziej doświadczonych radnych, związany ze szczawnic-

kim samorządem od 1994 roku. Zasiadał w radzie gminy przez sześć kadencji. Radny zrezygnował z mandatu, gdyż został dyrektorem szkoły w Szlachtownej. Placówka podlega samorządowi Szczawnicy, dlatego łączenie funkcji kierowniczej z mandatem nie było możliwe.

mk

Powiat nowotarski

Oszukać dziadka

Senior stracił 90 tys. zł - padł ofiarą oszustwa na wnuczka.

Wsobotę, późnym wieczorem, senior odebrał niepokojący telefon. Rozmówczyni przedstawiła się jako policjantka i oświadczyła, że wnuczka starszego pana potrafiła ciężarną kobietę, któ-

ra straciła dziecko. Od fałszywej policjantki senior usłyszał, że jego wnuczka trafi do więzienia, chyba że dziadek zapłaci kaucję. - Starszy pan, pewny, że pomaga bliskiej osobie, przekazał obcemu mężczyźnie 90 tys. zł - relacjonuje podkom. Dorota Garbacz z nowotarskiej policji.

mk

— OŚWIADCZENIE —

Oświadczenie Tygodnika Podhalańskiego

Pisząc artykuł „Co stało się w hotelu Radisson Blue”, który ukazał się w Tygodniku Podhalańskim w numerze 7/2023, 16 lutego 2023 r., naszą intencją nie było pomówienie czy też naruszenie dóbr osobistych Pana Tomasza Jachymka, burmistrza Żelowa.

Wyrażamy ubolewanie z powodu komentarzy w internecie, m. in. na Twitterze Tygodnika Podhalańskiego, którymi mógł poczuć się urażony burmistrz Tomasz Jachymek. Nie jesteśmy autorami tych komentarzy i nie pochwalamy tego rodzaju hejtu i staramy się z nim od lat walczyć. Pragniemy wyrazić nasze ubolewanie i przeprosamy za nieporozumienia, jakie mogły wyniknąć z opublikowania naszego artykułu pomimo dochowania przez nas najwyższej staranności w gromadzeniu i przedstawianiu informacji na temat zdarzenia opisanego w artykule.

Paweł Pełka, Jurek Jurecki

Spytkowice

Dyrektoriada

Wójt publicznie gromi dyrektorkę szkoły, a ta skarży radzie na wójta. Podłożem awantury jest spór sąsiedzki.

O trwającym już kilka lat sporze wójta Spytkowic z jego podwładną, dyrektorką Szkoły Podstawowej nr 2, wiadomo od dawna. Jednak konflikt wyraźnie nabrzmiał w ostatnich tygodniach wakacji. Właśnie dobiegła końca kadencja obecnej szefowej dwójki. Kinga Palarczyk postanowiła nie startować po raz kolejny w konkursie ogłoszonym przez wójta. - To nie miało by sensu. Powiem szczerze, mam już dość ciągłych awantur, wysłuchiwań reprimend. Wójt ostentacyjnie omijał uroczystości w naszej szkole. Nie wspierał naszych działań, to nie pozostało bez wpływu na całą społeczność szkolną - podkreśla ustępująca dyrektorka.

Podczas zeszytgodniej sesji radni wysłuchali raportów o stanie przygotowania gminnych placówek oświatowych do nowego roku szkolnego. Dyrektorka dwójki nie przysłała na sesję, bo wójt skierował ją na przymusowy urlop. Dokument odczytała szefowa Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół Gminy Spytkowice. Raport kończyło stwierdzenie, że „placówka jest przygotowana do nowego roku szkolnego”. To właśnie zdanie zirytowało wójta i spowodowało ostre wystąpienie. Ryszard Papanek zarzucił dyrektorce, że nie współpracuje z samorządem i nie wypełnia poleceń. Gdy wójt domagał się zatrudnienia nauczyciel-

ki, której chciał powierzyć kierowanie dwójką, ustępująca dyrektorka zaplanowała urlop. Wójt odmówił zatwierdzenia wniosku urlopowego, ale dyrektorka poszła na zwolnienie.

- Pani dyrektor napisała w raporcie o współpracy z instytucjami: strażą pożarną, policją. A nie ma żadnej współpracy z gminą. Pani dyrektor nie wykonuje poleceń i próśb. Zwróciłem się do nauczyciela, który ją zastępował, ale on też się od sprawy odzegał - grzmiał Ryszard Papanek, występując podczas ostatniej sesji. - Przykre jest, że dyrektorka szkoły utrudnia rozpoczęcie roku szkolnego. Utrudniała powołanie nowego dyrektora. A przecież jest osoba, która uzyskała akceptację kuratorium. Ma pełnić funkcję dyrektora przez najbliższe pięć lat - podkreślał.

Ustępująca dyrektorka nie pozostała dłużna. Podczas tej samej sesji radni rozpatrywali skargę Kingi Palarczyk na Ryszarda Papanka. Szefowa szkoły zarzuciła wójtowi, że ten bezpodstawnie odmówił jej udzielenia zaplanowanego wcześniej urlopu. Sprawę skargi zbadała Komisja Skarg i Wniosków. Jak można się domyślać - gremium się w działaniach Ryszarda Papanka nie dopatrzyło uchybień i zarekomendowało radzie odrzucenie skargi. Głośno swe wątpliwości wyartykułował tylko jeden radny - Robert Trybuła. Zasugerował, że komisja wchodzi w kompetencje inspekcji pracy, a nawet sądu. Formalne dylematy radnego starał się rozwiązać radca prawny, który zapewnił, że komisja jest właśnie po to, żeby rozpatrywać skargi kierowane przeciwko wójtowi. Radny opozycji tej argumentacji nie przyjął. Zagłosował przeciw od-

rzuceniu skargi. Dwóch innych radnych wstrzymało się od głosu. To jednak nie miało wpływu na korzystny dla wójta wynik głosowania.

Zgodnie z zapowiedziami wójta nowa dyrektorka dwójki rozpoczęła pracę pierwszego września, choć poprzedniczka jej do pracy nie przyjęła. - Pojęcia nie mam, jak oni to formalnie rozwiązali - przyznaje Kinga Palarczyk. Zapewnia przy tym, że osobiście nie ma żadnych pretensji do swojej następczyni. Nie chciała jej przyjąć do pracy, bo kandydatura nowej dyrektorki nie uzyskała aprobaty Rady Rodziców i Rady Pedagogicznej, która wskazała innego kandydata.

O co właściwie ta cała awantura? Ustępująca dyrektorka zapewnia, że jej spór z wójtem trwa od lat i ma podłoże prywatne. Na grunt zawodowy animozje przeniósł Ryszard Papanek. - Oczywiście, że chciałam być dyrektorem. Sprawiało mi to dużo satysfakcji. Naprawdę wiele udało się osiągnąć. Jestem szczególnie dumna z naszego zespołu. Jesteśmy naprawdę zgraną drużyną, od której czuję w tych trudnych chwilach wsparcie. W normalnych warunkach powalczyłabym o kolejną kadencję. Ale z tym wójtem to - niestety - nie będzie możliwe - konkluduje Kinga Palarczyk.

O komentarz do sprawy, a szczególnie wyjaśnienie procedury powołania nowego dyrektora „dwójki”, chcieliśmy zapytać Ryszarda Papanka. Wójt jednak nie znalazł czasu na rozmowę. Choć o to prosiliśmy - również nie oddzwonił.

mk

Fot. Maciej Jonek

Śmiertelna wyprawa dziewiętnastolatka

Kolejny dramat rozegrał się w Tatrach.

Turysta spadł blisko 200 metrów.

W sobotnie popołudnie na lądowisku w Zakopanem wyładował śmi-

głowiec TOPR. Niestety był to jeden z tych tragicznych lotów. Tym razem toprowcy transportowali ciało młodego mężczyzny. Jak podaje Andrzej Marasek, ratownik TOPR, turysta spadł

około 150-200 metrów w rejonie między Wrotami Chałubińskiego a Szpiglasową Przełęczą. Poniósł śmierć na miejscu. Miał zaledwie 19 lat. Przyjechał w Tatrę z Częstochowy.

fig

Maniowy

Tym razem zdążyli

61-latka zaginęła w Maniowach. Policja miała obawy, że życie kobiety może być zagrożone.

Dramat rozegrał się w zeszły poniedziałek, około godziny 20. - Dyżurny Komisariatu Policji w Szczawnicy otrzymał zgłoszenie o zaginięciu 61-latki na terenie gminy Czorsztyn. Po szybkim ustaleniu szczegółowych informacji dotyczących okoliczności tego zdarzenia, a także uzyskaniu rysopisu i ubioru kobiety rozpoczę-

to poszukiwania - relacjonuje podkom. Dorota Garbacz z nowotarskiej policji. - Do działań zaangażowano także policyjnego przewodnika z psem służbowym, ratowników GOPR, ratowników z PGPR oraz WPR, strażaków OSP Maniowy i JRG Nowy Targ - dodaje.

Policjanci z Szczawnicy patrolowali rejon Maniów i brzeg Jeziora Czorsztyńskiego, a ratownicy Wodnego Pogotowia Ratunkowego prowadzili poszukiwania z łodzi, lustrując linię brzegową. - Po godz. 21 kobieta została odnaleziona przez poli-

cjantów na cmentarzu w Maniowach. 61-latka trafiła pod opiekę specjalistów - podsumowuje rzecznik policji.

Policja przypomina, aby w sytuacji kryzysowej nie pozostawać ze swoimi problemami samemu, tylko szukać pomocy oraz wsparcia. W każdym powiecie znajduje się wiele instytucji, których przedstawiciele są gotowi nieść pomoc. Wsparcie można uzyskać również, dzwoniąc na całonocową linię telefoniczną interwencji kryzysowej: 502 857 358.

mk

REKLAMA

Czerwienne bez szkoły

Trwa rozbudowa Szkoły Podstawowej im. Andrzeja Knapczyka „Ducha” w Czerwinnem. Z tego powodu dzieci z tej placówki będą w tym roku szkolnym uczyć się Szkole Podstawowej nr 1 w Cichem.

Przez kilkanaście następnych tygodni, począwszy od 4 września, uczniowie obu szkół uczyć się będą w ci-

REKLAMA

chowińskiej jedynce. Gmina zapewni dowóz dzieci.

Sprawa rozbudowy placówki wielokrotnie była poruszana na zebraniach wiejskich. Szkoła ta jest jedną z najstarszych na terenie miasta i gminy Czarny Dunajec. W roku 2022 obchodzone było 100-lecie istnienia placówki. Po reformie systemu oświaty w 2017 roku i powrocie do ośmioklasowej szkoły podstawowej placówka nie spełnia standardów nowoczesnej polskiej szkoły.

Do szkoły uczęszcza obecnie 103 uczniów. Z danych demograficznych wynika, że w kolejnych latach w szkole przybędzie uczniów, co będzie stwarzało coraz większe problemy z miejscem do nauki dla nich. W chwili obecnej w szkole są pomieszczenia mogące pomieścić co najwyżej 7-8 uczniów, a z prognoz wynika, że dzieci może być 10-17 w klasie. Obiekt nie jest również dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

jg

Otwórz sklep w swoim mieście i zarabiaj z Żabką

Osiągnij 24 000 zł przychodu miesięcznie*

Ponadto:

- wyposażony i serwisowany sklep
- polisa dla Twojego biznesu
- niski wkład własny ok. 5 000 zł
- zarządzanie sklepem w smartfonie

franczyza.zabka.pl

BEZPOŚREDNI IMPORTER

DACHÓWKI TILCOR

F.H.U. OKNO-DACH

602 151 906 Kolejowa 61

606 815 145 Nowy Targ

www.oknodach.com.pl

COS strasznego

Młodzi
Ukraińcy mówią
o dyskryminacji,
a obsługa pływalni
o notorycznym
łamaniu
regulaminu.

To nie tak, że nie wpuszczamy Ukraińców - mówi jedna z pracownic pływalni - po prostu z jedną grupą były bardzo duże problemy. Opiekunki opalały się na leżakach, a dzieci były same w wodzie. Poza tym dzieciaki nie zmieniały obuwia, brudziły.

Obsługa wyjaśnia, że dlatego następnego dnia grupa dostała szlaban i nie została wpuszczona na obiekt. Chodziło o bezpieczeństwo i przestrzeganie regulaminu.

Prawda jest taka, że już kilka grup z Ukrainy nie zostało wpuszczonych na pływaleń w Centralnym Ośrodku Sportu w Zakopanem. Goście zza wschodniej granicy to koloniści, którzy przyjeżdżają do Polski z terenów ogarniętych wojną. Tu wypoczywają i poznają pięk-

no naszych Tatr, zwiedzają Podhale, a potem całą Polskę. Przyjazdy organizuje strona ukraińska, firma FAYNO Camp. Za przyjazd swych pociech płacą rodzice z Mariupola, Charkowa i innych miejscowości.

Udało nam się porozmawiać z opiekunką grupy. Twierdzi, że cała grupa nie łamała regulaminu. - Mielśmy wynajętych pięć z sześciu torów. Może faktycznie kilkoro dzieci z naszej 37-osobowej grupy zapomniało zmienić butów. Część bała się głębokiej wody, to zostałam z nimi na płytkiej, na sąsiednim torze - wyjaśnia Ania. Twierdzi, że czwórka opiekunów była na miejscu. Tyle że wszyscy weszli do wody, by prowadzić zajęcia pływackie z dziećmi.

Interwencje bez skutku

Zaprzecza temu dyrekcja Ośrodka Przygotowań Olimpijskich w Zakopanem. - Doszło do wielokrotnego złamania naszego regulaminu. Opiekunowie nie stosowali się do poleceń obsługi, dlatego też kolejnego dnia grupa nie została wpuszczona na pływaleń - wyjaśnia Sebastian Danikiewicz, dyrektor Centralnego Ośrodka Sportu w Zakopanem. Przypomina, że z firmą FAYNO

Camp ośrodek współpracuje już czwarty rok i do tej pory nie było podobnych problemów. - Ta grupa zachowywała się tak, jakby cały basen należał do nich. To niedopuszczalne, na obiekcie mieliśmy wtedy trzy zgromadzenia pływackie, przeskakowanie pomiędzy torami, wskakiwanie na tory jest niezgodne z regulaminem. Skoro opieka nie reagowała, kolejnego dnia nie zostali wpuszczeni.

Dyrektor zapewniał nas, że gdy nastąpi wymiana turnusów i do Zakopanego przyjedzie kolejna zorganizowana kolonia ukraińska - dzieci z opiekunami zostaną wpuszczone na pływaleń.

Rozmawialiśmy też z przewodniczką, która oprowadzała kolonistów z Ukrainy po Tatrach.

- Z tego co wiem, zarzuty pozornie dotyczyły zachowania dzieci, to jest, że rzekomo nie zmieniali butów i zostawili po sobie bałagan, a przez to jest po nich więcej sprzątanina - mówi Zofia Wetula. Jej zdaniem trudno jednak uwierzyć w te wyjaśnienia. Bowiem następnego dnia, pomimo dokonanej rezerwacji, dzieci nie zostały wpuszczone na basen. - Rozumiemy, że pierwszeństwo wejścia na obiekt

COS mają grupy sportowe, które w ten dzień nie korzystały z basenu. Zaproponowano nam, aby grupę zabrać do innych obiektów, na przykład do Term Zakopiańskich czy Choczołowskich - mówi Zofia Wetula, przewodniczka tatrzańska, która współpracuje z organizatorami wypożyczynki w Polsce dzieci z Ukrainy. Zwraca uwagę, że to dzieci z okolic Mariupola i innych terenów bezpośrednio objętych działaniami wojennymi. Spędzają czas w Polsce także po to, aby zapomnieć o traumatycznych przeżyciach związanych z bombardowaniem zamieszkiwanych przez nie miejscowości i śmiercią ich bliskich. Jej interwencje na pływalni nie przyniosły żadnego skutku.

Kolejny szlaban

Pomimo zapewnień dyrektora COS, że w przyszłości, gdy przyjedzie nowy turnus z Ukrainy, nie będzie problemów z korzystaniem przez nich z ośrodka sportu, następna grupa dzieci zza naszej wschodniej granicy również nie została wpuszczona na obiekt. - Telefonicznie poinformowano nas, że miejsca są, grupa może wejść, ale nie ta z Ukrainy. W mojej ocenie takie

działania noszą znamiona dyskryminacji ze względu na przynależność państwową, łamiąc prawo do równego traktowania i naruszając zasadę poszanowania godności każdego człowieka. Wszystko wskazuje na to, że COS w Zakopanem odmawia realizacji usługi z uwagi na cechę osobistą klienta - jego narodowość ukraińską. Tymczasem dzieci pochodzące z terenów objętych wojną powinny być szczególnie chronione przed tego rodzaju działaniami - podsumowuje Zofia Wetula.

Gdy ponownie rozmawiamy z obsługą, pracownicy COS podkreślają, że winę ponoszą opiekunowie, którzy nie reagowali na zwracane przez obsługę uwagi. Mało tego. - Gdy pani sprzątała prosiła, żeby zmieniać obuwie, żeby nie śmierdzić, to pyskowali, że za to jej płacą, żeby był porządek. Szacunek należy się każdemu, bez względu na narodowość. Nam także - mówi Anna Galica, która pracuje na pływalni. Dodaje, że wszyscy są zszokowani, ponieważ do tej pory, przez cztery lata nie było żadnych problemów z klientami z Ukrainy. - Mamy tu zawodników, którzy mają treningi, chcą ćwiczyć w spokoju. Niestety, jeśli nikt nie panuje nad dzie-

mi, które biegają po całym basenie, po holu, to trudno mówić o przestrzeganiu zasad bezpieczeństwa.

Zaznacza też, że kolejne grupy nie przestrzegały godzin rezerwacji. Spóźniały się na wybraną godzinę. A po nich na trening pływacki umówieni byli już inni koloniści lub zawodnicy. - Nasza pani sprzątała musiała przeproszać za śmieci i brud naszych stałych klientów hotelowych, którzy także chcieli skorzystać z torów pływackich. A dzieci z Ukrainy nie zmieniały butów. Notorycznie wchodziły do szatni w obuwiu z pola - podkreśla Anna Galica. Dlatego też obsługa odsyłała kolejne grupy do Term Choczołowskich lub Term Zakopiańskich. Tam są inne warunki, nikt nie prowadzi treningów, można się wyszaleć i zrelaksować. - Nam jest bardzo przykro. Bo naprawdę nikogo nie dyskryminujemy ze względu na narodowość. Przecież u nas też trenują zespoły i sportowcy z Ukrainy, ale zachowanie tegorocznych turnusów było karygodne. Opiekunowie nie panowali nad dziećmi i nie stosowali się do poleceń obsługi - podsumowuje Anna Galica.

rav

ROZSZERZAMY PROGRAM

„Leki 75+”

NOWE ROZWIĄZANIE
TO BEZPŁATNE LEKI NA RECEPTĘ DLA:

osób powyżej 65 lat

dzieci i młodzieży do 18 lat

16 MILIONÓW

POLAKÓW SKORZYSTA Z WIELU
BEZPŁATNYCH LEKÓW

nowekonkrety.gov.pl

Bezpłatne będą leki, które dotychczas podlegały częściowej refundacji.

Parkingowe oszustwa

Sobotnia akcja na placu Niepodległości poskutkowała dwoma mandatami dla parkujących.

Parkingowi ustawiają samochody na miejskim chodniku. Sytuacja powtarza się już od dłuższego czasu. Tak przynajmniej alarmuje jeden z naszych czytelników, opisując sytuację z zeszłej soboty.

Przed godziną szesnastą był z dzieckiem na placu Niepodległości. - Zauważyłem, że osoba w kamizelce odbłaskowej przedstawia miejskie metalowe barierki i ustawia samochód na warszawskich tablicach na miejskim chodniku - relacjonuje mężczyzna. - Podeszedłem do parkingowego i powiedziałem, że to nieuczciwie ustawiać samochód na zakazie i jeszcze brać za to pieniądze. Dowiedziałem się, że to nie jest obszar miejski. Powiedziałem, że zadzwonię na straży miejską. Usłyszałem beczelną odpowiedź, że mogą dzwonić.

Zakopiańczyk zadzwonił. Odbierająca w centrali powiedziała, że pracownicy straży są w pobliżu i że za chwilę będą na placu Niepodległości. Po kilkunastu minutach podjechał patrol. Pracownicy parkingu pochwali się. Strażnicy przez okno samochodu posprawdzali tylko tablice

rejestracyjne samochodów stojących na zakazie. - Patrol zrobił jeszcze jeden kurs dookoła placu i przy wyjeździe na ulicę Grunwaldzką zamienili kilka koleżeńskich gestów z parkingowymi koczującymi i naganiającymi samochody na parkingi. Z nikim nie porozmawiali, nie wystawili mandatów za parkowanie na zakazie - denerwuje się nasz czytelnik.

Postanowiliśmy to sprawdzić. Okazuje się, że mandaty zostały wypisane. - Sprawdziłem tę interwencję - zapewnia Marek Trzaskoś, komendant straży miejskiej w Zakopanem. - Strażnicy wystawili dwa mandaty dla pojazdów, które stały na miejskim chodniku. Jeden z nich należał do prowadzącej parking osoby. Prowadzimy też dalsze postępowanie wyjaśniające w tej sprawie. Komendant Marek Trzaskoś zapowiada, że nie będzie żadnych ulg dla nikogo, kto próbuje na miejskim terenie robić prywatny biznes. Przestrzeń publiczna nie może być w ten sposób naruszana. - Niebawem, choć moim zdaniem te znaki zakazu, które są umieszczone przy wjeździe na plac Niepodległości są wystarczające,

ustawiona zostanie duża tablica zakazu ruchu. Podobna do tej, która od niedawna umieszczona jest na drodze do Kuźnic - dodaje Marek Trzaskoś. Komendant zapowiada także wspólne patrole strażników miejskich z policjantami. Tak, by sprawniej zaprowadzić porządek w miejscach „dzikiego” parkowania.

Tylko czy jednorazowy mandat to wystarczająca kara dla recydywistów? Jak informuje nasz czytelnik, tej samej soboty jeden z pracowników parkingu znów postawił swoje auto na zakazie.

- A sytuacja z ustawieniem kolejnego samochodu na zakazie przez parkingowego znów się powtórzyła. Ta sytuacja ma miejsce codziennie. Pracownicy ustawiają na chodniku baniałki i pacholki - czy to nie jest zajęcie pasa drogowego? Dlaczego dochodzi do takiego bezprawia i nikt z UM nic z tym nie robi? Oszukiwani są przyjezdni, nieświadomi parkowania w niedozwolonym miejscu, którzy jeszcze za to płać osobie prywatnej, a pieniądze z mandatów mogłyby zasilić miejski budżet - podsumowuje czytelnik, który nie może już patrzeć na to, co wyprawiają parkingowi przy placu Niepodległości.

rav

Trzy elektryki

Tabor komunikacyjny pod Giewontem rośnie w siłę.

Niedawno Zakopane odebrało trzy sztuki fabrycznie nowych autobusów elektrycznych EURO 6, marki Solaris Urbino 12. Zostaną wykorzystane do obsługi nowej linii Spyrkówka - Rejon Dworca - Kuźnice i z powrotem.

Kursować też będą na istniejącej linii nr 11 Cyrhla - J. Krzeptowskiego przez Rejon Dworca.

Zakup i dostawa autobusów realizowana była w ramach projektu „Rozwój zeroemisyjnego transportu publicznego w Zakopanem”. Operację dofinansował Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach programu priorytetowego „Zielony trans-

port publiczny”. Wartość dofinansowania wyniosła ponad sześć milionów złotych. Nowy tabor autobusowy konstrukcyjnie przystosowany jest do przewozu osób niepełnosprawnych oraz osób starszych, które mają problemy z samodzielnym poruszaniem. Zapewni klientom komfort i bezpieczeństwo przejazdu.

rav

ANTYKI I GALERIA

POD ŚWIĘTYM MIKOŁAJEM

3 piętro SDH Granit

Ogromna kolekcja antyków

Zapraszamy:

- pon. - piątek od 10.00-18.00
- w sobotę od 10.00-16.00

Zakopane
ul. Kościuszki 3
Tel. +18 20 64 406

Cieplic początki

Gdyby na Jaszczurówce nie było w XIX wieku cieplic, to dziś w Szaflarach nie byłoby siedmiokilometrowego odwiertu.

Cieplice na Jaszczurówce ściągały po kilka tysięcy kuracjuszy rocznie. - Dziś to wydaje się niewiele. Lecz to był dziewiętnasty wiek. Wszystko co wiąże się z geotermią w Polsce zaczęło się w Zakopanem, a dokładnie na Jaszczurówce - podkreśliła podczas poniedziałkowego spotkania z cyklu „Wieczór w Czerwonym Dworze” Beata Kępińska. Przed licznym zgromadzeniem publicznością dała wykład „Podha-

Małgorzata Wonuczka-Wnuk o zastępach i działalności geotermalnej profesor Beaty Kępińskiej.

lańskie złoża geotermalne”. Prezentowała przekroje geologiczne terenu Podhala, wyjaśnia-

Gdyby nie Jaszczurówka, nie mielibyśmy dziś tylu ośrodków geotermalnych na Podhalu - podkreśla Beata Kępińska.

ła jak przebiegał rozwój geotermii od jej początków aż po czasy współczesne. Licznie przybyłych gości witała Małgorzata Wonuczka-Wnuk, szefowa Centrum Kultury Rodzimej w Czerwonym Dworze. Przedstawiając liczne tytuły naukowe i osiągnięcia Beaty Kępińskiej, która jest m.in. prezesem Polskiego Stowarzyszenia Geotermicznego i aktywnie działa w Zarządzie Międzynarodowej Asocjacji Geotermalnej, na codzień pracując w Wydziale Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska Akademii Górniczo-Hutniczej. Więcej o historii podhalańskich cieplic za tydzień.

Tekst i fot.: Rafał Gratkowski

REKLAMA

REGULAMIN PROMOCJI

„Zbieraj Gonty”

Zamówienia na www.ilovepizzagont.pl
lub telefonicznie +48 536 522 522

1. Start promocji 20.08.2023 r., zakończenie 10.12.2023 r.
2. Promocja „Zbieraj gonty i zapłać nimi w Karczmie pod Gontem”
ul. Kasprowicza 1A, 34-500 Zakopane nr.tel. 18 54 247 00.
3. Kupując dużą pizzę 44 cm. na dowóz otrzymujesz 1 Gont.
4. Kupując średnią pizzę 33 cm na dowóz otrzymujesz 0,5 Gonta.
5. Pieniądze będą umieszczone na pudełku od pizzy w postaci naklejki.
6. Naklejkę należy wyciąć z pudełka i zachować jako walutę,
którą później można zapłacić w karczmie za wybrane produkty.

Cennik produktów dostępnych za Gonty:

- 15 Gontów - dowolna pizza duża 44 cm
- 10 Gontów - dowolna pizza średnia 33 cm
- 5 Gontów - dowolna pizza mała 22 cm
- 20 Gontów - Żeberka BBQ w zestawie z frytkami i surówkami
- 20 Gontów - Golonka po bawarsku z frytkami i surówkami
- 6 Gontów - Złoty napój bogów 0,5 l
- 3 Gonty - Pepsi, Mirinda, 7 Up 0,2 l

Gonty można zrealizować tylko w Karczmie pod Gontem
Życzymy Państwu udanych zakupów i smacznego

Telefon interwencyjny
18 2000000
606 402 247

krajowa	kwartalna	90 zł
	półroczna	160 zł
zagraniczna	kwartalna	170 zł
	półroczna	340 zł
(Europa)	roczna	670 zł

OGŁOSZENIA DROBNE I REKLAMY

do Tygodnika Podhalańskiego
w Czarnym Dunajcu
przyjmuje codziennie

KANTOR

„U BOBKA”

Usługi turystyczne

Czarny Dunajec, Rynek 7

Emocje na dobry początek

Dla najmłodszych to pierwszy kontakt ze szkołą, dla najstarszych ostatni rok, zanim wybiorą swoją dalszą drogę.

W poniedziałek uczniowie rozpoczęli nowy rok szkolny. Dla większości to powrót do codziennej rzeczywistości i znajomych murów. Przed nowotarską „szóstką” robi się gwar, gdy tylko dzieciaki przychodzą po mszy w pobliskim kościele. Witają się nie tylko z koleżankami, ale także nauczycielami oraz panią woźną, w której ramionach wielu tonie

po dwóch miesiącach rozłąki.

Czas na szybką akademię na sali gimnastycznej, gdzie dyrektorka Patrycja Bocheńska wita wszystkich 162 uczniów, ale także kilkoro nowych nauczycieli. Jest krótka akademia przygotowana przez uczniów - coś o minionych już wakacjach, ale i wspomnienie rocznicy 1 września. A wreszcie to, na co czekają najbardziej - rozejście się do klas i pierwsze spotkanie z nauczycielami. Tym razem jeszcze krótkie, organizacyjne, by od następnego dnia rozpocząć się już normalną pracę.

Tekst i fot.:
Józef Figura

Pierwszy dzień w szkole.

dokończenie ze str. 1

Dyrektorka momentalnie zawieszona

Naprzeciw zasiedli szefowie Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich, które prowadzi szkołę od dwudziestu lat. Przecież ją, gdy gmina chciała ją zamknąć. Wkrótce dowiedzieli się, jaka jest przyczyna tak wielkiej rotacji kadr w katolickiej szkole. Wcześniej wszyscy musieli się jednak pomodlić. Wiadomo - jak to w szkole katolickiej.

Nie wytrzymali

- Chcieliśmy zostać wysłuchani, nigdy w tej szkole nie działaliśmy tak źle rzeczy jak w ostatnich latach - rozpoczęła spotkanie Krystyna Strama, przewodnicząca rady rodziców. I zaczęła wymieniać listę zarzutów wobec dyrektorki Krystyny Rychtarczyk-Szczypty, która prowadzi szkołę od dziewięciu lat. Zaczynając od mobbingu, poprzez fikcyjne zatrudnianie męża i córki, nieprawidłowości finansowe w rozliczaniu wycieczek czy wydawaniu obiadów - lista zarzutów powiększała się podczas burzliwego, trwającego niemal cztery godziny spotkania.

Jednak dopiero wypowiedzi samych nauczycielek pozwoliły sobie uzmysłowić skalę psychicznego nękania, jakie miało

panować w placówce. Aneta od zaledwie kilku dni była nauczycielką drugiej klasy. Rozpoczęła od przekonywania, że nie została dziecią i nie odeszła ze szkoły do „lepszej pracy”. - Chciałam mieć umowę o pracę na czas nieokreślony, bo to już miała być trzecia umowa. Do końca sierpnia nie wiedziałam, czy w ogóle zostanie podpisana - mówi drżącym głosem zapewniając, że nadal czuje się związana ze szkołą i chętnie wróciłaby do dzieci.

Halina odeszła z pracy po 29 latach, z których 20 przepracowała w tej placówce. Jako powód wskazała niesprawiedliwe traktowanie. Będąc matematyczką z wykształcenia, dostawała do prowadzenia lekcje z przyrody i opiekę nad świetlicą. Nie dostawała zastępstw, gdy miała okienko, jak inni, ale musiała brać dodatkowe klasy do prowadzenia, gdy miała swoje zajęcia. Wspomina sytuację, gdy miała pod opieką trzy klasy na raz, czyli ponad połowę uczniów szkoły. W tym samym czasie za ścianą trwała lekcja prowadzona dla piątki uczniów. Nawet w najgorszym momencie pandemii, gdy wszyscy siedzie-

li w domach, ona musiała przychodzić do szkoły, by w zimnej sali na polecenie dyrektorki oprawiać książki w bibliotece. Wtedy do szkoły nie przychodził nawet konserwator, prywatnie mąż dyrektorki. Ten zresztą - zdaniem świadków - był rzadkim gościem w miejscu pracy. Wyjaśnieniem nieprawidłowości w tej kwestii zajęła się Państwowa Inspekcja Pracy.

Halina odeszła do innej szkoły, gdzie dostała etat i uczy matematyki.

- To była sytuacja podbramkowa. Powiedziała mi pani, że jeśli nie zgodzę się, że będzie pracować tylko przez trzy dni to odchodzi - broni się dyrektorka.

Nauczycielka przypomina, że miała wówczas dodatkowe dziesięć godzin w innej szkole i każdy dyrektor w takiej sytuacji idzie na rękę. Po zwolnieniu się - została z tymi dziesięcioma godzinami i niepewnością, co dalej...

Anna nie potrafi powstrzymać łez, mimo że sala jest pełna rodziców. Opowiada o swoim dramacie jako młodej nauczycielki. Przypomina historię, gdy nie chciała podnieść oce-

ny uczniowi, który na to nie zasługiwał. Gdy przyszedł rodzic z awanturą, dyrektorka zostawiła ich samych mówiąc: wyjaśnicie sobie to między sobą. - Została mi sama, młoda nauczycielkę, nie dając żadnego wsparcia - wybuchła. I opowiada, jak będąc w ciąży, gdy zagrożone było życie jej dziecka, została przy wszystkich nauczycielach upokorzona słowami: „Skoro się pani uśmiecha to chyba nie jest taka chora” - słowa przełożonej w innej sytuacji można by odebrać jako żart, tak też próbuje się bronić dyrektorka. Jednak nie w sytuacji, gdy walczy się o życie dziecka. - Nawet nie wiedziałam, że ma pani o to do mnie żal - dziwi się.

Donos w donos, którego nie było

Inna nauczycielka przyznaje, że stanowili bardzo zgrany zespół, jednak w ciągu minionych dwóch lat zaczęła się praktycznie eliminacja kolejnych nauczycieli ze szkoły.

Pojawiły się oskarżenia o donosy do kuratorium. Dyrektorka się zaliła i nakłaniała innych nauczycieli do pisania pism w jej

obronie. Atmosfera w pokoju nauczycielskim stawała się coraz trudniejsza do wytrzymania. Podczas poniedziałkowego zebrania, gdy jedna nauczycielka przekonywała, że żadnych donosów do kuratorium nie pisała, druga przyznawała, że pod naciskiem dyrektorki pisała pismo w jej obronie.

Był też zarzut o przygotowanie prac plastycznych za młodszą córkę dyrektorki. Wyplotnęła na jaw sprawę, o której mówili wszyscy od dawna. Rysunki tworzyła za uczennicę... nauczycielka plastyki. W poniedziałek przy wszystkich potwierdziła to przyznając, że było to polecenie służbowe, które otrzymała od dyrektorki. Bała się przeciwstawić widząc, co się w szkole dzieje.

Po blisko czterech godzinach wsłuchiwanie się w relacje świadków Maria Chodkiewicz, prezes SPSK, wygłosiła formułkę, która została przyjęta owacyjnie przez salę: „zawieszam w obowiązkach dyrektora do czasu wyjaśnienia sprawy”.

Józef Figura

Imiona nauczycielek na ich prośbę zostały zmienione.

Regaty na koniec wakacji

Dwadzieścia załóg zawalczyło w sobotę w Regatach o Puchar Burmistrza Miasta Nowego Targu nad Jeziorem Czorszyńskim.

Te regaty pod koniec lata odbywające się na przystani Yacht Klubu Polskiego - Nowy Targ w Maniowach to już wieloletnia tradycja. Warunki do żeglowania były w tym dniu świetne. - Deszcz chodził po Górcach, ale nas omijał, było wietrznie i przyjemnie - relacjonuje Piotr Bielak, skarbnik z Yacht Klubu Polskiego - Nowy Targ. Wystartowało 20 załóg dorosłych, każda drużyna odbyła dwa biegi. Na jeziorze w regatach mogły też zmierzyć się dzieci.

Puchary powędrowały do czterech załóg, które zwyciężyły w poszczególnych kategoriach. Zwycięskie załogi to: „Laluś” (sternik Adam Krzysztoń), Wind 2 (Jerzy Olbrychtowicz), IZI Racing (Daniel Podkano-wicz) i Niebieska (Michał Wyganowski). Impreza zakończyła się wspólnym biesiadowaniem przy muzyce, nie tylko szantowej. Wystąpił New Market Jazz, Chłopcy z Werandy i Kliw.

Nowotarski Yacht Klub Polski planuje zakończenie sezonu 7 października.

bz

Jezioro Czorszyńskie

Pogoda podczas sobotnich regat dopisała.

Źli Niemcy i wojenne reparacje

Politycy i ich „odkłamywanie” historii.

Uroczystości rocznicy wybuchu II Wojny Światowej stały się kolejną okazją dla polityków, by przemówić na półtora miesiąca przed wyborami. Uroczystości 1 września rozpoczęła Msza św. za Ojczyznę w kościele św. Katarzyny, był przemarsz przed ścianę pamięci - pomnik Ofiar terroru hitlerowskiego i sowieckiego. Był hymn, Rota, Arkadiusz Guzik odczytał apel poległych, a delegacje złożyły kwiaty. Całość uświetnił występ młodych talentów ze studia piosenki „Septyma” Doroty Kret.

Na półtora miesiąca przed wyborami w pierwszym szeregu nie mogło zabraknąć parla-

mentarzystów z PiS. Anna Paluch i wiceministrowie Andrzej Gut-Mostowy oraz Edward Siarka nie stracili okazji, by przemówić. A mówiąc, wracali do okropności wojny, konieczności domagania się reparacji wojennych od Niemców, konieczności wzmocnienia polskiej armii oraz o „odkłamywaniu” historii. Padały słowa, że to Niemcy rozpętali wojnę, a przypisywanie winy wyłącznie hitlerowcom służy zamazywaniu odpowiedzialności.

Do tego wątku nawiązał także Tadeusz Morawa, syn kombianta, który po odczytaniu listy nowotarzań poległych podczas II Wojny Światowej zwrócił się z apelem, by zmienić napis na pomniku ofiar II Wojny Świa-

Każda okazja do pokazania się i zwrócenia na siebie uwagi przed zbliżającymi się wyborami jest dla polityków dobra, nawet obchody wybuchu II wojny światowej.

towej. - Od lat apeluję do władz o spowodowanie zmiany tego napisu. Przecież to jest relikwiarz. Pamiętam, jak ten napis pojawił się na tej ścianie w 2014 roku - w 75. rocznicę wybuchu II Wojny Światowej. Wówczas go wychwalano i bito brawa. Dzi-

siaj nadszedł czas, by zmienić ten fałsz historyczny, jest czas na poprawność historyczną, która nakazuje następującą treść: „Pamięć ofiar terroru niemieckiego i sowieckiego” - zaapelował Tadeusz Morawa.

Tekst i fot.: Józef Figura

Nowe parkingi przy ul. Sądowej.

Kombinackie aktywności

Ulica Sądowa już niemal gotowa, rozpoczynają się prace przy ul. Szewskiej.

Przypomnijmy, że jeszcze kilka lat temu takich ulic nie było na mapie Nowego Targu. Urząd zdecydował się je nadać na wniosek przedsiębiorców jak i kurierów, którzy nie mogli trafić do adresata. Pod dawnym adresem kombinatu NZPS - Ludźmierska 29 skrywało się blisko 50 budynków - dziś małych i dużych firm, ale też sądu i prokuratury.

Jednak zmiana nazw ulic to nie wszystko. Na w dużej części zdegradowanych terenach po by-

łej fabryce obuwniczej powstaje nowoczesna strefa przemysłowa. Zanim inwestorzy zaczną lokować tu swoje biznesy, konieczne jest przygotowanie odpowiedniej infrastruktury. A z tym na terenie byłego kombinatu było kiepsko. Dziurawe ulice, kiepska sieć kanalizacji, w dodatku z możliwymi nielegalnymi przyłączami, brak oświetlenia ulicznego to największe bolączki tego miejsca. Wszystko to ma się zmienić po zakończeniu gruntownych prac, mających doprowadzić do kompletnej przebudowy istniejącej infrastruktury drogowej.

Tekst i fot.: Józef Figura

Sportowe pożegnanie lata

Deszcz nie zniechęcił nowotarzań, którzy postanowili aktywnie spędzić niedzielę w Parku Miejskim.

Apretekstem do tego jest festyn na zakończenie lata, w którym różne sportowe dyscypliny zdominowały imprezę. Niezależnie od wieku każdy mógł znaleźć coś dla siebie. Były rozgrywki w ramach Turnieju Siatkówki Plażowej o Puchar Burmistrza Nowego Targu. Miłośnicy dwóch kółek mogli zmierzyć się w kolarskim Grand Prix Nowego Targu dla dorosłych i dzieci organizo-

Stół do ping ponga daje - jak się okazuje - różne możliwości do zabawy.

wanym przez Nowotarski Klub Kolarski. Można było wypróbować swoich sił w tenisie stołowym, w unihokeju czy grze w rzutki. Nie brakowało chętnych do skorzystania ze ściany wspinaczkowej. Świetnie z tym zadaniem poradził sobie 6-letni Igor, który wcześniej trenował na ścianie w Jump Planet. Tylko leżaki nie cieszyły się zbyt dużym powodzeniem.

Niedzielny festyn był kolejną okazją do wsparcia Kamilli Gil, na leczenie której potrzebna jest zawrotna kwota 10 mln zł.

Tekst i fot.: Beata Zalot

Rozkopana ul. Szewska.

REKLAMA

MAZDA CX-5

SUV ZE SPORTOWĄ DUSZĄ

Usiądź za kierownicą Mazdy CX-5 i poczuj wyjątkowe połączenie eleganckiego SUVa z duchem sportowego samochodu. Przestronność, komfort i dynamiczne wrażenia z jazdy. Teraz możesz mieć wszystko.

CRATED IN JAPAN

6^{lat} GWARANCJA MAZDY

ANNDORA KRAKÓW

KRAKÓW | Al. 29 Listopada 149, tel. +48 12 345 38 28 | www.mazda-kra-kow-anndora.pl

W zależności od wersji samochodu średnie zużycie paliwa oraz emisja CO₂ (na podstawie WLTP) wynoszą odpowiednio: 6,8-8,1 l/100 km i 153-184 g/km. Samochody Mazda są wyposażone w układ klimatyzacji zawierający fluorowany gaz cieplarniany o współczynniku ocieplenia globalnego powyżej 150. Informacje dotyczące odzysku i recyklingu samochodów wycofanych z eksploatacji znajdują się na mazda.pl

DRIVE TOGETHER

NAJWIĘKSZA ATRAKCJA REGIONU

zapraszamy w Pieniny

SPŁYW DUNAJCEM KAJAKI I PONTONY

1, 2, 3, os.

od 2 do 12 os.

ZADZWOŃ I UMÓW SIĘ NA SPŁYW

+48 721 977 632

RODZINY Z DZIEĆMI - STUDENCI - GRUPY ZORGANIZOWANE

SPŁYW Z INSTRUKTOREM LUB BEZ

OTWARTE CODZIENNIE

SZCZAWNICA, UL. GŁÓWNA 149

www.portpienin.pl

Mokra nawierzchnia i patelnie - przepis na wypadek.

Chabówka Kraksa „patelniana”

Groźny wypadek na zakopiance w Chabówce - auto wypadło z drogi i wjechało do głębokiego rowu.

Wywrotek zdarzył się w niedzielę około godz. 14 na dwupasmowym odcinku zakopianki w rejonie „patel-

ni”. Kierowca samochodu osobowego jadącego w stronę Zakopanego - na śliskiej nawierzchni - stracił panowanie nad kierownicą i samochód wypadł z drogi. Auto utknęło w głę-

bokim rowie. Samochód został poważnie uszkodzony. Na szczęście podróżującym nic się nie stało.

Tekst i fot.:
Marek Kalinowski

Wybory

Rabka z kandydatem

Bogdan Pęk - rzutem na taśmę - wskoczył na listę PiS. Znany niegdyś polityk wystartuje do sejmu z ostatniego miejsca.

Nazwisko polityka z pewnością urozmaici dość monotonną, sądecką listę wyborczą Prawa i Sprawiedliwości. Decyzja partii o wstawieniu Bogdana Pęka na listę musiała zapaść w ostatniej chwili, gdyż jeszcze podczas niedawnej konferencji prasowej w Nowym Sączu, gdy partia przedstawiała skład swej wyborczej „drużyny”, o byłym pierwszoligowym polityku - pośle rozlicznych partii, senatorze, eurodeputowanym, i... skandalistcie - nie było mowy.

Bogdan Pęk

Wedle pierwszych przymiarek Bogdan Pęk miał wystartować w okręgu krakowskim, ostatecznie jednak partia zdecydowała umieścić go na liście sądeckiej. To zresztą całkiem konsekwentne posunięcie, bo od wielu lat Bogdan Pęk jest stałym mieszkańcem Podhala, osiadłym w Rabce-Zdroju.

Tekst i fot.: Marek Kalinowski

Dziurawy zabytek

Nawałnica uszkodziła dach zabytkowego kościółka - siedziby Muzeum im. Władysława Orkana.

Zeszłotygodniowa bardzo krótka i niepozorna ale opłakana w skutkach burza, która przeszła nad Rabką - uszkodziła także najcenniejszy zdrojowy zabytek - siedemnastowieczny kościółek św. Marii Magdaleny. Na dach świątyni spadł potężny konar i uszkodził poszycie dachu zbudowanego z gontów.

Uszkodzona połać ma około 3 metrów kwadratowych powierzchni. Na szczęście żaden z kluczowych elementów konstrukcji nie został uszkodzony. - Natychmiast zbadaliśmy uszkodzone miejsce, ale doszło tylko do uszkodzenia gontów - potwierdza Wojciech Kusiak, dy-

rektor Muzeum im. Władysława Orkana. Dodaje, że choć doszło do przecieku deszczówki, to nie wyrządziła ona poważniejszych szkód na sklepieniu zabytku, nawet zacieki nie są widoczne. - Najważniejsze, że tymczasowe zabezpieczenie okazało się szczelne i woda nie dostaje się już do środka - zaznacza dyrektor.

Uszkodzone miejsce zostało natychmiast zabezpieczone przez strażaków z JRG Rabka-Zdrój i OSP Chabówka. Wyrywę przykryła brezentowa płachta umocowana listwami. - Już się kontaktowaliśmy z konserwatorem zabytków w kwestii technologii naprawy. Myślę, że dach zostanie naprawiony w ciągu najbliższych tygodni. Wstępnie oszacowaliśmy, koszt remontu na kilkanaście tysięcy złotych - podkreśla Wojciech Kusiak.

mk

OGŁOSZENIE PŁATNE

Wójt Gminy Spytkowice

działając zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tj. Dz.U. z 2023 r., poz. 344) informuje, że 31 sierpnia 2023 r.

na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Spytkowice i na stronie internetowej Urzędu Gminy Spytkowice wywieszono na okres 21 dni

WYKAZ NIERUCHOMOŚCI

stanowiących własność Gminy Spytkowice, przeznaczonych do najmu na okres do lat 3.

Woda zabrała fortunę

Ponad sześć milionów złotych dotacji z Urzędu Wojewódzkiego na usuwanie skutków ostatniej błyskawicznej powodzi, która spustoszyła centrum Rabki.

Ulewa i spowodowane przez nią wezbranie trwało zaledwie kilkadziesiąt minut. To wystarczyło, by główne drogi w dolnej części Rabki przerodziły się w wezbrane rzeki a ciek wodne - wystąpiły z brzegów. Efekt kłęski to ogromne zniszczenia widoczne szczególnie w uzdrowskiej części Rabki. Kilka pieszych kładek w centrum zniszczyła woda. Ucierpiało też wiele ulic, których nawierzchnia została podmyta.

Komisje powołane przez rabczańskie władze dostawne w ciągu paru dni po nawał-

nicy skrupulatnie oszacowały straty. Magistrat zwrócił się do urzędu wojewódzkiego o środki. Wniosek został uwzględniony. Z puli nieco ponad 20 milionów złotych na usuwanie skutków kłesk żywiołowych w całym województwie - aż 6,2 miliona trafi do Rabki.

Burmistrz Leszek Świder opublikował w mediach społecznościowych szczegółowe zestawienie wydatków. Zgodnie z dokumentem 2,4 miliona zostanie przeznaczone na odbudowę ulicy Gorczańskiej, 1,2 miliona na remont Alei 1000-lecia, a za kolejne 1,2 miliona zostanie wyremontowana górna część ulicy Poniatowskiego. 640 tysięcy zł to budżet na odbudowę drogi w Sołtysiej Dolinie w Rdzawce, a 400 tysięcy - na remont ulicy Zgody.

Tekst i fot.:
Marek Kalinowski

Efekty powodzi błyskawicznej w Rabce.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Sprzedam (bez pośrednika)

PRZESTRONNE MIESZKANIE W KRAKOWIE,

na Prądniku Czerwonym, o powierzchni 76 m².

Mieszkanie jest dwupoziomowe, składa się z 3 pokoi, kuchni, 2 łazienek i garderoby. Balkon z widokiem na zielen.

Bardzo dobra lokalizacja - z dostępem do komunikacji miejskiej, 30 minut spacerem do Galerii Krakowskiej.

Komfortowe dla rodziny, doskonałe pod inwestycję.

CENA 799.000 zł - do negocjacji.

Możliwość zakupu garażu.

Właściciel tel. +48 605 136 163

Raba Wyżna

Wywrotna maszyna

Kierowca, przygnieciony przez wywrotek ciągnika w Rabie Wyżnej, trafił do szpitala.

Wywrotek zdarzył się w sobotę, około godz. 8.30 na polnej drodze w Rabie Wyżnej. Na pochyłym odcinku drogi maszyna rolnicza się wywróciła. Ciągnik nie był wyposażony wabinę, kierowca

został przygnieciony. Na miejscu bardzo szybko zjawili się cztery zastępy strażackie z OSP Raba Wyżna i rabczańskiej Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej. - Mężczyzna został zabrany do szpitala. Był przytomny, nie było zagrożenia życia - relacjonuje dyżurny z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Targu.

mk

1/2 litra piwa zawiera 25 gramów czystego alkoholu etylowego.

Nawet taka ilość szkodzi zdrowiu kobiet
w ciąży i jest niebezpieczna dla kierowców

GWARNO
RESTAURACJA & BROWAR

Oktoberfest

16.09-03.10

PIWO 1 L
23 PLN

PIWO 1 L
+ COLONKA
59 PLN

ZAPRASZAMY NA PIWO,
REGIONALNE JEDZENIE I MUZYKĘ NA ŻYWO

📍 DOLNA STACJA PKL GUBAŁÓWKA!
ZAPRASZAMY!

WWW.BROWARGWARNO.PL

ludzmierz

Dziękujemy także za to, co nie wyszło

Z udziałem kompanii honorowej 21. Brygady Strzelców Podhalańskich oraz delegacji Związku Podhalańskich odbyły się w niedzielę 3 września XXXVI Dożynki Podhalańskie.

Aura zmusiła organizatorów do zmiany miejsca uroczystości. Zamiast przy ołtarzu polowym w Maryjnym Ogrodzie Różańcowym Msza św. została odprawiona w bazylice mniejszej. - Dziękujemy Bogu za wszystko, czym nas obdarza. Dziękujemy za obfitości, ale i niedostatki, za pomyślność i porażki. W oczach świata takie dziękczynienie wydaje się dziwne. Dziękować za coś, co po ludzku nie wyszło, nie udało się? Dziękować za trudne doświadczenie? Jak to? Co mają powiedzieć rolnicy, którzy tego roku utracili plon, nie otrzymali tego, o co prosili? - podkreślał bp Robert Chrzęszcz.

W XXXVI Dożynkach Podhalańskich uczestniczyli przedstawiciele Związku Podhalańskich, parafii z regionu podhalańskiego, a także panie z Koła Gospodyń Wiejskich. Nie zabrakło wieńców dożynkowych, które były prezentowane przed ołtarzem po zakończonej Mszy św. Liturgię uświetniła kapela regionalna „Podhalanie” i orkiestra dęta z Mszały Dolnej.

Uczestników Dożynek Podhalańskich pozdrowił ks. Maciej Ścibor, kustosz ludzmińskiego sanktuarium, a bp Robert Chrzęszcz poświęcił żyto na zasiew. Podczas procesji z darami przyjął od delegacji m.in. chleby dożynkowe i produkty regionalne.

Po uroczystej Mszy św. w ludzmińskim sanktuarium uczestnicy Dożynek Podhalań-

skich przenieśli się na pobliski plac „Pod Sypką”, gdzie na scenie plenarowej wystąpiły m.in. zespoły regionalne. Głos zabrał starosta nowotarski Krzysztof Faber.

W czasie dożynek była prowadzona kwesta pod hasłem „Busy dla dzieci z Libanu” - pomoc dla dzieci z katolickich szkół w Libanie. Projekt prowadzony jest przez Papieskie Stowarzyszenie „Pomoc Kościołowi w Potrzebie oraz „S.O.S. dla Ziemi Świętej”. Przedstawiciele organizacji byli obecni w Ludźmierzu, prowadzili też kiermasz produktów z drzewa oliwnego wykonanych przez chrześcijan z Betlejem.

Tekst i fot.:
Jan Głąbiński

W Ludźmierzu zaprezentowało się kilkanaście delegacji z wieńcami z różnych stron naszego regionu.

Żydzi w Czarnym Dunajcu cyfrowo

Dzięki projektowi fundacji Forum Dialogu powstała strona internetowa poświęcona Żydom z Czarnego Dunajca i okolic.

Pod adresem www.jewish-czarnydunajec.pl można znaleźć m.in. historię społeczności żydowskiej, historie rodzinne ze zdjęciami spisane na podstawie kontaktów z potomkami, informacji z archiwów, a także relacji mieszkańców. Jest indeks nazwisk żydowskich mieszkańców Czarnego Dunajca. Można też dowiedzieć się, jakie działania realizowane są na rzecz społeczności, która w czasie II wojny światowej zniknęła z Czarnego Dunajca. Można przeczytać o ak-

cji porządkowania miejscowego cmentarza żydowskiego, projekcie „Ludzie, nie liczby” z 2020 r., a także zobaczyć zwiastun filmu „Ukos światła”. Strona jest na bieżąco uzupełniana o kolejne materiały. Jest dwujęzyczna - w j. polskim i angielskim.

Spotkanie promujące oficjalny start strony internetowej www.jewishczarnydunajec.pl odbył się w poniedziałek 28 sierpnia w Centrum Kultury i Promocji w ramach obchodów 81. rocznicy zagłady Żydów z Czarnego Dunajca i okolic.

Uczestniczyli w nim potomkowie Żydów mieszkających tutaj. Ci, którzy nie dotarli na Podhalę, mogli połączyć się poprzez zoom. Dzięki temu w spotkaniu uczestniczyły osoby z USA, Izraela, Holandii i Niemiec.

Strona powstała w ramach projektu „Cyfrowe archiwum Żydów z Czarnego Dunajca”. Stypendium na realizację strony

fundacja Forum Dialogu przyznała Michałowi Szaflarskiemu, społecznikowi pochodzącemu z Czarnego Dunajca, który m.in. zainicjował porządkowanie cmentarza w Czarnym Dunajcu. Jest też pomysłodawcą i głównym organizatorem obchodów rocznicy zagłady czarnodunajskich Żydów.

- Poszukujemy cały czas pamiętek po Żydach z Czarnego Dunajca - zdjęć, relacji, listów - mówił podczas promocji strony Michał Szaflarski. Pamiętki te zostaną w przyszłości wyeksponowane w synagodze, gdzie ma powstać Centrum Dialogu Międzynarodowego. **bz**

Sprostowanie

Poniżej publikujemy sprostowanie do tekstu „Czarownice z Waksmundzkiej”, który ukazał się w numerze 32/2023 TP.

Pradziadek Mateusz Stołowski, zwany Maciejem (o którym mowa w artykule), był człowiekiem pracowitym, spokojnym i zaradnym. Gazdował na Buflaku. W ciągu swojego życia wybudował 3 kapliczki, a dwóch z nich był także fundatorem: jednej na Buflaku (wspomnianej w reportażu), a drugiej na Dziale. Kapliczka na Buflaku została wybudowana jako wotum dziękczynne złożone Panu Bogu, co świadczy o tym, że pradiadek był człowiekiem bogobojnym i dużej wiary. Dzięki postaci naszego przodka od 100. rocznicy wybudowania kapliczki na Buflaku, tj. od 1982 roku, co roku przy tej kapliczce właśnie odprawiane są Msze Święte w Uroczystość Zesłania Ducha Świętego. Jest to święto całej parafii pw. św. Brata Alberta, a także

okazja do spotkania i integracji społeczności lokalnej.

Potomkowie Macieja Stołowskiego w czasie II wojny światowej walczyli z okupantem, a w rodzinnym domu na Buflaku partyzanci nieraz znajdowali pomoc i schronienie. Rodzina Stołowskich pomagała swoim z narażeniem życia, gdyż Niemcy nie jeden raz przetrząsali dom w poszukiwaniu partyzantów. Znany z rodzinnych opowiadań historię, jak Niemcy walili w nocy w drzwi, a partyzanci w tym czasie uciekali przez okno do lasu. Wnukowie Macieja Stołowskiego walczyli z okupantem.

Nasza Babcia Maria Stołowska wychowała 12 dzieci. Wcześniej została wdową i musiała sama borykać się z trudami dnia codziennego i ciężką pracą na roli (gazdówką), mimo tego zapewniła swoim dzieciom godne wychowanie i wy-

żywienie. Wychowała wszystkich na uczciwych i dobrych ludzi. Wspierała opiekowała się wnukami, które nazywały ją Maminą. Była osobą bogobojną. Uczęszczała do kościoła (choć odległość z Buflaku do kościoła św. Katarzyny czy kościoła w Klikuszowej wynosiła kilka kilometrów i trzeba ją było pokonać pieszo), przyjmowała sakramenty święte. Do końca życia odwiedzała ją ksiądz z parafii na Nivie, przywołując jej Najświętszy Sakrament. Zawsze znajdowała czas na modlitwę. Pielgrzymowała do Ludźmierza. Była też osobą życzliwą innym. W miarę możliwości uczestniczyła w życiu lokalnej społeczności, nie ograniczała kontaktów z innymi ludźmi. Brak czasu i ogrom pracy mógł być jedynie powodem tego, iż kontakty te nie były częste. Na pewno nie była osobą przesadną i zabobonną, jak zosta-

ło to przedstawione w reportażu. Na pewno nie paliła łózek (!), nie czarowała, gdyż życie swe opierała na wierze i pracy. Żadne z dzieci Marii Stołowskiej nie zginęło w niewyjaśnionych okolicznościach.

Żaden z synów Marii nie został zamordowany (niech „krewna Anna” poda imię rzekomo zamordowanego syna). Faktycznie, jeden z synów w czasie powrotu z wojska zginął śmiercią tragiczną pod kołami pociągu. Była to ogromna tragedia dla całej naszej rodziny, a zwłaszcza dla Matki. Przypisywanie Matce tego nieszczęścia, winy i odpowiedzialności jest nieuczciwe i okrutne. Sugerowanie naszej Babci dzieciobójstwa jest karygodne, uwłaczające i naruszające pamięć i godność naszej Babci.

**Beata Wójciak-Włosek,
Witold Wójciak**

Magdziokowe imię nigdy nie zginie!

*Józek Magdziok nie żyje
serce mu już nie bije
ale jego dobre imię
hej nigdy nie zginie*

**12 sierpnia 2023 r.
zmarł zasłużony dla kultury Podhala
Józef Galica Magdziok**

Urodził się w Białym Dunajcu 22 września 1941 roku. Jego rodzice to Jan i Anna z domu Kula.

Do Państwowego Zespołu Artystycznego „Biały Dunajec” założonego i prowadzonego przez Zofię Solarzową wstąpił mając dziewiętnaście lat.

Służbę wojskową odbywał w Krakowie, gdzie założył wojskowy zespół artystyczny. Po wojsku ożenił się z Zofią Galicą Magiercynem.

W latach siedemdziesiątych przebywał w USA, a po powrocie wybudował dom, w którym zamieszkał wraz z rodziną. Całe życie pracował na roli. Potrafił bardzo dobrze śpiewać, recytować i gawędzić. Był świetnym aktorem amatorem. W latach 1982-2000 należał do Zespołu Regionalnego „Białodunajec”, działającego przy Gminnym Ośrodku Kultury w Białym Dunajcu, prowadzonego przez Marię Porębską. Później do Zespołu Regionalnego „Regle” w Poroninie. W zespołach zawsze grał główne role: ojca, gazdy czy też opowiadacza. Całe życie swoim wspaniałym głosem upiększał uroczystości religijne w kościele parafialnym pod wezwaniem Marii Magdaleny w Poroninie.

Świetnie interpretował słowa i górskie pieśni, co zostało udokumentowane na płytach i filmach i do dzisiaj służy jako materiał do instruktażu zespołów.

Uczestniczył w wielu nagraniach programów zespołów, ostatnio w 2004 roku, gdzie po latach żyjący jeszcze członkowie Państwowego Zespołu Artystycznego „Biały Dunajec” zmówili się pod kierownictwem Elżbiety Porębskiej Mędoń na jeszcze jedno nagranie, aby sobie i innym przypomnieć, że Podhalę to nie tylko popisowe sztuki taneczne i mało zrozumiałe pieśni, ale dumny, niezależny, twórczy lud Polski.

Ci, którzy Józka znali, zapamiętali go jako człowieka zawsze uśmiechniętego, żartującego w każdej sytuacji. Józek miał doskonałą opinię, był bardzo lubiany, a przez kobiety podziwiany za swoją górską urodę i za kulturę obcowania z drugim człowiekiem. Do końca życia żył sprawami regionu. Za piękny śpiew, recytację i swoje aktorstwo zawsze zbierał największe brawa. Był serdeczny i życzliwy, potrafił zjednoczyć ludzi.

Został pochowany na cmentarzu parafialnym w Poroninie.

Maria Porębska

Jazz Bar w Szczawnicy

Ładne Kwiatki i jeszcze energetyczne

W muzyczną podróż po różnych regionach Polski, a także po folkowej Europie zabrał słuchaczy w piątkowy wieczór zespół „Ładne Kwiatki”.

Koncert w Jazz Barze był debiutem powstałego w lipcu tego roku trio. Choć sam zespół jest nowy, to każda z jego śpiewaczek ma już niemały dorobek artystyczny i sceniczne doświadczenie. A zderzenie trzech różnych artystycznych osobowości i muzycznych temperamentów dało zupełnie nową, bardzo ciekawą jakość.

Mirosława Zaziąbło-Hubiak, która jest motorem napędowym całego zespołu, to pieśniarka folkowa i ludowa z regionu Górali

Ochotnickich. Pochodzi z Tylmanowej. Jest nauczycielką śpiewu Górali Ochotnickich, ma też zespół folkowy „Tryptyk”, a w swoim repertuarze muzykę góralską od Karpat po Bałkany.

Pochodząca spod Krakowa **Zuzanna Kuliszewska** jest śpiewaczką operową. Od 10 lat koncertuje, ale także uczy śpiewu klasycznego innych. I jej folklor nie jest obcy, w zespole regionalnym „Pojawianie” występowała od dzieciństwa, przez 10 lat.

Trio dopełnia pieśniarka i kompozytorka podhalańska - **Sylvia Basta Silvana** wykonująca muzykę w wielu stylach muzycznych - od poezji śpiewanej po worldmusic. Wraz z pochodzącym z Meksyku mężem Samaelem Francisco Flores Rodriguezem tworzą zespół CorNatura. Jest też nauczycielką muzyki

w kilku podhalańskich szkołach.

Piątkowy koncert w Jazz Barze był scenicznym debiutem. Zespół zabrał nas w muzyczną podróż po Polsce. W zupełnie nowej i ciekawej aranżacji wybrzmiały przyspiewki wywodzące się z Piecin, Spisza, Mazowsza czy Krakowa. Zespół zaśpiewał też utwory mające swój rodowód w Serbii, Słowacji czy Ukrainie. Była to też podróż poprzez różne style muzyczne - folk, momentami jazz. Mocno zaznaczał się też klasyczny głos operowy Zuzanny Kuliszewskiej, który w zderzeniu z góraliskim zaśpiewem Mirosławy Zaziąbło-Hubiak i lirycznym usposobieniem muzycznym w stylu fado Sylwii Basti Silvana stworzył nowe zjawisko na folkowej scenie. Pewnie o „Ładnych Kwiatkach” usłyszymy nieraz, szczawnicka publiczność przyje-

„Ładne Kwiatki” to nowa jakość na folkowej scenie. Trio zadebiutowało w piątek w Jazz Trio w Szczawnicy.

ła trio bardzo ciepło i nie chciała wypuścić ze sceny.

O tym, jak zespół powstał, artystki opowiadały po koncercie. Zuza z Mirką spotkały się podczas przesłuchań do Ogólnopolskiego Konkursu Wokalnego im. Stanisława Jopka. Mirka z Sylwią poznały się przez internet, a na żywo - podczas zeszłorocznego Jarmarku Podhalańskiego w Nowym Targu. Na pomysł, żeby połączyć siły i trzy różne muzyczne osobowości, wpadła Mirka. Na

pierwszym wspólnym śpiewaniu spotkały się w Tylmanowej. By upamiętnić to spotkanie, zrobiły sobie zdjęcie pod krzakiem róży w ogrodzie Mirki, które Sylwia wrzuciła na Facebooka. Ktoś w komentarzu napisał „ładne kwiatki”, co dziewczyny podchwyciły i tak powstała nazwa zespołu.

- Mammy za sobą dopiero kilka spotkań, ale bardzo twórczych - podkreśla Sylwia. - Każda z nas coś wnosi, swoje ulubione utwory - dodaje. - Połączy-

ła nas nie tylko miłość do folkloru, ale także wielka radość śpiewania. Mam nadzieję, że publiczność czuje naszą pasję - podkreśla Mirka.

Trio ma już przygotowanych ok. 20 utworów. Wkrótce dziewczyny planują swój pierwszy klip. Wydawałoby się, że w folku nie da się już wiele nowego powiedzieć, tymczasem „Ładne Kwiatki” temu przeczą, dlatego trzymamy mocno za nie kciuki!

Tekst i fot.: Beata Zalot

Słowa psalmów wyśpiewywane przez Ryfkę Foremniak w zrujnowanej bożnicy w Czarnym Dunajcu miały szczególną wymowę.

Grajmy Panu na cytrze

Poruszający recital w synagodze w Czarnym Dunajcu.

W zrujnowanej synagodze, z odpadającym od ścian tynkiem, w mroku, przy kilku małych świecach ustawionych na podłodze wystąpiła w poniedziałkowy wieczór z krótkim recitalem Ryfka Foremniak, świecka kantorka, czyli szlichta cibur, z zawodu psycholożka i dziennikarka. Swoim śpiewem wprowadziła nieliczną publiczność w świat żydowskiej muzyki - psalmów, pieśni świątecznych i innych. Przed każdym utworem tłumaczyła słowa na język polski.

Psalm to jeden z filarów judaizmu. To z nich obok Tory - czyli Pięcioksięgi Mojżesza utkany jest żydowski modlitewnik. To nie tylko poruszające słowa modlitwy, ale także piękne utwory poetyckie.

Miejsce, w którym odbył się koncert, jest wymowne. Dziś zrujnowane, ale przed wojną, kiedy czarnodunajecy Żydzi przychodzili tu na nabożeństwa, wymodlone. W czasie okupacji kilkuset mieszkających w Czarnym Dunajcu Żydów zostało wymordowanych. Nieliczni, którzy przeżyli, wyjechali za granicę.

Po II wojnie światowej dawna synagoga została zamieniona na magazyn, a potem sklep meblowy. W zeszłym roku gmina wyznaniowa w Krakowie podpisała umowę z Urzędem Gminy w Czarnym Dunajcu, w ramach której bożnica została przekazana władzom Czarnego Dunajca w bezpłatne użyczenie na 20 lat. Burmistrz Ratułowski zabiega, by utworzyć tu Centrum Dialogu Międzynarodowego.

Tekst i fot.: Beata Zalot

Strofy z lasu

Prośba o akceptację, opisywanie cudowności ulotnych chwil i spotkań, także tych z niedźwiedziem, a przede wszystkim wielkie dziękowanie Panu Bogu.

Zielone oczy, zielone korale i zielone „szpilki”. Szczęry uśmiech. Do tego mocny, męski uścisk dłoni. Gdy tylko może, idzie do lasu. Nie. Nie przytulać się do drzew. W plecaku, obok zeszytu i ołówka, niezbędny do notowania z nieba zsyłanej poezji, siedzi piła motorowa, ostry jak brzytwa łańcuch i siekierka.

W Gminnym Ośrodku Kultury Regionalnej w Kościelisku odbyło się spotkanie z Teresą Bachledą-Kominek, autorką takich książek jak: „Tatrzańskie Tuli-Tuli”, „Ukłon”, „W przestrzeni”, „Motyle na grani” oraz „Fraszki i Aforyzmy”. Nie każdy z czytelników wie, że autorka ma papiery drwala i przez lata całe pracowała w lesie. - Dziś już mniej, ale jak trzeba komuś drzewo wyciąć i porąbać, to nie ma problemu, zapraszam - stwierdziła Teresa Bachleda-Kominek między kolejnymi wierszami, którymi dzieliła się z przybyłą na spotkanie publicznością. Swoje wiersze pisane gwarą mówiła w większości z pamięci, a prowadząca spotkanie Małgorzata Karpiel-Bzdyk dopytywała o szczegóły. Jak drobna, delikatna kobieta poradziła sobie z pracą w lesie, jak zaczęła się poetycka przygoda górali. Czytała też wybrane strofy, które lepiej odsłaniają twórcze wnętrza Teresy Bachledy-Kominek.

- Gdy dziś zadzwoniłam,

żeby przypomnieć o spotkaniu, już ogłoszonym w mediach i rozplakatowanym gdzie się da, to usłyszałam w słuchawce, że Tereska pamięta. Teraz jest akurat w lesie, że widzimy się w październiku - mówi szefowa GOKR. Poetka przyznała, że ma sama ze sobą problem, o czym też napisała niejedną wiersz. Z prośbą, by wybaczyć poecie, zaakceptować go takim, jakim jest. Bo on przecież żyje w swoim świecie. Inaczej czas odmierza, inaczej świat widzi. To i zapomnieć o tak ważnym spotkaniu ze swoimi czytelnikami ma prawo.

Na szczęście na spotkanie autorka dziewięciu książek - bo tyle już ich ma na swym koncie - przyszykowała się godnie. - Pokaż nam może jakie to sobie szpilki kupiłaś, bo tak mi opowiadałaś, że na targowisku w Nowym Targu kupiłaś sobie szpilki, specjalnie na to nasze spotkanie - poprosiła Małgorzata Karpiel-Bzdyk. Poetka jak fryga skoczyła zza stolika na zaplecze i wróciła. Na nogach miała zielone, a jakże, „szpilki”, czyli wysokie do kolan kalosze idealne do wędrowania po lesie. - Po górach też rada w nich chodzę. Takie to już te moje szpilki - śmiała się Teresa Bachleda-Kominek.

Przypomniła, że pierwszy wiersz napisała w 1984 roku. W dniu, w którym oprawcy zabili księdza Jerzego Popiełuszkę. Miała wtedy 13 lat. - Przyszłam z kościoła na Bystrem, gdzie się modlił w intencji księdza. W domu taka cisza, że aż głośna. Siadłam i napisałam wiersz - przypomniała go, recytując z pamięci. Dodała, że lata mijały, wierszy było coraz więcej. Kryła się z nimi. Ale gdy rodziły się kolejne dzieci, to opowiadała im swoje rymowan-

ki, tworzyła już pierwsze bajeczki z morałem, które dziś publikuje w kolejnych tomikach.

Pytana o swój męski fach drwała podkreśliła, że na Podhalu życie dla kobiet od wieków było ciężkie. Nieraz chodziła pomagać w pracy w lesie. W końcu postanowiła wyrobić sobie papiery dopuszczające do zawodu drwala. Podkreślała, że tak jak to opisała w kolejnym wierszu, do lasu zawsze trzeba wychodzić z Bogiem. Bo nie wiadomo, czy wróci się cało. - Nieraz przy wycinie drzewo tak odbija, że mogłam nie wrócić. Ale Bóg czuwa. Bogu dziękuję

ję za wszystko, że ja, dziewczę po podstawówce, dziś wiersze piszę, że wychowałam czwórkę dzieci, które pokończyły szkoły, wydałam dziewięć książek, a wszystko w biegu - podkreśliła poetka. Dodała, że w końcu udało się jej spełnić marzenie. Ma domek w lesie i spotykają się tam poeci z całego świata. Już dzieciom zapowiedziała, że jak kiedyś z lasu nie wróci, to domek ma służyć na cele kultury wszystkim, którzy będą potrzebować takiej samotni wśród leśnej ciszy i spokoju.

Tekst i fot.: Rafał Gratkowski

Teresa Bachleda-Kominek opowiada o swej przygodzie z poezją, o miłości do lasu i gór.

Muzyczne szczyty w cieniu Tatr

- To będzie prawdziwy maraton odważnej muzyki klasycznej na wysokim poziomie - zapowiada Grzegorz Russek, zapraszając na jubileuszowy Międzynarodowy Festiwal „Muzyka na Szczytach”.

- Już w sobotę 9 września rozpoczyna się 15. edycja Międzynarodowego Festiwalu „Muzyka na Szczytach” w Zakopanem. Czego możemy się spodziewać w tym roku?

- Ten festiwal od początku istnienia kojarzy się z odważną muzyką klasyczną - dawną i współczesną. Tak będzie i w tym roku. Czekamy od soboty do soboty osiem wydarzeń wieczornych, głównie muzycznych, ale nie tylko. W niedzielę w Teatrze Witkacego prawdziwy hit muzyczno-poetycki - spotkanie z poezją Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w wykonaniu Meli Koteluk. Z kolei we wtorek w kinie Miejsce będziemy mogli obejrzeć specjalny pokaz filmu z głębokim przesłaniem Federico Felliniego *Próba orkiestry*.

Przyzwyczajaliśmy też publiczność do światowych prapremier. W tym roku czekają nas aż dwie. W środę 13 września będzie to Tomasz Jakuba Opałki *Dimorphos* na klarnet basowy, bassethorn i orkiestrę. Z kolei 16 września czeka nas drugie prawykonanie - *Ostatni utwór na klarnet, róg, skrzypce, altówkę, wiolonczelę, fortepian i taśmę* Pawła Mykiety. Dodam, że będzie to kompozycja przeznaczona dla osób, które ukończyły 18. rok życia.

- Dlaczego taka bariera wiekowa?

- Niech to zostanie naszą tajemnicą. Dowie się publiczność, która przyjdzie na koncert.

- Festiwal kojarzy się też ze spotkaniami w Domu pod Jedłami, gdzie publiczność ma okazję bezpośredniego kontaktu z artystami, którzy wieczorem występują.

- Oczywiście, i w tym roku będzie Klub Rozmów na Szczytach - nie tylko w Domu pod Jedłami, ale także w Galerii Hasióra i kawiarni Kmicic. Będą to spotkania moderowane przez dziennikarzy muzycznych.

- Który z tegorocznych koncertów będzie najważniejszym wydarzeniem?

- Na pewno dużym wydarzeniem będzie finałowy koncert, podczas którego wykonawcami będą wykładowcy Krakowskiej Akademii Muzycznej. Usłyszymy wtedy wspomnianą już prapremierę utworu Pawła Mykietyna oraz utwór Krzysztofa Pendereckiego *Sekstet* na klarnet, róg, skrzypce, altówkę, wiolonczelę i fortepian.

- Festiwal to także szansa dla początkujących, jeszcze uczących się muzyków.

- To już także nasza tradycja - koncert szkół muzycznych. W tym roku zaplanowany jest na czwartek. Wystąpią uczniowie szkół z Bochni, Katowic i Nowego Targu. To szansa posłuchania utalentowanej młodzieży, osób, które za kilka lat będą z pewnością laureatami światowych konkursów.

- Organizatorzy pamiętają co roku także o regionalnych twórcach. Co nas czeka tym razem?

- W ramach imprez towarzyszących zapraszamy do Bukowiny Tatrzańskiej, gdzie już 7 września odbędzie się w Domu Ludowym wernisaż prac pięciu podhalańskich artystów i mistrzów rzemiosła - zobaczymy fotografię, rzeźbę, ikonopisarstwo i góseciarstwo.

Od razu wspomnę o drugim wydarzeniu towarzyszącym. W Miejskiej Galerii Sztuki 8 września zostanie otwarta wystawa fotografii Ryszarda Horowitza: *All that Jazz*. To czarno-białe fotografie wykonane na początku lat 60. ubiegłego wieku, prezentujące tuzów ówczesnej sceny jazzowej, wykonane w Krakowie i w USA.

- Od lat zakopiańscy melomani ubolewają nad brakiem sali koncertowej w Zakopanem, stąd peregrynacja podczas festiwalu po różnych miejscach.

- W tym roku koncerty będą odbywać się m.in. w sali koncertowej hotelu Belvedere i Sali Teatrualnej ZNP na Ciągłowce.

- A co z koncertami w kościele, z którymi zawsze Muzyka na Szczytach się kojarzyła?

- Niestety, mimo życzliwości i dobrych chęci miejscowych

proboszczów, koncertów w kościołach nie będzie, a wynika to z nowej polityki. Krakowska kuria oceniła nasz program i okazało się, że w kościele na Olcy możemy zagrać tylko dwa z dwunastu zaproponowanych utworów. Według mnie każde z tych dzieł, które mamy w programie, jest dowodem na istnienie Boga, w żadnym nie ma treści, które by go obrażały. Wychodzi na to, że jak w treści albo w tytule nie ma słowa „amen”, „Matka Boska” albo „Msza” to nie ma szans, by utwór wybrzmiał w kościele. Cała ta sytuacja nas niezmiernie zasmuciła.

- Porozmawiajmy jeszcze o finansach. Ile kosztuje tegoroczny festiwal?

- Jak co roku Stowarzyszenie im. Mieczysława Karłowicza, które jest organizatorem festiwalu, startuje z kontem zerowym. Utrzymujemy się bez jakichkolwiek dotacji, ze składek członków. Dzięki zwarceniu szeregów i pomocy przyjaciół udało się stworzyć budżet, który pozwoli zapewnić publiczności wrażenia muzyczne na najwyższym poziomie. Koszt festiwalu zbliża się do pół miliona złotych. 65% tych środków pochodzi od podmiotów publicznych - ministerstwa kultury, z budżetu województwa i z funduszy Zakopanego. Pozostałe 35% pochodzi od naszych wrażliwych i stałych sponsorów z branży komercyjnej. To wszystko dzięki ogromnej pracy i zaangażowaniu doktor Danuty Sztencel.

- Przypomnijmy tym, którzy tego nie wiedzą, że pani Danuta Sztencel nie tylko od lat zdobywa, gdzie może, fundusze na to wydarzenie, ale jest też pomysłodawcą i główną siłą napędową tego festiwalu przez 15 lat.

- Dokładnie, to głównie dzięki jej determinacji, poświęceniu własnego czasu i pieniędzy, dzięki ogromowi jej pracy ten festiwal przetrwał i jest na takim poziomie.

- Dziękuję za rozmowę.

Z Grzegorzem Russkiem z Biura Festiwalu rozmawiała Beata Zalot

Mistyczne wnętrze starego kościoła jest idealną sceną dla koncertów muzyki dawnej.

Mistyka muzyki

Barokowa muzyka w barokowej świątyni - czego chcieć więcej? Żal, że to ostatni koncert XIX Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Organowej im. ks. Kamila Kowalczyka.

Na zakończenie tegorocznej edycji widzowie mogli posłuchać trzech wykonawców występujących w różnych konfiguracjach. Oczywiście w roli głównej wystąpił Wojciech Gracz, organista - wszak bohaterem całego cyklu jest właśnie jego instrument. W towarzystwie organów śpiewała też Katarzyna Gierla (sopran) oraz grał Mateusz Zuzański (skrzypce).

Wszyscy pomieścili się na niewielkim chórze starego kościoła w Rabce, przemienione-

go przed stu laty w muzeum. Dziś w dawnej świątyni publiczność zasiadła w sposób nie do pomyślenia w jakimkolwiek kościele - tyłem do głównego ołtarza. Dzięki temu można było mieć przed sobą artystów. Jednak nie zburzyło to mistycznego klimatu panującego w tym niezwykłym miejscu. Ściany świątyni, w których pęknięciach pozostały jeszcze prawdziwe zęby dawnych mieszkańców wierzących, że w ten sposób ich ciała w dniu zmartwychwstania odnajdą się w całości - wypełniły się muzyką. Utworami, które unosiły się przez stulecia w kościołach całego świata wraz z modłami do Boga. Tu dźwięki odbijały się od kamiennej podłogi wytartej przez te same stulecia kolannami okolicznych chłopów przybyłych na świętą liturgię.

Sonata Vivaldiego, księdza przecież, podobnie jak aria z jego opery Zima pozwoliły zacząć się rozsmakowywać w barokowej muzyce. Dalej w programie były dzieła Jana Sebastiana Bacha, kościelnego organisty. W znacznie mniejszym niż ten Mariacki w Lubecie, ale niemal współczesnym mu kościele w Rabce, dziś szczególnie w niebo unosiła się Aria z Pasji wg św. Jana. A na finał muzycy zatrzymali dzieła nie mniej słynnego kompozytora J.F. Haendla z jego arią Raduj się Córkę Syjonu z oratorium Mesjasz.

Kolejna, dwudziesta edycja festiwalu - jak Bóg da - odbędzie się za dziesięć miesięcy. Czekać przyjdzie z niecierpliwością, bo oczekiwania melomanów zostały dziś mocno wysrubowane.

Tekst i fot.: Józef Figura

Hity Violetty Villas

Przeboje sprzed lat ożywiły ogród zakopiańskiej kawiarni „Kmicic”.

Atto za sprawą koncertu, jaki w minionym tygodniu zorganizowała dla zakopiańczyków Fundacja Most Pokoleń Kmicica wraz z Wydziałem Spraw Społecznych Urzędu Miasta Zakopanego. Jak podkreśliła, witając gości, Mariola Krzyśtek, szefowa fundacji i gospodyni „Kmicica”, to jedna z imprez odbywających się w ramach cyklu „Integracja przez kulturę”. Przed publicznością wystąpiła Joanna Nawrot wraz z zespołem. Zaspiewała piosenki z repertuaru Violetty Villas. - Była wspólną polską artystką. Choć kojarzona nieraz z kiczem, z piórami i futrami, to jednak pozostawiła

po sobie bardzo bogaty dorobek artystyczny - podkreśliła Joanna Nawrot. Sopranistka urodziła się w Busku-Zdroju, ale dorastała w Czarnocinie w powiecie kazimierskim. Jak podkreśla, Poniższe i Świętokrzyskie zawsze są w jej sercu. Śpiewała od dziecka. Występowała na szkolnych akademiach, w kościele śpiewała psalmy. Potem była szkoła muzyczna i polonistka oraz studia w Akademii Muzycznej w Krakowie. Obecnie współpracuje z Operą Bałtycką.

W „Kmicicu” towarzyszyła jej grupa Baltic Quasideon Group w składzie: Andrzej Wojciechowski - klarnet, Jarosław Stokowski - kontrabas, Paweł Za-

wada - fortepian i Adam Golicki - perkusja. Razem od lat koncertują w kraju i za granicą. Początkowo prezentowali autorski program z piosenkami Anny German, który zwińczyło nagranie płyty. Nowy projekt muzyczny to Tribute to Violetta Villas. Wokalistka podkreśla, że to bardzo ważne dla niej doświadczenie, bo zmierzyć się z utworami artystki, która nazywana była „głosem ery atomowej” - Violetta Villas miała ponad 4-oktawową skalę głosu - nie jest łatwym zadaniem. - Violetta Villas meandrowała sobie tak od altu aż po sopran koloraturowy - mówi Joanna Nawrot. - Skalą głosu czarowała we Francji, USA, Australii, Rosji, Ameryce Południowej, królowała w Las Vegas i paryskiej

Joanna Nawrot interpretuje wiernie przeboje Violetty Villas.

Olimpii. Bo mogła. Miała możliwości. Rozwijała się pięknie w tak trudnych czasach. Jednak niestety, bywa, że czasem pójdzie coś nie tak. Jej życie, choć owiane wielką sławą i chwilową błyskotliwą karierą, skończyło się w bardzo smutnych okolicznościach. Ale nie dziś o smutkach. Dziś piosen-

ki dobrze znane i w pogodnym nastroju.

Villas a właściwie Czesława Gospodarek z domu Cieślak, urodziła się w Belgii (10 czerwca 1938 w Heusy, zm. 5 grudnia 2011 w Lewinie Kłodzkim). Nazywali ją kolorowym ptakiem, „primadonną assoluta”. Śpiewa-

ła piosenki bardzo przejmujące, ale też przebojowe i żartobliwe. To utwory, które łączą w sobie wiele gatunków muzycznych: klasyczne figury koloraturowe pochodzące z kadencji arii operowych, swing, pop, rumbę, tango, walce. Jak podkreśla Joanna Nawrot, utwory na nowo zaaranżował gdański kompozytor młodego pokolenia Benjamin Baczewski. Zrobił to w taki sposób, że brzmią bardzo podobnie do oryginałów. A barwa i skala głosu jakim dysponuje Joanna Nawrot sprawiła, że w ogrodach „Kmicica” wystarczyło na chwilę przymknąć oczy, by pod powiekami zobaczyć Violettę Villas w jej niezapomnianych kreacjach i przebojowym repertuarze.

Tekst i fot.: Rafał Gratkowski

Magdy klimatyczne boje

Zmianę klimatu zaczyna się od własnego podwórka.

Furia od progu wita każdego gościa donośnym szczeniakiem. Hałasując, chce zwrócić uwagę na potencjalne zagrożenie. Trafiła tu ze schroniska i na początku była nadzwyczaj spokojna. Okazało się, że imię zobowiązuje. Jej właścicielka, Magdalena Cygan, to także spokojna młoda doktorantka na Uniwersytecie Jagiellońskim. A wielu do furii doprowadzała.

Zapach dymu i migrena

Urodzona w Warszawie, wczesne dzieciństwo spędziła w Zubrzycy Górnej, ale niemal przez całe życie związana jest z Nowym Targiem. Rodzice przeprowadzili się tu, gdy miała siedem lat. Nawet teraz, gdy robi doktorat w Krakowie i tam pracuje, to czuje się nowotarżanką. Tu ma przyjaciół, rodzinę. Studia z biologii na UJ wynikały z jej zainteresowań. Teraz kończy pisanie doktoratu z genetyki molekularnej roślin.

To zainteresowanie środowiskiem pozwoliło jej połączyć kiedyś fakty i poszukać przyczyny, dlaczego mama ma ciężką migrenę zawsze, gdy kurtka po spacerze śmierdzi dymem. Sama też często czuła się źle, ale to, co działo się z mamą, było bardzo widoczne. Magdalena usłyszała o Krakowskim Alarmie Smogowym. Poszukiwała danych, jak wielkie jest w Polsce zanieczyszczenie powietrza. Jednak studia i codzienne życie początkowo nie dawały możliwości, by się zaangażować. Potem jednak nawiązała kontakt z działającym już w Zakopanem Podhalańskim Alarmem Smogowym. A potem przyszła myśl - założyć Nowotarski AS.

- Tłumu chętnych początkowo nie było, za to był tłum zdenerwowanych. Z niego wyłoniło się dziesięć osób, które chciały coś zrobić, ale faktycznie działających pozostało pięć osób. I dalej działamy - wspomina początki NAS.

Niezbywalni

Był przełom roku 2016/17. Początkowo byli postrzegani jako "ekoterrorysty". Nie chcieli z nimi rozmawiać urzędnicy, a lokalni samorządowcy też patrzyli krzywo, podejrzewając polityczne podteksty. Uznawali ich za potencjalną konkurencję, która za chwilę ogłosi się na listach wyborczych. Ktoś zaczął też kojarzyć ich z opozycją do burmistrza. Za to mieszkańcy mieli wrażenie, że społeczniczy szukają problemu tam, gdzie go nie ma. Bo przecież zawsze się paliło w piecu i nikomu to nie przeszkadzało. Gdy chcieli wejść do

szkół, by opowiadać o problemie to nauczyciele i dyrektorzy też mieli obawy.

- Nie byliśmy jeszcze rozpoznawalni. Chodziliśmy głównie z Jolą Sitarz-Wójciką z Podhalańskiego AS i z lekarką Lidią Kołodziej, która mieszka w Nowym Targu i temat jest jej bliski. Musiałyśmy się pokazać z dobrej strony. I potem już chętnie nas zapraszano. Ale to nie działo się z dnia na dzień - zauważa Magdalena Cygan.

Urzędnicy twierdzili, że pieniądze są, ale ludzie nie chcą z nich korzystać. A ludzie nie korzystali, bo problemu nie widzieli. Trzeba było więc zainteresować mieszkańców, by ci wpływali na urzędników, i w ten sposób rozruszać tę wielką maszynę.

Cieężko było to zrobić w pięć osób. Tym bardziej że początkowo spotykali się także z realnymi groźbami. Szczególnie ze strony niektórych przedsiębiorców. Nagłaśnianie, że dany za-

W efekcie pozyskał dotacje i to ułatwiło mu życie. Bo przecież nie trzeba zrzucić węgla, palić co dnia. Teraz dziękują, że mogą sobie nawet ogrzewanie włączyć przez aplikację.

Często sąsiad sąsiada obserwuje i sąsiedzka rada jest najlepszą reklamą. Przecież wystarczy zaobserwować, jak ktoś buduje. I jeśli projektuje pod pompę ciepła, oszczędzając na budowie kotłowni i komina, to okazuje się, że koszt pompy niemal

przekonać, że problem jest, bo mamy jedne z najgorszych wyników w Europie.

Modelowa współpraca z urzędem zakończyła się wraz z przeniesieniem stacji w nową lokalizację. Urzędnicy upierali się, że przenosiny nic nie zmienią, a nowa lokalizacja pozwoli uniknąć wpływu na wyniki samochodów na parkingu zlokalizowanym nieopodal. - Jako naukowiec bardzo mnie to irytowało. Bo jeśli mamy kilkuletnie

pyłą. Niewiele, ale pyłą. Więc jeśli mamy możliwość przejścia na nową technologię, powinniśmy to zrobić - podkreśla Magdalena Cygan.

Dobrze rozumie tych, którzy obawiają się nowinek. Sama mieszka w domu, który ogrzewany był olejem opałowym. Gdy ceny skoczyły w górę kilkakrotnie, zaczął się dramat. Szczególnie dziś pompa ciepła daje znaczne oszczędności i w połączeniu z fotowoltaiką spowodowała, że koszty ogrzewania spadły w sezonie z ponad 11 do... 2 tys. zł.

Innym problemem jest brak właściwego docieplenia budynków. Według ubiegłorocznych wyliczeń Polskiego Alarmu Smogowego, gdyby w kraju nie było "wampirów energetycznych" czyli budynków nieocieplonych, to nie trzeba byłoby w ogóle importować węgla z Mozambiku, Kolumbii czy Australii.

Czy mają świadomość działania nie tylko lokalnie, ale i dla klimatu całego świata? Zmiana ogrzewania pociąga za sobą zmniejszenie efektu cieplarnianego. Wojna na Ukrainie zwróciła uwagę na potrzebę niezależności się od importu z Rosji. Przejście na odnawialne źródła energii powoduje też większą swobodę w skali całego kraju. Bo gaz też jest nie do końca neutralny dla środowiska. Jak przekonuje Magdalena Cygan, powinien być on stosowany przejściowo. Jednak chyba bardziej od ekologii przemawia do społeczeństwa ekonomia. Zapewne, jeśli dobro natury przekonywałoby najbardziej, to już dawno wszystko funkcjonowałoby na wiatrakach, fotowoltaice, elektrowniach szczytowo-pompowych.

Nikt nie marzy!

- Gdy zaczynaliśmy z Alarmem na Podhalu, to o fotowoltaice czy pompach ciepła mało kto mówił. Nie przypuszczałam nawet, że po kilku latach to będzie na topie, że będzie to możliwe. Że to będzie napędzać firmy. Te, które dotąd produkowały kotły, przestawiały się na pompy ciepła, a architekci będą projektować domy bez kominów i kotłowni. Bo takie jest zapotrzebowanie. Ale czy uda się zatrzymać globalną katastrofę klimatyczną?

- Gdyby na zmiany klimatu wpływało tylko to, czym się ogrzewamy czy produkujemy w fabrykach, to miałabym nadzieję. Bo ludzie z wygody czy ekonomicznego lub zdrowotnego punktu widzenia chcą zmian. Ale ocieplenia klimatu nie powoduje tylko smog. Zmianę klimatu już widać, ocieplamy się i obawiam się, że nie uda nam się ich zatrzymać - przyznaje z gorzkością Magdalena Cygan.

Furia, widząc, że gość opuszcza mieszkanie, ledwie podnosi łeb, leżąc na kanapie. Zagrożenie minęło. Ale czy nie wróci?

Tekst i fot.: Józef Figura

- Tłumu chętnych początkowo nie było, za to był tłum zdenerwowanych. Z niego wyłoniło się dziesięć osób, które chciały coś zrobić. I tak powstał Nowotarski Alarm Smogowy - przekonuje Magdalena Cygan.

Były też osoby, które kojarzono z alarmem, choć w nim nie działały, ale poruszały tematykę smogu. Niestety ich radykalne poglądy, a nawet groźby wysadzania dymiących kominów także nie przyczyniły się do odpowiedniego odbioru alarmu wśród mieszkańców. To też robiło czarny PR, sugerując, że oni wszyscy są "odklejeni" od rzeczywistości.

Rejestracja stowarzyszenia przydała się głównie do tego, by przedstawiać się w urzędach. To nadawało im rangę i już przestali być tak łatwo "zbywalni".

Wiemy, gdzie mieszkasz...

Rozmawiając z władzami, sprawdzali, jakie są możliwości wsparcia mieszkańców przy próbie wymiany pieca. Mieli doświadczenie, analizując, jak radzi sobie Kraków. Ale sama możliwość pozyskania dotacji nie powoduje chęci wymiany kopciucha, gdy ktoś uważa, że piec nie truje. Konieczne więc było uświadomienie, że to jest toksyczne i nie ma co sobie dawać problemów zdrowotnych.

Dotacje były, ale nie cieszyły się dużym zainteresowaniem.

kład truje, nie było mile widziane przez jego właściciela. Przecież dotąd można było produkować tanim kosztem, a tu przyszedł ekooszołomy i zaczęły nagleśnić sprawę.

- Bywało, że ktoś powiedział, że wie, gdzie mieszkam, że szkoda narażać rodzinę i swoje zdrowie, bo tu leci coś z komina. O ile jeszcze ja nie mam dzieci i rodzina nie dawała się łatwo zastraszyć, to bałam się, że moje słowa spowodują, że komuś jakoś krzywdzi się stanie. Może niekoniecznie fizycznie, ale ktoś na złość coś zniszczy. Były też osoby mające małe dzieci, w ciąży, a stres nie jest dobry w takich stanach... - zauważa.

Sąsiad sąsiadowi

A przecież to był tylko wolontariat, poza godzinami pracy. Chcieli zmieniać świat, oddychać czystym powietrzem, a tu dostawali obuchem po głowie. Teraz owszem, pretensje się zdarzają, ale to już rzadkie przypadki i nie tak poważne. Za to coraz częściej pojawia się chwila satysfakcji. Po latach działalności spotyka się z podziękowaniami, że po artykule czy wykładzie ktoś zainteresował się tematem.

się równoważy. A potem zostają już oszczędności.

Trzeba było ponad trzech lat intensywnego działania, by szkoły się otworzyły, a i stosunki w urzędach się poprawiły. Zaufano, bo przychodzili nierzadko z gotowymi rozwiązaniami, które sprawdziły się w Krakowie czy Zakopanem. I udało się ludziom uświadomić, że węgiel powinien być przeżytkiem i są dużo lepsze możliwości ogrzewania. W efekcie łatwiej przyszło wprowadzić uchwałę lokalną, dzięki której w centrum Nowego Targu już od początku roku obowiązuje zakaz użytkowania najgorszych kopciuchów, a do 2030 roku ma zniknąć możliwość ogrzewania jakimikolwiek kotłami na paliwa stałe.

Problematyczna stacja

Dużym problemem był brak inwentaryzacji źródeł ciepła. Z drugiej strony ratunkiem okazała się stacja monitoringu powietrza WIOŚ, która trafiła do Nowego Targu po tym, jak pozbyła się jej Sucha Beskidzka. Można było wreszcie ludziom uzmysłowić ile wdychają rakotwórczego benzoalofenu. Udało się też urzędników

odczyty, które robimy ciągiem, to w momencie dużej wymiany kopciuchów fajnie by było zobaczyć tę zmianę na lepsze w miarodajnych wynikach. Tymczasem zawsze ktoś zarzuci, że lepsze wyniki wynikają ze zmiany lokalizacji, a nie wymiany pieców - przekonuje.

W efekcie przedstawiciele NAS stali się w urzędzie persona non grata. - Od początku przecież mówiłam, żeby nie ruszać tej stacji. I mimo że ekologią zajmuję się naprawdę urzędnicy z powołania, to kiedy zainteresowanie stało się medialne - ubożyło to wszystkich. Przecież oni się starali, a media przedstawiają to negatywnie. I mimo że robili wiele, to w media poszedł przekaz zupełnie inny - zauważa.

Kryzys na ratunek

Wygląda na to, że największą pomocą w walce ze smogiem okazał się ubiegłoroczny kryzys. Upadł dogmat, że węgiel jest najtańszym źródłem ciepła, a Polska ma zasoby na dwieście lat. - Jeśli mamy technologię umożliwiającą łatwiejsze i czystsze ogrzewanie, to powinniśmy z niej korzystać. Kotły czy kominki ecodesign wciąż

8 - 14 września 2023

Teles programy i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polnata, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura, INFORMUJEMY, ZE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Włotkowska 11/3, 85-135 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: twemagazyn@pau.pl, Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460. Skład komputerowy: Magazyn, sp.j.

Piątek

20:00
TVP KULTURA
I Bóg stworzył kobietę
Film fabularny, Francja, 1956.
18-letnia Juliette Hardy jest sierotą. Dziewczyne przyjęło na wychowanie bezdziejne, starzejące się małżeństwo Morinów. Interesuje się nią 40-letni Eric Carradine, bogaty właściciel jachtu. Juliette niewiele sobie robi z roztaczanych przez niego perspektyw luksusowego życia... Bohaterka jego filmu, Juliette, okrzyknięta dziewczyną lekceważącą wszelkie zakazy, kierująca się instynktem, w rzeczywistości pod pozorem zepsucia kryła czystość i pragnienie wielkiej miłości. Zakłamanie otoczenia przeciwstawiała spontaniczności i szczerości odruchów.

Sobota

23:55
TVP 1
Wróg numer jeden
Thriller szpiegowski, USA, 2012.
Kronika wieloletniego polowania na największego i najbardziej poszukiwanego terrorystę świata, Osamę bin Ladena. Tajna misja Centralnej Agencji Wywiadowczej, którą rozpoczęto po ataku terrorystycznym na wieże World Trade Center i Pentagon 11 września 2001 roku, trwała do ostatecznego wyeliminowania Osamy bin Ladena, który 2 maja 2011 r. został zabity w tajnej operacji amerykańskich komandosów. Filmowa historia tej akcji została przedstawiona z punktu widzenia fikcyjnej młodej agentki CIA, Mayi Harris. W tej roli wystąpiła znakomita Jessica Chastain.

Niedziela

20:00
TVP KULTURA
Rzeka życia
Dramat obyczajowy, USA, 1992.
Prawdziwa historia dwóch braci: Normana (Craig Sheffer) i Paula (Brad Pitt), dorastających w dzikiej Montanie, wychowywanych przez surowego ojca, pastora. Paul buntuje się przeciwko ojcu, a rozsądny i zamknięty Norman w głębi duszy podziwia brata za odwagę. To, co ich łączy, to rzeka Big Blackfoot, gdzie w trójkę łowią pstrągi. Na łonie dzikiej przyrody, nietkniętej czasem i cywilizacją, rozgrywa się prawdziwa opowieść o młodości, rozterkach i dylematach, z niezapomnianą rolą Brada Pitta.

Poniedziałek

22:50
TVP KULTURA
Półkarski poker
Komedia sensacyjna, Polska, 1988.
Laguna, niegdyś sławny piłkarz, którego karierę przerwała kontuzja, pograża się w alkoholizmie. Laguna zdaje sobie sprawę z istniejących w piłkarskim świecie układów, przekupywania piłkarzy i sędziów, manipulowania ludźmi. Nie chce mieć z tym nic wspólnego. Postanawia w niezwykły sposób ukoronować swoją sędziowską karierę - zadzwonić z traktujących go protekcyjnie działaczy klubowych. Chce doprowadzić do tzw. niedzieli cudów, czyli „ustawić” ostatnią kolejkę rozgrywek ligowych tak, by w poszczególnych meczach padły ustalone przez niego wyniki.

Wtorek

0:40
POLSAT
Szklana pułapka
Film akcji, USA, 1988.
Klasyka, jeden z najlepszych, a zarazem najbardziej kasowych filmów akcji. Nowojorski policjant John McClane (rewelacyjny Bruce Willis) przylatuje do Los Angeles, by spędzić święta z rodziną. Na miejscu okazuje się, że nowoczesny wieżowiec, zostaje opanowany przez grupę terrorystów. McClane, uzbrojony jedynie w służbowy pistolet, postanawia samodzielnie uwolnić zakładników, wśród których jest jego żona...

Środa

22:00
TV PULS
Niepokonani
Film akcji, USA, 2010.
We wrześniu 1939 roku Hitler atakuje Polskę od zachodu, a kilkanaście dni później od wschodu Stalin. Decydują się podzielić kraj pomiędzy siebie. Jakis czas później, w 1940 roku polski oficer - Janusz zostaje aresztowany i skazany na 20 lat ciężkiej pracy w obozie na Syberii. Razem z innymi zostaje wysłany do gulasu. Janusz poznaje tam rosyjskiego aktora Chabarowa, który pomaga mu w przystosowaniu się do panujących na Syberii warunków. W młodym oficerze zaczyna rodzić się pomysł ucieczki. Mężczyzna zbiera grupę śmiółków, z którą opuszcza gulas. Ich celem są Indie.

Czwartek

20:00
TV PULS
Taxi
Komedia, Francja, 1998.
Daniel Morales jest dostawcą pizzy w malowniczej Marsylii. Ostatniego dnia pracy dla pizzerii udaje mu się ustanowić nowy rekord prędkości na skuterze. Po tym zdarzeniu rozpoczyna nowy rozdział w swoim życiu - chce spróbować swoich sił jako kierowca taksówki. Mężczyzna dostaje wymarzony samochód, który potrafi rozpędzić się aż do 300 km/h i zaczyna swoją karierę zawodową. Wydawać by się mogło - praca idealna dla Daniela! Z czasem mężczyzna zaczyna coraz szybciej poruszać się po francuskich ulicach. Policjanci próbujący go złapać są niestety bezzadni.

PIĄTEK • 8 września

TVP 1	TVP 2
04:45 Klan - telenowela	04:55 Na sygnale - serial fabularny
05:15 Dziedzictwo - serial	05:30 M jak miłość - serial
06:05 Złoty chłopak	06:20 Anna Dymna - spotkajmy się - Jarosław Kallling
07:00 Transmisja Mszy Świętej	06:55 Rodzinka.pl - serial kom.
07:30 Agape Blisko Ciebie - magazyn	07:30 Pytanie na śniadanie
08:00 Wiadomości	10:35 Panorama
08:10 Kwadrans polityczny	10:45 Pytanie na śniadanie
08:25 Informacje kulturalne	11:15 Nie taka prosta historia
08:30 Pogoda poranna	- Monachium - magazyn
08:40 Ranczo - serial obycz.	11:50 Dla niesłyszanych - Barwy szczęcia
09:40 Komisarz Alex - serial krym.	12:30 Kolo fortuny - teleturniej
10:40 Ojciec Mateusz - serial	13:15 Akcja 38 - serial
11:25 Kuchnia Jagiellonów	14:05 Va Banque - teleturniej
12:00 Wiadomości	14:35 Na sygnale - serial fabularny
12:10 Agrobiznes; Agropogoda	15:05 Krok od Nieba
12:35 Magazyn Rolniczy	16:00 Kolo fortuny - teleturniej
12:55 Natura w Jedynce	16:30 Familiada - teleturniej
- U wybrzeży Nowej Zelandii seria III - serial dok., Nowa Zelandia, 2022	17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
14:00 Złoty chłopak	18:00 Panorama
15:00 Wiadomości; Pogoda	

TVN

05:30 Uwaga! - program interw.
05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:40 Doradca smaku - program kulinarny
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:05 Detektywi - program obyczajowy
15:10 Ten moment - program obyczajowy
15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:50 Zapisane w gwiazdach - program obyczajowy
17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga! - program interw.

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Małanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial parodokumentalny
11:40 Gliniarze - serial parodokumentalny
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial parodokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112
17:00 Gliniarze - serial parodokumentalny

TV PULS

07:30 Res Poloniae - O Polsce z oddali - rozmowa
08:10 Wydarzenie aktualne
08:40 Informacje kulturalne
09:10 Historia kina w Popielawach - obycz., Polska, 1998
11:00 Polskie drogi - serial woj.
12:40 Celnik Rousseau albo wstęp do nowoczesności - dok., Francja, 2016
13:45 Spotkanie z dniem - Hanka Ordonówna - widowisko kameralne
15:00 Informacje kulturalne
15:30 Wydarzenie aktualne
16:05 Kamień na kamieniu - dram., Polska, 1995.
Ekraniizacja powieści Myśliwskiego, barwnie kreślącej burzliwe dzieje Szymona Pietruszki, opowiada również o skomplikowanych losach polskiej powojennej wsi.
18:00 Jazz.pl - Bernard Maseli Septet - koncert
19:35 Wydarzenie aktualne

ALARM!

15:20 ALARM! - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Telexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda; Sport
20:15 ALARM! - magazyn
20:35 Archiwista 2 - serial krym., Polska, 2022
21:30 Historia jednej zbrodni - dok.
23:05 Zwyczajna przysługa - fab., USA, 2018
01:10 Kanał - dram. wojenny, Polska, 1956
02:55 Papież Franciszek i jego przesłanie - dok., USA, 2018
04:35 Przysięga - serial fab.

TVN 7

04:50 Szkoła - Nowa uczennica gimnazjum, Maja Karwicka we wszystkim naśladowe popularną w szkole Lucję Nowaczyk...
06:45 Szpital - program obycz.
07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
10:50 Zagadki losu - program obyczajowy
11:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy
12:50 Szpital - program obycz.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:55 Szpital - program obycz.
17:55 Mamma mia! - W każdym odcinku poznamy parę, która przez kilka dni będzie gościć w swoim domu teściową.

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji
08:00 Nasz nowy dom
09:00 Pierwsza miłość - serial obycz.
09:50 Łowcy Skarbów. Kto da więcej
10:50 Kochane Pieniądze
11:50 Policjanci i Policjanci - serial parodokumentalny
12:55 Detektywi w Akcji - serial kryminalny
13:55 Sprawiedliwi - Wydział Drogówka - serial policyjny
15:55 Policjanci i Policjanci - serial parodokumentalny
17:00 Pomóż mi
18:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjanci i Policjanci - serial parodokumentalny
20:00 Gwiazdy Kabaretu
21:00 Love Island. Wyspa miłości
22:05 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
00:10 Konspiracja Echelon - akcja, USA, 2009
02:25 Disco Polo Life - program muzyczny
03:25 Top 10 - Lista Przebojów
05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:35 Święty na każdy dzień
09:45 Jestem mamą
10:00 Inf. dnia
10:15 Lotte - małopolska Inka wczoraj i dzisiaj
11:25 Myśląc Historia
11:35 Europejska perła baroku
12:00 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia
12:20 Przypadki pana Michała
12:50 Prymas Stefan Wyszyński
13:30 Msza święta
14:30 Drzwi do lasu
14:55 Słowo życia
15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia Koronką do Bozego Miłosierdzia
15:20 Mocni w Wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia
16:10 Siódmy Sakrament
16:40 Prosto o gospodarce
17:00 Szkaplerz - znak Maryi
17:30 Geopolityka
17:55 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie
18:00 Anioł Pański
18:05 Inf. dnia
18:15 Westerplatte Młodych
19:00 IWarto zauważyć...
19:30 Brat Franciszek
20:00 Inf. dnia

SOBOTA • 9 września		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2						
05:45 Balans bieli - magazyn	04:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia	05:40 Uwaga! - program interw.	06:00 Nowy dzień z Polsat News	07:00 W Polskę idziemy... czyli jubileusz Wiesława Gołasa - widowisko	06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.	05:00 Szkoła - program obyczajowy	06:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 11:05 Garfield
06:20 Janka	06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość	06:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy	08:40 Sezon na misia 2	08:05 Tamte lata, tamte dni - Marta Lipińska - mag.	07:00 Wyluzuj, Scooby Doo! - serial animowany, USA	06:05 Wiza na miłość - serial paradokumentalny	12:50 Miłość na safari 14:40
07:00 Transmisja Mszy Świętej	07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka	07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn	10:10 Ewa gotuje - program kulinarny	08:45 Informacje kulturalne	07:30 Mój przyjaciel delfin II: Ocalić Mandy - przyg., USA, 2014. Ludzie, którzy uratowali życie delfinowi Witer, muszą znaleźć jej nowego towarzysza.	07:00 Wyluzuj, Scooby Doo! - serial animowany, USA	14:55 STOP Drogówka - serial policyjny
08:20 wojsko-polskie - reportaż	07:50 Pogoda Flesz	11:30 Na Wspólnej Omnibus - serial obyczajowy, Polska	10:40 Nasz Nowy Dom - serial obyczajowy	09:10 Royal Concertgebouw Orchestra. Mozart i Schumann - koncert, Niderl., 2021	07:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny	07:30 Mój przyjaciel delfin II: Ocalić Mandy - przyg., USA, 2014. Ludzie, którzy uratowali życie delfinowi Witer, muszą znaleźć jej nowego towarzysza.	20:00 Para do Gara. Ona mówi, on gotuje. 21:00 Doda. Dream Show 22:05
08:45 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych	11:55 Pytanie na śniadanie	13:25 MasterChef - program konkursowy	11:40 Bogaty Dom-Biedny Dom	10:45 Kłódka Krzysztofa Kuczkowskiego - dok. kom.	10:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny	09:35 Ten moment - program obyczajowy	00:10 Underworld - SF, Niem., USA, Wlk. Bryt., 2003. Na Ziemi w ciągu wieków wyruszyły dwa rywalizujące ze sobą rasy: arystokratyczne Wampiry oraz brutalni i siejący grozę Lyskanie 02:45 Interwencja - magazyn reporterów 03:25
09:15 Komisarz Alex - serial krym.	12:30 Polskie Biesiady	15:05 Ślub od pierwszego wejrzenia - program rozrywkowy	12:40 Para do Gara. Ona mówi, on gotuje.	11:55 Serialowa nostalgia - Alternatywy 4 - serial kom.	20:00 Niezniszczalni - akcja, USA, 2010. Grupa najbardziej niebezpiecznych i wysoko wyspecjalizowanych najemników wyrusza z misją, której nikt inny nie odważył się przyjąć.	10:10 Ukryta prawda - program obyczajowy	03:25 Top 10 - Lista Przebojów
10:10 Ojciec Mateusz - serial	14:00 Familiada - teleturniej	16:10 Totalne remonty Szelągowskiej - program rozrywkowy	13:40 Polacy za granicą - spotkania z ciekawymi ludźmi	13:10 Hogo Fogo Homolka - kom., Czechosłow., 1970	22:00 Wykidajło - akcja, USA, 1989. Znany wykidajło rozpoczyna pracę jako ochroniarz. Jego zadaniem jest przywrócić porządek w barze o nagannej opinii.	15:15 Sposób na teściową - kom., USA, Niemcy, 2005. Po latach poszukiwania Pana Własnego, Charlotte 'Charlie' Cantilini (Jennifer Lopez) w końcu znajduje mężczyznę swoich marzeń, Kevina Fieldsa.	00:10 Underworld - SF, Niem., USA, Wlk. Bryt., 2003. Na Ziemi w ciągu wieków wyruszyły dwa rywalizujące ze sobą rasy: arystokratyczne Wampiry oraz brutalni i siejący grozę Lyskanie 02:45 Interwencja - magazyn reporterów 03:25
11:05 Wiesz czy nie wiesz? - teleturniej	14:35 Kolo fortuny - teleturniej	17:15 Kobieta na krańcu świata - program Martyny Wojciechowskiej	14:40 Rolnicy. Podlasie	14:40 Frank Capra: amerykańska opowieść - dok., Franc., 2020		17:30 Jurassic World - przyg., USA, 2015	03:25 Top 10 - Lista Przebojów
12:00 Gwiazdy w południe - Nevada Smith - western, USA, 1966	15:15 Szansa na sukces. Eurowizja Junior 2023 - widowisko muzyczne	17:50 Doradca smaku - program kulinarny	17:45 Chłopaki do wzięcia - Pochodzą z małych wsi i miasteczek. Pracują dorywczo, mają niewielkie perspektywy i nie są zbyt zamożni, mimo to z niezachwianą wiarą poszukują partnerki na całe życie.	15:50 Res Poloniae - O Polsce z oddali - Iłze Kunga-Melgale - rozmowa			03:25 Top 10 - Lista Przebojów
14:10 Z pamięci - Kabaret Starszych Panów - felieton	16:20 Na dobre i na złe - serial	19:00 Fakty		16:30 Serialowa nostalgia - Ziemiennicy - serial			03:25 Top 10 - Lista Przebojów
14:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny	17:15 Wędrowiec Polski - Warmia - rep.	19:25 Sport		19:00 Koncert - live			03:25 Top 10 - Lista Przebojów
14:55 Chłopi	17:45 Słowo na niedzielę - Koledzy i wrogowie czyli o zgodnej modlitwie	19:35 Pogoda					03:25 Top 10 - Lista Przebojów
15:55 Rolnik szuka żony - reality show	18:00 Panorama	19:45 Uwaga! - program interw.					03:25 Top 10 - Lista Przebojów
17:00 Teleexpress; Pogoda	18:20 Va Banque - teleturniej						03:25 Top 10 - Lista Przebojów
							
17:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny	18:45 Akacja 38 - serial	20:00 Top Model - program rozrywkowy	18:50 Wydarzenia	20:45 Bilet do kina - Bohemian Rhapsody - dram., USA, 2018. Głośny film o zespole Queen, jego muzyce i genialnym wokaliście, którym był niezwykły już Freddie Mercury	00:20 Mechanik: Czas zemsty - akcja, USA, 2005. Byli komandos walczący w Afganistanie - Nikołaj Czeremienko - pracuje jako mechanik w podziemnym warsztacie. Pewnego dnia podczas przypadkowej strzelaniny miejscowy gangster - Sasza - zabija jego żonę i syna.	20:00 Harry Potter i komnata tajemnic - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2002. Młody czarodziej Harry Potter (Daniel Radcliffe) i jego przyjaciele, Ron (Rupert Grint) i Hermiona (Emma Watson), rozpoczynają drugi rok nauki w Hogwarcie, słynnej szkole magii.	09:00 Ukraińska modlitwa 09:55
18:25 Kulisy serialu Ojciec Mateusz - felieton	19:35 Informacje kulturalne	21:40 Kac Vegas w Bangkoku - kom., USA, 2011. To, co będzie miało miejsce w Bangkoku, wydaje się po prostu niemożliwe...	19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowa Jarosława Gugały	23:05 Informacje kulturalne	02:20 Z archiwum policji - program kryminalny	23:25 Mroczny rycearz - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2008. Batman, z pomocą porucznika Gordona oraz prokuratora Harveya Denta, występuje przeciwko przerażającemu i nieobliczalnemu Jokerowi.	10:15 Retrospekcja 10:20
18:40 Jaka to melodia?	22:30 Królowe przekretni - kom., USA, 2021. Pewnego dnia Connie dostaje od producenta platków śniadaniowych karton gratisów. To był początek wielkiego przekretni...	23:50 Pięćdziesiąt twarzy Greya - obycz., USA, 2015. Młoda absolwentka uniwersytetu Amanda Steele (Dakota Johnson) wdaje się w romans z biznesmenem Christianem Greyem (Jamie Dornan).	19:45 Sport; Pogoda	23:35 Wieczór kinomana - I Bóg stworzył kobietę - fab., Wlk. Bryt., 2021	03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.	23:25 Mroczny rycearz - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2008. Batman, z pomocą porucznika Gordona oraz prokuratora Harveya Denta, występuje przeciwko przerażającemu i nieobliczalnemu Jokerowi.	10:20 Retrospekcja 10:20
19:30 Wiadomości	00:30 Wyślij z czasem - film kryminalny, USA, 2003. Sześć policji musi rozwiązać sprawę morderstwa, zanim sam zostanie o nie oskarżony.	02:30 Co za kabaret - program obyczajowy	20:00 Kevin sam w Nowym Jorku - kom., USA, 1992. Rodzina McCallisterów postanawia spędzić święta na Florydzie. Podczas zamieszania na lotnisku, nasz mały bohater przez pomyłkę wsiada do niewłaściwego samolotu.	01:20 Galeria sztuki na ekranie - Vermeer i muzyka - dok., Wlk. Bryt., 2021	04:00 Menu na miarę - program kulinarny	23:25 Mroczny rycearz - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2008. Batman, z pomocą porucznika Gordona oraz prokuratora Harveya Denta, występuje przeciwko przerażającemu i nieobliczalnemu Jokerowi.	10:20 Retrospekcja 10:20
20:05 Pogoda; Sport	02:30 Miłość po francusku - kom. romant., Franc., 2013	03:35 Nauka jazdy - program edukacyjny	22:30 Narzeczony mimo woli - kom. romant., USA, 2009	02:25 Kino nocne - Co słonko widziało - obycz., Polska, 2006	04:35 Z archiwum policji	23:25 Mroczny rycearz - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2008. Batman, z pomocą porucznika Gordona oraz prokuratora Harveya Denta, występuje przeciwko przerażającemu i nieobliczalnemu Jokerowi.	10:20 Retrospekcja 10:20
20:15 ALARM! - magazyn	04:05 Patrzę na ciebie, Marysiu - obycz., Polska, 1999	04:10 Recepta na stary dom - program edukacyjny	01:10 Glass - thriller, USA, Chiny, 2019	04:30 Informacje kulturalne		23:25 Mroczny rycearz - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2008. Batman, z pomocą porucznika Gordona oraz prokuratora Harveya Denta, występuje przeciwko przerażającemu i nieobliczalnemu Jokerowi.	10:20 Retrospekcja 10:20
20:35 Komisarz Alex - serial krym.		04:40 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada	04:05 Świat według Kiepskich	05:00 Teledysk		23:25 Mroczny rycearz - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2008. Batman, z pomocą porucznika Gordona oraz prokuratora Harveya Denta, występuje przeciwko przerażającemu i nieobliczalnemu Jokerowi.	10:20 Retrospekcja 10:20
21:30 Hit na sobotę - Furia - dram. woj., USA, 2014			04:40 Disco Gramy - program muzyczny	05:15 Tamte lata, tamte dni - Marta Lipińska - mag.		23:25 Mroczny rycearz - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2008. Batman, z pomocą porucznika Gordona oraz prokuratora Harveya Denta, występuje przeciwko przerażającemu i nieobliczalnemu Jokerowi.	10:20 Retrospekcja 10:20
23:55 Wróg numer jeden - thriller, USA, 2012. Kronika polowania na najbardziej poszukiwanego terrorystę świata, Osamę bin Ladena.			05:25 Telezakupy TV Okazje	05:45 Jeszcze więcej kultury		23:25 Mroczny rycearz - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2008. Batman, z pomocą porucznika Gordona oraz prokuratora Harveya Denta, występuje przeciwko przerażającemu i nieobliczalnemu Jokerowi.	10:20 Retrospekcja 10:20

NIEDZIELA • 10 września		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2						
05:05 Sprawa dla reportera	05:25 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia	05:40 Uwaga! - program interw.	06:00 Nowy dzień z Polsat News	07:00 Informacje kulturalne	06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny	05:00 Szkoła - program obycz.	06:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe
06:00 Słownik polsko@polski - talk-show prof. Jana Miodka	06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość	06:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy	08:20 Hotel Transylwania 2 - anim.	07:25 Urodzeni artyści - Alicja i Grzegorz Bral - reportaż	08:00 Zawieszani na drzewie - kom., Franc., 1971. Roubier traci panowanie nad pojazdem i samochód wpada w przepaść, wskutek czego pasażerowie zostają uwięzieni na drzewie.	06:05 Wiza na miłość - serial paradokumentalny	07:00 Wyluzuj, Scooby Doo! - serial animowany, USA
06:25 wojsko-polskie - reportaż	07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka	07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn	10:05 Kevin sam w Nowym Jorku - kom., USA, 1992. Rodzina McCallisterów postanawia spędzić święta na Florydzie. Podczas zamieszania na lotnisku, nasz mały bohater przez pomyłkę wsiada do niewłaściwego samolotu.	08:00 Nabożeństwo ewangelickie w Wiśle Czarnej	09:55 Skrzydło czy nóżka? - kom., Franc., 1976. Program publicystyczny	07:00 Wyluzuj, Scooby Doo! - serial animowany, USA	09:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe
06:55 Słowo na niedzielę - Koledzy i wrogowie czyli o zgodnej modlitwie	07:50 Pogoda Flesz	11:30 Kobieta na krańcu świata - program Martyny Wojciechowskiej	12:40 Para do Gara. Ona mówi, on gotuje. - program kulinarno-rozrywkowy	09:05 Frank Capra: amerykańska opowieść - dok., Franc., 2020	12:15 Przyczajony tygrys, ukryty smok - przyg., fantasy, Chiny, USA, 2000	07:30 Scooby-Doo - przyg., USA, Australia, 2002	11:05 Garfield - ciekawostki popularnonaukowe
07:00 Transmisja Mszy Świętej	07:55 Pytanie na śniadanie - program rozrywkowy	12:05 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy	13:40 Ninja Warrior Polska	10:15 Od ucha do ucha - Baśnie z piasku - anim.	14:40 Blondynka w koszarach - kom., USA, 2008	09:15 Ten moment - program obyczajowy	12:50 Miłość na safari
08:00 Tydzień	11:30 The Voice of Poland - widowisko muzyczne	12:35 Top Model - program rozrywkowy	15:40 Twoja Twarz Brzmi Znajomo	10:45 Wejście przez balkon - dok., Ukraina, 2020	16:40 Hot Shots! - kom., USA, 1991	09:45 Ukryta prawda	14:40 Jaka to melodia?
08:30 Zakochaj się w Polsce	14:00 Familiada - teleturniej	14:15 Godzilla - przyg., USA, Japonia, 2014. Budzące respekt radioaktywne monstrum wyłania się z głębin, by przywrócić światu równowagę	17:40 Ślubne pogotowie Izaabeli Janachowskiej - poznajemy historie par, które zdecydowały się stanąć na ślubnym kobiercu.	11:30 Wszystkie stworzenia duże i małe - serial kom., Wlk. Bryt., 2021	18:25 Hot Shots 2 - kom., USA, 1993	14:50 Gru, Dru i Minionki - kom. anim., USA, Franc., Japonia, 2017. Po wyrzuceniu z Ligi Antyzłoczyńców Gru popada w głęboki kryzys tożsamości.	15:00 Gęsia skórka 2
09:00 Leśni zapylacze - dok.	14:35 Kolo fortuny - teleturniej	16:50 Planeta singli III - kom., Polska, 2019	18:50 Wydarzenia - program informacyjny	12:35 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny	20:00 Niepokonani - akcja, USA, 2010. Historia ucieczki polskiego oficera z obozu na Syberii.	16:40 Harry Potter i komnata tajemnic - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2002. Młody czarodziej Harry Potter (Daniel Radcliffe) i jego przyjaciele, Ron (Rupert Grint) i Hermiona (Emma Watson), rozpoczynają drugi rok nauki w Hogwarcie, słynnej szkole magii.	15:00 Gęsia skórka 2
09:30 Między ziemią a niebem	15:15 Szansa na sukces. Eurowizja Junior 2023 - widowisko muzyczne	19:00 Fakty	19:25 Sport	13:20 Ostatnia walka Apacza - western, USA, 1954		16:40 Harry Potter i komnata tajemnic - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2002. Młody czarodziej Harry Potter (Daniel Radcliffe) i jego przyjaciele, Ron (Rupert Grint) i Hermiona (Emma Watson), rozpoczynają drugi rok nauki w Hogwarcie, słynnej szkole magii.	15:00 Gęsia skórka 2
10:00 Uroczystości beatyfikacyjne rodziny Ulmów	16:15 Tak to leciało! - teleturniej muzyczny	19:35 Pogoda	19:45 Uwaga! - program interw.	14:55 Wędrowiec Polski - Kotlina Kłodzka gorączka złota - reportaż. W tym odcinku Wędrowiec dociera do Kotliny Kłodzkiej, a ściślej do starej Kopalni Złota w Złotym Stoku		16:40 Harry Potter i komnata tajemnic - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2002. Młody czarodziej Harry Potter (Daniel Radcliffe) i jego przyjaciele, Ron (Rupert Grint) i Hermiona (Emma Watson), rozpoczynają drugi rok nauki w Hogwarcie, słynnej szkole magii.	15:00 Gęsia skórka 2
12:00 Anioł Pański - Watykan, 2023	17:15 Na sygnale - serial fabularny	19:45 Uwaga! - program interw.				16:40 Harry Potter i komnata tajemnic - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2002. Młody czarodziej Harry Potter (Daniel Radcliffe) i jego przyjaciele, Ron (Rupert Grint) i Hermiona (Emma Watson), rozpoczynają drugi rok nauki w Hogwarcie, słynnej szkole magii.	15:00 Gęsia skórka 2
12:15 Między ziemią a niebem	18:00 Panorama					16:40 Harry Potter i komnata tajemnic - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2002. Młody czarodziej Harry Potter (Daniel Radcliffe) i jego przyjaciele, Ron (Rupert Grint) i Hermiona (Emma Watson), rozpoczynają drugi rok nauki w Hogwarcie, słynnej szkole magii.	15:00 Gęsia skórka 2
13:10 Przykazanie miłości. Historia rodziny Ulmów z Markowej - dok.	18:20 Va Banque - teleturniej					16:40 Harry Potter i komnata tajemnic - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2002. Młody czarodziej Harry Potter (Daniel Radcliffe) i jego przyjaciele, Ron (Rupert Grint) i Hermiona (Emma Watson), rozpoczynają drugi rok nauki w Hogwarcie, słynnej szkole magii.	15:00 Gęsia skórka 2
14:10 Z pamięci - Kabaret Starszych Panów - felieton	18:55 Na sygnale - serial fabularny					16:40 Harry Potter i komnata tajemnic - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2002. Młody czarodziej Harry Potter (Daniel Radcliffe) i jego przyjaciele, Ron (Rupert Grint) i Hermiona (Emma Watson), rozpoczynają drugi rok nauki w Hogwarcie, słynnej szkole magii.	15:00 Gęsia skórka 2
							
14:25 Komisarz Alex - serial krym.	20:00 Postaw na milion - teleturniej	20:00 MasterChef - program kulinarny	19:30 Państwo w Państwie	15:35 Serialowa nostalgia - Alternatywy 4 - serial	22:30 Niezniszczalni 2 - akcja, USA, Niem., 2012. Mr. Church zwaluje najbardziej zabójczą ekipę najemników na świecie. Zadanie jest proste: znaleźć, wytropić, zabić! Niestety wkrótce sprawy zaczynają się komplikować.	20:00 Jurassic World: Upadłe królestwo - przyg., USA, 2018. Park Jurajski jest w wielkim niebezpieczeństwie. Pobliski wulkan lada chwila eksploduje...	09:15 Manna z Nieba 09:40 Życie za życie. Rodzina Ulmów
15:20 Koncert	21:00 Druga twarz - fab., USA, 2011. Film otwiera scenę zabójstwa amerykańskiego senatora. Poszlaki wskazują jednak ewidentnie na winę sowieckiego płatnego zabójcy, Cassiusa.	21:35 Szadź - serial, Polska	20:00 Kabaret na żywo. Młodzi i Moralni	16:50 Zaginione-odnalezione - Kradzież figury św. Wojciecha - magazyn	02:25 Dyżur - serial medyczny	12:15 Papież Polak do Rodaków	08:55 Jaka to melodia?
17:00 Teleexpress; Pogoda	22:50 Kino bez granic - Złota dama - fab., Wlk. Bryt., 2015	22:45 Godziny szczytu - sens., USA, 1998. Jackie Chan, legendarny mistrz sztuk walki, wcieli się w postać komisarza Lee, który musi ocalić córkę chińskiego konsula z rąk bezwzględnych porwaczy	21:10 Teściowie - serial	17:15 Niedziela z... twórczością Jerzego „Dudusia” Matuszkiewicza	03:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.	13:00 Żerany kłos 14:40	08:55 Jaka to melodia?
17:35 Wiesz czy nie wiesz? - teleturniej	00:50 Kolysanka - Film fantasy, kom., Polska, 2010. Komedia mistrza gatunku, Juliusza Machulskiego	00:40 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy	21:30 Resident Evil: Ostatni rozdział - SF, USA, Niemcy, Fran., 2017. Alice (Milla Jovovich) jest jedną z nielicznych ocalałych z tego, co miało być ostatnim bastionem ludzkości w walce z Neumarymami.	20:00 Rzeka życia - fab., USA, 1992	04:00 Z archiwum policji - program kryminalny	15:00 Wiesz - to też Polska 16:00 Inf. dnia	08:55 Jaka to melodia?
18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	02:40 Królowe przekretni - kom., USA, 2022. Pewnego dnia Connie dostaje od producenta platków śniadaniowych karton gratisów. To był początek wielkiego przekretni...	01:50 Śmierć Diany: dwa śledztwa - dok., odc. 2/4	22:10 Teściowie - serial	22:10 Informacje kulturalne	05:00 Nash Bridges - serial kryminalny	16:10 Koncert życzeń 16:45	08:55 Jaka to melodia?
19:30 Wiadomości		02:55 Szpital - program obycz.	23:10 Resident Evil: Ostatni rozdział - SF, USA, Niemcy, Fran., 2017. Alice (Milla Jovovich) jest jedną z nielicznych ocalałych z tego, co miało być ostatnim bastionem ludzkości w walce z Neumarymami.	22:40 Trzeci punkt widzenia		16:45 Fatima - miejsce wybrane przez Maryję 17:00 Zostań	08:55 Jaka to melodia?
20:05 Pogoda; Sport		03:55 Nauka jazdy - program edukacyjny	23:25 Straszny film 4 - kom., USA, 2006. Cindy Campbell oraz jej przyjaciółka Brenda Meeks znowu muszą ratować świat przed zagładą.	23:20 Nalepa - Breakout - koncert		17:30 Soli Ziemi	08:55 Jaka to melodia?
20:15 Piłka nożna - Eliminacje EURO 2024 - Albania - Polska		05:00 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kan.	23:25 Świat według Kiepskich	00:35 Noc krótkich filmów - Karaluch - Nerwowe życie kosmosu - Tango - anim.		17:55 Kartka z kalendarza	08:55 Jaka to melodia?
23:30 Zakochana Jedynka - Dla ciebie wszystko - obycz., USA, 2014			04:40 Disco Gramy	01:15 Narodziny Metalu - dok., Wlk. Bryt., 2019		18:15 Rozmowy niedok.	08:55 Jaka to melodia?
01:35 Furia - dram., USA, 2014			05:25 Telezakupy TV Okazje	01:55 Kino nocne - Bohemian Rhapsody - dram., USA		19:00 Misa Święta w intencji Ofiar katastrofy smoleńskiej	08:55 Jaka to melodia?
03:50 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny				04:15 Tanie Dranie		20:00 Inf. dnia	08:55 Jaka to melodia?
04:40 Z pamięci - Kabaret Starszych Panów - felieton						20:50 Krótka Historia Zbawienia - Bóg spotyka się z człowiekiem	08:55 Jaka to melodia?

PONIEDZIAŁEK • 11 września

TVP 1

04:45 Klan - telenowela
05:15 Dziedzictwo - serial
06:05 Złoty chłopak
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Studio Raban - magazyn
08:00 Wiadomości
08:10 Kwadrans polityczny
08:25 Informacje kulturalne
08:30 Pogoda poranna
08:40 Ranczo - serial obycz.
09:40 Komisarz Alex - serial krym.
10:40 Ojciec Mateusz - serial
11:25 Korona królów.
Jagiellonowie - telenow.
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 Magazyn Rolniczy
12:50 Natura w Jedyńce
- Papugi są wśród nas
- dok., Wlk. Bryt., 2013
14:00 Złoty chłopak - serial
obyczajowy
15:00 Wiadomości; Pogoda
15:20 ALARM! - magazyn

15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela
18:25 Leszczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda; Sport
20:15 ALARM! - magazyn
20:30 Korona królów.
Jagiellonowie - telenow.
21:10 Teatr Telewizji - Praski
Rętan - spektakl teatralny
22:40 Tryptyk. Życie i męczeństwo
Janosa Esterhazyego
00:05 Balans bielei - magazyn
00:45 Dawno temu w Ameryce
- cz. 1, dram., USA, Włochy,
1984
02:45 Dla ciebie wszystko
- obycz., USA, 2014

TVP 2

04:55 Na sygnale - serial
fabularny
05:30 M jak miłość - serial
06:20 Kłasztorne smaki
według Remigiusza
Rączki - magazyn
kulinarny
06:55 Rodzinka.pl - serial kom.
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:15 Dla niesłyszących
- Okrasa łamie przepisy
- magazyn kulinarny
11:50 Dla niesłyszących
- Barwy szczęścia
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akcja 38 - serial
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial
fabularny
15:05 Krok od Nieba
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej

17:15 Zakazany owoc - serial
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Akcja 38 - serial
19:35 Barwy szczęścia
20:45 Kulisy serialu „M jak
miłość”
20:55 M jak miłość - serial
21:55 Na sygnale - serial
22:35 Bazar de la Charite
- serial kostiumowy, Franc.
23:40 Z pasją - dram., Belgia,
Franc., 2017
01:30 O mnie się nie martw
- serial komediowy TVP
02:30 Złota dama - fab., Wlk.
Bryt., 2015. Starsza
kobieta, walczą z rządem
Austrii o odzyskanie
zabawianych dzieł sztuki.
04:30 Rodzinka.pl - serial
komediowy.

TVN

05:30 Uwaga! - program interw.
05:50 Ukryta prawda - program
obyczajowy
06:40 Doradca smaku - program
kulinarny
06:50 Kuchenne rewolucje
- pr. kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN
- magazyn
11:55 Ukryta prawda - program
obyczajowy
14:05 Zapisane w gwiazdach
- program
15:10 Ten moment - program
obyczajowy
15:45 Kuchenne rewolucje
- pr. kulinarno-rozrywkowy
16:50 Detektywi - program
17:55 Ukryta prawda - program
obyczajowy
19:00 Fakty
19:40 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! - program interw.
20:10 Doradca smaku - program
kulinarny

20:15 Na Wspólnej - serial
obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy - program
rozywkowy
21:35 Pati - serial
fabularny
22:40 Teściowie - kom., Polska,
2021. Czy wesele po
odwołanym ślubie to
przepis na katastrofę?
Wszystem. I to jaką!
00:15 Szadź - serial, Polska
01:25 Co za tydzień - magazyn
rozywkowy
01:55 Dowody zbrodni - serial
krym., USA
02:55 Szpital - program obycz.
03:55 Nauka jazdy - program
04:25 Recepta na stary dom
- program edukacyjny
04:55 Jak to jest zrobione
- serial pop. naukowy, Kan.

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Małanowski i Partnerzy
09:40 Sekrety rodziny
- program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial
paradokumentalny
11:40 Gliniarze - serial paradok.
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja - magazyn
reporterów
13:40 Trudne sprawy - program
obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn
reporterów
16:30 Na ratunek 112
17:00 Gliniarze - serial paradok.
18:00 Pierwsza miłość - serial
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość Wydarzeń
19:45 Sport; Pogoda
20:05 Doda. Dream Show
21:05 Szklana pułapka - akcja,
USA, 1988

00:05 W cywilu 2 - akcja, USA,
2009. Joe jest strzelcem
wyborowym, weteranem
niejednej kampanii
amerykańskich Marines.
Właśnie bawi z żoną Robyn
na urlopie w egzotycznym
kurorcie na jednej
z pacyficznych wysp.
Niespodziewanie terroryści
przejmują kontrolę nad
budynkiem i biorą grupę
turyستów jako zakładników.
02:10 12 rund - akcja, USA, 2009.
Detektyw Danny Fisher
przez przypadek przyczynia
się do śmierci dziewczyny
złodzieja. Bandyta zaczyna
się mścić...
04:40 Disco Gramy - program
muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki
08:05 Niedziela z... twórczością
Jerzego „Dudusia”
Matuszkiewicza
09:00 Informacje kulturalne
09:30 Hogo Fogo Homolka
- kom., Czechosłow., 1970
11:00 Wszystkie stworzenia
duże i małe - serial kom.,
Wlk. Bryt., 2021
12:10 Reżyserzy - John Sturges
- dok., Wlk. Bryt., 2018
13:10 Baśnie z piasku
13:40 Wejście przez balkon
- dok., Ukraina, 2020
14:15 Sowie odyseja - anim.,
Franc., 2019
14:55 Urodzeni artyści
- Ryszard i Radosław
Dembiński - reportaż
15:35 Informacje kulturalne
16:00 Cale złoto świata - kom.,
Włochy, Francja, 1961
17:40 Trzeci punkt widzenia
18:20 Książę i dybuk - dok.,
Niemcy, Polska, 2017

20:00 Kino Mocnych Wrażeń
- Za kilka dolarów więcej
- western, Włochy, Niem.,
Hiszp., 1966. Historia dwóch
rewolwerowców: Douglasa
Mortimera (Lee Van Cleef)
i tajemniczego Człowieka
Bez Imienia (Clint
Eastwood), którzy polują na
bandytę Indio.
22:20 Informacje kulturalne
22:50 Panorama kina
polskiego - Piłkarski
poker - kom. sens., 1988
00:50 Galeria sztuki na
ekranie - dok.
01:45 Rzeki życia - fab., USA,
1992
04:00 Scena muzyczna - koncert
05:05 Informacje kulturalne
05:35 Afisz kulturalny
05:50 Jeszcze więcej kultury

TV Puls

06:00 Kobra - oddział
specjalny - serial
kryminalny
08:00 Lombard. Życie pod
zastaw - paradokument
fabularny
09:00 Kurierzy - serial
paradokumentalny
10:00 Zbuntowany anioł - serial
obyczajowy
12:00 Zaklinaczka duchów
- serial fabularny
14:00 Lombard. Życie pod
zastaw - Prowadzenie
lombardu to zajęcie
ciekawe, momentami
ekscytujące, ale często
i niebezpieczne.
Bohaterami serialu są:
właściciel Kazimierz Barski,
jego rodzina, pracownicy
oraz klienci
16:00 Kurierzy - serial
paradokumentalny
18:00 Lombard. Życie pod
zastaw - paradokument

20:00 Plan ocalenia - akcja,
USA, 2020
22:00 W otchłani - akcja, Kan.,
USA, 2018. Scott Wheeler
i Marco budzą się w
sąsiadujących ze sobą
celach.
00:05 Rewolwer - akcja, Franc.,
2005. Pewnego dnia
hazardzista Jake, obraża
szefa lokalnej mafii, Madhy.
To nie może dobrze się
skończyć.
02:05 Dzielnica strachu - serial
kryminalny
03:05 Lombard. Życie pod
zastaw - paradokument
fabularny
04:05 Taki jest świat - przegląd
wydarzeń z całego globu
05:00 Nash Bridges - serial
kryminalny

TVN 7

04:50 Szkoła - Trzej
gimnazjaliści, lanser, kujon
i rozrabiaka, którzy się nie
lubią, niespodziewanie
zaprzyjaźniają się ze sobą.
06:45 Szpital - program obycz.
07:45 Ukryta prawda - program
obyczajowy
10:50 Zagadki losu - program
obyczajowy
11:50 Mamma mia! - program
12:50 Szpital - program obycz.
13:50 Sąd rodzinny - program
sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria
Wesołowska - serial
sądowy
15:50 Ukryta prawda - program
obyczajowy
16:55 Szpital - program obycz.
17:55 Opowieści małżeńskie
- program obyczajowy
18:55 Ukryta prawda - program
obyczajowy
20:00 Hotel Paradise - program
reality-show

21:00 Mroczny rycerz - przyg.,
USA, Wlk. Bryt., 2008.
Batman, z pomocą
porucznika Gordona oraz
prokuratora Harveya Denta,
występuje przeciwko
przeróżającym i nieobli-
czalnemu Jokerowi. Film
został uznany za jeden
z najlepszych obrazów
opowiadających przygody
Batmana.
00:10 Na własną rękę - sens.,
USA, 2002. Po kilku miesia-
cach śledztwa Gordon (Arnold
Schwarze-negger) trad.
cierpliwości i postanawia
sam odnaleźć autorów
zamachu na swoją rodzinę.
02:30 Hotel Paradise
03:30 Zbrodnie z pierwszych
stron gazet - prog. krym.

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film
akcji 08:00 Nasz nowy dom
09:00 Pierwsza miłość - serial
obycz. 09:50 Łowcy Skarbów.
Kto da więcej 10:50 Kochane
Pieniądze 11:50 Policjantki
i Policjanci - serial paradok.
12:55 Detektywi w Akcji
- serial krym.
13:55 STOP Drogówka - serial
policyjny 15:55 Policjantki
i Policjanci - serial paradok.
17:00 Pomóż mi 18:00 Łowcy
skarbów. Kto da więcej 19:00
Policjantki i Policjanci - serial
paradok. 20:00 Sprawiedliwi
- Wydział Kryminalny
21:00 Love Island. Wyspa miłości
22:00 Krejzi Patrol 23:05
Wyspa strachu - thriller, USA,
2009 01:10 Food Factory
02:15 Interwencja - magazyn
reporterów 02:50 SuperLudzie
03:50 Trans World Sport 2023
04:55 SuperLudzie 05:30
Telezakupy TV Okazje

09:15 Słowo życia 09:20 Filmowe
zyciorysy 09:50 Polski Chleb
09:55 Święty na każdy dzień
10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy
niepok.
11:00 Skrzydła miłości
11:20 Stan Bezpieczeństwa
Państwa 11:30 Polskie
dziedzictwo 12:00 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia 12:20 Życie lasu.
Ptaki 13:05 Góralskie nuty
13:30 Msza Święta 14:30 Laika
15:50 Ma się rozumieć 16:00
Inf. dnia 16:10 Sanktuarium
polskie 16:30 Porady Medyczne
Bonifratrów 16:55 Święty na
każdy dzień 17:00 Świadczenie
17:30 Spotkanie Rodziny Rada
Maryja w parafii pw. Matki
Bożej Podwyższenia 20:00 Inf.
dnia 20:20 Różaniec 20:50
Mysiąc Historia 21:20 Inf. dnia
21:40 Polski Punkt Widzenia
22:00 Z wędką nad wodę
w Polsce i Świat 22:30
Pielgrzymi Bożego Miłosierdzia

WTOREK • 12 września

TVP 1

04:50 Klan - telenowela
05:15 Dziedzictwo - serial
06:05 Złoty chłopak
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Kościół z bliska
08:00 Wiadomości
08:10 Kwadrans polityczny
08:25 Informacje kulturalne
08:30 Pogoda poranna
08:40 Ranczo - serial obycz.
09:40 Komisarz Alex - serial krym.
10:35 Ojciec Mateusz - serial
11:25 Korona królów.
Jagiellonowie - telenow.
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 Magazyn Rolniczy
12:55 Natura w Jedyńce
- U wybrzeży Nowej
Zelandii seria III - serial
dokumentalny, Nowa
Zelandia, 2022
14:00 Złoty chłopak - serial
obyczajowy

15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 ALARM! - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela
18:25 Leszczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda; Sport
20:15 ALARM! - magazyn
20:30 Korona królów.
Jagiellonowie - telenow.
21:10 Reset - film dokumentalny
22:20 Lokatorka - serial
23:15 Resortowe Dzieci - rep.
23:45 Magazyn śledczy Anity
Gargas
00:25 Saper - akcja, USA, 1998
02:10 Chichot losu - serial

TVP 2

05:00 Na sygnale - serial
fabularny
05:35 M jak miłość - serial
06:25 Rodzinka.pl - serial kom.
06:55 Rodzinka.pl - serial kom.
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:15 Program publicystyczny
11:50 Dla niesłyszących
- Barwy szczęścia
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akcja 38 - serial
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial
fabularny
15:05 Krok od Nieba
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial
obyczajowy, Turcja, 2020
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Akcja 38 - serial

19:35 Barwy szczęścia - serial
20:45 Kulisy serialu „M jak
miłość”
20:55 M jak miłość - serial
21:55 Na sygnale - serial
fabularny
22:35 Bazar de la Charite
- serial kostiumowy, Franc.
23:45 Gwiazdy - fab., Polska,
2017. Film zainspirowany
wątkami z biografii Jana
Banasia, piłkarza Polonii
Bytom i Górnika Zabrze,
zawodnika reprezentacji
Polski w latach 1964-1973.
01:40 Z pasją - dram., Belgia,
Franc., 2017
03:25 11 września. Atak na
życie - dok., Wlk. Bryt.,
2021. Poruszające i żywe
przedstawienie dnia, który
zmienił współczesny świat.

TVN

05:30 Uwaga! - program interw.
05:50 Ukryta prawda - program
obyczajowy
06:40 Doradca smaku - program
kulinarny
06:50 Kuchenne rewolucje
- program kulinarno-
rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN
- magazyn
11:55 Ukryta prawda - program
obyczajowy
14:05 Zapisane w gwiazdach
- program
15:10 Ten moment - program
obyczajowy
15:45 Kuchenne rewolucje
- program kulinarno-
rozrywkowy
16:50 Detektywi - program
17:55 Ukryta prawda - program
obyczajowy
19:00 Fakty
19:40 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! - program interw.

20:10 Doradca smaku - program
kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial
obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy - program
rozywkowy
21:35 Ślub od pierwszego
wejścia - program
22:40 Kuba Wojewódzki - talk-
show
23:45 Superwizjer - magazyn
reporterów
00:20 Pati - serial
fabularny
01:25 Dowody zbrodni - serial
krym., USA
02:25 Co za kabareci! - program
03:20 Szpital - program
obyczajowy
04:20 Nauka jazdy - program
04:50 Recepta na stary dom
- program edukacyjny

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat
News
08:40 Małanowski i Partnerzy
- serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny
- program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial
paradokumentalny
11:40 Gliniarze - serial
paradokumentalny
12:50 Wydarzenia - program
informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn
reporterów
13:40 Trudne sprawy - Julia
Lewandowska dowiaduje
się, że jej mąż ma kochankę.
14:40 Dlaczego ja? - serial
paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program
informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn
reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial
obyczajowy

17:00 Gliniarze - serial
paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial
18:50 Wydarzenia - program
informacyjny
19:25 Gość Wydarzeń
- rozmowa dnia
19:45 Sport; Pogoda
20:05 Ninja Warrior Polska
- program rozrywkowy
22:10 Niezniszczalny - thriller,
USA, 2000. David Dunn,
(Bruce Willis) odkrywa
w sobie nadludzkie
możliwości.
00:40 Szklana pułapka - akcja,
USA, 1988
03:30 Nasz Nowy Dom - serial
obyczajowy
04:40 Disco Gramy - program
muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki
07:50 Trzeci punkt widzenia
- program publicystyczny
08:50 Informacje kulturalne
09:15 Cale złoto świata - kom.,
Włochy, Franc., 1961
11:00 Polskie drogi - serial woj.
12:35 Wydarzenie aktualne
13:05 Legendarne
hollywoodzkie pary
- Katharine Hepburn
i Spencer Tracy - dok.,
Wlk. Bryt., 2019
14:10 Książę i dybuk - dok.,
Niemcy, Polska, 2017
15:50 Informacje kulturalne
16:15 Panna z mokrą głową
- obycz., Polska, 1994
18:05 Res Poloniae - O Polsce
z oddali - Abp. Zbigniew
Stankiewicz - rozmowa
18:40 Stawka większa niż
życie - serial sensacyjny
20:00 Tajny klient - spektakl
teatralny
21:05 Informacje kulturalne

21:35 Lekkie obyczaje - Pani
Mills - kom., Franc., 2018.
Helene jest miłośniczką
romantycznej literatury,
a także wścieklą wydaw-
niczką z tradycjami, które
przechodzi trudny okres.
23:15 Kino Mocnych Wrażeń
- Za kilka dolarów więcej
- western, Włochy, Niemcy,
Hiszp., 1966
01:35 Panorama kina
polskiego - Piłkarski
poker - kom. sens.
03:30 Informacje kulturalne
04:00 KFPP Opole 2022 - Scena
alternatywna na bis
- Romantyzm
05:10 Teledyski
05:30 Afisz kulturalny
05:45 Kultura 2

TV Puls

06:00 Kobra - oddział
specjalny - serial
kryminalny
08:00 Lombard. Życie pod
zastaw - paradokument
fabularny
09:00 Kurierzy - serial
paradokumentalny
10:00 Zbuntowany anioł - serial
obyczajowy
12:00 Zaklinaczka duchów
- serial fabularny
14:00 Lombard. Życie pod
zastaw - paradokument
fabularny
16:00 Kurierzy - serial
paradokumentalny
18:00 Lombard. Życie pod
zastaw - paradokument
fabularny
20:00 Mroczna przeszłość
- akcja, USA, 2021. Okazuje
się, że sprawa porwania
córk i Briana ma
związek z tajemniczą
przeszłością kobiety.

21:50 Teoria chaosu - akcja,
Kan., 2005. Grupa
zamaskowanych
włamywaczy dokonuje
napadu na bank.
00:00 Wykidalno 2 - akcja, USA,
2006. Shane, agent
wydziału
antynarkotykowego
postanawia bronić baru
swojego wuja przed ciągle
powiększającą się liczbą
dealerów narkotyków.
01:50 Dzielnica strachu - serial
kryminalny
02:50 Lombard. Życie pod
zastaw - paradokument
fabularny
04:05 Taki jest świat - przegląd
wydarzeń z całego globu.
05:00 Nash Bridges - serial
kryminalny

TVN 7

04:50 Szkoła - Uczeń
gimnazjalnej 2c Tomek
Zuber często wdaje się
w bójki. Nastolatek poznaje
Mariolę Perek, uczennicę 1d
gimnazjum.
06:45 Szpital - program obycz.
07:45 Ukryta prawda
10:50 Zagadki losu - program
obyczajowy
11:50 Opowieści małżeńskie
- program obyczajowy
12:50 Szpital - program obycz.
13:50 Sąd rodzinny - program
sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria
Wesołowska - serial
sądowy
15:50 Ukryta prawda - program
obyczajowy
16:55 Szpital - program obycz.
17:55 Opowieści małżeńskie
- program obyczajowy
18:55 Ukryta prawda - program
obyczajowy
20:00 Hotel Paradise - program

21:00 Uciekaj! - horror, USA,
Japonia, 2017. Chris
odwiedza rodzinną
posiadłość swojej
dziewczyny Rose. Na
miejscu zauważa dziwne
zachowanie jej bliskich,
a w miarę upływu czasu
dokonuje coraz to bardziej
niepokojących odkryć.
23:15 Doktor Sen - horror,
Wlk. Bryt., USA, 2019.
Torrence spotyka
dziewczynkę, która
przejawia podobne do
niego zdolności. Stara się ją
chronić przed kultem
o nazwie Prawdziwy Węzeł.
02:20 Hotel Paradise - program
03:25 Nagi Instykt
Przetwarzania: Elita
04:25 Druga strona medalu

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film
akcji 08:00 Nasz nowy dom
09:00 Pierwsza miłość - serial
obycz. 09:50 Łowcy Skarbów.
Kto da więcej 10:50 Kochane
Pieniądze 11:50 Policjantki
i Policjanci - serial paradok.
12:55 Detektywi w Akcji
- serial krym.
13:55 STOP Drogówka - serial
policyjny 15:55 Policjantki
i Policjanci - serial paradok.
17:00 Pomóż mi 18:00 Łowcy
skarbów. Kto da więcej 19:00
Policjantki i Policjanci - serial
paradok. 20:00 Sprawiedliwi
- Wydział Kryminalny
21:00 Love Island. Wyspa miłości
22:00 Krejzi Patrol 23:05
Wyspa strachu - thriller, USA,
2009 01:20 Food Factory
02:15 Interwencja - magazyn
reporterów 02:50 SuperLudzie
03:50 Trans World Sport 2023
04:55 SuperLudzie 05:30
Telezakupy TV Okazje

09:55 Święty na każdy dzień
10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to
widzimy - z daleka widać lepiej
10:45 Żew natury 11:05 Mocni
w Wierze 11:35 Słowo życia
11:40 Ma się rozumieć 11:50
Święty na każdy dzień 12:00
Anioł Pański 12:03 Inf. dnia
12:20 Historia Obrazu Matka Boska
AK 13:00 Pielgrzym Miłości
13:30 Msza Święta 14:30
Wyszyński - dobry kontakt
w Niebie 15:25 Wyprawy na
głębie 15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia 16:40 Zdrowie
z Bożej Apteki 16:55 Życie
według Świętego Jana Pawła II
17:10 Prosto o gospodarce 17:30
Zostań Zolnierzem RP 17:55
Kartka z kalendarza 18:00 Anioł
Pański 18:05 Inf. dnia 18:15
Rozmowy niedok. 19:25 Święty
na każdy dzień 19:30 Każdy
maluch to potrafi 19:45
Modlitwa z udziałem dzieci
20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec

ŚRODA • 13 września

TVP 1

04:45 Klan - telenowela
05:15 Dziedzictwo - serial
06:05 Złoty chłopak - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Zrzuć nawiązanie obudowania - magazyn
08:00 Wiadomości
08:10 Kwadrans polityczny
08:25 Informacje kulturalne
08:30 Pogoda poranna
08:40 Ranczo - serial obycz.
09:40 Komisarz Alex - serial krym.
10:40 Ojciec Mateusz - serial
11:25 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela hist.
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:40 Rok w ogrodzie Extra
12:55 Relacja z uroczystości Greckokatolickich
14:00 Złoty chłopak
15:00 Wiadomości; Pogoda
15:20 ALARM! - magazyn

15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda; Sport
20:15 ALARM! - magazyn
20:30 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela hist.
21:10 Program publicystyczny
22:20 Mistrz - dram., Polska, 2020
00:05 Nauka latania - dok.
01:30 Tajemnice rodu Valentów - serial, Czechy, 2014
03:40 wojsko-polskie - reportaż
04:05 Notacje - Katarzyna Soborak. Zaufać do konika. J. Popiełuszko - dok...

TVP 2

05:00 Na sygnale - serial fabularny
05:35 M jak miłość - serial
06:25 Pozyteczni.pl - magazyn
06:55 Rodzinka.pl - serial kom.
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie - obraz Leonarda da Vinci, Dama z grono-stajem - obraz Franciszka Mračka, Na przypieku - magazyn
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia
12:30 Kolo fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial obyczajowy
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 Krok od Nieba - serial
16:00 Kolo fortuny - teleturniej

16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Akacja 38 - serial
19:35 Barwy szczęścia
20:45 Przepis dnia
20:55 Na dobre i na złe - serial
21:55 Na sygnale - serial fabularny
22:35 Miłość i medycyna - obycz., romans, USA, 2020.
01:15 Bolivar - serial kostiumowy
02:15 Bhutan, dyktatura szczęścia - dok., Franc., 2020
03:20 Echo serca - serial
04:20 Rodzinka.pl - serial kom.

TVN

05:30 Uwaga! - program interw.
05:50 Ukryta prawda
06:40 Doradca smaku - program kulinarny
06:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:55 Ukryta prawda
14:05 Detektywi - program obyczajowy
15:10 Ten moment - program obyczajowy
15:45 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy
16:50 Detektywi - program obyczajowy
17:55 Ukryta prawda
19:00 Fakty
19:35 Teściowie - relacja z premiery
19:40 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Ukryta prawda - program interw.
20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska

20:55 Milionerzy - program rozrywkowy
21:35 Totalne remonty Szelągowskiej - program rozrywkowy
22:40 Godzila II: Król potworów - przyg., USA, Japonia, 2019. Członkowie agencji krytyczologicznej Monarch muszą zmierzyć się z grupą gigantycznych potworów, w tym z potężnym Godzillą.
01:20 Superwizjer - magazyn reporterów
01:55 Dowody zbrodni - serial krym., USA
02:55 Szpital - program obycz.
03:55 Nauka jazdy - program obyczajowy
04:30 Recepta na stary dom
05:00 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Małanowski i Partnerzy
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obycz.

18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:45 Sport; Pogoda
20:05 The Real Housewives Żony Warszawy
21:05 Temptation Island Polska - prog. rozrywkowy. Gorąca wyspa, nowe znajomości i pełne pokusy przygody!
22:10 Kobiety bez wstydu - kom., Polska, 2016
00:45 Aniołki Charliego: Zawrotna szybkość - akcja, USA, 2003
03:05 Nasz Nowy Dom - serial obyczajowy
04:05 Zjedź Alaskę - program podróżniczo-kulinarny
04:40 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki
07:30 Wędrowiec Polski - rep.
08:05 Wydarzenie aktualne
08:35 Informacje kulturalne
09:05 Panna z moką głową - obycz., Polska, 1994
11:00 Polskie drogi - serial woj.
12:55 Sting. A free man - dok., Franc., 2017
14:05 Stawka większa niż życie - serial sensacyjny
15:25 Informacje kulturalne
15:55 Szyfrowe prace - obycz., Polska, 2000. Marcin, daje się wciągnąć przez dyrektora gimnazjum i nauczycieli w działalność propagującą ideę panslawizmu - ukrytą formę rusyfikacji.
17:45 Księga Przestrzeni - Z daleka od katalogu - program edukacyjny
18:25 Którędy po sztukę - Strykowski - magazyn
18:40 Dizzy Boyz Brass Band - koncert

20:00 Na wschód od Hollywood - Delikatność - fab., Franc., 2011
21:55 Informacje kulturalne
22:25 Genialna przyjaciółka - serial, Włochy, 2020
23:30 Tanie Dianie - Moroz i Kłopotowski komentują świat - talk-show
00:15 Więcej niż fikcja - Anthony Perkins - dok., Francja, 2020
01:25 Jazz.pl - Bernard Maseli Septet - koncert
02:50 Lekkie obyczaje - Pani Mills - kom., Franc., 2018
04:30 57. KFPP w Opolu - koncertalny
05:55 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2 na stream.tvp.pl

TVP Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
09:00 Kurierzy - serial paradokumentalny
10:00 Zbuntowany anioł - serial obycz. Płenka Milagros jest sierotą wychowaną w klasztorze. Mili dostaje posadę służącej w domu bardzo bogatej rodziny. Okazuje się, że głowa rodu to ojciec Milli.
12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
16:00 Kurierzy - serial paradokumentalny
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

20:00 Polowanie na łowcę - thriller, USA, 2013. Robert Hansen jest zapalonym myśliwym. Od lat oddaje się swojemu hobby z wielkim zaangażowaniem. Jednak w odróżnieniu od innych myśliwych, Robert nie poluje na zwierzęta.
22:00 Niepokonani - akcja, USA, 2010. Historia ucieczki polskiego oficera z obozu na Syberii.
00:30 Bez litości - Horror, USA, 2010
02:55 Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:55 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
05:00 Nash Bridges - serial kryminalny

TVN 7

04:50 Szkoła - program obyczajowy
06:45 Szpital - program obyczajowy
07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
10:50 Zagadki losu - program obyczajowy
11:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy
12:50 Szpital - program obyczajowy
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:55 Szpital - program obyczajowy
17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Hotel Paradise - program

21:00 Czarna owca - kom., Polska, 2021. Czasem jedno słowo niesie za sobą lawinę konsekwencji, jedna decyzja jest w stanie zawrócić na dalszym losie całej rodziny...
23:15 Słodko-ostro - kom., USA, 2021. Gdy Alia Kapur przyjeżdża na letnie wakacje do domu, odkrywa sekrety i kłamstwa z przeszłości rodziców, które sprawiają, że kwestionuje wszystko, co myślała o swojej rodzinie.
01:20 Hotel Paradise - program reality show
02:20 Zbrodnie z pierwszych stron gazet - prog. krym.
03:20 Nagi Instykt Przetwarzania: Elita

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji
08:05 Nasz nowy dom
09:05 Pierwsza miłość - serial obycz.
09:55 Łowcy Skarbów. Kto da więcej
10:50 Kochane Pieniądze 11:55 Policjanci i Policjanci - serial paradok.
12:55 Detektywi w Akcji - serial krym.
13:55 STOP Drogówka - serial policyjny
15:55 Policjanci i Policjanci - serial paradok.
17:00 Pomóż mi 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjanci i Policjanci - serial paradok.
20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
21:00 Love Island. Wyspa miłości
22:00 Krejzi Patrol 23:05 Underworld - SF, Niem., USA, Wlk. Bryt., 2003.
01:45 Śmierć na 1000 sposobów 02:10 SuperLudzie Extra 02:25 Disco Polo Life 03:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

09:00 Fatima - orędzie na dziś
09:30 Sanktuarium polskie
09:50 Święty na każdy dzień
10:00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
11:00 Marianie w Kazachstanie
11:15 Polscy skoczki narciarscy 11:25 Jestem mamą
11:40 Prosto o gospodarce 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia
12:20 Pierwszy zmysł 12:50 Filmowe zyciorysy. Pan Zygmunt najstarszy ministrant w Polsce
13:30 Msza święta 14:30 Rodzina Polanieckich 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia
16:10 Na zdrowie 16:30 Zapiski ze świętości Prymasa Tysiąclecia
17:00 Po stronie prawdy 17:55 Kartka z kalendarza 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Opowieści z Księgi Cnót 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog.

TV Trwam

09:00 Fatima - orędzie na dziś
09:30 Sanktuarium polskie
09:50 Święty na każdy dzień
10:00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
11:00 Marianie w Kazachstanie
11:15 Polscy skoczki narciarscy 11:25 Jestem mamą
11:40 Prosto o gospodarce 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia
12:20 Pierwszy zmysł 12:50 Filmowe zyciorysy. Pan Zygmunt najstarszy ministrant w Polsce
13:30 Msza święta 14:30 Rodzina Polanieckich 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia
16:10 Na zdrowie 16:30 Zapiski ze świętości Prymasa Tysiąclecia
17:00 Po stronie prawdy 17:55 Kartka z kalendarza 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Opowieści z Księgi Cnót 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog.

CZWARTEK • 14 września

TVP 1

04:50 Klan - telenowela
05:15 Dziedzictwo - serial
06:05 Złoty chłopak
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Pełnia Wiary - magazyn
08:00 Wiadomości
08:10 Kwadrans polityczny
08:25 Informacje kulturalne
08:30 Pogoda poranna
08:40 Ranczo - serial obycz.
09:40 Komisarz Alex - serial krym.
10:40 Ojciec Mateusz - serial
11:25 Korona królów. Jagiellonowie - telenow.
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 To się opłaca - magazyn
12:55 Natura w Jedyne - U wybrzeży Nowej Zelandii seria III - serial dok., Nowa Zelandia, 2022
14:00 Złoty chłopak
15:00 Wiadomości; Pogoda
15:20 ALARM! - magazyn

15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:00 Dźwięki Wiadomości
20:05 Pogoda; Sport
20:15 ALARM! - magazyn
20:35 Ojciec Mateusz - serial
21:30 Sprawa dla reportera
22:30 Magazyn śledczy Anity Gargas
23:10 Ocaleni - reality show
00:15 Tanie Dianie - Moroz i Kłopotowski komentują świat - talk-show
00:55 Resortowe Dzieci - rep.
01:25 Archiwista 2 - serial

TVP 2

04:55 Na sygnale - serial fabularny
05:30 M jak miłość - serial
06:20 Las Tajemnic
06:55 Rodzinka.pl - serial kom.
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:15 Znaki rozpoznawcze. Karol Śliwka - dok.
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia
12:30 Kolo fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 Krok od Nieba
16:00 Kolo fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej

18:45 Akacja 38 - serial
19:35 Barwy szczęścia - serial
20:50 Postaw na milion - teleturniej
21:45 Polskie Biesiady - program muzyczny
23:10 Dorwać Gringo - akcja, USA, 2012. Uciekający samochodem przed amerykańską policją, ścigany przestępca popada w jeszcze większe tarapaty.
01:00 Bolivar - serial kostium.
01:50 Gwiazdy - dram., Polska, 2017. Film zainspirowany wątkami z biografii Jana Banasia, piłkarza Polonii Bytom i Górnik Zabrze, zawodnika reprezentacji Polski w latach 1964-1973.
03:35 Cena zemsty - akcja, USA, 2018

TVN

05:30 Uwaga! - program interw.
05:50 Ukryta prawda
06:40 Doradca smaku - program kulinarny
06:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:55 Ukryta prawda
14:05 Detektywi - program obyczajowy
15:10 Ten moment - program obyczajowy
15:45 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy
16:50 Zapisane w gwiazdach - program
17:55 Ukryta prawda
19:00 Fakty
19:40 Sport; Pogoda
19:55 Uwaga! - program interw.
20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy - program rozrywkowy

21:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
22:40 Ciemniejsza strona Greya - obycz., Chiny, Japonia, USA, 2017. Kiedy po bolesnym rozstaniu Christian próbuje nakłonić Anę do powrotu, ona stawia nowe warunki.
01:05 Kac Vegas w Bangkoku - kom., USA, 2011. Życie nie zawsze układa się zgodnie z planem. To, co będzie miało miejsce w Bangkoku, wydaje się po prostu niemożliwe...
03:15 Szpital - program obycz.
04:15 Nauka jazdy - program rozrywkowy
04:50 Recepta na stary dom - program edukacyjny

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Małanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - Alicja żyje w przemocowym związku. Mąż Igor pije, nie pracuje i wszczyna awantury.

17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:45 Sport; Pogoda
20:05 Nasz Nowy Dom - serial obyczajowy
21:10 Przyjaciółki - serial
22:10 Pomędzy nami góry - dram., USA, 2017
00:45 Kobiety bez wstydu - kom., Polska, 2016
03:05 Nasz Nowy Dom - serial obyczajowy
04:05 Zjedź Alaskę - program podróżniczo-kulinarny
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki
07:45 Księga Przestrzeni - Z daleka od katalogu - program edukacyjny
08:25 Którędy po sztukę - Strykowski - magazyn
08:40 Informacje kulturalne
09:10 Szyfrowe prace - obycz.
11:00 Quo vadis?
12:00 Legendarne hollywoodzkie pary - Elizabeth Taylor i Richard Burton - dok., Wlk. Bryt., 2019
13:10 Dizzy Boyz Brass Band - koncert
14:30 Informacje kulturalne
15:00 Ostatnie takie trio - film Polska, 1976
15:55 Kanał - dram. wojenny, Polska, 1956
17:45 Wędrowiec Polski - Kotlina Kłodzka gorączka złota - rep.
18:25 Kabaret Starszych Panów - Wieczór X. Niespodziewany koniec lata

20:05 Czwartkowy klub filmowy - Eroica - dram. woj., Polska, 1957. Film należy do rzadko spotykanego gatunku - składa się z dwóch luźno ze sobą związanych tematycznie nowel.
21:40 Informacje kulturalne
22:10 Głina - serial kryminalny
23:10 Na wschód od Hollywood - Delikatność - fab., Franc., 2011
01:10 Z rodu Boreasa - opera, USA, 2019
04:00 Res Poloniae - O Polsce z oddali - rozmowa
04:40 Informacje kulturalne
05:15 Teledyski
05:30 Afisz kulturalny
05:45 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2

TVP Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
09:00 Kurierzy - serial paradokumentalny
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
16:00 Kurierzy - serial paradok.
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
20:00 Taxi - kom., Franc., 1998. Daniel Morales (Samy Naceri) jest dostawcą pizzy w malowniczej Marsylii. Mężczyzna jest znany z bardzo szybkiej jazdy.
21:50 XXIV Mazurska Noc Kabaretowa

23:50 Zemsta frajerów w raju - kom., USA, 1987. Nieudacznicy z Adams College zakładają stowarzyszenie studenckie 3-L. Członkowie 3-L wyruszają na coroczny zjazd organizacji studenckich na Florydę.
01:30 Dzielnica strachu - serial kryminalny
02:30 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
03:45 Tak jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, ciekawostki.
04:25 Z archiwum policji - program kryminalny
05:00 Nash Bridges - serial kryminalny

TVN 7

04:50 Szkoła - program obyczajowy
06:45 Szpital - program obycz.
07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
10:50 Zapisane w gwiazdach - program
11:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy
12:50 Szpital - program obycz.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:55 Szpital - Doktor Dominika Gajda przyjmuje na oddział 19-latkę, która zasłabła na imprezie studenckiej.
17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Hotel Paradise

21:00 W nowym zwierciadle: Wakacje - kom., USA, 2015. Dorosły Rusty Griswold, pełen nadziei na zacieśnienie rodzinnych więzi organizuje niespodziewanie dla swojej żony Debbie i ich dwóch synów. Jest nią wyprawka do parku rozrywki - Walley World.
23:10 Laski na gigantce - kom., USA, Kan., 2017. Cztery przyjaciółki jadą do Nowego Orleanu na coroczny Festiwal Essence.
01:35 Hotel Paradise - reality show
02:35 Zbrodnie z pierwszych stron gazet - program
03:35 Nagi Instykt Przetwarzania: Elita - program

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji
08:05 Nasz nowy dom
09:05 Pierwsza miłość - serial obycz.
09:55 Łowcy Skarbów. Kto da więcej
10:50 Kochane Pieniądze 11:55 Policjanci i Policjanci - serial paradok.
12:55 Detektywi w Akcji - serial krym.
13:55 STOP Drogówka - serial policyjny
15:55 Policjanci i Policjanci - serial paradok.
17:00 Pomóż mi 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjanci i Policjanci - serial paradok.
20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
21:00 Love Island. Wyspa miłości
22:00 Krejzi Patrol 23:00 Lina ryzyka - akcja, USA, 2007
01:00 Food Factory 02:00 Interwencja - magazyn reporterów 02:25 Disco Polo Life 03:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

09:20 Opowieści z Księgi Cnót
09:45 Święty na każdy dzień
10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Myśląc Ojczyzna
11:35 Przyroda i ludzie 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Przygody pana Michała
12:50 Muzeum Powstania Warszawskiego 13:15 Słowo życia 13:20 Przegląd Tygodnika „Niedziela” 13:30 Msza święta 14:30 Ty i ja pierwszy 15:25 Pogranicze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Z wędka nad wodę w Polsce i Świat 16:35 Regal 17:05 Akademia pro-life
17:10 Polska koszykówka 17:30 Odpowiedzialni za Kościół 17:55 Kartka z kalendarza 18:00 Powstanie Warszawskie 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Przyjaciele i bohaterowie 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec

TV Trwam

09:20 Opowieści z Księgi Cnót
09:45 Święty na każdy dzień
10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Myśląc Ojczyzna
11:35 Przyroda i ludzie 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Przygody pana Michała
12:50 Muzeum Powstania Warszawskiego 13:15 Słowo życia 13:20 Przegląd Tygodnika „Niedziela” 13:30 Msza święta 14:30 Ty i ja pierwszy 15:25 Pogranicze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Z wędka nad wodę w Polsce i Świat 16:35 Regal 17:05 Akademia pro-life
17:10 Polska koszykówka 17:30 Odpowiedzialni za Kościół 17:55 Kartka z kalendarza 18:00 Powstanie Warszawskie 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Przyjaciele i bohaterowie 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec

Czarna Góra - Litwinka

Ślizgowce wróciły na Litwinke

Po stu latach od zorganizowania pierwszych polskich zawodów szybowcowych - latające maszyny powróciły na historyczne startowisko.

W rywalizacji uczestniczy kilkanaście historycznych maszyn. Niektóre są odwzorowaniem przedwojennych szybowców „Wrona” z lat trzydziestych - na co dzień - eksponat Muzeum Lotnictwa w Krakowie, to dosłownie kratownica cieniotkich listewek przytwierdzona misternie do ogromnego skrzydła. Jak na czasy pionierskie szybownictwa to i tak bardzo zaawan-

sowana konstrukcja. Co ciekawe - Wrona lata do dzisiaj. Może nie jest tak doskonała, jak późniejsze maszyny, za to daje pilotowi możliwość nieograniczonego obcowania z powietrzem. W tym szybowcu lotnik naprawdę może poczuć każdy jego ruch.

Nieco późniejsza „Salamandra”, zbudowana w latach 30., to już całkiem komfortowy szybowiec, o niebo bardziej wygodny od pionierskich „ślizgowców”. Pilot Salamandry również ma

możliwość obcowania z przestrzenią, jednak od wiatru jest chroniony zmyslną owiewką.

Konstrukcja prawdziwego „ślizgowca”, dokładnie takiego, jaki we wrześniu 1923 roku wygrał pierwsze zawody szybowcowe, została odtworzona przez studentów politechniki. Także ten eksponat można było obejrzeć na Litwinie.

Jednak gros maszyn, jakie można było podziwiać na niebie ponad Czarną Górą i Biał-

ką, to konstrukcje sporo późniejsze. Piękne i doskonałe maszyny, które powstały w latach 50. i 60., kiedy to polskie konstrukcje i polscy piloci stanowili absolutną światową czołówkę. Gospodarzy w starodawnych zawodach godnie reprezentowała pocziwa „mucha standard”. Zakupiona i pieczołowicie odbudowana staraniem lotników nowotarskiego aeroklubu. Szybowiec wygląda wciąż bardzo nowoczesnie, choć został zbudowany w dużej mierze z drewna. Maszyna w rękach doświadczonego i znającego specyfikę górskiego latania pilota do dzisiaj może imponować swoimi lotnymi właściwościami. Podczas sobotnich zawodów za sterami muchy zasiadł Robert Koprowski. Szybowiec, który wystartował dzięki sile mięśni i energii skumulowanej w gumowych, elastycznych linach - dzięki wykorzystaniu wznoszących prądów powietrznych - utrzymywał się w powietrzu przez kilka minut i przyziemił na lądowisku w pobliskiej Białce.

Prawdziwą gratką dla miłośników historycznego szybownictwa była możliwość podziwiania maszyn wyczynowych, na których niegdyś polscy piloci brylowali w międzynarodowych zawodach. Na Litwinie można było obejrzeć „Zefira”

Konstrukcję „ślizgowca”, który 100 lat temu wygrał pierwsze zawody na Litwinie, otworzyli pracownicy i studenci Politechniki Warszawskiej.

i „Fokę” - również w konstrukcji tych maszyn wykorzystano głównie drewno.

O tym, jak doszło do odkrycia Litwinki jako słynnego w Europie startowiska szybowcowego, opowiadał podczas sobotnich zawodów dyrektor Muzeum Lotnictwa w Krakowie Tomasz Kosecki. Jak się okazuje, eksperci europejscy orzekli, że w Polsce rozwój szybownictwa jest skazany na niepowodzenie ze względu na brak odpowiednich warunków. W czasach pionierskich lotnicy nie mieli tak doskonałego rozeznania w zagadnieniach meteorologicznych i tych związanych z aerodynamiką, jak współcześni piloci. Szybownictwo było związane wy-

łącznie z terenami górzystymi. Startowało się za pomocą elastycznych gum napinanych siłą mięśni. A szybowiec wystrzelony w górę niczym z procy po krótkim locie ślizgowym lądował. Jednak naukowcy z ośrodków akademickich w Warszawie, Poznaniu i Łwowie - nie odpuszczali. Uparcie poszukiwali miejsca odpowiedniego na startowisko. Początkowo poszukiwania ogniskowały się w rejonie Zakopanego. Ostatecznie jednak wybór padł na Litwinke. I to właśnie tu dokładnie sto lat temu została rozegrana pierwsze w Polsce (czwarte w Europie) zawody szybowcowe.

Tekst i fot.:
Marek Kalinowski

Święto historycznych szybowców na Litwinie.

Pamięci Kacpra Tekielego

Ponad pół tysiąca zawodników biegu, szło, pokonywało pięciokilometrową trasę ulicami Zakopanego, by pokazać, że z chorobą nie tylko można żyć, ale trzeba walczyć.

To już ósma edycja Biegu po Oddech pod Giewontem. Bieg organizowany jest tradycyjnie przez Polskie Towarzystwo Walki z Mukowiscydą (PTWM). W tym roku na trasę ruszyło blisko 300 kobiet i drugie tyle mężczyzn. Do tego startujący w kategorii nordic walking. Łącznie w Zakopanem wystartowało 728 zawodników. Deszczowe chmury ich nie wystraszyły. Po rozgrzewce ruszyli, by pokonać dystans pięciu kilometrów. Na starcie stanęli całe rodziny, przyjaciele i osoby wspierające chorych na mukowiscydę.

Tegoroczna edycja zadedykowana została pamięci Kacpra Tekielego, wieloletniego Ambasadora Biegu po Oddech, który zginął tragicznie w kwietniu.

Potrzeba psychologów

- Kacper Tekieli zginął, realizując swoje górskie marzenia - mówi Paweł Smoliński, prezes Polskiego Towarzystwa Walki z Mukowiscydą i biegacz ultra. - Dramatyczna wiadomość o śmierci Kacpra dotarła do nas krótko po zakończeniu zdjęć do filmu promującego Bieg, w którym Justyna Kowalczyk-Tekieli

czek-Tekieli mówiła o tym, że całe życie musiała stawiać czoła wyzwaniom.

Magdalena Czerwińska-Wyras, wiceprezes PTWM i matka nastoletniej Leny, która od lat zmagą się z chorobą, podkreśla, że idea biegu zostaje niezmienna. - Zbieramy środki na pomoc chorym na mukowiscydę. Pochodzą one zarówno z wpisowego wnoszonego przez biegaczy, którzy startują w Zakopanem czy wirtualnie, ale też od sponsorów. Pozyskanie środków pozwolił m.in. na zatrudnienie psychologa, który będzie do dyspozycji chorych i ich rodzin, oraz doposażenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego - dodaje wiceprezes.

Bieg wirtualny

- Co roku, razem z innymi uczestnikami stajemy na starcie Biegu po Oddech w Zakopanem, żeby wspólnie wspierać osoby chore na mukowiscydę, a także promować sport i aktywny, zdrowy tryb życia - mówi Mariusz Klepacz, członek Zarządu Santander Consumer Banku. Już od początku kwietnia ponad 200 pracowników i pracowniczek naszego banku wzięło udział w wirtualnej formule

biegu. Cieszymy się, że razem możemy być częścią tej wyjątkowej inicjatywy i zaangażować się czynnie w ratowanie życia innych ludzi. To jest dla nas najważniejsze - dodaje.

Bieg wirtualny polegał na tym, że każdy, kto wiedział, że nie da rady stawić się na starcie w Zakopanem, wybierał dowolną, pięciokilometrową trasę w jakimkolwiek miejscu w kraju czy zagranicą. Wystarczyło, że start swój zadedykuje chorym na mukowiscydę.

Natomiast w biegu pod Giewontem wystartowali zawodnicy, którzy mieli do pokonania 5-kilometrową trasę ulicami Zakopanego. Na każdego uczestnika czekała w niedzielę zaprojektowana specjalnie na bieg techniczna koszulka Attiq i wyjątkowe medale. A po ukończonym biegu poczęstunek i charytatywny piknik rodzinny. Były zabawy i konkursy z nagrodami dla uczestników biegu i ich rodzin.

Mukowiscydoza w skrócie

Mukowiscydoza to ciężka ogólnoustrojowa choroba o podłożu genetycznym. W wyniku defektu genetycznego organizm chorego produkuje nadmiernie

Bieg po Oddech to impreza dla całych rodzin i przyjaciół, tych, którzy wspierają bliskich w chorobie.

lepki śluz, który powoduje zaburzenia w wielu narządach, a przede wszystkim w układzie oddechowym i pokarmowym. Mukowiscydoza największe spustoszenia sieje w płucach chorego. Z czasem doprowadza do ich całkowitej niewydolności. Jeszcze do niedawna jedyną szansą na przedłużenie życia był przeszczep płuc. Obecnie są już terapie, które działają na przyczynę choroby, a nie tylko łagodzą jej objawy. To leki, które zmniejszają liczbę zaostrzeń, poprawiają parametry funkcjo-

nowania płuc, a w rezultacie wydłużają życie. Ten przełom w leczeniu dostępny jest tylko dla części chorych, z konkretnymi mutacjami. W Polsce na mukowiscydę choruje blisko 2000 osób.

Dochód z zakopiańskiej imprezy, jak zawsze, zostanie w całości przeznaczony na realizację celów statutowych PTWM i pomoc jego podopiecznym. Polskie Towarzystwo Walki z Mukowiscydą jest najstarszą i największą w Polsce organizacją działającą na rzecz chorych na

mukowiscydę. Od 35 lat niesie wszechstronną pomoc i wsparcie osobom chorym i ich rodzinom.

Poniżej podajemy zawodników z najlepszymi wynikami, ale w tych zawodach wszyscy wchodzi na podium, każdy z kilkuset uczestników dostaje medal. Gratulacje należą się każdemu z osobna i wszystkim razem.

Wyniki biegu zakopiańskiego

KOBIECY

- Justyna Kowalczyk-Tekieli
- Paulina Surówka
- Joanna Pęksa

MĘŻCZYŹNI

- Patryk Rydziński
- Aleksander Głód
- Szymon Budz

Wyniki biegów wirtualnych

Kobiety

- Kamila Bąk
- Barbara Klemińska
- Sandra Rostkowska

MĘŻCZYŹNI

- Sebastian Korus
- Waldemar Maciński
- Paweł Dudka

Wirtualny Nordic Walking

KOBIECY

- Agnieszka Dziembała
- Anna Cesarczyk
- Joanna Drogi

MĘŻCZYŹNI

- Łukasz Franczyk
- Jarosław Jaworski
- Michał Rosiecki

Rafał Gratkowski

Wydarzenia pod patronatem TP

Muzyka na Szczytach

W sobotę 9.09 w Zakopanem rozpocznie się jubileuszowa XV edycja Międzynarodowego Festiwalu „Muzyka na Szczytach” w Zakopanem.

Tak jak w latach poprzednich, tak i w tym roku na melomanów i przyjaciół muzyki klasycznej czeka arcykawy zestaw dzieł kompozytorów z czasów dawnych oraz nam współczesnych. Nie zabraknie także praprawnych światowych najnowszymi utworów. Wśród wykonawców znajdują się utytułowane zespoły orkiestrowe, soliści laureaci polskich i światowych konkursów wykonawczych, a także utalentowana młodzież.

Od początku istnienia festiwalu wierny jest w swym programie tradycji łączenia wielu dziedzin sztuki. Zatem i w tym roku spotkamy się również z pozycją Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w wykonaniu Meli Koteluk (w Teatrze Witkacego); będzie też pokaz filmu Federico Felliniego „Próba orkiestry” (w kinie Miejsce) oraz dwie wystawy poprzedzające Festiwal: Twórcy Podhala 8 oraz fotografie światowej sławy fotografa Ryszarda Horowitza - All That Jazz.

Wystawa Twórcy Podhala 8, będąca prezentacją prac podhalańskich artystów i mistrzów rzemiosła, otwarta zostanie w czwartek 7.09 w Domu Ludowym w Bukowinie Tatrzańskiej (ul. Tadeusza Kościuszki 87). Początek wernisażu - godzina 18.

Z kolei ekspozycja All That Jazz, na którą zapraszamy do Miejskiej Galerii Sztuki im. Wł. Hr. Zamoyńskiego w Zakopanem, to prezentacja portretów muzyków jazzowych wykonanych przez Ryszarda Horowitza na przełomie lat 50. i 60. XX wieku w Krakowie oraz w USA. Są to zarówno fotografie przedstawiające amerykańskich gigantów jazzu, jak i polskich muzyków jazzowych „pierwszej generacji”, przecierających szlaki nowego gatunku muzyki w Polsce. Oficjalne otwarcie ekspozycji odbędzie się w piątek 8.09 o godzinie 17.

Szczegółowy program Festiwalu „Muzyka na Szczytach” podajemy w informatorze obok.

Made in Zakopane. Orowadzanie kuratorskie

Muzeum Tatrzańskie zaprasza na orowadzanie kuratorskie po wystawie „Made in Zakopane. Zakopiańskie rzemiosło artystyczne do II wojny światowej”.

Ekspozycja prezentowana jest w gmachu głównym Muzeum. To pierwsza wystawa poświęcona w całości zakopiańskiemu rzemiosłu artystycznemu czyli meblom, tkaninom, koronkom, ceramice, rzeźbom oraz pamiątkom wytwarzanym w Zakopanem od II połowy XIX w. aż do roku 1939. Udowodnia, że „Made in Zakopane” to marka solidna (choć wymyślona na potrzeby wystawy), a miasto obecnie kojarzone z tandetą „krupówkowych” pamiątek - było prężnym ośrodkiem różnego rodzaju rzemiosła, cechujących się wysoką jakością wykonania.

Po wystawie orowadzać będzie Helena Agata Pitoń w czwartek 7.09, od godziny 17.

Fieldorfiada przez zieloną granicę

Wójt gminy Raba Wyżna wraz z komitetem organizacyjnym zapraszają na pierwszą Fieldorfiadę przez zieloną granicę szlakiem kurierskim „Szkoła”.

Wydarzenie jest organizowane w 84. rocznicę wybuchu II wojny światowej oraz dla upamiętnienia działań konspiracyjnych, które miały miejsce w okresie okupacji w latach 1939-1945. Odbędzie się w sobotę 9.09 do miejscowości Bukowina-Osiedle (przy pomniku Kurierów). Początek - godzina 11.30.

W zaproszeniu czytamy: „Rekonstrukcja jest okazją, aby przybliżyć bohaterską walkę o wolność mieszkańców Podhala, Orawy i Słowacji oraz oddać im zasłużony hołd. Odtworzenie wydarzeń, które miały miejsce na szlaku „Szkoła” - jednej z najbardziej ruchliwych tras kurierskich na terenie Gorców i Beskidu Orawsko-Podhalańskiego odsłoni przed uczestnikami wydarzenia także walory i piękno regionu.”

Pełen program znajdziecie w informatorze obok.

Narodowe Czytanie w Nowym Targu

Miejska Biblioteka Publiczna w Nowym Targu zaprasza w sobotnie przedpołudnie 9.09 do Nowotarskiej Strefy Relaksu nad Białym Dunajcem na wspólną zabawę plenerową w duchu literatury pozytywistycznej.

Motytem przewodnim tegorocznego Narodowego Czytania będzie powieść Elżby Orzeszkowej „Nad Niemnem”, której fragmenty przeczytają tego dnia mieszkańcy regionu nowotarskiego i zaproszeni goście. Dla najmłodszych biblioteka przygotowuje też kąkę zabaw kreatywnych, a dla wszystkich półkę bookcrossingową.

Początek - godzina 12.

Romantyczność

Na kolejny z cyklu koncertów „Karol z Atmy. Siła muzyki. Różne oblicza piękna” zapraszamy w czwartek 7.09.

Tym razem z programem „Romantyczność” w Muzeum Karola Szymanowskiego w willi Atma w Zakopanem wystąpi pianistka Katarzyna Vernet. W jej wykonaniu usłyszymy utwory Fryderyka Chopina - Barkarola Fis-dur op. 60 i Sonata b-moll op. 35 (I Grave); Doppio movimento, II Scherzo, III Marche funebre; Lento, IV Finale: Presto) oraz Ferenc Liszta: Walc Mefisto. Słowo o muzyce wygłosi tradycyjnie dr hab. Małgorzata Janicka-Słysz, prof. AMKP w Krakowie i kurator do spraw programowych „Atmy”.

Początek - godzina 18.

Watra pod Gontem

Wieczór taneczny z zespołem Watra w sobotę 9.09.

Watra to duet. Tworzą go: wokalistka Agnieszka Jarzyna-Zielińska, córka lidera zespołu Skaldowie, oraz Tadeusz Gawlik (klawisz i wokal) - muzyk od lat związany ze sceną zakopiańską. Obydwójce grają razem już piętnaście lat.

Na wieczór w ich muzycznym towarzystwie zapraszamy do Karczmy pod Gontem w Zakopanem, przy ul. Kasprowicza 1a. Początek - godzina 19.

Koncertowy przewrót pałacowy

W niedzielę 10.09 przy Pałacu Głowińskich w Rabie Wyżnej odbędzie się wyjątkowe wydarzenie plenerowe „Koncertowy Przewrót Pałacowy”.

Jego organizator - Gminny Ośrodek Kultury, pragnie w ten sposób wskrzesić dawną świetność dziś opuszczonego i popadającego w ruinę wspaniałego dworu Głowińskich w Rabie Wyżnej, którego okres świetności przypadła na lata przedwojenne. W związku z tym jednym z ważniejszych punktów niedzielnej imprezy będzie promocja albumu „Dwory w Rabie Wyżnej i Sieniawie. Historia Rodzina” autorstwa Marzanny Raińskiej oraz spotkanie z rodziną Głowińskich.

Spotkanie przed pałacem rozpocznie o godzinie 15 Piknik Przedwojenny - „Złota era rodu i dworu Głowińskich”, który nawiąże do tradycji i zwyczajów pielęgnowanych we dworze oraz w epoce dwudziestolecia międzywojennego i przełomu wieków XIX i XX. Stroje z epoki mile widziane. W jego programie znajdziemy m.in. pokaz tańca salonowego czy pokaz mody z lat 20., 30. oraz 40. XX wieku. Będą też plenerowe rekonstrukcje, zabawy dawne i przedwojenne samochody. Przybyli poznają tradycję myśliwską, a także ziola stosowane w kuchni dworskiej. W planach także turniej brydża.

Gwiazdą wieczoru będzie Jacek Wójcicki oraz duet śpiewaków Monika Biderman-Pers i Piotr Karzełek. Artysty wystąpią w specjalnie przygotowanych na ten wieczór aranżacjach w towarzystwie wokalistów Studia Piosenki Young Stars z Raby Wyżnej. Usłyszymy „Muzyczne resume dwudziestolecia międzywojennego”, a więc największe szlagiery przedwojenne oraz światowe przeboje musicalu i operetki.

Pełen program w informatorze obok.

kina i teatry

ZAKOPANE

■ **KINO „GIEWONT” REAL 4K**, ul. Kościuski 4, 18 201 53 04, kinogiewont.pl
● **7.09, 15.30** Raport Pileckiego, 17.30 PREMIERA! Ukryta sieć, 19.30 Oppenheimer
● **8.09, 14.00** O psie, który jeździł koleją, 16.00 Raport Pileckiego, 18.00 Ukryta sieć, 20.00 MARATON HORRORÓW
● **9-17.09, 14.15** O psie, który jeździł koleją, 16.15 Raport Pileckiego, 18.30 PREMIERA! Zakonnica 2, 20.30 Ukryta sieć

■ **KINO „SOKÓŁ” DIGITAL 3D**, ul. Orkana 2, 18 201 40 40, kinosokol.z-ne.pl
● **7.09, 14.00** O psie, który jeździł koleją, 16.00 Raport Pileckiego, 18.20 i 20.20 Bez litości 3. Ostatni rozdział
● **8-13.09, 13.50** Miraculous: Biedronka i Czarny Kot, 16.00 Raport Pileckiego, 18.20 Bez litości 3. Ostatni rozdział, 20.20 PREMIERA! Zakonnica 2
● **14.09, 15.40** Raport Pileckiego, 18.00 Bez litości 3. Ostatni rozdział, 20.00 ANDRÉ RIEU. MIŁOŚĆ MIESZKA W NAS - letni koncert z Maastrichtu
■ **KINO „MIEJSCE”** (sala studyjna kina „Sokół”), ul. Orkana 2
● **8-11.09** i ● **13.09, 15.45** PREMIERA! Siła naszych marzeń, 18.00 Raport Pileckiego, 20.25 Bestie
● **14.09, 20.00** KRÓTKA HISTORIA POLSKIEGO KINA: Aria dla atlety

■ **TEATR IM. ST. I. WITKIEWICZA**, ul. Chramcówki 15, bilety on line: witkacy.pl. Kasa czynna wt.-sob. 10-14 (info: 600 00 15 14). Wystawa czasowa we foyer: APARAT WITKIEWICZÓW - zdjęcia ze zbiorów Muzeum Tatrzańkiego autorstwa: Stanisława Witkiewicza, Stanisława Ignacego Witkiewicza (Witkacego), Jana „Koszczyca” Witkiewicza i jego siostry Marii Witkiewiczówny (Dziudzi) - dzieci Jana Witkiewicza, brata Stanisława.
● **8.09, 19.15** Witold Gombrowicz OIPERETKA - Premiera! Scena Witkacego
● **9.09, 19.15** Z cyklu: Tatrzańskie. Część III: SPISKI - Hej! wg Wojciecha Kuczoła / Scena Witkacego
● **10.09, 19.00** Gościnnie w Teatrze - MELA KOTELUK - w ramach XV Festiwalu MUZYKA NA SZCZYTACH / Scena Witkacego
● **12-13.09, 20.15** Roland Topor CHIMERYCZNY LOKATOR / Scena Witkacego
● **14.09, 19.15** CCY - WITKAC-Y Menażeria wg Juweniliów St. I. Witkiewicz / Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy

Muzyka w Jaworkach

Zapraszamy na kolejne koncerty w Muzycznej Opczarni w Jaworkach.

Tym razem w piątek 8.09 wystąpi tu Darek Kozakiewicz - legenda polskiej gitary, wokalista i kompozytor związany w trakcie swojej muzycznej kariery z takimi grupami jak Breakout, Test i Perfect. W Jaworkach pojawi się z własnym zespołem i charakterystyczną wokalistką.

W sobotę zaś 9.09 koncert Jurka Filara.

Mini Podhale Tour

Ostatnie w tym roku rowerowe Grand Prix dzieci i młodzieży w ramach Mini Podhale Tour w sobotę 9.09.

Wzawo dach startują dzieci i młodzież szkolna do 15 lat w dziesięciu kategoriach wiekowych, a poza konkursem rozgrywany jest wyścig dla chętnych, którzy ukończyli 16 lat i więcej. Wszyscy pokonać muszą trasę o długości około 400 m i walczyć o główną nagrodę - Puchar Prezesa Banku Spółdzielczego w Rabie Wyżnej.

Finałowe zmagania wyłonią nie tylko zwycięzców w tej edycji, ale również najlepszych zawodników z całego cyklu. Na ostatnie zawody organizatorzy przygotowali trasę przy parkingu obok kompleksu sportowego „Orkan Raba Wyżna”. Zapisy od godziny 13 na parkingu obok „Orlika”, a start o godzinie 14.

Dożynki w Łapszach Niżnych

W niedzielę 10.09 zapraszamy do Łapsz Niżnych na Gminne Dożynki i Przegląd Orkiestr Dętych.

Wydarzenie rozpocznie msza dziękczynna o godz. 11.30 na scenie plenerowej przy boisku sportowym, po której zaprezentowane zostaną wieńce dożynkowe. W ramach Przeglądu Orkiestr Dętych wystąpią zespoły z Łapsz Wyżnych, Frydmana i Łapsz Niżnych, a także Wiejska Orkiestra Dęta i Młodzieżowa Orkiestra Dęta - obydwie z Kacwina. Na scenie pojawią się też: zespół Hajduki z Łapsz Wyżnych, Łapszańskie Fijołki, Małe Jedliki i kabaret Śleboda. Święto zakończą koncerty zespołów Nie Tym Tonem oraz Sumigoj.

Szczegóły w informatorze obok.

NOWY TARG

■ **KINO „TATRY”**, ul. Jana Kazimierza 17, kino.nowy-targ.pl. 18 26 626 24, kinotatry@nowy-targ.pl
● **7.09, 16.15** Raport Pileckiego, 18.25 Gran Turismo dubbing, 20.45 Ukryta sieć
● **8.09, 12.15** O psie, który jeździł koleją, 14.00, 16.15, 18.30 i 20.45 Zakonnica 2, 23.00 Maraton Horrorów: Zakonnica
● **9.09, 10.40** Mavka i Strażnicy Lasu, 12.15 O psie, który jeździł koleją, 14.00, 16.15, 18.30 i 20.45 Zakonnica 2, 23.00 Maraton Horrorów: Zakonnica
● **10.09, 10.30** Mavka i Strażnicy Lasu, 12.10 Między nami żywiołami, 14.30 O psie, który jeździł koleją, 16.15, 18.30 i 20.45 Zakonnica 2
● **11.09, 14.50 i 20.45** Zakonnica 2, 16.40 Ukryta sieć, 18.30 Raport Pileckiego
● **12.09, 13.00** O psie, który jeździł koleją, 14.50 i 20.45 Zakonnica 2, 16.40 Ukryta sieć, 18.30 Raport Pileckiego
● **13.09, 14.45** O psie, który jeździł koleją, 16.30 Raport Pileckiego, 18.45 After 5, 20.45 Zakonnica 2
● **14.09, 14.45** O psie, który jeździł koleją, 16.30 After 5, 18.30 Raport Pileckiego, 20.45 Zakonnica 2
■ **MIEJSKIE CENTRUM KULTURY - KINO**, Al. Tysiąclecia 37
● **7.09, 18.10** Cicha dziewczyna, 20.00 Kochanica króla Jeanne du Barry
● **9.09, 18.00** Lassie. Nowe przygody, 20.00 Reality
● **14.09, 18.00** Lassie. Nowe przygody, 20.00 Reality

RABKA-ZDRÓJ

■ **TEATR LALEK „RABCIO”**, ul. Orkana 3C, 18 26 77 648, rabcio.pl
● **7.09, 10.15** Pinokio
● **8.09, 17.00** Letni dzień

wydarzenia

ZAKOPANE

■ **Muzeum Tatrzańskie im. Dra Tytusa Chałubińskiego**, ul. Krupówki 10, gmach główny. muzeumtatrzańskie.pl. **CZYNNIE**: poniedziałek-środa 12-20, w pozostałe dni 10-18. Gmach muzeum to cenny zabytek architektury w stylu zakopiańskim, zbudowany w latach 1913-1922 wg planów St. Witkiewicza (elewacja) i Fr. Mączyńskiego (projekt techniczny). Wystawa stała: etnograficzno-historyczna i przyrodnicza. Wystawa czasowa: MADE IN ZAKOPANE. Zakopiańskie rzemiosło artystyczne do II wojny światowej (do 1.10).

● **7.09, 17.00** **OPROWADZANIE KURATORSKIE** po wystawie „Made in Zakopane. Zakopiańskie rzemiosło artystyczne do II wojny światowej” poprowadzi Helena Agata Pitoń

■ **POŻSLAKI Z TPN**:
● **8-10.09 SPOTKANIA Z EDUKATORAMI TPN**. Prelekcje w sześciu popularnych punktach polskiej części Tatr. We wrześniu w punktach oznaczonych flagami ze znakiem akcji w piątki, soboty i niedziele od godz. 10 do 14, co godzinę, edukatorzy TPN będą prowadzić prelekcje o tatrzańskich przyrodzie, zasadach panujących w Parku i bezpieczeństwie. Gdzie? Na Wielkiej Polanie Małoląckiej, na Rusinowej Polanie, przy Czarnym Stawie Gąsienicowym, na Hali Kondratowej przy schronisku, na Czerwonej Przełęczy pod Sarnią Skłą i nad Śmreczyńskim Stawem.
● **9.09, 18.00** **PRELEKCJE w Centrum Edukacji Przyrodniczej (ul. Chałubińskiego 42a)**: Maria Kozłowska: Tatry rosną czy maleją? O współczesnej geodynamice Tatr. Nasze najwyższe i najpiękniejsze góry ciągle się zmieniają. Czy patrząc na nie w geologicznej skali czasu Tatry rosną czy maleją? Porozmawiamy o współczesnych procesach kształtujących morfologię Tatr.

■ **XV MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL „MUZYKA NA SZCZYTACH”**:
● **9.09, 12.00** **KLUB ROZMÓW NA SZCZYTACH** / spotkanie z artystami / Willa Dom pod Jedlami, ul. Koziniec 1; 19.00 KONCERT INAUGURACYJNY (wydarzenie biletowane): Wiedeń - w kręgu wielkich klasyków. Koncert symfoniczny. Sala im. I. J. Paderewskiego, Hotel Belvedere, ul. Droga do Białego 3, program: Józef Haydn (1732-1809) Prolog do oratorium Stworzenie świata, Wolfgang Amadeusz Mozart (1756-1791) Symfonia nr 41 C-dur, Jowiszowa, KV 551, Ludwig van Beethoven (1770-1827) Koncert fortepianowy nr 3 c-moll, op. 37, Wykonawcy: Jakub Kuslik / fortepian, Christopher David Westover-Muñoz (USA) / dyrygent, Orkiestra Akademii Beethovenowskiej

● **10.09, 12.00** **KLUB ROZMÓW NA SZCZYTACH** / spotkanie z artystami / Kawiarnia Kmicic, ul. Stanisława Staszica 11a; 19.00 WIECZÓR TEATRALNY (wydarzenie biletowane): Astronomia poety. Baczyński. Teatr im. S. I. Witkiewicza, ul. Chramcówki 15. Muzyka: Mela Koteluk i Bartek Wąsik, słowa: Krzysztof Kamil Kwadrofnik, wykonawcy: Mela Koteluk / śpiew i Zespół Kwadrofnik: Emilia Sitarz / fortepian, Bartek Wąsik / fortepian, Magdalena Kordylańska / instrumenty perkusyjne
● **11.09, 12.00** **KLUB ROZMÓW NA SZCZYTACH** / spotkanie z artystami / Galeria Władysława Hasióra, ul. Jagiellońska 18b; 19.00 KONCERT KAMERALNY (wydarzenie biletowane): Astronomia poety. Baczyński. Teatr im. S. I. Witkiewicza, ul. Chramcówki 15. Muzyka: Mela Koteluk i Bartek Wąsik, słowa: Krzysztof Kamil Kwadrofnik, wykonawcy: Mela Koteluk / śpiew i Zespół Kwadrofnik: Emilia Sitarz / fortepian, Bartek Wąsik / fortepian, Magdalena Kordylańska / instrumenty perkusyjne, Piotr Maślanka / instrumenty perkusyjne

● **11.09, 12.00** **KLUB ROZMÓW NA SZCZYTACH** / spotkanie z artystami / Kawiarnia Kmicic, ul. Stanisława Staszica 11a; 19.00 KONCERT KAMERALNY (wydarzenie biletowane): Astronomia poety. Baczyński. Teatr im. S. I. Witkiewicza, ul. Chramcówki 15. Muzyka: Mela Koteluk i Bartek Wąsik, słowa: Krzysztof Kamil Kwadrofnik, wykonawcy: Mela Koteluk / śpiew i Zespół Kwadrofnik: Emilia Sitarz / fortepian, Bartek Wąsik / fortepian, Magdalena Kordylańska / instrumenty perkusyjne, Piotr Maślanka / instrumenty perkusyjne

● **11.09, 12.00** **KLUB ROZMÓW NA SZCZYTACH** / spotkanie z artystami / Kawiarnia Kmicic, ul. Stanisława Staszica 11a; 19.00 KONCERT KAMERALNY (wydarzenie biletowane): Astronomia poety. Baczyński. Teatr im. S. I. Witkiewicza, ul. Chramcówki 15. Muzyka: Mela Koteluk i Bartek Wąsik, słowa: Krzysztof Kamil Kwadrofnik, wykonawcy: Mela Koteluk / śpiew i Zespół Kwadrofnik: Emilia Sitarz / fortepian, Bartek Wąsik / fortepian, Magdalena Kordylańska / instrumenty perkusyjne, Piotr Maślanka / instrumenty perkusyjne

● **13.09, 12.00** **KLUB ROZMÓW NA SZCZYTACH** / spotkanie z artystami / Kawiarnia Kmicic, ul. Stanisława Staszica 11a; 19.00 KONCERT KAMERALNY (wydarzenie biletowane): Muzyka nowa i najnowsza. Sala Teatralna Nauczycielskiego Centrum Wypoczynkowo-Rehabilitacyjnego, ul. Ciągłówka 11, program: Claude Debussy (1862-1918) Prélude à l'après-midi d'un faune opr. na orkiestrę kameralną Sz. Bywalec, Tomasz Jakub Opałka (1983) Dimorphos na klarnet basowy, bassethorn i orkiestrę (prawykonyanie), Per Norgård (1932) Nine friends, Paweł Mykietyń (1971) Eine kleine Herbstmusik na orkiestrę kameralną, wykonawcy: Jaga Czarkowska / klarnet basowy, Roman Widaszek / bassethorn, Szymon Bywalec / dyrygent, Orkiestra Muzyki Nowej
● **14.09, 12.00** **KLUB ROZMÓW NA SZCZYTACH** / spotkanie z artystami / Kawiarnia Kmicic, ul. Stanisława Staszica 11a; 19.00 KONCERT UCZNIÓW SZKÓŁ MUZYCZNYCH: ...ad astram! Sala Teatralna Nauczycielskiego Centrum Wypoczynkowo-Rehabilitacyjnego, ul. Ciągłówka 11, program: Heinrich Albert (1604-1651) Sonata nr 1 (Sebastian Nawara / gitara, Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. Fryderyka Chopina w Nowym Targu), Johann Sebastian Bach (1685-1750) Suita na wiolonczelę solo nr 3, C-dur BWV 1009 (Nikodem Przybojewski / wiolonczela, Zespół Państwowych Szkół Muzycznych w Bochni), Gulpio Briccialdi (1818-1881) Il giardino di Peruggia (Katarzyna Talaga / flet, Zespół Państwowych Szkół Muzycznych w Bochni), Grazyna Bacewicz (1909-1969) Sonatina na obój i fortepian (Maria Pawlik / obój, przy fortepianie dr Szczepan Kończal, Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. Mieczysława Karłowicza w Katowicach), Carl Maria von Weber (1786-1826) Koncert na klarnet i orkiestrę nr 2 Es-dur, op. 74 (Weronika Gacek / klarnet, przy fortepianie mgr Jarosław Olszewski, Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. Fryderyka Chopina w Nowym Targu), Fryderyk Chopin (1810-1849) Piosnka litewska, Edward Pałłasz (1936-2019) Oczki, modre oczki, Mieczysław Karłowicz (1876-1909) Śpi w błaskach nocy (Katarzyna Wolner / mezzosopran, przy fortepianie mgr Jan-Kanty Mikosz, Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. Mieczysława Karłowicza w Katowicach), Giuseppe Valentini (1681-1753) Sonata E-dur op. 8 nr 10 Maria Hornik / wiolonczela, przy fortepianie mgr Jarosław Olszewski, Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. Fryderyka Chopina w Nowym Targu), Jan Sebastian Bach (1685-1750) Koncert d-moll na dwoje skrzypiec BWV 1043 (Malwina Łaś / skrzypce, Martyna Pałak / skrzypce, przy fortepianie mgr Jarosław Olszewski, Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. Fryderyka Chopina w Nowym Targu), Igor Frolov (1937-2013) Divertimento na 2 flety i fortepian (Katarzyna Talaga / flet, Weronika Baniak / flet, Jagoda Kozłowska / fortepian, Zespół Państwowych Szkół Muzycznych w Bochni), Fryderyk Chopin (1810-1849) Scherzo b-moll op. 31 (Oliwia Polak / fortepian, Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. Fryderyka Chopina w Nowym Targu), Anatolij Liadow (1855-1914) Barkarola Fis-dur op. 44 (Wojciech Świątek / fortepian, Zespół Państwowych Szkół Muzycznych w Bochni), Karol Szymanowski (1882-1937) Mazurki op. 50 9Alcja Szczesna / fortepian, Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. Mieczysława Karłowicza w Katowicach), Ludwig van Beethoven (1770-1827) Kwartet smyczkowy op. 18 nr 4 c-moll (Kamila Kociłek / skrzypce, Kosma Stank / skrzypce, Mikołaj Szymański / altówka, Maja Gendek / wiolonczela, Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. Mieczysława Karłowicza w Katowicach)

● **15.09, 12.00** **KLUB ROZMÓW NA SZCZYTACH** / spotkanie z artystami / Kawiarnia Kmicic, ul. Stanisława Staszica 11a; 19.00 KONCERT KAMERALNY (wydarzenie biletowane): Fortepianowy mistycyzm. Sala Teatralna Nauczycielskiego Centrum Wypoczynkowo-Rehabilitacyjnego, ul. Ciągłówka 11, program: Josima Felderschuch (1929-1943) 3 Mazurki, Nokturn, Rapsodia, Szezeranie strumyka i Sabbathiada II, Valentin Silvestrov (Walentyn Silvestrov) (1937) Bagatela nr 3, The Messenger i Post-ludium (Bagatela nr 13), Olivier Messiaen (1908-1992) Visions de l'Amen (Wizje Amen) na dwa fortepiany, wykonawcy: Lutosławski PIANO Duo - Emilia Karolina Sitarz / fortepian, Bartek Wąsik / fortepian

● **16.09, 12.00** **KLUB ROZMÓW NA SZCZYTACH** / spotkanie z artystami / Kawiarnia Kmicic, ul. Stanisława Staszica 11a; 19.00 KONCERT FINAŁOWY (wydarzenie biletowane): Kameralistyka XXI wieku. Sala im. I. J. Paderewskiego, Hotel Belvedere, ul. Droga do Białego 3, program: Krzysztof Penderecki (1933-2020) Sekstet na klarnet, róg, skrzypce, altówkę, wiolonczelę i fortepian, Paweł Mykietyń (1971) Ostatni utwór na klarnet, róg, skrzypce, altówkę, wiolonczelę, fortepian i taśmę (prawykonyanie). Kompozycja przeznaczona dla osób, które ukończyły 18 r.ż., wykonawcy: Piotr Lato / klarnet, Paweł Cal / waltornia, Wojciech Koprowski / skrzypce, Łukasz Syrnicki / altówka, Jan Kalinowski / wiolonczela, Marek Szezer / fortepian

● **WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE**: WYSTAWA Twórcy Podhala 8 - prezentacja prac podhalańskich artystów i mistrzów rzemiosła. Wernisaż: czwartek 7.09, 18.00 - Dom Ludowy Bukowina Tatrzańska, ul. Tadeusza Kościuszki 87 (wystawa czynna do 21 września) i WYSTAWA FOTOGRAFII Ryszarda Horowitza: All that Jazz. Wernisaż: piątek 8.09, 17.00 - Miejska Galeria Sztuki / Zakopiańskie Centrum Kultury, Zakopane ul. Krupówki 41 (wystawa czynna do 22 września)

■ **Park Miejski**
● **9.09, 11.00-17.00 CZAS DLA RODZINY. INTEGRACJA MIĘDZYPOKOLENIOWA**. Impreza plenerowa
● **9.09, 12.00** **NARODOWE CZYTANIE** - „Nad Niemnem” Eliza Orzeszkowa - w trakcie pikniku „Czas dla rodziny. Integracja międzypokoleniowa” zaprasza Pedagogiczną Bibliotekę Wojewódzka w Nowym Sączu Filia w Zakopanem - fragmenty książki czytać będą studenci Podhalańskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku
■ **Karczma Pod Gontem**, ul. Kasprowicza 1A
● **9.09, 19.00** **ZESPÓŁ WATRA** - Agnieszka Jarzyna-Zielińska i Tadeusz Gawlik - wieczór taneczny
■ **SP nr 5**, ul. Nowotarska 42, kino „Loch Cinema”
● **12.09, 17.00** **SEANSE 90-LECIA**: „Portrety wojenne. Kobiety - Helena Marusarzówna” reż. Aneta Popiel-Machnicka

KOŚCIELSKO

■ **Scena plenerowa**, Kościelisko Chotarz
 ● **10.09 POLANIORSKI OSOD – TATRZAŃSKIE WICI:** 14.00 muzyka górska i wyjście reżydu z Rysulówki (obok remizy OSP) w stronę sceny plenerowej, 14.30 otwarcie Polaniarskiego Osodu oraz „Nuty ze Sałasa” w wykonaniu folklorystycznego zespołu Liptov ze Słowacji, 15.00 występy zespołów regionalnych: Góralski Zespół Polaniorze z Kościeliska, Zespół Pieśni i Tańca Dolina Dunajca z Nowego Sącza, laureaci XXX Jubileuszowego Przednówka w Polanach, Zespół Folklorystyczny Liptov ze Słowacji, 17.30 „Margoška, nas Cvrnywon Kapturek” zespół Polany z Kościeliska 18.00 koncert zespołu Po Fachu – Dawid Czernik i przyjaciele

BUKOWINA TATRZAŃSKA

■ **Bukowińskie Centrum Kultury – Dom Ludowy**, ul. Kościuszk 87, 18 20 77 221, biuro@domludowy.pl, www.domludowy.pl. CZYNNY: pn.-pt. 8-16.
 ● **7.09, 18.00 WERNISZAŻ WYSTAWY – TWÓRCY PODHALA 8** – prezentacja prac podhalańskich artystów i mistrzów rzemiosła (wydarzenie towarzyszące Festiwalowi Muzyka na Szczytach) (do 21.09)
 ● **13.09, 20.00 SZTUKA TEATRALNA** „Chory z uroje-
 nia: w wykonaniu Regionalnego Zespołu Teatralnego im. J. Pitoraka z Bukowiny Tatrzańskiej

LEŚNICA-GROŃ

■ **Dom Kultury „Walusiówka”**
 ● **7.09, 15.00-18.00 WARSZTATY MUZYKI GÓRALSKIEJ Z ANDRZEJEM BUDZEM** – dla dzieci i młodzieży (gra na skrzypcach, prymowanie, sekundowanie i basowanie oraz gra na instrumentach pasterskich)

MIĘTUSTWO

● **10.09 DOŻYŃKI MIĘTUSIAŃSKIE:** 11.00 msza dziękczynna w kościele NMP Królowej Polski; Scena w Ogrodzie Plebańskim: 12.45 oficjalne rozpoczęcie dożynek, 13.00 kapela dziecięca i zespół Mali Miętusianie, 13.45 schola parałalna, 14.15 konkursy dla dzieci, 15.15 kółko teatralne ze Szkoły Podstawowej w Czerwienem, 15.45 konkursy, 17.00 zabawa taneczna z zespołem Aparaty; dodatkowo: dmuchańce, strażacki tor przeszkód, konkursy z nagrodami

CZARNY DUNAJEC

■ **Centrum Kultury i Promocji Gminy Czarny Dunajec**, ul. Piłsudskiego 2A
 ● **7.09, 17.00 SPOTKANIE POETYCKIE** „Pod hołami serce moje”

NOWY TARG

■ **Miejskie Centrum Kultury**, Al. Tysiąclecia 37
 ● **8.09, 20.00 KABARET SMILE** 20-lecie
 ● **10.09, 16.00 SPEKTAKL:** Prezent urodzinowy
 ■ **Nowotarska strefa relaksu nad Białym Dunajcem**, Polana Szaflarska
 ● **9.09, 12.00 NARODOWE CZYTANIE: „Nad Niemnem” Elży Orzeszkowej** – reżyseria i prowadzenie Marcin Kalisz – fragmenty czytać będą zaproszeni goście; dodatkowo: kącik zabaw dla dzieci i półka book-crośingowa
 ■ **Budynek Wieży Wodnej**, obok dworca kolejowego, ul. Kolejowa 164. Wstęp wolny. Ekspozycja poświęcona historii linii kolejowej Nowy Targ – Królewiany. CZYNNY: pn.-pt. 8-16.
 ● **9.09, 16.00 SUNDERLAND 2023** – wernisaż 42. Międzynarodowego Konkursu Fotograficznego im. Jana Sunderlanda – uroczyste wręczenie nagród

ŁAPSZE NIŻNE

● **10.09 DOŻYŃKI GMINNE. PRZEGLĄD ORKIESTR DĘTYCH GMINY ŁAPSZE NIŻNE:** 11.30 dziękczynna msza na scenie plenerowej przy boisku sportowym (ul. Widokowa), 12.45 prezentacja wieńców dożynkowych, 13.10 zespół Hajduki z Łapsz Wyznych, 13.25 orkiestra dęta z Łapsz Wyznych, 4.00 zespół Łapszańskie Fiolećki z Łapsz Wyznych, 14.10 orkiestra dęta z Frydmana, 14.30 zespół Małe Jedlicki z Łapsz Wyznych, 14.45 zespół Hajduki z Łapsz Wyznych, 15.15 wręczenie podziękowań, 15.30 wiejska orkiestra dęta z Kacwina, 16.00 kabaret Śleboda, 17.00 młodzieżowa orkiestra dęta z Kacwina, 17.20 orkiestra dęta z Łapsz Niżnych, 18.00 koncert zespołu Nie Tym Tonem, 19.00 koncert zespołu Sumigój; w trakcie imprezy – degustacja potraw regionalnych i wiele innych atrakcji

LIPNICA WIELKA

■ **Amfiteatr**, Centrum
 ● **10.09 24. GMINNE DOŻYŃKI – ŚWIĘTO CHLEBA I TURNIEJ SOLECTV:** 11.30 msza dziękczynna w kościele pw. św. Łukasza, przejście na plac imprezy, 13.00 strażacka orkiestra dęta z Lipnicy Wielkiej, 13.20 uroczyste otwarcie Święta Płonów, dzielenie chleba, wręczenie nagród dla „Najlepszych Gazdów 2023” i za „Najlepsze domostwo 2023”, 13.50 Muzyka Lipnicka, 14.00 program artystyczny SP nr 3 w Skoczycach, 14.20 prezentacja solectv i konkursy w ramach Turnieju Solectv cz. 1 – klepanie kosy (poza konkursem), robienie masła, młócenie zboża, kręcenie powrośa, 15.00 Kurpiowski Zespół Pod Borem z programem „Żniwa na Kurpiach”, 15.30 ogłoszenie wyników i wręczenie nagród w konkursie plastyczno-literackim „Rok polskości na Orawie” oraz internetowym konkursie wiedzy „Moja droga do Polski” w 100. rocznicę wydania pamiętnika ks. Ferdynanda Machaya „Moja droga do Polski”, 15.40 konkurs w ramach Turnieju Solectv cz. 2 – toczenie bala, skoki w workach na rzepę, rzut rzepą do koszyka, przysiężka dożynkowa, 16.20 Klub Seniora z Lipnicy Wielkiej, 16.40 Małolipnicka Rodzina Kolpinga z Lipnicy Małej, 17.10 konkurs dla publiczności – Jak się to nazywało?, 17.40 ogłoszenie wyników Turnieju Solectv, 18.00 zabawa z zespołem Eden; dodatkowo: konkurs na najsmaczniejsze wypieki domowe (chleb, pampuch lub zawiąże), na najlepsze nalewki, najlepsze wyroby z sera, konkurs na bukiet kwiatowo-zielny, targowisko sztuki, dmuchańce i animacje dla dzieci

JABŁONKA

■ **Orawskie Centrum Kultury**
 ● **8.09, 20.00 KABARET PARAMIENORMALNI** w nowym programie „Osiemnastka”
 ■ **Stadion sportowy**
 ● **10.09, 12.00 GMINNE ZAWODY SPORTOWO-POŻARNICZE**

KROŚCIENKO N.D.

● **9.09 TURNIEJ DZIECI I MŁODZIEŻY Z OKAZJĄ 70-LECIA KLUBU SKS SOKOLICA:** 11.00 Turniej młodziaków w piłce nożnej, 15.30 oficjalne rozpoczęcie jubileuszu, 17.00 mecz towarzyski Sokolica Seniorzy vs Sokolica Oldboje, 19.00 zabawa z zespołem muzycznym

JAWORKI

■ **Muzyczna Oczarnia**, ul. Biała Woda 13, 18 262 22 66, 530 434 883
 ● **8.09, 20.00 KONCERT:** Darek Kozakiewicz
 ● **9.09, 20.00 KONCERT:** Jerzy Filar

RABA WYŻNA

■ **Parking obok „Orlika”**
 ● **9.09 MINI PODHAŁE TOUR – GRAND PRIX GMINY RABA WYŻNA:** 13.00-14.00 przyjmowanie zgłoszeń, 13.45 odprawa techniczna, 14.00 start Mini Podhale Tour, 16.00 dekoracja, 17.00 zakończenie zawodów
 ■ **Skwer przy pałacu Głowińskich**
 ● **10.09 KONCERTOWY PRZEWROT PAŁACOWY – Piknik lat przedwojennych „Złota era rodu i dworu Głowińskich”:** 15.00 Salon Fin De Siecle – pokaz tańca salonowego przełomu wieków XIX i XX (Balet Cracovia Danza), 15.30 Moda w czasach Belle Epoque (Stowarzyszenie Dawnej Rabki Czar), 16.00 W starym kinie – czyli tańce międzywojenne (Balet Cracovia Danza), 16.30 Pokaz mody z lat 20., 30. i 40. XX wieku (Stowarzyszenie Dawnej Rabki Czar), 17.30 Warsztaty taneczne z udziałem publiczności, 19.00 koncert: „Muzyczne resume dwudziestolecia międzywojennego” oraz największe światowe przeboje musicalu i operetki (Jacek Wójcicki, Michał Chytrzyński/skrzypce, Duo Performance, czyli Monika Biederman-Pers i Piotr Karzelek, zespół Young Strás, Krynickie Studio Baletowe im. W. Szlęka z Krynicy-Zdroju, Duo Performance Band), Monika Skolarczyk – pokaz ogniowy, taniec i pirotechnika, 21.00-23.55 retro potańcówka – Przedwojenne szlagiery – Kuba Bobas; nadto w programie: plenerowa rekonstrukcja, plener rysunkowy, tradycje myślowe, ziola w tradycji dworu – warsztaty, zabawy dawne, tworzenie zabawek z drewna, turniej brydża, samochody przedwojenne, promocja książki Marzanny Raińskiej „Dwory w Rabie Wyżnej i Sieniawie. Historia rodziny”

BUKOWINA-OSIEDLE

■ **Przy pomniku kurierów**
 ● **9.09 I FIEDORFIADA SZLAKIEM KURIERSKIM „SZKOŁA”:** 11.30 otwarcie prezentacji regionu na stoiskach: historyczno-przyrodniczym z wystawą fotograficzną, produktów rolno-spożywczych, wyrobów artystów i rzemieślników regionalnych, umundurowania i militariów, 12.00-14.00 konspiracyjne przekraczanie zielonej granicy szlaku „Szkoła” strzeżonej przez żołnierzy Grenschutzi Hlinkowej Gardy przez grupy i osoby indywidualne, 14.00-14.20 rekonstrukcja i parada pojazdów militarnych, 14.30 uroczystość patriotyczna przy pomniku Kurierów szlaku „Szkoła”, 16.00 spotkanie przy patriotycznej watrze: Juzyna (podwieczorek) u Gajowej, wspomnienia członków rodzin bohaterów szlaku „Szkoła”, wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych i partyzanckich z zespołem regionalnym Majeranki; dodatkowo: zawody strzeleckie z broni pneumatycznej i poszukiwanie ukrytej poczty kurierskiej wykrywaczem metalu, odczytanie i wykonanie zasyfrowanych zadań

SKAWICA

● **8.09 RAJD TURYSTYCZNY SZLAKIEM KS. KARD. KAROLA WOJTYŁY:** 8.00-9.30 zapisy na rajd – plac św. Jana Pawła II, 8.30 msza w kościele, przewóz uczestników rajdu na Suchą Górę, 10.00 wymarsz na trasę rajdu. Skawica Sucha Góra – Hala Krupowa – Polica – Przełęcz Krowiarki, 15.00 zakończenie rajdu na Krowiarkach, powrót uczestników do Zawoi i Skawicy

ZAWOJA

■ **Skansen budownictwa regionalnego im. Józefa Żaka na Markowych Równiach**, Zawoja 155, 33 877 50 66. Najstarszym i najcenniejszym budynkiem w skansenie jest „kurna chałupa” z 1840 r. W skansenie odbywają się zajęcia, warsztaty i gry edukacyjne – stałe i sezonowe. CZYNNY (do 30.09): sobota-niedziela 11-16.
 ● **9.09 12.00 SADZENIE KROKUSÓW – AKCJA SYMBOLICZNA RADOŚCI** – w programie: sadzenie krokusów, wykonanie pamiątkowej tabliczki z własnym imieniem, targ za uśmiech – wymiana nasion i sadzonek roślin

MAKÓW PODHAŁAŃSKI

■ **Rynek**
 ● **9.09, 9.00 NARODOWE CZYTANIE** – wspólne czytanie „Nad Niemnem” Elży Orzeszkowej
 ■ **Estrada Makowianka**
 ● **10.09 DOŻYŃKI POWIATOWE:** 10.45 zebranie uczestników i gości na placu przed kościołem, 11.00 uroczysta msza dziękczynna w kościele pw. Przemienienia Pańskiego, 12.00 przemarsz korowodu na plac OSP przy estradzie Makowianka, 12.50 prezentacja grup wieńcowych, ośpiwanie wieńców 12.40 występ gminnej orkiestry dętej, 15.00 wręczenie wyróżnień dla zasłużonych rolników z powiatu suskiego, 15.35 zespół regionalny Babiogórzanie – Polana Makowska 16.00 zespół regionalny Holniki z gminy Bystra – Sidzina, 16.15 koncert retro; dodatkowo: kiermasz twórczości ludowej, warsztaty i zabawy dla dzieci, stoiska PZDR, KRUS, MOD, ARIMR, MIR

muzea i zabytki

ZAKOPANE

■ **Muzeum Stylu Zakopiańskiego – Inspiracje im. Marii i Bronisława Dembowskich – Chałupa Gąsieniców Sobczaków** (Oddz. M. Tatrzańskiego), Droga do Rojów 6. CZYNNY: wt.-niedz. 10-18 (ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem). Chałupa położona na nieopodal słynnej zabytkowej zabudowy ul. Kościeliskiej, to jeden z najcenniejszych zabytków budownictwa ludowego w Zakopanem.

■ **Muzeum Stylu Zakopiańskiego im. Stanisława Witkiewicza w „Kolibie”** (Oddz. M. Tatrzańskiego), ul. Kościeliska 18, 18 26 37 065. CZYNNY: wt.-niedz. 10-18 (ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem). Pierwszy dom w stylu zakopiańskim wybudowany wg projektu i pod nadzorem Stanisława Witkiewicza. Budowa datowana jest na lata 1892-1893. Po remoncie udośćniono wnętrza w najstarszej części obiektu, które zaaranżował Władysław Hasior na początku lat 90. XX wieku. **Wystawy w skrzydle zachodnim:** na parterze – poświęcona powstaniu i rozwojowi stylu zakopiańskiego na tle sztuki europejskiej; na poddaszu – poświęcona twórcy pierwszego polskiego stylu narodowego Stanisławowi Witkiewiczowi. Wystawa czasowa: KSZTAŁTOWANIE DŹWIĘKU. TOMASZ SKUPIEN I DUDY (do 30.09).

■ **Muzeum Kornela Makuszyńskiego** (Oddz. M. Tatrzańskiego), ul. Tetmajera 15, 18 2012263. CZYNNY: wt.-pt. 9-17, sob. 10-18 (ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem filii). Muzeum biograficzno-literackie w willi „Opolanka”.
 ■ **Muzeum Jana Kasprowicza na Harendzie**, 18 20 68 426. CZYNNY: wt.-niedz. 10.15-15.15. Pamiątki po poecie i jego rodzinie. Wnętrza mieszkalne pozostawiono w takim stanie, jak przekazała je zmarła w 1968 r. Maria Kasprowiczowa. Dostępne dla zwiedzających mauzoleum Jana Kasprowicza w parku przylegającym do muzeum.

■ **Zespół Dworsko-Parkowy**, Kuźnice 1.
 ■ **Muzeum Karola Szymanowskiego w willi „Atma”**, ul. Kasprusie 19. CZYNNY: wt. (dzień bezpłatnego wstępu) i sob. 10-17, śr.-pt. i niedz. 10-16, codz. 13-13.30 przerwa techniczna. Ekspozycja: Informacje o życiu i twórczości kompozytora, zachowane po nim rzeczy osobiste, rekonstrukcja gabinetu. WYSTAWA CZASOWA: dwa monumentalne dzieła pt. *Pochód dzieci góralskich* i *Pochód góralek* Jana Rembowskiiego po niepełna stu latach znnowu zawitały na Podhale. W Atmie można je oglądać do 24.03.24.

■ **Cmentarz na Pękowym Brzyzku i kościół pw. św. Klemensa**, ul. Kościeliska. Na zakopiańskim starym cmentarzu spoczywa m.in. pierwszy proboszcz zakopiański ks. Józef Stolarczyk, muzyk Jan Krzeptowski Sałaba, pisarz Kornel Makuszyński.
 ■ **Muzeum Harcerskiej im. Olgi i Andrzeja Małkowskich**, willa Czerwony Dwór, ul. Kasprusie 27, CZYNNY: soboty 10-16. W innych terminach i godz. tel. 608 438 794.

CHOCHOŁÓW

■ **Zagroda Bafiów. Muzeum Powstania Chochołowskiego** (Oddz. M. Tatrzańskiego), Chochołów 75. CZYNNY: śr.-niedz. 10-14 (ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem). W zabytkowej chałupie należących niegdyś do zamożnego gospodarza Jana Bafia.

ORAWKA

■ **Kościół św. Jana Chrzciciela**. Najstarszy kościół katolicki na Górnej Orawie. Parafiorawka.pl. CZYNNY – zwiedzanie tylko z przewodnikiem: sob. 9.30-17.30, niedz. 11.30-16, w pozostałym czasie możliwe w grupach powyżej 15 osób po wcześniejszym (przynajmniej jednodniowym) zgłoszeniu: 691 204 504, orawka.kosciol@gmail.com.

NOWY TARG

■ **Muzeum Podhalańskie im. Czesława Pajerskiego**, Rynek – ratusz (I p.), 18 26 67776. CZYNNY: pon. 10-18 (bezpłatne zwiedzanie wystaw stałych), wt.-pt. 9-17, sob. 9-14, facebook.com/muzeum.podhalanske. Wystawy stałe ze zbiorów muzeum: „Nowy Targ na przełomie XIX i XX wieku, miasto którego już nie ma”, „Jan Paweł II – Miasto Nowy Targ: przeszłość i obecność”.
 ■ **Muzeum Drukarstwa**, ul. Sobieskiego 4. CZYNNY: wt. 9-16, śr.-pt. 8-16, sob. 9-14. W muzeum odtworzono dawną oficynę drukarską na wzór prowadzonego od 1898 roku zakładu Ignacego Borka, z oryginalnymi maszynami.
 ■ **Izba Pamięci Zimnej Wojny i Komunizmu „Izwis”**, Urząd Miasta, ul. Krzywa 1. Kontakt z oprowadzającym: 18 26 112 78, 795 591 442.

ŁOPUSZNA

■ **Dwór w Łopusznej** (Oddz. M. Tatrzańskiego). CZYNNY: śr.-niedz. 10-16 (ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem). Dawna siedziba szlacheckich rodzin Lisickich, Tetmajerów i Lgockich. Dwór wybudował ok. 1790 r. Romuald Lisicki, konfederat barski.
 ■ **Izba Pamięci ks. prof. Józefa Tischnera** przy GOK-u. CZYNNY: wt.-pt. 10-17, sob. 10-16. Ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem.

CZARNA GÓRA

■ **Zagroda Korkosów** (Oddz. M. Tatrzańskiego), Za Góra 86. CZYNNY: środa-niedziela 10-16. Drewniana zagroda należąca niegdyś do tutejszej zamożnej rodziny Korkosów.

JURGÓW

■ **Zagroda Sołtysów** (Oddz. M. Tatrzańskiego), Jurgów 215. CZYNNY: środa-niedziela 10-16 (ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem). Ubogie gospodarstwo spiskie. Zagrodę Sołtysów wybudował w 1840 r. pradiadź ostatniego właściciela, Jakuba Sołtysa.

NIEDZICA

■ **Muzeum – Zespół Zamkowy w Niedzicy**, Stowarzyszenie Historyków Sztuki, tel./fax 18 26 29 480, 26 29 489, 26 29 473, zamekniedzica.pl. CZYNNY: od wtorku do niedziel 9-16 (ostatnie wejście 15.30). Zachowany historyczny układ i charakter obiektu. We wnętrzach: meble, obrazy, bibeloty z XVII-XX w., grafiki i fotografie z XIX-XX w. oraz przedmioty z badań archeologicznych.
 ■ **Wozownia**. CZYNNY. Pawilon w pobliżu zamku. Ekspozycja zabytkowych pojazdów konnych z lat 1900-1939.

CZORSZTYN

■ **Zamek Czorsztyński**. Zachowane i częściowo utracone ruiny zamku średniego i górnego, renesansowa Baszta Baranowskiego i Zielieniec. Wystawa o historii zamku i starostwa czorsztyńskiego, niewielkie lapidarium. CZYNNY: codziennie 9-18.

ZUBRZYCA GÓRNA

■ **Muzeum-Orawski Park Etnograficzny. CZYNNY:** codziennie 9-15 (poniedziałek jest dniem bezpłatnym, możliwe jest zwiedzanie bez wnetrz). Ekspozycje obrazują życie różnych warstw społecznych na Orawie na przestrzeni XVIII-XX w., wiejskie zakłady przemysłowe: olejarnię, folusz, tartak i kuźnię. Kościół pw. Matki Boskiej Śnieżnej.

SIDZINA

■ **Park Etnograficzny**. W górnej części Sidziny – Bińkowiec. Ekspozycje związane z historią i etnografią regionu. CZYNNY: rezerwacja odwiedzin: 501597208, skansensidzina@interia.pl.

RABKA-ZDRÓJ

■ **Kościółek Muzeum im. Władysława Orkana**, ul. Sąddecka 6, 18 2676747, muzeum-orkana.pl. CZYNNY: 9.0-16.00 (w poniedziałek nieczynne). Drewniany kościół pw. św. Marii Magdaleny to jeden z ciekawszych zabytków Rabki. Ekspozycja muzealna: garncarstwo, pasterstwo, strój i dawna rzeźba ludowa.
 ■ **Muzeum Górali i Zbójników** – Muzeum Gorczyńskich Jana Fudali, ul. Sąddecka 4. CZYNNY: środa-sobota 10-17, niedziele 13-17, tel.: 795 222 925, muzeum-zbojnikow.pl. Muzeum interaktywne w chałupie góralskiej wpisanej do rejestru zabytków, z unikalnymi kasetonami. Malarstwo na szkle Jana Fudali, mini skansen, szlak humoru góralskiego Zygmunta Pytlika.

PORĘBA WIELKA

■ **Orkanówka – Muzeum Biograficzne Władysława Orkana**. CZYNNY: wt.-pt. 9-17. 608 731 557. Wiele przedmiotów należących do pisarza i jego rodziny. W pobliżu domu znajdują się oryginalne zabudowania gospodarcze tzw. wironek i boisko.

CHABÓWKA

■ **Skansen taboru kolejowego w Chabówce**. Skansenchabowka.pl. CZYNNY: pon.-pt. 8-15, sob., niedz. i święta 8-18. Ekspozycja: parowoz, lokomotywy elektryczne i spalynowe, wagony oraz tabor specjalny taki jak żurawie, plugi śnieżne itp.

SZLACHOTWA

■ **Muzeum Pienińskie im. Józefa Szalaya**, ul. Łemkowska 37, 18 262 22 58, CZYNNY: wt.-czw. i sob. -niedz. 10-17 (ostatnie wejście na ekspozycję 16.15), piątek 10-16 (ostatnie wejście na ekspozycję 15.15). Ekspozycja prowadzi szlakiem przeszłości regionu pienińskiego.

SUCHA BESKIDZKA

■ **Muzeum Miejskie – Zamek**. CZYNNY (do 30.09): wtorek-sobota 9-16, niedziela 9.30-17, poniedziałek: nieczynne. **Dział Etnograficzny „Domek Ogrodniaka”** NIECZYNNY do odwołania; 33 874-26-05, muzeum@sucha-beskidzka.pl. **Wystawy stałe:** 1. Najstarsze osadnictwo w Dolinie Skawy, 2. wystawa ze zbiorów Marii i Emila Zegadłowiczów: Miłość do człowieka – miłość do sztuki – miłość do natury, 3. malarstwo nowożytne i broń myśliwska z Kolekcji Habsburskiej, 4. Sucha na starej fotografii. **Galeria Sztuki – Zamek**. Wystawy czasowe: W SZKOLNEJ ŁAWIE. Dzieje oświaty w Suchoj Beskidzkiej (do 25.11) i PRZESZŁOŚĆ ZAKŁĘTA W DREWNI Marian Bucała (do 30.11).

galerie

ZAKOPANE

■ **Galeria Władysława Hasiora** (Oddz. M. Tatrzańskiego), ul. Jagiellońska 18b. CZYNNY: wt.-niedz. 10-18 (ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem). Autorska galeria prac artysty. Znalazły tu swoje miejsce sławne sztandary, kompozycje przestrzenne i rzeźby, tworzone z różnorodnych materiałów. Wystawa czasowa: UrbaMistyka. Sztuka w Zakopanem (do 5.11, część wystawy prezentowana również w Galerii w willi Oksza).
 ■ **Galeria Sztuki XX wieku w willi Oksza** (Oddz. M. Tatrzańskiego), ul. Zamoyckiego 25, 692 029 817. CZYNNY: wt.-niedz. 10-18 (ostatnie wejście pół godziny przed zamknięciem). Willa jest trzecim dziełem powstałym wg projektu St. Witkiewicza, twórcy stylu zakopiańskiego. Budynek wznosiłi góralscy cieśle pod kierunkiem Wojciecha Roja i Jana Obrochty w latach 1895-1896. Wystawa czasowa: UrbaMistyka. Sztuka w Zakopanem (do 5.11, część wystawy prezentowana również w Galerii Władysława Hasiora).
 ■ **Galeria Sztuki na Kozłcu** (Oddz. M. Tatrzańskiego), Droga na Koziniec 8. Siedziba naukowo-administracyjna Muzeum Tatrzańskiego pon.-pt. 8-16, Galeria Kobierców Wschodnich – otwarcie wkrótce, biblioteka i archiwum fotograficzne wt.-pt. 8-15, archiwum naukowe wt.-pt. 8-14. Muzeum prosi o ustalanie terminów kwereń mailowo lub telefonicznie.
 ■ **Zakopiańskie Centrum Kultury – Miejska Galeria Sztuki im. Wł. hr. Zamoyckiego**, ul. Krupówki 43, 18 2012792, galeria.zakopane.pl. CZYNNY: wt.-sob. 10-17.
 ■ **Willi Czerwony Dwór – Centrum Kultury Rodzimej**, ul. Kasprusie 27. CZYNNY: pn.-sob. 10-17 (oprócz środy). Malarstwo na szkle zakopiańskich artystów – wystawa stała, Galeria Sztuki Ludowej. Wystawa czasowa: ARKADIUSZ WALOCH. KOLEKCJA PAPIESKA. Malarstwo i rysunek (do 30.09).
 ■ **Galeria Stacja Kultura Zakopane – Zakopiańskie Centrum Kultury**, ul. Chramcówki 35, tel. 18 26 370 79. CZYNNY: pn.-pt. 12.00-16.00.
 ■ **Galeria Sztuki Współczesnej „Dom Doktora”**, ul. Witkiewicza 19, 18 20 00239.
 ■ **Galeria Sztuki Współczesnej „YAM”**, ul. Krupówki 63, 18 2066984.
 ■ **Galeria „Pod Makiem”**, Pasaż Handlowy, ul. Krupówki 29/11L, 18 20 12044. Prace Wójcika, Fortuny, Karaska, Wątor, Popowicz, Kowalczyk, Kłosowski i inne, oraz rękodzieło.
 ■ **Krupówki, przy „oczku wodnym”**. Wystawa plenerowa: TURYSKI I KURACJUSZE. OPOWIEŚĆ O DWÓCH MIASTACH. ZAKOPANE – Sopot (do 31.12).

NOWY TARG

■ **Małopolskie Biuro Wystaw Artystycznych Galeria „Jatki”**, ul. Kościuszk 4, 18 2669482. CZYNNY: pon.-pt. 10-17, sob. 10-14. Ostatnie wejście 15 minut przed zamknięciem. Wystawa czasowa: LUDZMIERSKIE SACRALIA – z okazji 60. jubileuszu koronacji figury Matki Bożej Ludzmierskiej (do 24.09).

RABKA-ZDRÓJ

■ **Galeria MOK „Pod Lilianną”**, ul. Nowy Świat 1, 18 267 66 26. W jednej z najstarszych rabczańskich willi „Lilianna” (1880 r.) mieści się galeria twórców ludowych, którzy zapraszają na wystawę i warsztaty.
 ■ **Galeria Pogotowie Sztuki**, ul. Orkana 20

SZCZAWNICA

■ **Galeria Pijalni Wód Mineralnych**, plac Dietla, szczawnica-galeria.pl. Ekspozycja przybliża ponad 200-letnią historię Uzdrowiska oraz historię rodu Stadnickich. CZYNNY: wt.-niedz. 9-17.
 ■ **Mała Galeria – Eglander Caffé**, ul. Zdrojowa 1
 ■ **Galeria „Krzywa Jabłotka”**, ul. Pienińska 4, krzywajablonka.pl. Sztuka artystów pienińskich. Kontakt: 608 154 522

ZAWOJA

■ **Galeria na Uciechę**, Zawoja 1008, naucieche.pl. CZYNNY: pn.-sob. 9-16. Kontakt: 696 818 211

Kawał dziury

Tak podsumowała przejście trawersu Jaskini Pierre Saint Martin Karolina Barciszewska-Kozioł, jedna z uczestniczek tegorocznej wyprawy Speleoklubu z Bielska-Białej do legendarnej jaskini w Pirenejach.

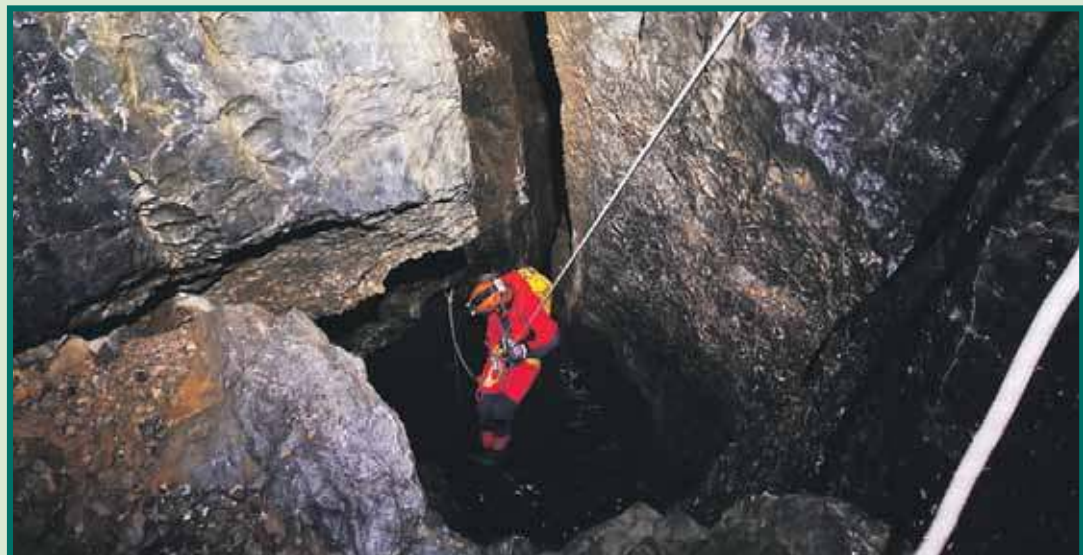
Był to właściwie wyjazd do dwóch jaskiń - Pierre Saint Martin w Hiszpanii i Gouffre Berger we Francji, które w ubiegłym wieku rywalizowały o miano najgłębszej jaskini świata. Uczestnicy tego zaledwie dwutygodniowego wyjazdu zaserwowali sobie napięty program. Krótkie relacje na bieżąco przekazywała mi Karolina Barciszewska-Kozioł, członkini Speleoklubu Tatrzańskiego oraz Zarządu Stowarzyszenia Przewodników Tatrzańskich im. Klemensa Bachledy w Zakopanem, która od kilku lat aż do września tego roku mieszkała i pracowała w Zakopanem. Wyjazd do tych jaskiń miał zorganizować Speleoklub Tatrzański, ale Kazimierz Szych, który miał nim kierować, znający doskonale obie te jaskinie, musiał go odwołać ze względów osobistych i przełożyć na następny rok. W tej sytuacji Karolina dołączyła do grotolazów z zaprzyjaźnionego Speleoklubu z Bielska-Białej i w drugiej połowie lipca pojechała z nimi do tych dwóch jaskiń. Pozostałymi uczestnikami tego wyjazdu byli: Ewa Rutkowska, Małgorzata Toczyłowska, Bartek Brzezinka, Karol Pastwa, Wojciech Zowada, Dawid Jędrysek, Łukasz Piechocki, Grzegorz Więcek i Tomek Motoszko. Nikt z wyżej wymienionych nie był wcześniej w tych jaskiniach. Pojechali, by zmierzyć się z jaskiniami, które do dzisiaj rozpalają wyobraźnię grotolazów. Poniżej zamieszczam krótką relację z przejścia trawersu jaskini Pierre Saint Martin, a w kolejnym numerze napiszę o Gouffre Berger.

Na wstępie kilka słów o jaskini Pierre Saint Martin. Ten rozległy system jaskiniowy, eksplorowany od lat 50. ubiegłego wieku, położony jest w Pirenejach na pograniczu Hiszpanii i Francji. Główny otwór z opadającą w głąb ponad 300-metrową studnią odkrył w 1950 roku Georges Lépineux, który w następnym roku został jako pierwszy opuszczony na prymitywnej wyciągarce do dużej sali, która teraz nosi jego imię. Pierwszy okres eksploracji jaskini zakończył się w olbrzymiej Sali Verna, a jaskinia miała wtedy 726 metrów głębokości. Po wydrążeniu tunelu EDF

z powierzchni do Sali Verna rozpoczęła się eksploracja najniższych partii jaskini, w których odkryto Galerię Aranzadi, a za nią system studni kończących się Studnią Perment. Przy drażnieniu tunelu w jednej z odnóg natrafiono na nową jaskinię, którą nazwano Gouffre Arphidia. Grotolazi wyeksplorowali ją do głębokości 480 metrów. Równocześnie przeszukiwano rozległy lapiaz powyżej Studni Lépineux, co zaowocowało odkryciem przez Maxa Cosynsa otworu Tete Sauvage, położonego 164 metry wyżej. Po jej połączeniu z jaskinią PSM 29 sierpnia 1966 roku, głębokość tego systemu wzrosła do 1153 metrów i jaskinia ponownie wysunęła się na pierwsze miejsce najgłębszych jaskiń świata. W 1975 roku doszło do naturalnego połączenia Gouffre Arphidii z PSM. W tym samym roku w sierpniu odkryto jeszcze wyżej położony otwór tego systemu M3, a 13 dni później grotolazi angielscy odkryli kolejny SC3 na wysokości 2043 metry. Jaskinię tę połączyli z PSM i od tego czasu głębokość systemu jaskiniowego wzrosła do 1332 metrów. Powstał trawers jaskiniowy o takiej deniwelacji, który zwykle przechodzony jest od otworu SC3 do Sali Verna. Jeżeli zejdziesz na dno tej sali, wówczas osiągniesz deniwelację 1058 metrów. Pierwszego integralnego przejścia 1332 metrów dokonał Francuzi Paul Courbon, Maurice Chiron, Roland Astier i Federic Poggia w dniach 28-31 sierpnia 1978 roku. Po dojściu do dna jaskini powrócili tą samą drogą na powierzchnię poprzez otwór SC3, co zostało uznane za największy wyczyn sportowy w alpinizmie jaskiniowym.

W ostatnich kilkunastu latach Polacy przechodzili ten trawers, ale najczęściej tylko do Sali Verna, wychodząc na powierzchnię tunelem EDF. Przeszli go również ratownicy TOPR w ramach szkolenia w pokonywaniu przeszkód wodnych, a pierwszymi grotolazami ze Speleoklubu z Bielska-Białej, którzy przeszli trawers w 2005 roku, byli Czesław Szura, Grzegorz Lekawa, Grzegorz Woś i Artur Żera. Po osiągnięciu Sali Verna podjęli próbę dojścia do dna jaskini, ale zakończyli ją w połowie ciasnego Meandra Martina.

W tym roku wymienieni na wstępie grotolazi ze Speleoklubu z Bielska-Białej ponownie udali się do PSM. W skrócie tak relacjonuje tę przygodę Karolina Barciszewska-Kozioł: „Po 27-godzinnej podróży samochodem dojechalśmy z Polski do wioski La Caserne w Pirenejach. Z odślusowaniem klucza do dziury był już problem ale w końcu udało się go zdobyć, był w miejscowym barze. W pierwszym dniu

W pionowych partiach na początku trawersu.

weszliśmy 650-metrowym tunelem EDF do ogromnej Sali Verna, która od 2010 roku jest udostępniona do zwiedzania. Przytłoczył nas ogrom sali: 270 m długości, 230 m szerokości, 180 m wysokości, w 2003 roku odbył się w niej lot balonem, który podświetlały halogeny o mocy 20 tys. wat.

Tego samego dnia w 30-stopniowym upale udaliśmy się z całym ekwipunkiem pod otwór jaskini SC3. Wszędzie lapiaz - spękana wapienna skała, a w oddali piramidalny szczyt Pic d'Anie (2504 m). Wieczorem odbyła się odprawa. Nazajutrz pierwsza osoba weszła do jaskini o dziewiętej, po niej pozostali. Poręczowanie studni w tej pionowej i suchej części jaskini przebiegało sprawnie, zgodnie z planem i już po trzech godzinach byliśmy na minus 390 metrach. Kolejne partie, już poziome, prowadzą przez korytarze, ale jakże piękne, z naciekami - makarony, grzybki, draperie, mleko wapienne. Po kilku godzinach marszu zaczął nam towarzyszyć ciek wodny. Wody było coraz więcej, musieliśmy się przebrać w pianki w 1/3 Grand Canionu, gdy poziom wody zaczął sięgać powyżej pasa. Woda była okropnie zimna. W dalszej partii wody było jeszcze więcej, korzystaliśmy z powieszonych tam poręczówek. Miejsca, których nie dało się przejść ciągiem wodnym, przechodziliśmy oznakowanymi obejściami. W dużej Sali Susse trzeba było uważać, gdyż jest tam odejście do eksplorowanych nowych ciągów. Najbardziej utkwili mi w pamięci dwa odcinki wodne, gdzie dopadł nas kryzys. Pierwszy to jeziorko, w którym nie sięgaliśmy nogami dna, bo przegapiliśmy obejście górą w prawo. Straciliśmy przez to pół godziny, dochodząc 100 metrów w wodzie aż do syfonu. Drugi to zaporęczowane jeziorko, gdyż przez środek płynął mocny poprzeczny prąd.

Przy otworze SC3, przed wejściem do jaskini.

W ciągach z podziemnym potokiem.

Wszyscy przeszli trawers Pierre Saint Martin.

Widok z tarasu na ogromną Salę Verna.

Zdjęcia: Karolina Barciszewska-Kozioł

W naszych worach jaskiniowych na szczęście znajdowały się wodoszczelne worki, które działały jak bojki. W końcu dotarliśmy do Sali Lépineux, gdzie jest takie podziemne mauzoleum Marcela Loubensa - nosze, fragmenty wyciągarki, na której go wyciągano w 1952 roku. Wisi też fragment drabinki z lat 50. Od tego miejsca aż do końca trawersu było już sucho. Mijaliśmy kolejno ogromne sale: Castereta, Loubensa, Queffelec, Adeli, Chevaliera, co zajęło nam kolejne 6 godzin. Scenariusz pokonywania tych monumentalnych sal był taki sam: wejście do sali, odszukanie w mroku taśmy odbłaskowej, wspinaczka w jej kierunku, odszukanie kolejnego odbłasku w dolnych partiach sali. Przez całość jaskini towarzyszyły nam te odbłaski oraz białe-czerwone taśmy i kopczyki. W tych

ostatnich salach zaczęliśmy tracić orientację, być może ze zmęczenia. O godzinie 5 rano zobaczyliśmy poręczówki w Sali Verna. Większość ekipy zeszła jeszcze na jej dno, by uzyskać 1000 metrów deniwelacji. Potem wyszliśmy tunelem EDF. W sumie przejście zajęło nam 21 godzin, długa akcja, która zapadnie nam na zawsze w pamięci". Obszerne sprawozdanie jest na stronie Speleoklubu Bielsko-Biała, a na YouTube ukazał się krótki filmik.

W 2008 roku doszło do połączenia Gouffre des Partages o głębokości 1122 metry i 24 km długości z Pierre Saint Martin, co zwiększyło długość tej drugiej do 87 kilometrów oraz głębokość do 1410 metrów. Na liście najgłębszych jaskiń świata PSM znajduje się na 19. miejscu.

Apoloniusz Rajwa

**TELEFONY
ALARMOWE**

PO STRONIE POLSKIEJ

- **NUMER RATUNKOWY W GÓRACH** - 601 100 300; numer alarmowy - 985
- **TOPR (Tatry)** - Zakopane, Piłsudskiego 63 a; stacja centralna 18 20 63 444. **Idziesz w góry? Pobierz specjalną aplikację „Ratunek”**. Aplikacja połączy cię z ratownikami górskimi i wyśle twoją lokalizację. Wejdź na: ratunek.eu.
- **GOPR (Gorce, Pieniny, Beskid)** - Rabka, Al. 1000-lecia 1; stacja centralna - 18 26 768 80; stacje ratunkowe (caloroczne): Turbacz - schronisko PTTK 18 266 77 80, Nowy Targ Kowaniec - dyżurka 18 266 59 80, Szczawnica - dyżurka 18 262 26 80

PO STRONIE SŁOWACKIEJ

- **NUMER RATUNKOWY W GÓRACH** - 18 300
- **HZS (Horska Zachratna Sluzba)** - Rejon Vysoké Tatry - Starý Smokovec 52 442 28 20, Rejon Slovenský Raj 53 449 11 82, Rejon Nízke Tatry (północ) - Jasna 44 559 16 78, Rejon Orava 43 586 31 04, Rejon Malá Fatra - Vrátne 41 569 52 32, Rejon Veľká Fatra - Donovaly 48 419 97 24, Rejon Západné Tatry (południe) - Žiarska Dolina 44 558 62 18, Rejon Nízke Tatry (południe) - Tále 48 619 53 26

BARAN

21 marca - 20 kwietnia

Najbliższe dni przyniosą rozwiązanie spraw, które spędzały ci sen z oczu, załatwisz dosłownie wszystko. Co więcej, zorganizujesz je tak, że będą przynosiły wymierne korzyści. To dobry czas na realizację planów, które wymagają dużej cierpliwości i wytrwałości.

BYK

21 kwietnia - 21 maja

Jeśli pragniesz mieć udany urlop, domknij wszystko w pracy. Jeśli zabierzesz ją ze sobą, „nici” z odpoczynku. Nadto, jeśli czujesz się samotny, wybierz się w podróż z przyjaciółmi. Planuj wszystko dokładnie, element zaskoczenia nie będzie działał na twoją korzyść. Powodzenia!

BLIŹNIĘTA

22 maja - 21 czerwca

Początek tygodnia przyniesie odrobinę słodkiego lenistwa. Wstuchaj się w siebie, dopuść do głosu własne potrzeby. Jeśli zdołasz odnaleźć właściwą hierarchię wartości, pozbędziesz się niepotrzebnego napięcia, obaw i lęków. Pozwól sobie na przyjemności i radość z życia.

RAK

22 czerwca - 22 lipca

Konsekwentne dążenie do celu pozwoli ci osiągnąć to, o co od dawna zabiegałeś. Nie bez znaczenia okaże się pomoc bliskich - nie odrzucaj jej. Postaraj się utrwalić dobre wrażenie i wystartować z nowym, ambitnym przedsięwzięciem. Zapowiada się atrakcyjnie i obiecująco.

LEW

23 lipca - 22 sierpnia

Najbliższe dni spędzisz na najwyższych obrotach, musisz się uporać z piętrzącymi się zaległościami, uporządkować wiele spraw w najbliższym otoczeniu. W pracy skoncentruj się na bieżących zadaniach, nie pozwalaj sobie na błędy, mogą cię zbyt wiele kosztować.

PANNA

23 sierpnia - 22 września

Przed tobą czas, w którym dominować będą uczucia. Nawet luźny związek może przerodzić się w coś głębszego. Nowe znajomości będą zderzać się jednak z kryzysowymi sytuacjami, plany nie zawsze da się zrealizować, jedynym rozwiązaniem będzie dystans i spokój.

WAGA

23 września - 23 października

By uniknąć niepotrzebnego stresu, musisz zdecydowanie zmniejszyć wymagania względem siebie. Za kilka dni sprawy nabiorą impetu, będziesz mógł się zaangażować. Teraz wykorzystaj czas na odpoczynek, najlepiej nad wodą, z dala od ludzi, w spokoju.

SKORPION

24 października - 22 listopada

Najbliższa przyszłość zapowiada się raczej beztrudno, twój spokój i opanowanie może zburzyć jedynie pojawienie się w okolicy kogoś atrakcyjnego. W sprawach biznesowych raczej spokój, a właściwie zastój - musisz to przecześć, zbieraj siły, planuj, zastanawiaj się.

STRZELEC

23 listopada - 21 grudnia

Przed tobą idealny czas na podróż, wykorzystaj efektywnie każdy dzień urlopu. Szukaj nowych ludzi, przyjaźni, buduj kapitał na przyszłość. Nie angażuj się w przedsięwzięcia, które nie mają szans na powodzenie. Na zdecydowane działania przyjdzie czas później.

KOZIOROŻEC

22 grudnia - 20 stycznia

W pracy zamykasz rozpoczęte sprawy, przed tobą urlop i słodkie lenistwo. W domu organizujesz, planujesz, nie przesadź tylko z dyrektywami, nakazowej postawy nikt nie lubi. Więcej spokoju, pozytywnego myślenia i luzu. Stwórz zdrowy dystans.

WODNIK

21 stycznia - 20 lutego

W twoich planach nastąpi im-pas, trzeba będzie je zweryfikować. Kiedy to zrobisz, odzyskasz panowanie nad sytuacją. W połowie tygodnia warto dokonać zmian organizacyjnych, usprawniających życie domowe, podzielić obowiązki. Więcej wyczucia.

RYBY

21 lutego - 20 marca

Problemy, których nie udało ci się rozwiązać kiedyś, wracają niczym bumerang. Teraz każdy ruch będzie lepszy, niż tkwienie w miejscu.

Tylko od ciebie zależy, czy zdołasz coś zmienić. Jeśli przełamiesz się i zaczniesz myśleć pozytywnie, możesz wiele zyskać.

Pytia

Książki

Historia alternatywna

Powstanie Warszawskie i jego skutki to do dziś najgłębsza rana zadana stolicy, wciąż żywa w pamięci całego kraju. Co byłoby, gdyby losy miasta potoczyły się wówczas inaczej? Marcin Ciszewski przedstawia alternatywną wersję powstania na kartach „www.1944.waw.pl”.

Ciszewski, absolwent Instytutu Historii Uniwersytetu Warszawskiego ze specjalizacją „historia najnowsza”, choć nie zajmuje się już historią zawodowo, od lat pasjonuje się przebiegiem II Wojny Światowej, ze szczególnym uwzględnieniem Kampanii Wrzesniowej. W 2008 roku zadebiutował powieścią sensacyjną z elementami science-fiction „www.1939.com.pl”, której fabułę oparł na alternatywnej wersji ataku Niemiec na Polskę, a w 2009 roku wydał „www.1944.waw.pl”. Obydwie książki doczekały się odswieżonych odsłon. W maju tego roku na rynku wydawniczym pojawił się tytuł „www.1939.com.pl”, a w sierpniu „www.1944.waw.pl”. W tak zwany międzyczasie, w lipcu, ukazał się też „Major”, drugi tom w serii „www”.

Prezentując wznowienie trzeciej części, Rafał Bielski, warszawianista oraz redaktor naczelny wydawnictwa Skarpa Warszawska, przypomina historyczne fakty: „W 1943 roku odbyła się konferencja w Teheranie, po której wiadomo było już, że Polska w takim czy innym kształcie znajdzie się pod strefą wpływów sowieckich. W związku z czym rząd Polski na uchodźstwie opracował Plan Burza, który uwzględniał organizację powstania powszechnego, czyli takiego, które miało spowodować, że albo unikniemy sytuacji całkowitego podporządkowania sowietom, albo przynajmniej będziemy mogli negocjować swoją pozycję. Taki był zamysł i to miało sens. Problem stanowiła niestety realizacja. Wiemy, że dzień przed powstaniem do Polski dotarła informacja, że nie otrzymamy wsparcia aliantów. Mimo to podjęto decyzję. We wspomnieniach powstańców przewijają się z jednej strony euforia, że Polska będzie wolna, a z drugiej szok i rozpacz - oni nie mieli pojęcia, że nie będą mieli czym walczyć, że nie ma nawet broni, której mogliby użyć... W samym powstaniu zginęło około 16 tysięcy

powstańców. Straty objęły jednak również cywilną ludność miasta. Śmierć poniosło do 200 tysięcy osób, a Warszawa została niemalże zrównana z ziemią, tracąc aż 82% zabudowy.”

To właśnie do szarpanej wojenną zawieruchą Polski ponownie trafiają żołnierze z XXI wieku - Pierwszy Samodzielny Batalion Rozpoznawczy pod dowództwem podpułkownika Jerzego Grobickiego, doświadczonego już w walkach Kampanii Wrzesniowej, przeszkolony i uzbrojony w najnowszy sprzęt. Z początku skupieni na swojej prywatnej misji, zaczynają angażować się w losy Warszawy, gdy zdają sobie sprawę z bliskiej daty Powstania Warszawskiego. Nie mogąc powstrzymać Godziny „W”, zaczynają przygotowywać się do rozegrania jednej w swoim rodzaju operacji wojskowej, dzięki której chcą zmienić bieg historii.

Czy uda im się ocalić miasto i jego mieszkańców przed zagładą? Czy mają szansę w starciu z doborowymi jednostkami Wehrmachtu i SS i czy będzie im dane wrócić do czasów współczesnych? Marcin Ciszewski kolejny raz zabiera czytelników w podróż w czasie, rysując alternatywne scenariusze wojennej zawieruchy.

Od wydawnictwa Skarpa Warszawska mamy 2 egzemplarze książki. Otrzymają je osoby, które jako pierwsze napiszą do nas w poniedziałek 11.09 o godz. 17 na adres: konkurs@24tp.pl. W treści prosimy podać imię, nazwisko i adres, a w tytule maila wpisać: 1944.

Blady strach

Znany czytelnikom z książek „Łowca”, „Sidla” i „Pokot” duet śledczy Bielecki i Sikora powraca w nowym thrillerze Piotra Kościelnego „Nagonka”.

Jak niewiele trzeba, by zabić człowieka. Wystarczy nienawiść i nóż. Zero refleksji, zero wyrzutów sumienia, tylko wiara, że jedynym sposobem na zreformowanie ludzi jest ich zabijanie. „Nienawidził odmienności. Miał swoją prywatną klasyfikację. Najbardziej nie lubił gejów, kolejne miejsca zajmowali odpowiednio Żydzi, czarni i muzułmanie (...) Policjant to był dla niego podczłowiek. Traktował ich na równi z gejami - dla niego pedał i pies to z jednej parafii. (...) przełączył kanał na wiadomości lokalne. Dziennikarka mówiła właśnie o zabójstwie mężczyzny. Rozpoznał to miejsce. To tam wczoraj atakował tego pedała. Facet nie przeżył. (...) uśmiechnął się na wspomnienie miny frajera, gdy ten dostał kosę w bebechy. Gdyby nie przypadkowy przechodzień, poznałby się trochę nad gościem. Pokazałby mu, kto tu rządzi. Nie będzie mu żaden homo łaził po ulicy (...)”. Trzeba oczyścić to miasto z elementu w postaci gejów i innych odmienców.

Bielecki i Sikora jeszcze nie wiedzą, że to tego psychola szukają, ale w końcu pętla zacznie się zaciskać. Tymczasem „Nagonka” zastaje ich w trudnej sytuacji. Monikę, ukochaną Sikory, potrąca na przejściu pijany kierowca. Szała do lekarza na badania, dwa tygodnie przed porodem. Mimo natychmiastowej operacji nie udało się jej uratować. Dziecko przeżyło, ale jego stan jest ciężki. W tym samym czasie nieopodal miejsca wypadku młody mężczyzna umiera od ciosu w brzuch zadanego nożem. To Jakub Burzyński. Tajemnicą polisy-nela w policji było, że Bielecki był z nim kiedyś w związku. Tak naprawdę tylko Sikora wie, jak mocno Michał przeżył to rozstanie i jakim ciosem dla niego jest śmierć Kuby. I właśnie dlatego, nawet w obliczu własnego cierpienia, będzie musiał być silny za nich dwóch, bo Bielecki zdany może się rozspać.

Nim jednak dopadną ich własne demony, obydwoj ruszają do akcji. Zatrzymują „Robsona”, z którym kiedyś związany był Jakub. To jedyny podejrzany. Nieraz znęcał się fizycznie nad

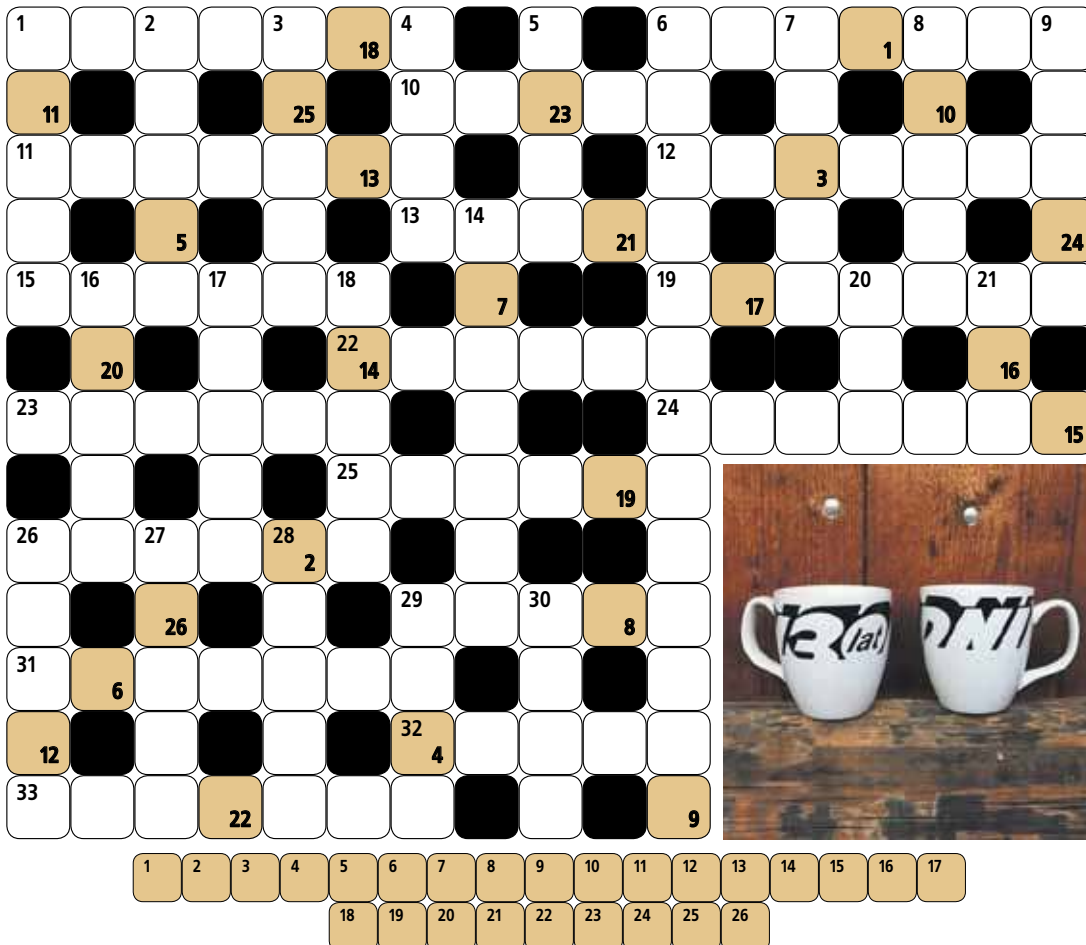
Burzyńskim, bił go, a gdy ten wreszcie zdołał się wyrwać z tego związku, zagroził mu, że jeśli nie wróci, to go zabije. Czyżby spełnił groźbę? Niestety, „Robson” ma alibi, a w jego mieszkaniu technicy nie znaleźli nic, co można by powiązać z morderstwem. Trzeba więc zacząć od początku. Tymczasem dochodzi do kolejnego mordu, ginie młody Rom. Sikora jest przekonany, że za tą zbrodnią również stoi zabójca Kuby. Morderca umieszcza na murze cmentarza żydowskiego antysemityczne napisy. W mieście robi się naprawdę gorąco. Wrocław mierzy się kolejny raz z seryjnym zabójcą, dla którego tym razem katalizatorem zbrodni jest nienawiść dla inności i który nie cofnie się przed niczym w procesie „naprawiania świata”. Śledczy muszą się spieszyć, nim psychopata znów wyruszy na łowy.

Jak w poprzednich książkach, tak i w „Nagonce” Kościelny nie zwalnia tempa, dając swoim czytelnikom to, na co czekają - kryminalny majstersztyk napisany w stylu, do którego zdążył nas przyzwyczaić. Brutalny, dosadny, bezkompromisowy i przejmujący. Od pierwszej strony widać, że książkę pisał facet z krwi i kości, niebojący się wulgarnego języka, z racji swojego zawodu obeznany ze światem policji i przestępczości, a jednocześnie potrafiący dostrzec ludzką kruchość. Szukajcie się więc na krwawe zbrodnie, zwroty akcji i wachlarz emocji.

Od wydawnictwa Skarpa Warszawska mamy 2 egzemplarze książki. Otrzymają je osoby, które jako pierwsze napiszą do nas w poniedziałek 11.09 o godz. 17 na adres: konkurs@24tp.pl. W treści prosimy podać imię, nazwisko i adres, a w tytule maila wpisać: Nagonka.

KRZYŻÓWKA

POZIOMO: 1. solenizantka z 8 lutego 6. linia na mapie mórz 10. bazgrze nim kura 11. najliczniejszy odłam szyitów 12. granice miasta 13. odłam wyznaniowy 15. mityczny król Teb 19. sąsiaduje z shiftem 22. stagnacja, marazm 23. zwierzchnik diecezji 24. element krzesła 25. prawdziwe imię Darth Vadera 26. odkrył prawo ciążenia 29. słowo honoru rycerza 31. bywa retoryczne 32. ma czerwony miąższ 33. odmiana jabłka

PIONOWO: 1. zbiór żyta 2. szkocki deseń 3. obok Majorki 4. święty byk 5. wstrząs nerwowy 6. postawa deprecjonująca rozum 7. nerka lub serce 8. twórca dzieła 9. 12 satelita Urana 14. zachwyt, uniesienie 16. wulkan na Teneryfie 17. tenisowa gra mieszana 18. ekstrawagancja w ubiorze 20. duża ciężarówka 21. wytworny wachlarz japoński 26. na szyldzie 27. górskie ognisko 28. wierzchnia szata księdza 29. pieśń pochwalna 30. prawy dopływ Wisły.

HASŁO - PRZYSŁOWIE ANGIELSKIE - z ponumerowanych pól od 1 do 26 wraz z kuponem prosimy przesyłać na adres: Tygodnik Podhalański, Zakopane, ul. Krupówki 54 lub mailem na adres: konkurs@24tp.pl (w tytule nr kuponu) w terminie do 10 dni od ukazania się numeru. Wśród osób, które nadesłały prawidłowe odpowiedzi, rozlosujemy nagrodę.

Rozwiązanie krzyżówki nr 32/2023

Hasło: **CO LATO UZBIERA, TO ZIMA POŻERA.**

Nagrodę niespodziankę wylosowała pani **BOŻENA BERNARZ** z Bańskiej Wyznej. Gratulujemy! Prosimy o kontakt z biurem TP, ul. Krupówki 54 w terminie dwóch tygodni.

Turysto, odwiedź jarmark w Nowym Targu!

Najpiękniejszy w Polsce jarmark - w Nowym Targu, między Górcami i Tatrami - zaprasza na zakupy.

Z jednej strony tradycja, z drugiej - nowoczesność. Jeśli czegoś potrzebujesz - tu kupisz wszystko, a jeszcze - zgodnie z jarmarcznym zwyczajem - możesz się targować. Jeśli chcesz po prostu miło spędzić czas, tu atrakcji Ci nie zabraknie. Jeśli chcesz dobrze zjeść - tu znajdziesz najlepsze specjały nie tylko góralskiej kuchni.

Tej atrakcji - podczas urlopu na Podhalu - ominąć nie możesz!

Nowy Targ, ul. Targowa. Zapraszamy w każdy czwartek, sobotę i niedzielę.

Galerie zdjęć z jarmarków - na naszej stronie internetowej: targowica.eu oraz na naszym profilu na fb: nowatargowica

REKLAMA

Czarna Owca

Największa drewniana restauracja w Polsce, mieszcząca się na nowotarskim jarmarku, zaprasza w swoje progi

Lokal przyciąga niepowtarzalnymi rzeźbami i niezwykle klimatycznym, przestrzennym wnętrzem. To miejsce, gdzie każdy znajdzie coś dla podniebienia.

Dodatkowo - koryta na zamówienie oraz uszka, pierogi, krokiety.

**Nowy Targ, ul. Targowa 45
tel. 693 319 755**

W oczekiwaniu na jesień

Wakacje za nami, spędzając lato pod Tatrami turyści wrócili do domu, a my zaczynamy powoli odliczać tygodnie do jesiennego sezonu handlowego.

P przed nami teraz - jak zawsze - słabsze pod względem gości wrześniowe jarmarki, ale nasi kupcy rąk nie załamują. Wszak najlepszy dla handlu „pod chmurką” czas tuż, tuż.

Ten nadejdzie w październiku, choć zapewne i tak najlepszym miesiącem będzie - tradycyjnie - listopad, i alejkami naszego targu znów wędrować będą tłumy. Bo nasi goście - wśród nich oczywiście Słowacy, których na naszym jarmarku jest najwięcej - doskonale wiedzą, że asortyment u nas nieograniczony, że połączenie tradycji z nowoczesnością sprawdza się tu znakomicie, że kupią wszystko, czego potrzebują, a na dodatek - zgodnie z jarmarcznym zwyczajem - mogą się targować.

Już dziś zapraszamy na najbliższą sobotę oraz na niedzielą giełdę samochodową, połączoną - jak zawsze - z jarmarkiem i targami staroci.

REKLAMA

Od kożuchów po garnitury, od butów i skórzanych torebek po najmodniejszą odzież włoskich projektantów, od tradycji po nowoczesność. Mieszcząca się na nowotarskim jarmarku najpiękniejsza w kraju drewniana galeria handlowa „Kupiecki Dwór” codziennie zaprasza do swoich butików.

**kupiecki
DWÓR**

Nowy Targ, ul. Targowa 43

Drodzy Rodzice!

Co tydzień na łamach Tygodnika Podhalańskiego witamy najmłodszych Podhalan, którzy przyszedli na świat w szpitalach w Zakopanem i Nowym Targu.

Kacper Skupień, syn Edyty i Macieja
29.08.23, 2200 g, 48 cm
Poronin

Zuzia Chlebek, córka Katarzyny i Tomasza
29.08.23, 2800 g, 53 cm
Zakopane

Córka Iwony i Łukasza Bukowskich
29.08.23, 3400 g, 54 cm
Skrzypne

Daniel Gil, syn Bogumiły i Janusza
29.08.23, 3400 g, 57 cm
Leśnica

Syn Katarzyny i Grzegorza Węclawek
1.09.23, 3450 g, 56 cm
Olcza

Anielka Gruszka, córka Anny i Adama
1.09.23, 2600 g
Koniówka

Łucja Barbara Walkosz, córka Joanny i Jakuba
31.08.23, 2800 g, 52 cm
Zakopane

Jan Hreška, syn Elżbiety i Daniela
1.09.23, 3150 g, 55 cm
Poronin

Wojtuś Zaliński, syn Małgorzaty i Andrzeja
30.08.23, 3350 g, 59 cm
Bańska Wyżna

Lena Mroszczak, córka Jolanty i Władysława
1.09.23, 3520 g
Stare Bystre

Jaś Milaniak, syn Iwony i Grzegorza
1.09.23, 3080 g, 54 cm
Rzepiska

Córka Agaty i Wojciecha Piszczór
1.09.23, 3120 g, 56 cm
Skrzypne

Wiktor Wojdyła, syn Klaudii i Mateusza
30.09.23, 4000 g, 60 cm
Trute

Iga Wrocławiak, córka Jolanty i Rafała
3.09.23, 3500 g, 54 cm

Syn Iwony i Arkadiusza Mioduszeckich
2.09.23, 3500 g, 55 cm
Bukowina Tatrzańska

Staś Brynkus, syn Dominiki i Andrzeja
3.09.23, 2760 g, 52 cm
Bukowina Tatrzańska

Tymon Koszewski, syn Pauliny i Bartosza
3.09.23, 2900 g, 55 cm
Zakopane

Kaja, córka Dominiki i Tomasza
4.09.23, 2650 g, 52 cm

Szpital im. Jana Pawła II w Nowym Targu

Wiktoria Komperda, córka Weroniki i Tomasza
30.08.23, 4260 g, 59 cm
Czerwienne

Aleksandra Krzyśko, córka Eweliny i Kamila
29.08.23, 3920 g, 57 cm
Ochotnica Górna

Oliwia, córka Karoliny i Jana
29.08.23, 3240 g, 52 cm
Krempachy

Syn Krystyny i Wojciecha Jankowskich
28.08.23, 4470 g, 58 cm
Grywałd

Antos Ożóg, syn Ewy i Pawła
29.08.23, 3730 g, 60 cm
Krośnica

Wojtuś Woźniak, syn Jolanty i Łukasza
28.08.23, 3750 g, 59 cm
Szaflary

Róża Pawłowska, córka Magdaleny i Łukasza
28.08.23, 3600 g, 55 cm
Rabka-Zdrój

Syn Katarzyny i Andrzeja Ziemiaków
28.08.23, 3490 g, 55 cm
Tylmanowa

Weronika Nędza, córka Marii i Bogusława
31.08.23, 2840 g, 51 cm
Witów

Józef Marciniak, syn Bernadetty i Łukasza
31.08.23, 2960 g, 54 cm
Czarny Dunajec

Zuzanna Ścisłowicz, córka Eweliny i Jana
30.08.23, 3400 g, 55 cm
Pyzówka

Marysia Potoniec, córka Moniki i Artura
30.08.23, 2560 g, 57 cm
Ratulów

Franek Tylka, syn Justyny i Krzysztofa
30.08.23, 3860 g, 55 cm
Ciche

Staś Mrowca, syn Karoliny i Sławomira
3.09.23, 3500 g, 55 cm
Zaskale

REKLAMA

TYGODNIK Podhalański

do kawy na śniadanie

**HOTELARZU! ZAMÓW U NAS
COTYGODNIOWY PREZENT DLA SWOICH GOŚCI!**

Co tydzień przywieziemy Państwu na miejsce specjalnie zapakowany najnowszy numer Tygodnika Podhalańskiego.
Co tydzień Twoi goście znajdą w Tygodniku Podhalańskim bogaty informator dla turystów,
aktualny program imprez kulturalnych i sportowych, darmowe bilety na spektakle teatralne, seanse kinowe, koncerty.

ul. Droga do Rojów 9 Zakopane

ApartHotel

+48 18 20 138 63
+48 516 082 888

Bambi

www.bambizakopane.pl

**Teraz czekamy jeszcze
na Twój hotel
Zadzwoń:
18 20 00 000 w. 22**

Córka Beaty i Piotra Gwiżdż
2.09.23, 3950 g, 58 cm
Lipnica Mała

Leon Tischner, syn Martyny i Jana
2.09.23, 2950 g, 51 cm
Nowy Targ

Kornelia Chwistek, córka Wioletty i Eryka
2.09.23, 2880 g, 53 cm
Piekelnik

USG, RTG, EEG**Zakopane**

◆ **GABINET USG - LEK. MED. ANDRZEJ KLASIŃSKI** - specjalista rentgenolog. BADANIA USG JAMY BRZUSZNEJ, TARCZYCY, SUTKÓW, STAWÓW, DOPPLER. **UL. SIENKIEWICZA 3B**. Pon.-czw. 11.30-13, pt. 11.30-12.30. Tel. 504 108 602. (1/2)

◆ **GABINET USG - lek. med. EWA GÓRKA, specj. rentgenolog.** USG jamy brzusznej, tarczycy, głowy przez ciemniczkę u dzieci, piersi. Pon., śr., czw. od godz. 14 po uzgodnieniu telefonicznym: 608 610 101. **Ul. Sienkiewicza 4A**. (2/2)

◆ **PRACOWNIA RENTGENOWSKA** czynna od poniedziałku do czwartku w godz. 11-18. Zdjęcia zębów punktowe, panoramiczne. Ul. Kościuszki 8, I piętro, **rejestracja telefoniczna: 693 436 596. (3/2)**

◆ **Badania USG jamy brzusznej, piersi, tarczycy, węzłów chłonnych, narządów moczowych (jądra, najądrza).** Lek. EWA SMOŁECKA specjalista radiolog, Certyfikat PT USG, ul. Zborowskiego 4a/6 - pon., wt., środa. **Konieczna rejestracja telefoniczna** - 509923737. (124/2)

◆ **Dr n. med. JACEK JANCELEWICZ.** Badana USG TARCZYCY, JAMY BRZUSZNEJ, PIERSI, STAWÓW (kolano, bark i inne), **NACZYŃ - DOPLER TĘTNIC SZYJNYCH I ŻYŁ KOŃCZYN DOLNYCH.** Piątki od 16.30, Nowotarska 10 c. Tel. 604 916 262. (252/NT)

Krościenko

◆ Lek. med. Wojciech Gradowski. **USG: JAMY BRZUSZNEJ, TARCZYCY, JĄDER, DOPPLER: TĘTNIC SZYJNYCH, TĘTNIC I ŻYŁ KOŃCZYN, OPISY ZDIĘĆ RTG.** Ul. Esperanto 2. Rejestracja: 604 567 583. (133/NT)

OKULISTYKA**Zakopane**

◆ Lek. med. LUCYNA GALICAJURECKA - OKULISTA, optometrysta PW, ul. Krupówki 52 (obok Biura Ogłoszeń TP). **ZAKŁAD OPTYCZNY** i rejestracja pacjentów w godz. 10-14 (pon., wt., śr., pt.), 16-18 (czw.). **LEKARZ PRZYJMUJE** po wcześniejszej rejestracji: 18 20 66 824. (23/2)

◆ **GABINET OKULISTYCZNY.** Specjalista okulista lek. **MAŁGORZATA KWIATKOWSKA.** Ul. Chałubińskiego 37B, tel. 18 20 62-907, 601 177-405 przyjmuje pn. i czw. od 16-17, Zakopane, ul. Sienkiewicza 3B, przyjmuje wt. 16-17, pt. 17-18. W nagłych przypadkach codziennie. (27/2)

◆ Lek. med. **TOMASZ SZTENCEL - OKULISTA.** Dobór soczewek kontaktowych. Zakład optyczny na miejscu. Zakopane, Na Wilcznik 1 a. **NAGŁE PRZYPADKI: 604 42 65 92.** Rejestracja tel. czynna od 9-18, w soboty 10-13, 18 20 153 73. (28/2)

◆ Lek. med. **ESTERA RÓŻEWICZ - OKULISTA.** Diagnostyka i leczenie chorób oczu. Wtorek 9-12, czwartek 16-18, piątek 10-12. Ul. Gimnazjalna 1 (DOM RZEMIOSŁA). Tel. dom. 18 20 68 148, 606 609 406. (29/2)

◆ Lek. med. **WERONIKA MARSZEWSKA** - specjalista chorób oczu przyjmuje: pon. 10-12, wt. i czw. 16-18. Ul. Zamoyskiego 17 a, tel. 18 20 121-66, 695 996 417. (30/2)

◆ **GABINET OPTOMETRYCZNY.** Badanie wad wzroku i dobór okularów. Inż. **LUCYNA MARUCHA** Optometrysta UM Poznań. Zakład Optyki Okularowej, ul. Kasprusie 1 B. Tel. 18 20 149 71, www.optyka-optometria.pl (300/2)

Nowy Targ

◆ Lek. med. **Marta Kotylak** - specjalista chorób oczu. leczenie schorzeń oczu, soczewki kontaktowe, orzecznictwo, badania profilaktyczne, okulistyka dziecięca, kwalifikacje do laserowego usuwania wad wzroku, komputerowe badanie pola widzenia, badanie tomografii komputerowej oczu (OCT). Ul. Kolejowa 10, pon, pt 9-17, wt, czw. 14-17. Rej. 509 297 858, 18 26 73 272. (5/NT)

Rabka

◆ **DR N. MED. MAŁGORZATA WOŚ, SPECJALISTA OKULISTA,** Szpital im. Żeromskiego w Krakowie, konsultacje, zabiegi okulistyczne, KRÓTKIE TERMINY OCZEKIWANIA NA ZABIEG USUNIĘCIA ZAĆMY. **SPEC MED, ul. Prof. Jana Rudnika 3B, 602 222 084.** (431/2)

INTERNA**Zakopane**

◆ **GASTROMED INTERNA i ENDOSKOPIA** Specjalistyczna Poradnia Internistyczna, ul. Stolarczyka 12. Lek. med. **Henryk Chodurski** przyjmuje pon.-pt. po wcześniejszej rejestracji telefonicznej: 18 20 646 64, 606 46 39 40. www.gastromedzakopane.pl (10/2)

Nowy Targ

◆ **Specjalistyczny Gabinet Lekarski - lek. med. Witold Kalata, specjalista chorób wewnętrznych.** N. Targ, ul. Krasińskiego 3, gabinet Cardim. Rej. 600 354 696, 516 618 111. Porady internistyczne i kardiologiczne. Kwalifikacje do zabiegów operacyjnych. (167/NT)

GINEKOLOGIA, POŁOŻNICTWO**Zakopane**

◆ **PORADNIA GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZA, lek. med. GRZEGORZ MARKOWSKI** - spec. ginekolog-położnik, Nowotarska 79, 18 20 64 244. Przyjęcia: bezpłatne (umowa z NFZ): pn., śr., czw. 8-14.30, wt. 14-18; prywatne: wt. 18-19, pt. 16-17. (13/2)

◆ **Specjalistyczny Gabinet Chorób Kobiecych i Położnictwa, USG, USG piersi i cytologia - lek. med. DANUTA GRUSZKA-WRÓBEL, specjalista ginekolog-położnik.** Droga do Samków 3 A, poniedziałki i czwartki od 16. Tel. 18 20 629-50, 604 118 380. (40/2)

◆ Lek. med. **MACIEJ WIDERA** - ginekolog - położnik - USG, CYTOLOGIA. Przyjmuje: wt. i czw. 16-18 po uzgodnieniu tel. 602 389-411. Ul. Kaszelewskiego 6 (dojazd od ul. Powstańców Śląskich przez parking pod Gubałówką). (41/2)

◆ **SPECJALISTA GINEKOLOG POŁOŻNIK - ANNA BAŃKOWSKA-PODOLAK** przyjmuje w gabinecie przy ul. Ks. Stolarczyka 12 - poniedziałki, środy 17-19 - USG, cytologia. 601 28-15-79. (139/2)

◆ **Specjalistyczny Gabinet Lekarski Ginekologiczno-Położniczy - dr n. med. ANDRZEJ SAŁYK** - USG, cytologia, bezbolesne usuwanie nadżerki metodą Krio - przyjmuje: ul. Nowotarska 79 (koło ronda); pon., śr., i czw. od godz. 16. Tel. 604 802-696, rejestracja telefoniczna 13-14.: 18 20-143-79. (46/2)

◆ **GINEKOLOGIA POŁOŻNICTWO Dr hab. n. med. Hubert Wolski, lek. Magdalena Masalska-Wolska, lek. Jan Wolski.** Badania prenatalne. Monitorowanie ciąży. Profilaktyka onkologiczna. Badania prenatalne: USG, KTG. Profilaktyka onkologiczna: Cytologia, Kolposkopia, USG. Ul. Kościuszki 1, Zakopane, rejestracja 660 615 089. (316/NT)

Nowy Targ

◆ **Dr hab. n. med. Hubert Wolski, specjalista ginekolog-położnik** USG 3D, 4D, cytologia, ul. Waksmundzka 67, Nowy Targ. Rejestracja telefoniczna 660 615 089. (18/NT)

◆ **AB CLINIC CENTRUM GINEKOLOGII I LECZENIA NIEPŁODNOŚCI - dr n. med. Anna Gąsiorowska i lek. B. Pflaum.** Prowadzenie ciąży, USG, cytologia, KTG, leczenie schorzeń ginekologicznych. Ul. Długa 129 (budynek Fe-medici), rejestracja: **603 774 775** (433/2)

◆ **Gabinet Ginekologiczno-Cytologiczny lek. med. GIZIŃSKI MAREK** specjalista ginekolog-położnik. Nowy Targ, Rynek 24. Przyjmuje poniedziałki, środy, czwartki i soboty. Rejestracja tel.-sms 602 520 972. (318/NT)

PEDIATRIA**Zakopane**

◆ **Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska - GRAŻYNA MAŁEK - pediatra.** Codziennie: Droga do Olczy 8 b. Tel. 18 20 14-999, 603 610-605. (19/2)

◆ **Pediatra TERESA BUR-NAT - specj. chorób dzieci.** Wizyty domowe, tel. 18 20-125-92, 604 06-17-26. Gabinet: Bulwary Słowackiego 4A/3. (21/2)

◆ **PEDIATRYCZNE WIZYTY DOMOWE.** Lek. Janina Kovacs. Tel. 601860090 (245/NT)

KARDIOLOGIA**Zakopane**

◆ Lek. med. **WŁODZIMIERZ RÓŻEWICZ** - kardiolog, specjalista chorób wewn. Przyjmuje: ul. Gimnazjalna 1 (DOM RZEMIOSŁA), pon. i śr. 17-19. EKG. Tel. 18 20 68-148, 604 44-07-39. (59/2)

Nowy Targ

◆ **CHOROBY SERCA, UKŁADU KRAŻENIA, CHOROBY WEWNĘTRZNE, EKG, ECHO SERCA, HOLTER EKG, HOLTER CIŚNIENIOWY, KONTROLA STYMULATORÓW SERCA I KARDIOWERTERÓW - DEFIBRYLATORÓW.** Lek. med. Daniel Pelczarski - specjalista chorób wewnętrznych i kardiologii. Ul. Kolejowa 31. Tel. 606 683 999, 502 490 805 (do godz. 19). (108/NT)

◆ **PAWEŁ CHRUSCIEL, specjalista kardiolog, specjalista chorób wewnętrznych.** Echokardiografia, EKG wysiłkowe, holter ciśnienia. Ul. Wojska Polskiego 14, cały tydzień od godziny 16, rej. 18 26 672 56, 666 942 546. (4/NT)

LARYNGOLOGIA**Zakopane**

◆ **WOJCIECH MAŁEK - spec. audiolog laryngolog.** Zakopane, Dr do Olczy 8 b (codziennie) i Nowotarska 79 ZAK-MED (pn., czw.) i wizyty domowe. Nowy Targ, Kopernika 7. **DOBÓR APARATÓW SŁUCHOWYCH.** BADANIA SŁUCHU: AUDIOMETRIA, TYMPANOMETRIA, OTOEMISJA, ABR; ENDO-SKOPIA. Badania okresowe pracowników. 18 20 14 999, 601 46 04 50. (31/2)

◆ **GABINET LARYNGOLOGICZNY. Specjalista laryngolog lek. PAWEŁ KWIATKOWSKI.** Dobór aparatów słuchowych. Ul. Sienkiewicza 3B: pon. i czw. od 16-17. Ul. Chałubińskiego 37B, wt. i pt. 17-18. W sprawach pilnych codziennie: 18 20-62-907. Wizyty domowe, 603 125-510. (34/2)

◆ **Dr n. med. JANUSZ KWIATKOWSKI - specjalista laryngolog,** ul. Sienkiewicza 3 B: środy i piątki w godz. 16-17. Wizyty domowe, tel. 18 20 638-76, 605 200 885. (33/2)

◆ **Dr med. Emilian Kowal - specjalista otolaryngolog dzieci i dorosłych.** Konsultacje z zakresu chirurgii i onkologii głowy i szyi. Przyjmuje: **ALLMEDICA, Zakopane, Chyców Potok 26,** pon. i wt. 14-18. Rejestracja 18 265 74 88. (9/NT)

Rabka

◆ **Dr n. med. Mieczysław Kossek - specjalista otolaryngolog.** Choroby uszu, nosa, gardła i krtań u dorosłych i dzieci. Choroby alergiczne górnych dróg oddechowych. Rabka-Zdrój, ul. Władysława Orkana 19B (Centrum Handlowe „MAŁGOSIA” II piętro). Przyjmuje: pon., śr., pt. 16-17. Tel. **603 055 491.** (8/NT)

◆ **DR N. MED. JAN WOŚ, SPECJALISTA OTOLARYNGOLOG,** Szpital im. Żeromskiego w Krakowie, badanie dorosłych i dzieci (endoskopia w cenie), usunięcie migdałków, operacje przegrody nosa i endoskopowa zatok, leczenie chrapania. **SPEC MED, ul. Prof. Jana Rudnika 3B, 602 222 084.** (360/2)

CHIRURGIA**Murzasichle**

◆ **Prywatny Gabinet Chirurgiczny MAGDALENA DANIEL** - specjalista chirurgii dziecięcej. Ul. Chycokówka 1, tel. 602651002. Choroby chirurgiczne, choroby paznokci leczone metodą podologiczną ARKADY, bezbolesne usuwanie blizn i rozstępów nieinwazyjną metodą BLOOMEA. (437/2)

ORTOPEDIA**Zakopane**

◆ **SPECJALISTYCZNY GABINET ORTOPEDYCZNO-URAZOWY, prof. dr hab. med. Daniel Zarzycki,** ul. Jagiellońska 34, wtorki 17-19. Rejestracja telefoniczna: 668 690 415. (268/2)

◆ **GABINET ORTOPEDYCZNY. Dr n. med. WOJCIECH KĄCKI.** Przyjmuje: piątki (17-19): Zakopane, Balzera 18, rejestracja: 606 509 539; poniedziałki (18-20): ALLMEDICA, Nowy Targ, Kolejowa 31, rejestracja: 18 265 74 88 (196/2)

◆ Lek. med. **JANUSZ KALISKI, SPECJALISTYCZNY GABINET ORTOPEDYCZNY I MEDYCYNY PRACY** (porady ortopedyczne, RTG, USG, badania profilaktyczne, badania kierowców, badania osób ubiegających się o pozwolenie na broń). **Ul. TETMAJERA 23** (Centrum Medyczne STAR-MED), tel. 509 961-365. (428/2)

◆ **PORADNIA ORTOPEDYCZNA, lek. med. SZYMON BANAK** przyjmuje w poniedziałki 17.00-19.00, ul. Makuszyńskiego 1, Zakopane. Rejestracja telefoniczna: 694 41 35 49. (405/2)

DERMATOLOGIA**Zakopane**

◆ **SPECJALIŚCI DERMATOLODZY - WENEROLODZY, asystenci Kliniki CMUJ: dr med. Marek Brzewski i dr med. Paweł Brzewski.** Przyjmują w piątki 17-19. Ul. Makuszyńskiego 1. Rejestracja: 12 267 35 60, 608 472-034. (66/2)

◆ Lek. med. **KRZYSZTOF MARSZEWSKI - DERMATOLOG, WENEROLOG** - zamrażanie brodawek, diagnostyka znamion barwnikowych. Przyjmuje: pon. oraz pt. 16-17; w pozostałe dni - 605 596 710. Ul. Zamoyskiego 17 a. Wizyty domowe. (67/2)

◆ Lek. **ANNA IGRAS, SPECJALISTA DERMATOLOG-WENEROLOG.** Choroby skóry, włosów, paznokci i przenoszone drogą płciową. Badanie znamion dermatoskopem, kriochirurgia, elektrokoagulacja. **Ul. Nowotarska 79** (poniedziałek-piątek). Wizyty domowe. Tel. 600 044 624. (422/2)

◆ **PARO CLINIC** - lek. **MAŁGORZATA GAWORCZYK. Trądzik, zmiany barwnikowe, brodawki, AZS, łuszczyca, bielactwo. Dermatologia, laseroterapia, kriochirurgia, plasma, peelingi medyczne.** Czwartek, piątek, sobota: Aleje 3 Maja 5 lok. B, tel. 501 510 502. (457/2)

◆ **ŁUSZCZYCA SKÓRNA, ŁUSZCZYCA STAWOWA** oporna na leczenie dermatologiczne, nawracająca. Dr n. med. **JACEK JANCELEWICZ.** Piątki od 16.30, Nowotarska 10 c. Tel. **604 916 262.** (210/NT)

ENDOSKOPIA**Zakopane**

◆ **GASTROMED INTERNA i ENDOSKOPIA** Pracownia Endoskopowa, ul. Stolarczyka 12. **Dr Henryk Chodurski** przyjmuje pon.-pt. po rejestracji telefonicznej: 18 20 646 64, 606 46 39 40. Także w ramach NFZ. Gastroskopia, kolonoskopia. (68/2)

Nowy Targ

◆ **LEK. MED. CEZARY WOJSŁAWSKI - CHIRURG.** Gastroskopia, kolonoskopia, rektoskopia. Ul. Rynek 24. Wtorek: 15-17, sobota: 9-11 oraz po telefonicznym uzgodnieniu: 18 266-63-78, 606 262 796. (17/NT)

ENDOKRYNOLOGIA**Nowy Targ**

◆ Lek. med. **Elżbieta Paśtuszek, specjalista internista - ENDOKRYNOLOG.** USG jamy brzusznej i tarczycy. Rynek 24. Przyjmuje: 1., 2. i 3. sobota miesiąca: 9-13. Tel. 602 319 259. (42/NT)

◆ **Centrum Zdrowia „INTER-MED”, lek. med. Irena Wójciak-Majerczak, endokrynolog, specjalista chorób wewnętrznych.** Konsultacje endokrynologiczne, usg tarczycy. Nowy Targ, ul. Pajerskiej 8a, tel. 18 549 16 66. www.intermed24.pl, Krościenko, przychodnia Esperanto 1, tel. 609 468 844. (71/NT)

PSYCHOLOGIA, PSYCHIATRIA**Zakopane**

◆ Lek. med. **psychiatra ZBIGNIEW ŁABĘDZKI** - depresje, lęki, obsesje, zaburzenia psychiczne wieku podeszłego, nerwice, anoreksja i bulimia, bezsenność. Ul. Sienkiewicza 3 „Radowid”, pon. 9-14, wt. 9-19. 18 20 700-40, 501 056 947. www.zbigniew-labedzki-psychiatra.com (70/2)

◆ **PRACOWNIA PSYCHOLOGICZNA - ANNA JANUSZEK,** ul. Krupówki 3/5, 609 664 379. Badania psychologiczne kierowców i operatorów maszyn, pomoc psychologiczna, doradztwo zawodowe. Jakość i przystępne ceny. Dorosli, młodzież, dzieci. **pracownia@psychologzakopane.pl** (279/2)

◆ **Mgr JAN DYBA, Psycholog** - psychoterapia zaburzeń psychicznych (depresja, nerwice, lęk, uzależnienia), radzenie sobie z sytuacjami trudnymi, terapia rodzin, terapia grupowa; ul. Na Wilcznik 1a, www.jandyba.pl. Tel. 602655100. (315/2)

Nowy Targ

◆ **BADANIA PSYCHOLOGICZNE, PSYCHOTESTY:** kierowców i operatorów, osób skierowanych za alkohol, punkty, wypadek. Bezstresowo, bez kolejek, Nowy Targ, Szaflarska 30. Tel. 606 515 717. Zapraszamy. (306/NT)

◆ **SPECJALISTA PSYCHIATRA, MEDYCYNY PRACY - dr n. med. MICHAŁ GAŁECKI** - wtorki, czwartki i piątki od godz. 15, Nowy Targ, ul. Szkolna 2, rejestracja tel. 603 97-19-11. Leczenie nerwicy, depresji, psychozy, zaburzeń osobowości, uzależnień. Wizyty domowe. (74/2)

◆ **MACIEJ BRYNIARSKI. Lek. specjalista psychiatra.** Nowy Targ, ul. Wojska Polskiego 24. Przyjmuje: pon. 14.30-17, czw. 14-17. Rejestracja, wizyty domowe; tel. 608 480 432. (19/NT)

Klikuszowa

◆ **Gabinet Psychologiczny dla Dzieci i Młodzieży.** Diagnostyka, terapia, wsparcie dla rodziców, Klikuszowa 40a, rejestracja: 535 122 256, psycholog-podhale.pl (217/NT)

SPECJALISTYCZNE GABINETY LEKARSKIE**Zakopane**

◆ **Centrum Medyczne STAR-MED,** ul. Kazimierza Przerwy-Tetmajera 23, tel. 18 26 377 00, e-mail: centrummedyczne@onet.pl. **PORADNIE:** - ORTOPEDYCZNA, - CHIRURGII OGÓLNEJ, - CHIRURGII NACZYNIOWEJ, - UROLOGII, - CHOROBY WEWNĘTRZNYCH, KARDIOLOGII, - FIZJOTERAPII, - NEUROLOGII, - ENDOKRYNOLOGII. **PRACOWNIE:** USG, RTG, EMG, punkt pobierania krwi. (429/2)

◆ Lek. med. **ALEKSANDRA SKUPIEŃ-DUDEK - MEDYCYNĄ PRACY** - badania profilaktyczne, badania kierowców oraz dla celów sanepid. - ul. Sienkiewicza 3 b, poniedziałki 9-11, środy 15-17, tel. 603 125-551 (38/Z)

UROLOGIA

Zakopane

◆ **GABINET UROLOGICZNY, lek. Janusz Szczepka - specjalista urolog - chirurg** - USG nerek, pęcherza, prostaty, uroflowmetria, cystoskopia, laseroterapia. Ul. Gimnazjalna 1, pt. 15-17, sob. 9-10.30. tel. 502 733-153. (111/Z)

Nowy Targ

◆ **Prywatna Poradnia Urologiczna UROVITA**, ul. Szaflarska 93d, specjaliści urologzy pracujący w Pododdziale Urologicznym Szpitala Powiatowego w Zakopanem: lek. Piotr Trybek, lek. Leszek Michalski, lek. Wojciech Lewandowski. Poradnia czynna po południu, po rejestracji telefonicznej: (32) 11 14 260 po godz. 15.00, tel: 606 201 080 w godz. 8.00-15.00. (174/NT)

NEFROLOGIA

Nowy Targ

◆ **CHOROBY NEREK I UKŁADU MOCZOWEGO - specjalista nefrolog Marek Truczka**, przyjmuje: ul. Długa 44, we wtorki 16-18. Tel. 600 314 922. (2/NT)

NEUROLOGIA

Zakopane

◆ **GABINET NEUROLOGICZNY, dr n. med. RYSZARD BIELSKI - specjalista neurolog**. Przyjmuje ul. Kościuszki 11 (nr jedenaście), wt. i czw. 15-16.30. Rejestracja tel.: 602 624-020. Padaczka, choroby kręgosłupa, profilaktyka udarów mózgu, nerwice. (60/Z)

Nowy Targ

◆ **STANISŁAW SKRZYPEK - specjalista neurolog**. Ul. Gorczańska 29. Przyjmuje codziennie pon.-pt., po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym. Tel. 507 060 345. (80/NT)

PULMONOLOGIA

Nowy Targ

PULMONOLOGIA I ALERGOLOGIA DZIECIĘCA lek. med. **Jadwiga Biela-Mazur** - poniedziałki. Testy alergiczne, spirometria. Poradnia PULS - Wojska Polskiego 14, Nowy Targ. Zapisy: 18 261 17 58. (319/NT)

REUMATOLOGIA

Zakopane

◆ **Dr n. med. JACEK JANCELEWICZ, specjalista reumatolog**. Konsultacje specjalistyczne dorosłych i dzieci. USG stawów. Recepty refundowane. Piątki od 16.30, Nowotarska 10 c. Tel. 604 916 262. (237/NT)

ORTODONCJA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL. A. W. JASIEWICZ**. Krupówki 50, Zakopane. Tel. 18 20-156-97, 18 20-625-40, 512 157 497. (90/Z)

◆ **GIEWONT STOMATOLOGIA - lek. stom. KATARZYNA MATUSIAK-HEŁMECKA**, ul. Kościuszki 1 (III p.), **rejestracja**: 18 542 70 18, 698 966 226. (451/Z)

LOGOPEDIA

Witów

◆ **PRYWATNA PRAKTYKA LOGOPEDYCZNA - mgr Elżbieta Watycha** - logopeda, pedagog specjalny. Usługi w zakresie wczesnej interwencji, diagnozy i terapii zaburzeń i wad wymowy dzieci i dorosłych. Witów 245c. Rejestracja tel. 604215061 (252/Z)

STOMATOLOGIA DZIECIĘCA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL. A. W. JASIEWICZ**. Krupówki 50, Zakopane. Tel. 18 20 156-97, 512 157-497, 18 20 625 40. (172/Z)

STOMATOLOGIA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL. A. W. JASIEWICZ**. Zakopane, Krupówki 50, 18 20-156-97, 18 20 625 40, 512 157 497. (79/Z)

◆ **GABINET STOMATOLOGICZNY** - ul. Sienkiewicza 3 (Radowid). 18 20 64 220, 601 45 63 69. Pon.-pt. **LIDIA ZAREMBA-SOŁTYS, MATEUSZ SOŁTYS i AGNIESZKA KOWALKIEWICZ-SOŁTYS; ANNA NIEDZIELSKA-STEFANIK** (606 278 912). Pełny zakres usług, RTG, mikroskop. (80/Z)

◆ **TATRZAŃSKIE CENTRUM STOMATOLOGII ESTETYCZNEJ i IMPLANTOLOGII TATRA MED**. Ul. Chramcówki 9, Zakopane. Pon.-pt.: 9-20; sob.: 10.30-15.30. Recepta: 530 433 433, 18 200 19 16. www.tatramed.pl (86/Z)

◆ **Stomatologia „EVADENT”, lek. stom. EWA DASZKIEWICZ**. Pełen zakres usług. Stomatologia estetyczna, dziecięca, chirurgia, nowoczesna protetyka, rtg. **Rejestracja**: 602 880 990. Ul. Zborowskiego 4a/5, Zakopane. (135/Z)

◆ **KOMPLEKSOWE LECZENIE STOMATOLOGICZNO-PROTETYCZNE**, ul. Sienkiewicza 22 c (18 20 132 46): **lek. stom. MONIKA PABIŚ-SIĘKA** (604 232 488), **lek. stom. SEBASTIAN SIĘKA** (606 71 61 41). Implanty, mosty i korony porcelanowe, zatrzaskowe protezy szkieletowe, rekonstrukcja złamanych zębów, piaskowanie, wybielanie zębów. (151/Z)

◆ **GIEWONT STOMATOLOGIA - gabinety stomatologiczne, pracownia rentgenowska**: zdjęcia pantomograficzne, cefalometryczne, punktowe i tomografia komputerowa 3D. Ul. Kościuszki 1 (III p.), **rejestracja**: 18 542 70 18, 698 966 226. Przyjmują lekarze: **Anna Krynicka-Pęksa, Maciej Rajski, Anna Marciniszyn, Patryk Targoński**, chirurgi stomatologiczni: **Paweł Novak, Jan Miech**, oraz higienistka **Sabina Kucak** - pełen zakres usług. (202/Z)

◆ **STOMATOLOGIA PRZY RÓWNI ANNA i BARTOSZ NIEZGODZIŃSCY**. Nowoczesne leczenie stomatologiczne. Stomatologia bez bólu. Pełen zakres usług, implantologia, endodoncja, protezyka. Mikroskop, pantomograf, tomografia liniowa. Ul. Sienkiewicza 4A/4, pn-sob. Tel. 530 602 603, www.przyrowni.eu (298/NT)

◆ **STOMATOLOGIA ZALIŃSKA**, Al. 3 Maja 23, lek. stom. Elżbieta Zalińska. Tel. 692 073 576. Pełen zakres usług, RTG, chirurgia, endodoncja, protetyka, stomatologia dziecięca. (290/NT)

Nowy Targ

◆ **ANNA STOKŁOSA-PIELA lek. stom.**, dyżur całodobowy - 606 463 125, 18 266 32 89, N. Targ, Kolejowa 127. Leczenie i usuwanie zębów w znieczuleniu komputerowym „the Wand”, leczenie paradontozy, laseroterapia, ozonoterapia, rentgen - panorama cyfrowa. Od pon.- sob. do godz. 21. Rejestracja wyłącznie telefoniczna. (27/NT)

◆ **GABINET STOMATOLOGICZNY, LEK. STOM. MAŁGORZATA BUŃDA, LEK. STOM. PIOTR BUŃDA - SPECJALISTA CHIRURGII STOMATOLOGICZNEJ**, ul. Jana III Sobieskiego 15. Czynne pon.-pt., także W SOBOTĘ, po wcześniejszej rejestracji telefonicznej. Pełny zakres usług, chirurgia stomatologiczna. LASEROWE WYBIELANIE ZĘBÓW. Tel. 504 620 074. (142/NT)

◆ **GABINET STOMATOLOGICZNY LEK. DENT. PAULINA SAMOLEJ-UJWARY**. Leczenie dzieci i dorosłych. **EKSPREKOWE WYKONYWANIE PROTEZ ZĘBOWYCH** - pon. i czw. godz. 12. Gabinet czynny pon.-pt. Tel. 609 209 290. (105/NT)

Poronin

◆ **SICHELSKI - STOMATOLOGIA**. Poronin, ul. Kasprowicz 75 a (przy zakopiance), pn.-śr. 12-19, czw.-pt. 9-16, tel. 18 20 751 51. Przyjmują: **lek. stom. Adam Sicheński, lek. dent. Ewa Kościelniak**. Kompleksowe i nowoczesne leczenie. (81/Z)

Bukowina Tatrzańska

◆ **BUKOWINA TATRZAŃSKA WIERCH RUSIŃSKI 66. GABINET STOMATOLOGICZNY** lekarz dentysta: **MICHAŁ PASICH**, GABINET CZYNNY: piątek, sobota, niedziela - kontakt tel. 784-151-943 (259/Z)

Jabłonka

◆ **CENTRUM STOMATOLOGII RODZINNEJ „IMPLADENT”, lek. stom. MARZENA BOGACZ-KLUCZ**, lek. stom. **WOJCIECH KLUCZ**. Jabłonka, ul. Wąska 2 (Juta). **KOMPLEKSOWE LECZENIE STOMATOLOGICZNE i PROTETYCZNE**, IMPLANTY, WYBIELANIE. Poniedziałek-sobota. 660 459 439, 606 621 014, 18 26 528 83. (221/Z)

◆ **Gabinet Stomatologiczny**. Przyjmuje lek. dent. **MAGDALENA FIT-RUTKOWSKA**. Usługi stomatologiczne. Ul. Sobieskiego 7. Gabinet otwarty we wtorki, czwartki i piątki. Rejestracja tel. 18 26 525 04, 609 952 778. (207/Z)

Czarny Dunajec

◆ **Gabinet Stomatologiczny**. Przyjmuje lek. dent. **MAGDALENA FIT-RUTKOWSKA**. Usługi stomatologiczne. Ul. Kamieniec Dolny 18. Gabinet jest otwarty w środy w godz. 13-18. Rejestracja tel. 609 952 778. (438/Z)

Zubrzyca Górna

◆ **Gabinet w Zubrzycy Górnej 48B oferuje: stomatologia zachowawcza i dziecięca, protezyka, chirurgia, rentgen**. Czynne: pon.-pt. 10-20, sob. 12-16. Tel.: 604 519 887, 735 989 347, (12) 272 63 55. (294/NT)

STOMATOLOGIA ESTETYCZNA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL. A. W. Jasiewicz**, ul. Krupówki 50, Zakopane. Tel. 18 20 156 97. (311/Z)

IMPLANTO-PROTETYKA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL, A. W. JASIEWICZ**. Ul. Krupówki 50, Zakopane. Tel. 18 20 156 97, 18 20 625 40, 512 157 497. (230/Z)

◆ **IMPLANTY - lek. stom. PAWEŁ SŁOWIK**, ul. Saboty 2, Zakopane. Poniedziałek-piątek 10-19. Tel. 18 20 14 931, 602 49 09 24. (249/Z)

◆ **IMPLANTY - IMPLANTO-PROTETYKA, lek. stom. Sebastian Sięka**, ul. Sienkiewicza 22c, tel. 606 71 61 41. TOMOGRAFIA 3D (281/Z)

Rabka-Zdrój

◆ **CENTRUM STOMATOLOGII DOMINIK**, ul. Zakopiańska 6a, Rabka. Tel.: 696025147. **Dr n. med. MARCIN KOTOWSKI**. **Implanty z odbudową w 24h**, odbudowa pełnych łuków zębowych oraz kości. (463/Z)

Jabłonka

◆ **IMPLADENT S. C. CENTRUM STOMATOLOGII RODZINNEJ** - ul. Wąska 2, Jabłonka. KOMPUTEROWE PLANOWANIE W PROGRAMIE SIMPLANT IMPLANTACJA NATYCHMIASTOWA, ODBUDOWY TYMCZASOWE NA IMPLANTACH DO 48 GODZIN. Tel. 606 621 014, 660 459 439, 18 26 528 83. (219/Z)

CHIRURGIA STOMATOLOGICZNA

Zakopane

◆ **TATRA MED** ul. Chramcówki 9, Zakopane. Chirurgia stomatologiczna, implantologia, tomografia 3D. Recepta: 530 433 433, 18 200 19 16. www.tatramed.pl (291/Z)

Poronin

◆ **IMPLANTY, S3 Stomatologia**, ul. Za Torem 28d, tel. 18 201 29 29. **Lek. dent. ANDRZEJ ŻEGLIŃ - specjalista periodontolog, lek. dent. ANNA JAKUBIK - specjalista periodontolog**. Chirurgia stomatologiczna, zabiegi periodontologiczne, implanty. 504 104 963 (312/Z)

Nowy Targ

◆ **LEK. STOM. PIOTR BUŃDA, SPECJALISTA CHIRURGII STOMATOLOGICZNEJ**, N. Targ, Jana III Sobieskiego 15. Czynne pon.-pt., także w SOBOTĘ, po wcześniejszej rejestracji telefonicznej. **LASEROWE WYBIELANIE ZĘBÓW**. Tel. 504 620 074. (285/NT)

Rabka-Zdrój

◆ **CENTRUM STOMATOLOGII DOMINIK**, ul. Zakopiańska 6a, Rabka. Tel.: 696025147. **Dr n. med. MARCIN KOTOWSKI, lek. dent. spec. chirurgii MARCIN WIŚNIEWSKI** - chirurgiczne usuwanie zębów zatrzymanych, resekcje korzeni, usuwanie torbieli, implanty. (464/Z)

PERIODONTOLOGIA

Poronin

◆ **S3 STOMATOLOGIA**, Za Torem 28 d, 18 201 29 29, **lek. dent. ANDRZEJ ŻEGLIŃ - specjalista periodontolog, lek. dent. ANNA JAKUBIK - specjalista periodontolog**. Kompleksowe leczenie chorób przyzębia (paradontozy), usuwanie kamienia poddziąsłowego, chirurgiczne wydłużanie koron klinicznych. Zabiegi periodontologiczne. Przeszczepy dziąseł, pokrywanie recesji. (266/Z)

Rabka-Zdrój

◆ **CENTRUM STOMATOLOGII DOMINIK**, ul. Zakopiańska 6a, Rabka. Tel.: 696025147. **Lek. dent. specjalista periodontolog ANNA JAKUBIK** - skuteczne leczenie paradontozy, odsłoniętych szyjek zębowych, przeszczep dziąseł, korekta uśmiechu dziąsłowego, usuwanie kamienia poddziąsłowego, korekta wędzidełka. (465/Z)

REHABILITACJA

Zakopane

◆ **CENTRUM REHABILITACJI SPORTOWEJ mgr Michał Zarzycki**, ul. Jagiellońska 34. Rejestracja telefoniczna 604 504 966. (269/Z)

Nowy Targ

◆ **GABINET REHABILITACJI LECZNICZEJ** - rehabilitacja wszystkich schorzeń kręgosłupa, po urazach układu kostnego, po urazach układu nerwowego - **NIEDOWŁADY**, po udarach mózgu. Korekcja wad postawy. Możliwość wykonania zabiegów w domu pacjenta. Nowy Targ, ul. Gorczańska 29, 605 079 054. (97/NT)

MEDYCYNĄ ESTETYCZNA

Zakopane

◆ **AVO-DENTAL**. Krupówki 50, Zakopane, tel. 18 20 156 97. (208/Z)

◆ **PARO CLINIC**, dr.n. med. **Paweł Wnuk. Botox, kwas hialuronowy (wypełnienie ust i zmarszczek), osocze i fibryna, nici, mezoterapia, stymulatory tkankowe**. Aleje 3 Maja 5 lok. B, tel. 501 510 502. (458/Z)

UZALEŻNIENIA

Zakopane

◆ **ODTRUCIE POALKOHOLOWE, ODWODNIENIA, NIEDOŻYWIENIA - WIZYTY W DOMU PACJENTA. Lekarz MACIEJ WÓJCIK**. Kroplówki, zastrzyki, tabletki. TERAPIA. Tel. 601 525 588, 696 213 825. (148/Z)

◆ **ODTRUCIA PO ALKOHOLU, KROPLÓWKI, PŁYNY WIELOELEKTROLITOWE**. Dojazd do pacjenta. Profesjonalizm, życzliwość, dyskrepcja. Do każdego pacjenta podchodzimy indywidualnie. 24/H. Tel: 507 240 999. (317/NT)

Koninki

◆ **WYJĄTKOWO SKUTECZNY PROGRAM TERAPII** - Prywatne Centrum Terapii Uzależnień „KONINKI”, **DYSKRECJA - POMOC. DETOKS - ODTRUCIA - BADAŃNIA**. Bezpiecznie w szpitalu. 18 33 17 250, 18 33 19 737, www.terapia.net.pl, www.pomoc.terapia.net.pl (92/NT)

Rabka

◆ **OŚRODEK TERAPII UZALEŻNIENI „DEZYDERATA”** - terapia stacjonarna, konsultacje indywidualne z zakresu uzależnień od alkoholu, narkotyków, leków, hazardu i innych zachowań kompulsywnych. Rabka-Zdrój, ul. Zaryte 25, www.dezyderata.com, +48 530940354, +48 18 5447247, biuro@dezyderata.com.pl (450/Z)

◆ **INDYWIDUALNA TERAPIA UZALEŻNIENI**: alkohol, narkotyki, dopalacze, leki, hazard, nowe technologie, itp. **Konsultacje dla osób z problemem i ich bliskich**. Rabka-Zdrój, tel. 515268322. (456/Z)

OTYŁOŚĆ

Zakopane

◆ **CENTRUM DIETETYCZNE NATURHOUSE W ZAKOPANEM, UL. KOŚCIUSZKI 15, ZAPRASZA NA BEZPŁATNĄ KONSULTACJĘ DIETETYCZNĄ**: pomiary antropometryczne ciała, badanie ilości tkanki tłuszczowej w organizmie, wskazówki dotyczące prawidłowego żywienia. 18 20 156 19. (337/Z)

◆ **PORADNIA DIETETYCZNA - mgr inż. ANETA ZAJĄC**. Indywidualny plan żywieniowy w zdrowiu i w chorobie (hipercholesterolemia, celiakia, niedoczynność tarczycy, itp.). Bezpłatna analiza składu ciała. Droga do Olczy 11 c, 880 563 097. (355/Z)

ANALITYKA

Zakopane

◆ **LABORATORIUM „HORMON-DIA”** - o/Zakopane, ul. Makuszyńskiego 1, 18 20 174 22. Poniedziałek-piątek 7.30-12.00. Pełny zakres badań laboratoryjnych. **Wynik możesz sprawdzić w internecie, poproś o kod dostępu**. Aktualne informacje zawsze na www.hormondia.pl (98/Z)

◆ **PARO CLINIC**. Punkt pobrań, diagnostyka. Aleje 3 Maja 5 lok. B, tel. 501 510 502. (459/Z)

OPIEKA

Skrzypne

◆ **DOM SENIORA TATRZAŃSKA JESIEŃ** - opieka długoterminowa, krótkoterminowa i dzienna. Skrzypne, ul. Wierchowa 20. Tel. 601 364 265, www.tatrzańskajesien.pl (169/NT)

Maniowy

◆ **DOM SENIORA EDEN** - komfortowe warunki. Opieka długoterminowa, krótkoterminowa, dzienna, pobyty rehabilitacyjne. Maniowy, ul. Jana Pawła II 12. Tel. 692 999 103, www.pensjonateden.com (315/NT)

WETERYNARYJNE

Zakopane

◆ **PRZYCHODNIA WETERYNARYJNA „TATRAVET”, ul. Staszica 5b**. Pon.-pt. 10-18, sob. 10-14. **Ze względu na epidemię Covid-19 prosimy o telefoniczne umawianie wizyt: 18 54 277 04, 669 897 438**. www.tataravet.pl (320/Z)

Zapraszamy do biur ogłoszeń: ZAKOPANE, ul. Krupówki 54 NOWY TARG, Rynek 11

PRACA dam

◆ Zatrudnię Kierowców Kat C+E Na Trasy krajowe WYSOKIE ZAROBKI Wypłata po każdej trasie. Zestaw chłodnia -Kierunki Nowy Targ >Polska kontakt 605992477. 605992477 luczkowskitrans@gmail.com

Biuro rachunkowe zatrudni

SAMODZIELNĄ KSIĘGOWĄ z doświadczeniem do biura w Krościenku nad Dunajcem

Wynagrodzenie
od 6.000 zł do 10.000 zł

CV prosimy wysłać
na adres e-mail:
rachunkowe.bb@hotmail.com

◆ PENSIJONAT W KOŚCIELISKU ZATRUDNI DO PRACY. 608 806 408
◆ Ośrodek Szkoleniowo Wypoczynkowy SGGW Marymont w Kościelisku przyjmie do pracy na stanowisko KUCHARZ/KUCHARKA. Oferujemy pełne świadczenia. Osoby zainteresowane proszę o kontakt tel. 691 660 270
◆ Praca dla pracowników budowlanych fachowcy, pomocnicy praca na Podhalu. 604471414 apranica@interia.pl

EURO LABORA® PRACA w AUSTRII na warunkach austriackich dla: CIEŚLI SZALUNKOWYCH, MURARZY, ZBROJARZY, DEKARZY, ELEKTRYKÓW, HYDRAULIKÓW, SPAWACZY, ŚLUSARZY, MONTERÓW, STOLARZY, OPERATORÓW ŻURAWIA

Kontakt:
praca@euro-labora.com
+48 32 417 20 56, 502 693 712,
535 655 034, 533 550 034
Certyfikat: 14601

◆ Przyjmę pracownika masarzewca, etat, l zmiana, Rabka-Zdrój. 695 651 556
◆ Zatrudnię do ZAKŁADU KUŚNIERSKIEGO. 791 818 377.
◆ RESTAURACJA W ZAKOPANEM ZATRUDNI OSOBE NA STANOWISKO: ZMYWAK/OBIERAK. Praca stała lub sezonowa. 601 533 566, 18 20 64 305
◆ Restauracja w Chocholowie przyjmie do pracy POMOC KUCHENNĄ oraz KELNERKĘ. Tel. 722 053 093.
◆ Przedsiębiorstwo Budowlane Sikora poszukuje pracowników w zawodzie: pomocnik, malarz, cieśla, zbrojarz, murarz, operator koparko ładowarki, roboty wykończeniowe. 606608637 Sikorapbt@interia.pl
◆ AUSTRIACKIE BIURO PRACY „INFAS” ZATRUDNI PRACOWNIKÓW Z KOMUNIKATYWNĄ JĘZYKIEM NIEMIECKIM - SPAWACZY, STOLARZY, ŚLUSARZY, PRACOWNIKÓW PRODUKCJI, LAKIERNIKÓW PRZEMYSŁOWYCH (miesięczna pensja za 168 godz. 3000 Euro netto). Oferujemy gratis zakwaterowanie, 14. wypłatę, płatne nadgodziny, ubezpieczenie emerytalne, austriacka umowa o pracę na czas nieokreślony. Pojedyncze pokoje + internet, kuchnia, łazienka. Kontakt: 0048 795 914 647 Miozga Adam.

◆ ZATRUDNIĘ MENAGERA DO PROWADZENIA RESTAURACJI W KOŚCIELISKU i W NOWYM TARGU. 608 806 408
◆ NORWEGIA - TYNKARZ, MALARZ, BLACHARZ, STOLARZ. Norwegia (Oslo). Zatrudnimy tynkarzy, malarzy, blacharzy, stolarzy. Języki obce NIE wymagane. Praca z pracownikami z Podhala. Zjazd do kraju (samolot) co 1-3 tygodni wg. własnego uznania - pełna elastyczność i swoboda co do wyjazdów. Zarobki w przeliczeniu 20-27 Euro/godz. ZAPRASZAMY. Tel. 667 602 602.
◆ Hotel w Zakopanem zatrudni na stanowisko POKOJOWA/OBSŁUGA ŚNIADANI z doświadczeniem. Bardzo dobre wynagrodzenie. Praca na stałe, bez zamieszkania. hotelzakopane@yahoo.com, tel. 882 730 273.
◆ NIEMCY - PODATKI, RODZINNE, TŁUMACZENIA. 50227 9748.
◆ SPRZĄTANIE APARTAMENTÓW, prawo jazdy, 791 353 569
◆ ZATRUDNIĘ OSOBE DO PRAC RECEPCYJNO-MARKETINGOWEJ W KOŚCIELISKU, Z MOŻLIWOŚCIĄ ZAMIESZKANIA. 608 806 408
◆ WŁOCHY- HOTEL 4* POSZUKUJE 2 POKOJÓWEK NA SEZON ZIMOWY. UMOWA O PRACĘ, 8 GODZ. / 6 DNI W TYGODNIU. BARDZO DOBRE ZAROBKI. ZNAJOMOŚĆ JEDNEGO JĘZYKA OBCEGO / WŁOSKI, NIEMIECKI LUB ANGIELSKI / NA POZIOMIE KOMUNIKATYWNYM. MIŁA ATMOSFERA. WIĘCEJ INFO PRIV. 501 577 308
◆ Zatrudnię kucharkę do małego pensjonatu w Bukowinie T. 789-111-300
◆ NIEMCY - MURARZ, CIEŚLA, MALARZ, HYDRAULIK, OCIEPLENIA, ELEKTRYK, DLA SPAWACZA 22 euro na godzinę. 575-001-116
◆ PRACA W SKLEPIE SPOŻYWCZYM W BUKOWINIE TATRZAŃSKIEJ NA STANOWISKU KASJER/KASJERKA LUB STOISKO MIĘSNO WĘDLINIARSKIE. 609820250 as.stasik@op.pl
◆ Poszukuję KRAWCOWEJ. 536 850 802.
◆ SPRZĄTANIE - PRACA STAŁA LUB DORYWCZA PENSIJONAT W KOŚCIELISKU Z MOŻLIWOŚCIĄ ZAMIESZKANIA. 608 806 408

szukam

◆ PRZERÓBKI - FUTER, KOŻUCHÓW, ODZIEŻY SKÓRZANEJ. NIEDROGO, PROFSJONALNIE. 606989935.
◆ POSPRZĄTAM. 694 830 383.
◆ EMERYT Z PRAWEM JAZDY KAT B PODEJMIE PRACĘ. 571 273 216.

KANCELARIE PRAWNE

◆ POMOC FRANKOWICZOM, bezpłatna analiza sprawy. Kancelaria z Nowego Targu. 571 245 261.
◆ ODSZKODOWANIA dla rolników, samochodowe, majątkowe. Kancelaria z Nowego Targu. 571 245 261.
◆ Kancelaria Prawna TatraLEX świadczy usługi doradztwa prawnego, mediacji, reprezentacji przed urzędami i sądami oraz udziela wsparcia przy rozwiązywaniu sporów. Rzetelność, poufność i dostępność cenowa gwarantowane. Niemiecki, rosyjski, angielski. Usługi świadczymy zdalnie oraz u Klienta. Kontakt: kancelaria@tatralex.pl, +48 500-372-428

30 OGŁOSZENIA DROBNE

TYGODNIK Podhalański

36/2023

◆ POMOC POLONII W USA, sprawy sądowe, nieruchomości, załatwiania dokumentów, Kancelaria z Nowego Targu. 571 245 261.

BIZNES

◆ AGENCJA OCHRONY OSÓB I MIENIA „KUGUAR” Security Waldemar Wojtowicz - ochrona fizyczna obiektów i osób, monitoring, konwoje (koncesja MSWiA nr L0011/00) usługi detektywistyczne (koncesja K3/00). 600 345 007
◆ DO PRZEJĘCIA DZIAŁAJĄCA PRACOWNIA RENTGENOWSKA - STOMATOLOGICZNA. Ewentualnie odsprzedaż urządzenia. 693 436 596.

POŻYCZKI

◆ PROVIDENT. 571 240 909.

BIURA RACHUNKOWE

◆ BIURO RACHUNKOWE - DORADZTWO PRAWNE - PEŁNY ZAKRES ORAZ SZKOLENIA BHP I PPOŻ - PROFESJONALNIE - PRZYSTĘPNE CENY - UL. STOLARCZYKA blok 8, mieszkania 29 (parter) -182000678, 501515342.

NIERUCHOMOŚCI

pośrednictwo

◆ Biuro Nieruchomości TRZY KORONY - Monika Mastalska, licencja nr6224, SZCZAWNICA, Główna 28, Galeria Centrum II p. 182622708, 607282401, www.nieruchomosci.018.pl, e-mail: biuro@nieruchomosci.018.pl
◆ PROFESJONALNE ADMINISTROWANIE/ZARZĄDZANIE NIERUCHOMOŚCIAMI - licencja TATRA-DOMUS Hubicki Oskar. Kilkunastoletnie doświadczenie. oskarhubicki@tatra-domus.com, tel. 889189154
◆ PANORAMA Nieruchomości Zakopane, ul. Zamoyskiego 20a. tel. 504 331 188, Zapraszamy do współpracy.
◆ VISITZAKOPANE.PL - NIERUCHOMOŚCI, SPRZEDAŻ, WYNAJEM. Ul. Zwierzyniecka 31, Z-ne, tel. 600494949.
◆ BESTATE Nieruchomości Zakopane Wielka Krokiew-Czecha 1. www.bestate.com.pl/zakopane + 48 506131463
◆ DOMATOR - BIURO NIERUCHOMOŚCI - Zakopane. 665105040, www.domator-nieruchomosci.pl
◆ RE/MAX DUO - MIĘDZYNARODOWE BIURO NIERUCHOMOŚCI. ZAKOPANE 182073773, NOWY TARG, 182755541, KRAKÓW. www.remax-polska.pl/duo
◆ PERFECT NIERUCHOMOŚCI ul. Kościuszki 8 Zakopane, tel. 600820576, 886896759 www.perfect-nieruchomosci.pl
◆ VEGA - NIERUCHOMOŚCI ZAKOPANE, UL. DROGA NA BYSTRE 5 600223020, 609999989 www.vega.biz.pl
◆ CHATA POD TATRAMI - nieruchomości, Kościelisko, ul. Mocarni 26, 606 701 770, 660 503 770, www.nieruchomoscizakopane.com.pl
◆ wynajem
◆ Do wynajęcia 40 m2 DWUPOKOJOWE, Zakopane - okolice skoczni. 601 502 201
◆ DO WYNAJĘCIA BIURKO LUB MIEJSCE W LOKALU BIUROWYM NA GODZINY, DNI, MIESIĄCE (COVORKING). Szybki internet, miejsce postojowe, blisko centrum, przystanek autobusowy. 509 466 771, 692 643 311.

◆ DO WYNAJĘCIA MIESZKANIE W CENTRUM ZAKOPANEGO, długoterminowo. 570 038 307
◆ SZUKAM na wynajem działki w Zakopanem na min 10 lat. 513 835 301
◆ Zakopane Krupówki: DO WYNAJĘCIA LOKAL/MIESZKANIE ok. 60 m2, 3 piętro z pięknym widokiem na Giewont : BIURO, PRACOWNIE, GABINETY - NA DŁUŻEJ. 605 564 270
◆ Mieszkanie ok. 80 m w centrum Nowego Targu na ul. Szaflarskiej 4, cena 2500 plus media według zużycia tj. Gaz, prąd, woda, śmieci, 5 pomieszczeń w tym aneks kuchenny z jadalnią, 3 sypialnie. Dostępne natychmiast. 509661054
◆ Do wynajęcia MIESZKANIE 70 m2 - Szaflary Ogrodowa. 660 876 537.
◆ Szukam do wynajęcia PARTER DOMU na biuro i magazyn - 513 835 301
◆ Poszukuję do wynajęcia magazynu lub dużego garażu. Okolice Zakopane-go, Nowego Targu. Tel. 602 38 73 93.
◆ Do wynajęcia LOKAL POD BIURO, GABINET, USŁUGI - ul. Kościeliska, 35 m, 2000 + media. 509 466 771, 692 643 311.
◆ WYNAJME POWIERZCHNIĘ HANDLOWO USŁUGOWĄ NOWY TARG UL. KRZYWA, 110m2 i 220m2. 608 806 408
◆ DO WYNAJĘCIA SZALAS POD KULIGI. 502 658 638

kupno

◆ Kupię DZIAŁKĘ przy nowej Zakopanice (pomiędzy Zabornią a Zakopanem) lub przy trasie Nowy Targ - Białka Tatrzańska. 502 210 520.
◆ MIESZKANIE kupię. 791 236 577.
◆ Kupię mały domek, małą działkę Zakopane, okolice. 501280033
◆ KUPIĘ działkę, dom, mieszkanie - 513 835 301
◆ KUPIĘ DZIAŁKĘ - ZAKOPANE, BLISKA OKOLICA - Tel. 692 069 284
◆ KUPIE MIESZKANIE Nowy Targ prywatnie! 577-050-597 majszeel@gmail.com
◆ Kupię nieduże mieszkanie Zakopane, okolice, własność, parter, 1 piętro. 501280033

sprzedaż

◆ MIESZKANIA w centrum Zakopane - 607 506 428.
◆ DZIAŁKA ROLNA 21 ar, Burstryk - 783 671 478, 18 20 74 623.
◆ DZIAŁKA BUDOWLANA W MURZASICHU 19 arów, widokowa, kameralna. 517 018 380
◆ ZAKOPANE - PENSIJONAT blisko centrum. DOMATOR 665 105 040
◆ NIERUCHOMOŚĆ KOMERCYJNA W CENTRUM BIAŁKI TATRZAŃSKIEJ. 608 806 408
◆ W Gorcach na Srałówkach nowo wybudowana Bączówka do sprzedania. 515 503 494, 18 26 53 977.
◆ Zakopane - CENTRUM NOWE APARTAMENTY Z GARAŻEM PODZIEMNYM. DOMATOR 665105040
◆ ZAKOPANE, DZIAŁKA BUDOWLANA 1200m2, cena 670000zł. DOMATOR. 665105040

ANTYKI

◆ ANTYKI - SKUP, SPRZEDAŻ - Zakopane, Kościuszki 3 (Granit, III p.). Tel. 601 464 133

SPRZEDAŻ budowlane

◆ Profesjonalne mycie domów drewnianych. 501745719 szczotkamyciedomow@gmail.com
◆ TARTAK OFERUJE: DESKI 2.5/3.2/ 5/ 7, WIĘZBY, ŁATY. 506 543 968.

STUDNIE GŁĘBINOWE

system szwedzki, w 1 dzień
MOŻLIWOŚĆ PROJEKTÓW

POMPY CIEPŁA

ODWIERTY DO 150 m

Tel. 607 980 682
605 632 978

◆ TARCICA JESIONA sucha 50 mm, POŁÓWKI ŚWIERKOWE suche. 693 459 730

Studnie Głębinyowe

Pompy Ciepła

Od projektu
do realizacji
510 018 800
604 907 204

Brak wody
zero kosztów

tv,agd,komputery

◆ TELEWIZJA: SATELITARNĄ/NAZIEMNĄ, TELEWIZORY, INTERNET, KAMERY, PRĄD. SPRZEDAŻ, MONTAŻ, SERWIS INSTALACJE INDYWIDUALNE i ZBIORCZE. Tel: 603 055 556, 18 207 42 27

maszyny, narzędzia

◆ PRZYCZEPY, GLEBOGRYZARKA, MULCZER, BECZKOWÓZ, ROZRUTNIKI, PŁUGI, PRZEWRAKARKI, WCIAĞARKA, KOPACZKA, GRABIARKI, KOSIARKI, BRONY, ŁADOWACZ. 18 33 16 158.
◆ Sprzedam drabiny używane od 3 do 12 metrów Poronin.
◆ ZBIERAK DO SIANA HAISTER (15 kubików). 660 876 537.

różne

◆ DREWNO OPAŁOWE - 696 12 15 22, 694 413 507.
◆ OPAŁ SUCHY. 609 053 978
◆ WÓZ KONNY NA 16-TKACH, MASZYNA CYKRULARKA, 609 247 752.
◆ DREWNO OPAŁOWE (BUK). DESKI ŚWIERKOWE I JASIONOWE. 660 079 941.
◆ PALUSZKI PASZOWE. 538 853 926.
◆ DREWNO KOMINKOWE. 501 577 105.
◆ LED do kostki brukowej na wymiar. 510557980
◆ Tanie drewno opałowe. 784137761
◆ Profesjonalne oświetlenie LED Budynków 510 557 980
◆ PSIA BUDA. 512 119 213.
◆ Sprzedam GOBELIN - pejzaż zimowy - (145/80). TORBY JUHASKIE. CHODNIKI TKANE NA KROŚNIE. Tel. 793 887 893
◆ DREWNO KOMINKOWE, OPAŁOWE, twarde suche. Zapewniamy transport. 509 281 848
◆ FOTOWOLTAIKA SOLARY DO BACÓWEK - 510 557 980
◆ LEDy na wymiar do Hotelu Pensjonatów 510 557 980
◆ GARAŻE BLASZANE, HALE, KOJCE DLA PSÓW. MONTAŻ GRATIS. PRODUCENT 183321404, 696753588, WWW.ROBSTAT.PL

◆ Tanio 2 stoły drewniane, bistro, siatka wojskowa maskująca, stół warsztatowy. Pisuar nowy 516 119 974
◆ TANIO! AKORDEONY, KLARNET I SAKSOFON ALTOWY BOSTON. 511 91 88 01.

ZŁOMOWANIE POJAZDÓW WŁASNY TRANSPORT

SKUP ZŁOMU

Tel. 606 523 404
Najlepsze ceny!
Nowy Targ, ul. Ceramiczna 10

SPRZEDAŻ CZĘŚCI UŻYWANYCH

Tel. 18 26 637 50

◆ DREWNO OPAŁOWE buk, mieszcane, tarcica sucha 698 125 795
◆ Deski jesionowe, suche, grubość 50 mm, połówki suche. 693 459 730
◆ NOWE KILIMY RĘCZNIÉ TKANE (z owczej wełny). Wzór: jarzębina (60/80). Tel. 793 887 893

AUTO-COMPLEX Nowy Targ SERWIS SAMOCHODÓW JAPONSKICH I KOREAŃSKICH

TOYOTA, MITSUBISHI
SUZUKI, SUBARU, NISSAN,
HYUNDAI, KIA I INNE

OFERUJE: PRZEGLĄDY,
NAPRAWY, DIAGNOSTYKĘ
KOMPUTEROWĄ,
CZĘŚCI ZAMIENNE

tel. 18 264 14 50
501 454 148
serwisnt@auto-complex.pl

◆ DREWNO OPAŁOWE. 787 493 386

zwierzęta

◆ OWCZARKI PODHALAŃSKIE, szczepiona z hodowli, z rodowodem - 513 097 191.
◆ KOŃ OGIER SZTUMSKI 15-miesięczny. 577 371 890.
◆ KROWĘ z mlekiem 504 746 420
◆ Cielak BYCZEK. 660 884 176.
◆ KROWA cielna 7-mcy. 18 28 531 34.
◆ Dwa CIELAKI. 533 966 351.
◆ BYCZEK czerwony, trzymiesięczny. 691 603 135.

Strama)PALIWA

• gaz grzewczy propan
• olej opałowy
• paliwa - hurt

Tel. 601 500 321
609 456 201

Stacja Paliw MOYA
Szaflary, ul. Zakopiańska 2k

Strama)EKO

• Odbiór odpadów:
- KOMUNALNYCH
- W KOSZACH O POJ.
od 120 do 1100 l
- BUDOWLANYCH
- POREMONTOWYCH
- INNYCH
• WYNAJEM KONTENERÓW
od 7 m³ do 40 m³
• Wywóz nieczystości
płynnych
• Oferujemy również usługi
maszynami budowlanymi

Tel. 607 500 231
601 500 321

- ◆ CIELICZKA tygodniowa. 791 931 320.
◆ CIELICZKA 5-tygodniowa. 507 225 242, 880 110 195 (Zakopane).

**Dorabiamy
KLUCZE
SAMOCHODOWE**
z immobilizerami
do samochodów europejskich,
japońskich, amerykańskich.
**AWARYJNE OTWIERANIE
ZATRZAŚNIĘTYCH SAMOCHODÓW**
AUTO SERWIS GALICA
ul. Piłsudskiego 19
34-520 Poronin
Tel. 18 20 741 74
605 610 691, 601 56 11 18

- ◆ Sprzedam szczeniaki Owczarki Podhalańskie. 888724835
◆ Sprzedam PROSIĘTA, WŁASNEGO CHOWU, WAGA 25-35kg, szczepione, odrobaczone. 538 853 926.
◆ JĄŁÓWKA MLECZNA czerwono-biała, 18-mcy. 502 863 801.

KUPNO

- ◆ KUPIĘ STARE GÓRSKIE SPÓDNICE, CHUSTKI (w złotej nitce), DA-LINKI, SZTOFKI. 573 321 730
◆ SKUP STARYCH SPAWAREK. 536269912.

**KUPIĘ
KAŻDĄ
TOYOTĘ**
531 666 333

MOTORYZACJA

kupno

- ◆ SKUP SAMOCHODÓW, PŁACĘ LEPIJ OD INNYCH. GOTÓWKĄ. 600225631.

SPRZEDAŻ

- ◆ SUBARU FORESTER 2.0 + gaz, 4x4, r.p.2000, 9000 zł. Możliwość zamiany na dostawcze. 536 269 912.
◆ AUDI A1, 1.6D, 2012, 5 drzwi. 604 401 542.
◆ BMW X6M xDrive40diesel 313KM 2016r 135tys km, biały. Salon PL I właściciel FV23% Cena: 169.999 zł. 601929492

MAXMIL
STACJA PALIW
OLEJ OPAŁOWY
ekoterm plus
PALIWA ORLEN
NOWY TARG
ul. Składowa 12b
tel. 18 26 48 019,
609 820 296
ZAKOPANE
ul. Żeromskiego (COS)
tel. 18 20 614 71

- ◆ FIAT 500 multijet, 1.3D, 2010r. 604 401 542.

RÓŻNE

- ◆ OBWOŻNY SKUP ZŁOMU - dojazd do klienta. 536269912.

MATRYMONIALNE

- ◆ 55-latek, kawaler, chętnie pozna pannę lub wdowę. 694 883 466.
◆ Poznam pana 58-65 lat, stały związek. 785 955 353.

**SKUP
AUT**
SPRZEDAŻ CZĘŚCI
NAJLEPSZE CENY
Nowy Targ,
ul. Ceramiczna 7A
Tel. 696 774 738

- ◆ KOBIETA POZNA PANA 55-60 LAT - 725 58 44 41.

USŁUGI

budowlane

- ◆ OGRODZENIA. www.hajdukowie.pl. 692 069 284.
◆ REMONTY, WYKOŃCZENIA. 882080371.
◆ PARKIETY, UKŁADANIE, CYKLINOWANIE BEZPYŁOWE - NOWOCZESNYMI MASZYNAMI. MONTAŻ PODŁÓG: deski, panele. P.Bogacz, Zakopane. 18 20-160 09, 602 138 575
◆ MALOWANIE DACHÓW, ELEWACJI. Wieloletnia praktyka, dobór materiałów. 338730601, 602882325 www.maluty.com.pl
◆ KAMIENIARSTWO. 882080371.
◆ ELEKTRYK - Tel. 662 140 933.
◆ FASADY - DOCIEPLENIA - NA MATERIAŁACH WYSOKIEJ JAKOŚCI. ATRAKCYJNE CENY. 507581818
◆ TYNKI MASZYNOWE I TRADYCYJNE NA PIASKU KWARCOWYM, WYLEWKI MASZYNOWE. 507581818.

- ◆ Szpachlowanie, malowanie, sufity podwieszane, adaptacja poddaszy. 508441711
◆ ŁAZIENKI. 667 063 354.
◆ KOMINY. 882080371.
◆ AUTOMATYKA KOTŁOWNI, OGRZEWANIA. Zajmuje się automatyzacją, sterowaniem kotłowni i sterowaniem obiegów grzewczych. Darmowa wycena.. 504163439 biuro@majerczyk.pl
◆ RYNNY, OBRÓBKI BLACHARSKIE. 600 998 377.
◆ TYNKI, WYLEWKI MASZYNOWE. PROFESJONALNIE, TANIO. 606433864.
◆ DOCIEPLANIE STYROPIANEM - 606433864
◆ TYNKI I WYLEWKI MASZYNOWE, CEMENTOWO-GIPSOWO-WAPIENNE, TRADYCYJNE, ZACIERANIE MECHANICZNE. 513 851 780, 18 26 598 80.
◆ OCIEPLANIE DOMÓW na materiałach wysokiej jakości. 787 479 002.
◆ TYNKI TRADYCYJNE Z BIAŁEGO KWARCU, POD MALOWANIE - ATRAKCYJNA CENA, WYLEWKI MASZYNOWE. 665719051.

inne

- ◆ LASTRYKO Odnowianie 516 747 535.

- ◆ PRALNIA ZAWRAT - PRANIE, MAGLOWANIE - pościelo, obrusy, ręczniki itp. 501 788 640
◆ CZYSZCZENIE TAPICERKI. 694 830 383.
◆ Usługi komputerowe! 731-654-244 www.swietek.com
◆ Poszukuję stolarza do wykonania wraz z montażem stylowej altany garażowej z pomieszczeniem gospodarczym, pod fotowoltaikę. +48602744230 marekw@seal.com.pl
◆ WYCINKA, PRZYCINKA DRZEW W TRUDNYCH WARUNKACH - 691 317 098.
◆ ZABEZPIECZANIE OBIEKTÓW PRZED SZKODNIKAMI zgodnie z założeniami GMP, GHP, HACCP. 18 20 63 868 w.21, 602 229 658
◆ Specjalistyczny ZAKŁAD ZWALCZANIA OWADÓW I GRYZONI. 18 20 63 868 w.21, 602 229 658

TŁUMACZENIA

- ◆ TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY - JĘZYKA NIEMIECKIEGO - mgr Magdalena Rysula. Zakopane, Pod Lipkami 10. tel. 18 20 17 239, 602 632 368.
◆ TŁUMACZENIA PRZYSIĘGŁE WSZYSTKIE JĘZYKI - M. WAGNER. N. Targ, Rynek 11. 182661033, 502279748.
◆ TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY JĘZYKA ANGIELSKIEGO - ZAKOPANE. 793 697 368.

SZKOŁA ANGIELSKIEGO
Zapisy na zajęcia 2023/24 dla:
• dzieci
• młodzieży
• dorosłych
KAŻDY POZIOM ZAAWANSOWANIA
• indywidualnie / w grupach
PRZYGOTOWANIE DO EGZAMINÓW
www.karinaschool.pl
tel. 698 156 246

NAUKA

- ◆ KOREPETYCJE - MATEMATYKA I FIZYKA (od SP po studia) - ZAKOPANE, KOŚCIELISKO I PORONIN - ROBERT RÓŻAK - 600 38 47 98.

**OBUIE
ROBOCZE**
»»» duży wybór!
Fryda - Salon Firmowy Kegel-Błażusiak
ul. Składowa 26, Nowy Targ, tel. 18 266 99 96
Zamów online! - www.odziez.fryda.com.pl

**APARATY
SŁUCHOWE**
• refundacja NFZ
• szeroki asortyment
• dobór komputerowy
• raty nieoprocentowane
• laryngolog
• diagnostyka szumów usznych
• bezpłatne badania słuchu
• wizyty domowe
Nowy Targ, ul. Krzywa 13
Zakopane,
ul. Sienkiewicza 3b
Tel./fax (018) 264 64 39

**SZYBKO
TANIO
BEZPIECZNIE**
INTER RADIO TAXI
196-21
* 18 20 142-32 *
ZAKOPANE

**ZAK-COP
OCHRONA**
Monitoring Konwoje
Ochrona fizyczna
kom: 0 604 560 918 e-mail: zak-cop@zakopane.biz.pl

**ZAKUPY
24h**
**RADIO-TAXI
TELE
196-27**
18 266 90 94
NOWY TARG
tel. 018 26 690 94

CLI
SYSTEMY KOMPUTEROWE
34-400 Nowy Targ, ul. Sokół 16
**KASY FISKALNE
ONLINE**
SERWIS • SPRZEDAŻ
sklep.cli.pl
tel: 18 266 40 05
OPROGRAMOWANIE DLA FIRM

Elmal
zaprasza na
wakacyjną wyprzedaż sprzętu ogrodowego.
Traktory, kosiarki, kosy automowery (roboty samokoszące) zarówno spalinowe, elektryczne oraz akumulatorowe na powierzchnie nawet do 10 tys. m²
Serwis
Gwarancyjny i pogwarancyjny
Elmal Zakopane
Ul. Tetmajera 2a
tel. 182014669
Elmal Bukowina Tatrzańska
Ul. Długa obok 164
tel. 182077008
www.elmal.com.pl

Na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Nowy Targ oraz na stronie internetowej www.ugnowyrtarg.pl, w BIP-ie Urzędu Gminy Nowy Targ i na tablicach ogłoszeń w miejscowości Dursztyn znajduje się
**WYKAZ
NIERUCHOMOŚCI**
stanowiących własność Gminy Nowy Targ do użyczenia.
Szczegółowe informacje udziela Urząd Gminy Nowy Targ, ul. Bulwarowa 9, pokój nr 206, tel. 18 26 32 222.

tatrynet
internet service provider
34-500 Zakopane
ul. Chałubińskiego 5A
tel. 18 20 149 46
e-mail: info@tatrynet.pl

**APARATY
SŁUCHOWE**
• LEKARZ AUDIOLOG - LARYNGOLOG
• WIZYTY DOMOWE
• SPECJALISTYCZNE BADANIA SŁUCHU
• SPRZEDAŻ RATALNA
• DOBÓR KOMPUTEROWY
• REFUNDACJE NFZ I PFRON
ZAKOPANE
Droga do Olczy 8b
NOWY TARG RABKA
Szafarska 93 c Jana Pawła II 26
Tel./fax: 18 20 113 55
601 460 450
605 670 638

ASTRUM
Nowy Targ, ul. Długa 21a
Tel. 18 266 66 29,
661 621 937
**TERMINALE
PŁATNICZE
KASY FISKALNE**
Oprogramowania dla:
sklepów, gastronomii,
hotelarstwa, medycyny, aptek.
Podpis elektroniczny
SERWIS LAPTOPÓW
**USŁUGI
INFORMATYCZNE**

POLSKI FM
92.7FM CHICAGO
**RADIO NUMER 1
NA KAŻDĄ PORĘ ROKU!**
7 DNI W TYGODNIU OD 5.00 RANO DO 7.00 WIECZOREM!
NON-STOP W INTERNECIE!
WWW.WIECZERNERADIO.COM | WWW.POLSKIFM.COM | WWW.POLSKIFM

SPORT

TYGODNIK
Podhalanski

Więcej zdjęć
w internecie na
www.24tp.pl

e-mail:
p.pelka@24tp.pl

BIATHLON

Guńka mistrzem świata

Jan Guńka, zawodnik Biathlonowego Klubu Sportowego Wojsko Polskie Kościelisko, został mistrzem świata juniorów w biathlonie letnim.

Mistrzostwa świata w biathlonie letnim zostały rozegrane w Osrblie na Słowacji. Z racji bliskości miejsca rozgrywania zawodów wystartowali wszyscy najlepsi polscy seniorzy i juniorzy, mężczyźni i panie. Najlepszy wynik spośród polskich uczestników mistrzostw osiągnął zawodnik BKS WP Kościelisko Jan Guńka. W supersprincie wywalczył złoty medal. To

nie pierwszy tytuł w karierze młodego biathlonisty. Jest indywidualnym wicemistrzem świata w zawodach zimowych i mistrzem świata w drużynie. Jan Guńka startował już w seniorskim Pucharze Świata i w mistrzostwach świata. Po supersprincie juniorzy i juniorki rozegrali klasyczny sprint. Tu naszemu mistrzowi zupełnie nie poszło na strzelnicy, gdzie spudłował aż 6 razy i w konsekwencji zajął 23. miejsce. Jan Guńka w pełni zrehabilitował się w biegu pościgowym, bowiem z 23. miejsca awansował na 6. Tylko nieco słabsze wyniki w zawodach juniorek osiągnęła Anna Nędza-Kubiniec. W supersprincie była piąta, w sprincie zajęła 6. miejsce, a w bieg pościgowy ukończyła na 4. miejscu.

Bardzo dobrze mistrzostwa rozpoczęły się

niorki. W supersprincie 4. miejsce zajęła zawodniczka BKS WP Joanna Jakiela, na 20. miejscu sklasyfikowana została inna biathlonistka z Kościeliska Anna Mąka. Z ekipy seniorów zawodników BKS WP do finału supersprintu awansował tylko Andrzej Nędza Kubiniec, starszy brat Anny. Pozostali zawodnicy z kościeliskiego klubu: Kacper Guńka, Tomasz Jakiela i Wojciech Skorusa do finału supersprintu się nie zakwalifikowali. Andrzej Nędza Kubiniec supersprint ukończył na 25. pozycji. W klasycznym sprincie biathlonistki BKS WP słabo spały się na strzelnicy i w konsekwencji J. Jakiela była 20., a A. Mąka 28. W pełni zastąpiła ich Natalia Sidorowicz, rodowita kościeliszczanka znana pod panieńskim nazwiskiem Tomaszewska, któ-

ra aktualnie reprezentuje AZS AWF Katowice, w sprincie była 4.

W ostatnim dniu seniorzy i seniorki uczestniczyli w wyścigach ze startu wspólnego, tzw. mass startcie. Joanna Jakiela była 17., Natalia Sidorowicz po bezbłędnym strzelaniu w pozycji leżącej była nawet liderką wyścigu, ale ostatecznie po 3 błędach w „stojce” została sklasyfikowana na 23. miejscu a A. Mąka na 29. Andrzej Nędza Kubiniec zarówno w sprincie jak i w mass startcie zajął 19. miejsce, chociaż w połowie drugiego dystansu był na 3. pozycji. Po MŚ w biathlonie letnim nasi kadrowicze udają się na sportowe zgrupowania: panie do Lillehammer w Norwegii a biathloniści do Obertilliach/Salsburga/Ramsau w Austrii. **zk**

AKROBATYKA SPORTOWA

Odlotowy jubileusz

76 zawodników i zawodniczek wzięło udział w jubileuszowej 5. edycji Ogólnopolskich Zawodów w Akrobatyce Sportowej o Puchar Janosika, który w niedzielę 3 września odbył się w hali sportowej Szkoły Podstawowej nr 2 w Krościenku nad Dunajcem.

Oprócz gospodarza zawodów Podhalańskiej Sekcji Akrobatycznej swoich reprezentantów w zawodach miały, tak jak w każdej z wcześniejszej edycji, kluby RH Tricks z Tarnowa i Łącka oraz Screamo Nowy Sącz. Drugi rok z rzędu do Krościenka przyjechała też liczna grupa z teamu Acrodream Gorlice. Oglądaliśmy też w akcji zawodników FG2S z Krościenka oraz dwójkę niezrzeszonych akrobatów.

Rywalizowano w 10 kategoriach wiekowych w formule tzw. bitew. Każdy występ zawodnika poddany był ocenie trójki sędziów. W eliminacjach startowano w parach, a zwycięzca z każdej pary przechodził do kolejnej rundy. Faza finałowa to już pojedynki o medale. W zgodnej opinii stałych bywalców Pucharu Janosika ta edycja stała najwyższą, jeżeli chodzi o poziom sportowy, co m.in. pokreślił wójt Gminy Krościenko nad Dunajcem Jan Dyda, który od samego początku sprawuje nad zawodami patronat. - Choć jest to już piąta edycja zawodów, to za każdym razem własnym oczom nie wierzę, patrząc na to, co potrafią ci młodzi ludzie. Gratuluję wszystkim tej zaciętości, odwagi i woli walki. Organizatorom, na czele z braćmi Bafiami, gratuluję pomysłu organizacji tego typu zawodów, które już na stałe weszły do kalendarza wydarzeń w Krościenku - podkreślił wójt Dyda.

W poszczególnych kategoriach wieko-

Podhalańska Sekcja Akrobatyczna po raz kolejny okazała się najlepszym klubem Pucharu Janosika.

wych po Puchar Janosika sięgnęli: Oliwier Kościelniak, Roksana Strama, Marta Cebula, Zuzanna Zubek, Wiktoria Chrobak, Patrycja Dyda, Maja Polak Szpiczakowska, Wojtek Bodziony, Bartek Bugajski oraz Mariusz Dulak. Po raz piąty z rzędu okazały puchar za zwycięstwo w klasyfikacji drużynowej trafił do rąk zawodników z Podhalańskiej Sekcji Akrobatycznej. Każdy z uczestników Pucharu Janosika z Krościenka wyjechał z pięknym, dedykowanym medalem,

dyplomem i pamiątkową koszulką. Dla zwycięzców z kolei czekała dodatkowo okazała patera oraz... oscypek.

Głównym sponsorem 5. edycji Pucharu Janosika było Towarzystwo Ubezpieczeń Wiener, Monika i Krzysztof Jakobiszyn, Centrum Kultury i Promocji w Krościenku nad Dunajcem, firma Żarnecky Łodziarnia i Kawiarnia oraz Park Trampolin Jump Planet. O oprawę muzyczną zadbał Daniel Zięba z firmy DJ Łysy Piotra Chro-

PIŁKA NOŻNA. Klasa A

Wygrana Boru w meczu na szczycie

Aspirujący do awansu Bór Dębno w meczu V kolejki podejmował rewelację rozgrywek AP Wisłę Czarny Dunajec. Pretendent wygrał z beniaminkiem 3:0.

Za tydzień drużyna Boru (w poprzednim sezonie przegrała awans na finiszu rozgrywek) zmierzy się z rezerwami Lubania Maniowy/Zapora Kluszkowce, która podobnie jak dębnianie ma komplet punktów. Komplet punktów, ale jeden mecz rozegrany mniej, ma Orawa Jabłonka, której wystarczyło 45 minut aby rozgromić KS Zakopane. W minionej serii spotkań doszło do sporej niespodzianki, bowiem świetnie dotychczas radząca sobie Przełęcz Łopuszna „tylko” zremisowała z GKS Łapsze Niżne. Takim samym rezultatem zakończył się mecz pomiędzy Lokomotivem Chabówka a Wierchami Lasek, ale tu o niespodziance mowy być nie może, wszak to zespoły o podobnym potencjale.

Orawa Jabłonka - KS Zakopane 5:0 (5:0)

Bramki: Męderak 15, 35 Dworszczak 24, I. Zahora 27, Brząkała 45.

Orawa: Krzysiak - Szymusiak, Belciak, Dworszczak, Brząkała, Męderak, Belciak, Bałos, Smutek, Fedor, I. Zahora. Rezerwowi: Bachleda Graca, Joniak, Marzec, Gjadła, Utrata, Zahora **KS Zakopane:** Paszuda - Cudzych, Stachura, Fąfrowicz, Berbeka, Pałka, Wójt, Borzęcki, Szczygiel, Marusarz, Stalmach. Rezerwowi: Ba-

naś, Tkachuk, Karpiel, Deskiewicz, Sajdak, Lipowy, Okchrimienko.

Lubań Zapora II Kluszkowce - Jarmuta Szczawnica 2:1 (2:0)

Bramki: M. Sikora 13, 30 - Bodziarczyk 87. **Lubań II/Zapora:** J. Sikora - Koczór, Bałuk, Budz, K. Słowik, Bednarczyk, Franczak, Wróbel, M. Sikora, Ostachowski, Hagowski, ponadto: Nazarenko, Artur Jandura, Ł. Sikora, Leśnicki, A. Sikora, K. Jandura, Sopata.

Jarmuta: Zbozień - Franosz, Konopka, Mąka, Mikołajczyk, Węglarz, Urban, Kącik, Bochoń, Słowik, Maślanka, ponadto: Magda, Półchłopek, Wolski, Bodziarczyk, Kubowicz.

Przełęcz Łopuszna - GKS Łapsze Niżne 2:2 (1:1)

Bramki: Maciasz 42, 90 - Marek Chmiel 40, Stanek 89.

Przełęcz: Klamerus - Goleniowski, M. Chmielak, Drożdż, Maciasz, Sowa, K. Łęczyski, P. Kamoń, J. Kamoń, W. Chowaniec, B. Chowaniec, ponadto: Ambroź, J. Chowaniec, A. Chmielak, K. Chowaniec, Wrona, M. Łęczyski Ligęza, Głowa.

GKS Łapsze Niżne: W. Jamróz - G. Fąk, J. Jamróz, Kromka, Kubasek, Kowalczyk, Mateusz Chmiel, Brynczka, Fryźlewicz, Marek Chmiel, D. Handzel, ponadto: Majerczak, Szczepaniak, Stanek, Topór, M. Fąk, B. Handzel, Jandura.

Lokomotiv Chabówka - Wierchy Lasek 2:2 (0:2)

Bramki: Surma 55, Sularz 70 - Włodarczyk 15, 42.

Lokomotiv: Polaniak - Miśkowiec, Aksamit, K. Rapacz, Smętek, Nawara, Macioł, Sularz, Czystochoń, Petryla, Ślaga, ponadto: K. Pyka, D. Rapacz, Szklarz, Mariusz Panek, Marcin Panek.

Wierchy: J. Nykaza - Krupa, Marcin Plewa, T. Truty, Kołodziejczyk, Gał, Benedyk, R. Nykaza, Trzoniec, Mateusz Plewa, Włodarczyk, ponadto: M. Truty, Bocheński, Czaja, Żółtek, Gacek.

Granit Czarna Góra - Dunajec Ostrowsko 7:2 (4:1)

Bramki: Milon 3, 16, 40, Sz. Kiernoziak 6, Gnida 75, P. Sarna 85, Matoniak 87 - Krupa 29, Jurkowski 68.

Granit: M. Korczyk - Sz. Kiernoziak, Milon, Dzierżęga, M. Sarna, Gryglak, K. Kiernoziak, P. Sarna, Sztuczka, Gnida, Waksmundzki, ponadto: Rusnak, Wojeński, Ł. Korczyk, Matoniak, D. Maryniarczyk, Szyszka, Gogola, M. Maryniarczyk.

Dunajec: D. Gucwa - Sral, Kucek, Krupa, Budz, Jurkowski, Koziół, P. Zagata, Kubiak, R. Gucwa, Trebunia, ponadto: K. Zagata, Stanek, Rogal.

Bór Dębno - AP Wisła Czarny Dunajec 3:0 (3:0)

Bramki: B. Brynczka 24, T. Iglar 32, Gąsiorek 34.

Bór: Pyrek - Potoczak, Groński, Gąsiorek, P.

Brynczka, Iglar, B. Brynczka, Koziół, T. Grzywnowicz, M. Guroś, Dutkiewicz, ponadto: Klamerus, M. Grzywnowicz, K. Guroś, Kudasik.

AP Wisła: Guzik - Zatlaka, Majerczyk, Pazurkiewicz, Miętus, Kozak, Rączkowski, M. Madziar, Krupa, Kalata, Kamiński, ponadto: D. Madziar, W. Madziar, Stachnik, Konieczny, Haberny.

Skalni Zaskale - Czarni Czarny Dunajec mecz odwołany ze względu na stan boiska.

1. Bór Dębno	5	15	21-1
2. Lubań II Maniowy/Zapora Kluszkowce	5	15	15-4
3. Przełęcz Łopuszna	5	13	20-8
4. Orawa Jabłonka	4	12	16-1
5. AP Wisła Cz. Dunajec	5	12	24-15
6. Granit Czarna Góra	5	7	15-17
7. Skalni Zaskale	3	6	10-8
8. Wierchy Lasek	5	4	10-12
9. Czarni Czarny Dunajec	4	3	12-15
10. KS Zakopane	5	3	2-12
11. Dunajec Ostrowsko	5	3	5-22
12. Lokomotiv Chabówka	4	2	13-15
13. GKS Łapsze Niżne	5	1	7-26
14. Jarmuta Szczawnica	5	0	2-16

VI kolejka

9 września: Łapsze Niżne - Granit 17, Bór - Lubań II/Zapora 17, Wierchy - AP Wisła 17, Orawa - Czarni 17.

10 września: Jarmuta - Skalni 15, Dunajec - Lokomotiv 17, Zakopane - Przełęcz 17.

zk

Podhale rozbite przez Avię

W meczu 6. kolejki spotkań rozgrywek o mistrzostwo III ligi piłkarze Podhala Nowy Targ na własnym boisku aż 1:6 ulegli drużynie Avii Świdnik. Po tym spotkaniu pracę stracił trener Szymon Szydełko, z którym rozwiązano umowę za porozumieniem stron.

NKP Podhale Nowy Targ – Avia Świdnik 1:6 (1:3)

Bramki: 0:1 Zagórski 8, 1:1 Hajdara 12 z karnego, 1:2 Małecki 13, 1:3 Małecki 16, 1:4 Paluchowski 48, 1:5 Białek 83, 1:6 Białek 90+4 z karnego.

Podhale: Osobiński - Hajdara, Nakrośius, Kawula (55 Drobna) - Jakubowski, Karmański (67 Niedziałkowski), Tymosiak, Purcha (77 Paniak), Michota - Antkowiak, Grzebieluch (55 Rubiś).

Avia: Grabowski - Kursa, Rozmus, Mysza, Kalinowski (74 Rak) – Małecki (81 Zajac), Zagórski (81 Białek), Uliczny, Myktytn, Paluchowski - Popiołek (69 Dobrzyński).

Sędziował Sławomir Smaczny. **Żółte kartki:** Purcha, Kawula, Michota - Kursa, Dobrzyński, Rak, Popiołek. **Czerwona:** Kawula (85, na ławce rezerwowych za drugą żółtą).

Już pierwszy celny strzał na bramkę Podhala dał Avii prowadzenie. Jego autorem był Jakub Zagórski, ale gol ten obciąża konto Jakuba Osobińskiego, który nie poradził sobie z sygnalizowanym uderzeniem w sam środek bramki. Gospodarze szybko odpowiedzieli i w 12. minucie po rzucie różnym wyrównał Maciej Hajdara. Riposta Avii była jednak natychmiastowa. Po

PIŁKA NOŻNA. Klasa B

Kolejny rekordowy wynik

Rozgrywki w klasie B charakteryzują się tym, że w niektórych meczach padają rekordowe wyniki. Tak było w pierwszej kolejce, gdy rezerwy Watry Białka Tatrzańska rozgromiły Spisz Krempachy 11:0. Teraz jeszcze wyższy wynik padł w Rokicinach Podhalańskich, gdzie miejscowa Szarotka zdeklasowała Krokusa Pyszówkę 13:0.

Widąc, że w rozgrywkach B klasy zabawa toczy się na całego. W grupie I na czele trzy drużyny: Szarotka Rokiciny Podhalańskie, Lawina Spytkowice i Unia Naprawa z dorobkiem 7 punktów. W grupie drugiej

PIŁKA NOŻNA. Klasa okręgowa

Jordan Jordanów z kompletem zwycięstw

Piąta seria rozgrywek w limanowsko-podhalańskiej klasie okręgowej przyniosła kolejną zmianę lidera. Kompletem zwycięstw ma Jordan Jordanów i jedno zaległe spotkanie z Jodownikiem. Na drugim miejscu są Wiatr Ludźmierz i Turbacz Mszana Dolna.

Kolejne miejsca zajmują zespoły z dorobkiem 9. punktów, w tym Lubań Tylmanowa, po wygranej z Turbaczem Mszana Dolna, Orkan Raba Wyżna mimo porażki z Wiatrem i AK Ujanowice. Ważne zwycięstwo w kontekście walki o utrzymanie w lidze odniosła Babia Góra Lipnica Wielka, która u siebie rozgromiła Gorce Kamienicę. W porównaniu z poprzednim sezonem sytuacja Babiej Góry na tym etapie rozgrywek jest diametralnie inna, znacznie lepsza, bowiem lipniczanie do V kolejki poprzedniego sezonu przegrywali mecz za meczem, teraz mają 6 punktów, które zdobyli z najgroźniejszymi rywalami. W tej serii spotkań dostrzono tylko do jednego derbowego spotkania drużyn z PPPN. W Ludźmierzu miejscowy Wiatr pokonał Orkana Raba Wyżna i też jest już w czołówce. Siódmy z naszych reprezentantów w klasie okręgowej Huragan Waksmund mecz z LKS Jodłownikiem przelożył.

Babia Góra Lipnica Wielka – Gorce Kamienica 5:0 (1:0)

Bramki: 1:0 Soares 29, 2:0 Antosiak 57, 3:0 W. Szczerba 66, 4:0 Antosiak 68, 5:0 Androszczuk 90.

Babia Góra: Kobroń - Wrona (36 Antosiak), Śliwiński, Soares, Wziętek (36 Winiar-

REKLAMA

Zawodnicy Podhala w meczu z Avią Świdnik popełniali wiele błędów, które kosztowały ich przegraną 1:6.

serii błędów w defensywie Podhala prowadzenie gościom przywrócił Patryk Małecki. Nie minęły 3. minuty i były reprezentant Polski po raz drugi wpisał się na listę strzelców, po tym, jak efektywnie przymierzył z 20. metra! W 25. minucie błąd (nie pierwszy, nie ostatni w tym spotkaniu) popełnił arbiter główny, który zamiast rzutu karnego dla Podhala za faul na Bartłomieju Purchie, ukarał gracza gospodarzy żółtą kartką za... symulowanie. W 38. minucie z kolei arbiter nie uznał bramki Macieja Hajdary, dopatrując się wcześniej rzekomo celowego zagrania ręką jednego z zawodników z Nowego Targu. Ostatnim akcentem pierwszej połowy był strzał w poprzeczkę z rzutu wolnego Huberta Antkowiaka.

Na drugą połowę nowotarżanie jeszcze wybiegli z nadzieją na odwrócenie losów spotkania, ale błyskawicznie ich zapędy ostudził Adrian Paluchowski. W samej końcówce nowotarżan „dobił” doświadczony 41-letni Wojciech Białek, który najpierw sfinalizował kontratak swojego zespołu, a następnie wykorzystał rzut karny podyktowany za faul Jakuba Rubisia na Szymonie Raku.

Dwa dni po meczu z Avią trenerem Podhala przestał być Szymon Szydełko, z którym rozwiązano umowę za porozumieniem stron. Jego następcą został Tomasz Kuźma. 32-letni szkoleniowiec z Rzeszowa przez ostatnich 6 lat pracował w rezerwach Rakowa Częstochowa. Tekst i fot.: Maciej Zubek

samodzielnym liderem z dorobkiem 7. punktów jest Gronik Gronków.

Grupa I: Szarotka Rokiciny Podhalańskie - Krokus Pyszówka 13:0, Skalka Rogoźnik/ Stare Bystre - Delta Pieniążkowie 2:2, Unia Naprawa - KS Luboń Skomielnia Biała 2:1, Janosik

Sieniawa - Skawianin Skawa 1:1, Podgórk Krauszów - Lawina Spytkowice 2:5.

Grupa II: Łęgi Nowa Biała - Sokolica Krościenko 0:8, Gronik Gronków - Gorc Ochotnica 2:1, Spływ Sromowce Wyżne - Spisz Krempachy 5:0. **zk**

Kolejka bez zwycięstwa

Dwa remisy i porażka to bilans naszych drużyn w 6. kolejce spotkań rozgrywek grupy małopolskiej IV ligi.

Wierchy Rabka – MKS Kalwarianka Kalwaria Zebrzydowska 2:3 (1:1)

Bramki: 1:0 Pająk 36 z karnego, 1:1 Stanek 45 z karnego, 2:1 Pająk 70 z karnego, 2:2 Stanek 90, 2:3 Sarnecki 90+5.

Wierchy: Mrózek - Porębski (52 Pragnący), Szczepański I, Burnat (89 Stolarczyk), Florek, Styrzcula, Motłoch (65 Żulewski), Sobek, Pająk, Wójciak (65 Fajak), Wydra (82 Szczepański II)

Kalwarianka: Podlipni - Burliga, Koziołek (46 Wolak), Bentkowski, Boguski, Stanek, Prochownik (78 Ashour), Myszoślądz (46 Hełal), Wszolek (46 Sarnecki), Banasik (88 Boroń), Dudek.

Sędziował Sebastian Wiśniewski z Tarnowa. **Żółte kartki:** Burnat, Florek - Burliga, Bentkowski, Koziołek, Dudek.

Pierwsze trzy gole w meczu padły z rzutów karnych. Dwukrotnie (w 36. i 70. minucie) na prowadzenie w ten sposób Wierchy wprowadzał Szymon Pająk. W międzyczasie „jedenastkę” dla gości wykorzystał Karol Stanek. Gospodarze mecz przegrali w samej końcówce. Najpierw w 90. minucie do remisu 2:2 doprowadził ponownie Stanek, a w 5. minucie doliczonego czasu gry gola na wagę 3 punktów zdobył dla przyjezdnych rezerwowi Dawid Sarnecki. Po meczu nerwy puściły szkoleniowcowi Wierchów, który zobaczył czerwoną kartkę.

Watra Białka Tatrzańska – Limanovia Limanowa 2:2 (0:1)

Bramki: 0:1 Bandarenka 12, 1:1 Lutsenko 52, 2:1 Żębala 73, 2:2 Kurczab 90 z karnego.

Watra: Kudła - Sławewski, Kociołek, Łukaszczyk (46 Styrczak, 74 Gruszecki), Ł. Młynarski (46 Płonka, 56 Drozd), Żębala, M. Młynarski (87 Bigos), Lutsenko, Konieczny, Maślowski, Dudek

Limanovia: K. Pietrzak - Żaba, M. Palacz, Kurczab, Matras, Pławewski (63 Nowak), Krzyżak (75 Mrózek), Mus (55 Palacz), Kurek, Kulig (55 Ciesielski), Bandarenka.

Jordan Jordanów – Płomień Limanowa 5:2 (2:1)

Bramki: 1:0 Gancarczyk 23, 1:1 Kęska 36, 2:1 Wróbel 45, 3:1 Gancarczyk 51, 4:1 Porębski 66, 5:1 K. Radoń 80, 5:2 Koza 90.

Jordan : Teper - F Tyrpa, G. Tyrpa, Bachul, Wróbel, Dziadkowiec, Jochymek, Moskalski, Strzelczyk, Porębski, Gancarczyk.

Płomień: Golonka - Mrózek, Giza, Kęska, Wąsowicz, Michalik, Musiał, Koza, Wyżycki, Łątka, Puch.

- Oczywiście jesteśmy liderem i to cieszy, ale do rozgrywek podchodzimy z należytą ostrożnością co do dalszych losów. Wiadomo, że chcemy wygrywać każde spotkanie, ale nie stawiamy sobie na razie wygórowanych celów. Nasza wygrana poza pierwszą połowę nie podlegała dyskusji - przekonuje trener Jordana Jakub Jeziorski.

Wiatr Ludźmierz – Orkan Raba Wyżna 3:0 (0:0)

Bramki: 1:0 Świąkiewicz 50, 2:0 samobjęzca 71, 3:0 Żółtek 90+4 z rzutu karnego.

Wiatr: Cizek - Luberda, Szatanik, Zubek, Ł. Hrapkowicz (21 Karwaczka), Siuta, Świąkiewicz (82 P. Hrapkowicz), Chowaniec (75 Jabłoński), Słowakiewicz, Rozmus (82 Bolkowski), Jankowski (46 Żółtek).

Orkan: D. Możdżeń - Kojs, Sz. Możdżeń (65 Pątko), Polak, Kasiniak (77 Gromczak), Sałeh, Skawski (65 Firek), Borzęcki, Worwa (77 Pałasz), Trybuła, Filipek.

- Było to bardzo dobre spotkanie pod

Sędziował Marcin Madejski z Tarnowa. **Żółte kartki:** Sławewski - Palacz

Prowadzenie gościom do przerwy dał w 12. minucie Bandarenka (po rzucie różnym). Na początku drugiej połowy wyrównał strzałem z dystansu Lutsenko, a w 73. minucie pojedynek 1 na 1 z bramkarzem Limanovii wygrał Żębala i Watra objęła prowadzenie. Kiedy wydawało się, że mecz zakończy się wynikiem 2:1, w 90. minucie przypadkowe zagranie ręką we własnym polu karnym przez Dudka skutkowało rzutem karnym, którego na drugiego gola dla przyjezdnych zamienił Kurczab.

- Nierówne spotkanie w naszym wykonaniu. Do przerwy wyglądaliśmy gorzej od rywala. Dobrze za to weszliśmy w drugą połowę, czego efektem były dwa zdobyte gole. Mieliśmy sytuację na gola nr 3, który „zamknąłby” spotkanie. Byliśmy jednak nieskuteczni, za co spotkała nas kara w samej końcówce. Nie zagrałismy do brego meczu. Wdaliśmy się w grę, jaką proponował nam rywal, a w której dobrze się nie czuliśmy - ocenił trener Watry Mirosław Kalita.

Lubań Maniowy – Dalin Myślenice 0:0

Lubań: Lipka - Barnowski (50 Franosz), Hutyrja (58 Potoniec), Bryja (78 Pluta), Jandura (55 Bałos), Duda, Firek, Diaz, Wajsak, Zaika, Chipała (78 Charniauski)

Dalin: Krzyżanowski - Chochliński, Rachfał, Kowalski, Kałat, Dara (75 Cienkosz), Góreckim, Ciuruś (60 Kęska), Czarnecki (58 Sobala), Szupel Jędrzejowski.

Sędziował Paweł Gądek z Tarnowa. **Żółte kartki:** Wajsak, Bałos - Dara.

Gospodarze mają prawo czuć niedosyt z końcowego rozstrzygnięcia, bowiem mieli w tym spotkaniu lepsze sytuacje do zdobycia gola. Bohaterem Dalinu był bramkarz. W pierwszej połowie wygrał m.in. dwa pojedynki 1 na 1 z Hurtyą, a w drugiej połowie w sobie tylko wiadomy sposób wybronił uderzenie Dudy. - Mierzyliśmy się z naprawdę solidną i jakościową drużyną. Zagrałismy dobry mecz, ale mamy poczucie niedosytu. Spotkanie mogło się podobać. Prowadzone było w dobrym tempie. Jedynie czego zabrakło, to bramek - ocenił trener Lubania Wojciech Tajduś.

zk

względem taktycznym. Udało nam się zniwelować atuty zespołu gości i sami zyskałismy przewagę w środkowej strefie boiska, co było kluczem do wygranej - ocenia trener Wiatru Rafał Siuta.

W pozostałych spotkaniach:

AK Ujanowice - Słomka Siekierczyna 7:0, Jodłownik - Huragan Waksmund mecz przełożony na 11 listopada, godz. 15.

1. Jordan Jordanów	4	12	22-8
2. Turbacz Mszana Dolna	5	10	9-5
Wiatr Ludźmierz	5	10	10-8
3. Zawrat Bukowina Tatr.	4	9	15-4
4. AKS Ujanowice	5	9	15-7
5. Orkan Raba Wyżna	5	9	10-6
6. Lubań Tylmanowa	4	9	15-12
7. Huragan Waksmund	4	7	5-4
9. Babia Góra Lipnica W.	5	6	14-9
10. Krokus Przyszowa	4	6	6-7
11. LKS Jodłownik	4	3	5-12
12. Płomień Limanowa	4	1	5-12
13. Gorce Kamienica	5	0	2-21
14. Słomka Siekierczyna	4	0	3-21

VI kolejka

9 września: Płomień - Zawrat 17, Słomka - Jodłownik 16, Gorce - Ujanowice 17, Lubań - Babia Góra 13, Ujanowice - Słomka, Wiatr - Jordan 17.

10 września: Orkan - Huragan 17.30, Krokus - Turbacz 11.

zk

BASENY TERMALNE

BASENY-SAUNY-RESTAURACJE-STREFA ZARAW DLA DZIECI

PARK LINOWY-30 METROWA HUŚTAWKA BIG SWING

Gorący Potok

www.goracypotok.pl | info@goracypotok.pl | +48 717 515151

KS Szarotka dziękuje Basenom Gorący Potok za wsparcie

Fot.: Paweł Kos

Kolejny odcinek układu komunikacyjnego Miasta gotowy

Nowa część drogi gminnej ul. Gen. Władysława Sikorskiego wraz z rondem na ul. Szaflarskiej już otwarta.

11 sierpnia 2023 r., z udziałem m.in. parlamentarzystów, wykonawcy oraz władz miasta uroczystie otwarto kolejną część istotnego odcinka układu komunikacyjnego Miasta Nowy Targ, tj. przedłużenie ulicy Generała Władysława Sikorskiego do ul. Szaflarskiej. W ramach realizacji zadania inwestycyjnego powstała droga gminna klasy technicznej „Z” na odcinku o długości ok. 396 m i klasy technicznej „D” na odcinku o długości ok. 611 m. Wybudowane zostało również skrzyżowanie nowo powstałej drogi z drogą powiatową, tj. ul. Szaflarską (skrzyżowanie typu rondo). Dodatkowo powstał odcinek drogi gminnej klasy „D” na odcinku

ok. 367 m z ogólnodostępnymi miejscami postojowymi. Parking na ponad 200 miejsc będzie służył m.in. osobom korzystającym z Miasteczka Komunikacyjnego oraz odwiedzającym Bór na Czerwonym. Na całym odcinku nowo wybudowanej drogi powstał również kolejny ponadkilometrowy odcinek ścieżki rowerowej.

Wykonawcą robót budowlanych była firma Podhalańskie Przedsiębiorstwo Drogowo-Mostowe S.A. z Nowego Targu. Wartość robót budowlanych wynosi 9.038.991,31 zł. Zadanie zostało współfinansowane z **Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w kwocie 4.621,404,00 zł**. Realizacja inwestycji znacząco przyczyni się do odciążenia ruchu samochodowego na

innych ulicach w centrum Miasta, co z kolei przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa na miejskich drogach oraz usprawni komunikację w tej części Miasta.

Zadanie pn.: „Budowa drogi gminnej nr 362680K ul. Gen. Władysława Sikorskiego klasy Z na odcinku I w km od 0+939,50 do km 1+335,87 i klasy D na odcinku II w km od 1+335,87 do km 1+946,60 wraz z budową skrzyżowania drogi gminnej ul. Gen. Władysława Sikorskiego z ul. Szaflarską - przebudowa ul. Szaflarskiej na odcinku III w km od 1+783,50 do km 1+920,15 w Nowym Targu, Gmina Miasto Nowy Targ” jest współfinansowane z **Budżetu Państwa w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg**.

Fot.: Paweł Kos

Informacja dotycząca oświetlenia ulic w Nowym Targu

Burmistrz Miasta Nowy Targ informuje, że konserwację i utrzymanie urządzeń oświetlenia ulicznego w Nowym Targu prowadzi Zakład Projektowo-Usługowo-Produkcyjny POWER z siedzibą w Krakowie ul. G. Morcinka 30.

Zgłoszenia awarii oświetlenia należy kierować pod nr telefonu 511 96 77 00, e-mail powerkrakow@outlook.com - p. Jarosław Sprysz.

Kontakt w godzinach pracy Urzędu Miasta - tel. 18 26 11 292.

Ogłoszenie Burmistrza Miasta Nowy Targ

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **NOWY TARG 24 (Dział)**

Na podstawie art. 17 pkt 9 i pkt 11 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 977 z późn. zm.) oraz uchwały nr LI/554/2023 Rady Miasta Nowy Targ z 13 marca 2023 r. o przystąpieniu do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **NOWY TARG 24 (Dział)** - zmiana planu obejmuje tereny w rejonie Szpitala Powiatowego im. Jana Pawła II w Nowym Targu (stary szpital) oraz teren usługowy przy rondzie ks. prof. Józefa Tischnera - **zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego NOWY TARG 24 (Dział) w dniach od 14 września 2023 r. do 4 października 2023 r.** w siedzibie Urzędu Miasta Nowy Targ, ul. Krzywa 1, pok. 201, w godz.: pon. 7.30-16.00, wt.-pt. 7.30-13.00. Zainteresowani mogą zapoznać się z niezbędną dokumentacją: osobiście w siedzibie Urzędu w godzinach przyjmowania interesantów, w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem: nowytarg.pl oraz w zakładce PARTYCYPACJA w Systemie Informacji Przestrzennej pod adresem: http://mapa.inspire-hub.pl/partycypacja/nowy_targ

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie zmiany planu rozwiązaniami odbędzie się **26 września 2023 r.** w siedzibie Urzędu Miasta Nowy Targ, w Sali Obrad, o godz. 12.00.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 pkt 2 i art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 z późn. zm.), Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie pismem z 16.05.2023 r., znak: OO.410.9.11.2023.AZ oraz Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Targu pismem z 28.04.2023 r., znak: NNZ.90831.4.4.2023 uzgodnili wniosek Burmistrza Miasta Nowy Targ o odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projek-

tu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego NOWY TARG 24 (Dział). Informacja o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego NOWY TARG 15.I została ogłoszona do publicznej wiadomości w dniach: od 22.05.2023 r. do 22.06.2023 r.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego NOWY TARG 24 (Dział) może wnieść uwagi.

Uwagi należy składać w nieprzekraczalnym terminie do 18 października 2023 r. z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także imienia, nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby.

Uwagi można wносить w formie papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej lub formularza zamieszczonego w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej: www.nowytarg.pl, za pośrednictwem platformy usług administracji publicznej ePUAP oraz w zakładce PARTYCYPACJA w Systemie Informacji Przestrzennej pod adresem: http://mapa.inspire-hub.pl/partycypacja/nowy_targ. W przypadku poczty elektronicznej uwagi należy kierować na adres: urbanistyka@um.nowytarg.pl

Uwagi w formie papierowej należy wnieść:

- osobiście w Urzędzie Miasta Nowy Targ w Wydziale Obsługi Mieszkańców i Przedsiębiorców, ul. Krzywa 1 (Dziennik Podawczy - pok. 1),
- drogą pocztową na adres: Urząd Miasta Nowy Targ, Wydział Rozwoju i Urbanistyki, ul. Krzywa 1, 34-400 Nowy Targ,
- poprzez przekazanie wypełnionego formularza w czasie prowadzonej dyskusji publicznej.

UWAGA: Liczy się data wpływu uwagi do tut. urzędu, a uwagi niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawi się bez rozpatrzenia.

Klauzula informacyjna:

Złożenie uwagi stanowić będzie odpowiedź na niniejsze Obwieszczenie.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) Urząd Miasta Nowy Targ informuje, iż:

1. Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Miasta Nowy Targ.
2. Z Administratorem można kontaktować się poprzez adres e-mail: umnt@um.nowytarg.pl lub pismem na adres siedziby Administratora: Urząd Miasta Nowy Targ, 34-400 Nowy Targ, ul. Krzywa 1.
3. Administrator wyznaczył Inspektora Ochrony Danych - Pana Wiesława Kowalskiego, z którym można się kontaktować poprzez e-mail na adres: iod@um.nowytarg.pl.
4. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane w związku z realizacją obowiązku prawnego ciążącego na administratorze (art. 6 ust. 1 lit. c RODO) oraz wykonywaniem przez administratora zadań realizowanych w interesie publicznym lub sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi (art. 6 ust. 1 lit. e RODO).
5. Pani/Pana dane osobowe mogą być udostępniane innym organom i podmiotom na podstawie obowiązujących przepisów prawa.
6. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane do chwili realizacji zadania, do którego dane osobowe zostały zebrane a następnie, jeśli chodzi o materiały archiwalne, przez czas wynikający z przepisów ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. 2020. poz. 164).
7. Pani/Pana dane osobowe nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany i nie będą podlegały profilowaniu.
8. Przysługuje Pani/Panu prawo do: dostępu do swoich danych osobowych, sprostowania swoich danych osobowych, żądania ograniczenia przetwarzania swoich danych osobowych, żądania przeniesienia swoich danych osobowych, a także - w przypadkach przewidzianych prawem - prawo do usunięcia danych, a także prawo do wyrażenia sprzeciwu wobec przetwarzania Państwa danych, wniesienia skargi do organu nadzorczego, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych ul. Stawki 2. 00-193 Warszawa.
9. Jeżeli przetwarzanie danych odbywa się na podstawie zgody na przetwarzanie danych, osoba której dane są przetwarzane ma prawo do cofnięcia zgody na przetwarzanie swoich danych osobowych w dowolnym momencie, bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem.
10. Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym. Osoba, której dane dotyczą jest zobowiązana do ich podania. Inne dane osobowe podane przez Panią/Pana - nie na podstawie obowiązującego prawa, są podawane dobrowolnie, jednak brak ich podania skutkować może m. in. ograniczeniem form komunikacji.

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 2 września 2023r. zasnęła Sra. Sakramentami zmarła w wieku 65 lat

TERESA SUTOR

NAJUKOCHAŃSZA CÓRKA, ŻONA, MAMA, TESCIOWA, BABCIA I SIÓSTRA

"SPENIAMY SIĘ KOCHAĆ LUDZI, TAK SZYBKO ODCIĄGA"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 10.09.2023 r. o godzinie 10:15 zmarł w wieku 31 lat zaprzeczony Sakramentami Świętymi nasz Młody Syn, Brat, Brat i Wujek

Czesław JASIURA

Zam. Lipnica Mała 507

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 4 września 2023 r. zasnęła Sra. Sakramentami zmarła w wieku 78 lat

Maria Komperda

z domu Nędza

WIELOLETNI NAUCZYCIEL W SP W ZĘBIE

Wieloletni nauczyciel w SP w Zębzie

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 4 września 2023 r. zasnęła Sra. Sakramentami zmarła w wieku 71 lat

Henryk Kwarciak

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 31.08.2023r. zasnęła Sra. Sakramentami zmarła w wieku 71 lat

ZOFIA ŚLAZYK

Świętej Pamięci

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 29 sierpnia 2023 r. zmarł w wieku 71 lat, zaprzeczony Sakramentami Świętymi

JAN MACIASZ

zam. Łopuszna, ul. Zarębek Niżni 9

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że 26 sierpnia 2023 r. zasnęła Sra. Sakramentami Świętymi zmarł w wieku 64 lat

MAREK PLEWA

zam. Chicago

Świętej Pamięci

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że dnia 1 września 2023 r. zasnęła Sra. Sakramentami zmarła w wieku 82 lat

Zofia Sobczyk-Kenig

z domu Szpunar

"Jest gdzieś cierpienia ludzkiego granica, za którą się ufnieć pogodna zaczyna"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 2 września 2023 r. zmarł w wieku 81 lat, zaprzeczony Sakramentami Świętymi nasz szczerzy Syn, Młody Syn, Brat i Wujek

JADWIGA DWORSKA

zam. Nowy Targ Al. Tysiąclecia 44

"Jak trudno żegnać kogoś, kto jeszcze miał być z nami"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 19.09.2023 r. o godzinie 10:15 zmarł w wieku 39 lat zaprzeczony Sakramentami Świętymi nasz Młody Syn, Brat, Brat i Wujek

Piotr PASEK

Zam. Jablonka ul. 1 Maja 3

Świętej Pamięci

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 5 września 2023 r. zmarł w wieku 59 lat, nasz kochany Młody Syn, Tata, Dziadek, Brat i Wujek

BRONISŁAW ŁUKASIK

zam. Mariowy, ul. Hubka 63

"W duszy pragnieś zobaczyć się Bóg, duszą pragnieś nam dać, że kiedyś powiedzisz mi: Niebo jest, Ci którzy tu są, to niebo"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że dnia 31 sierpnia 2023 r. Odszedł od nas w wieku 89 lat zaprzeczony Sakramentami Świętymi nasz szczerzy Syn, Młody Syn, Brat i Wujek

Helena SZCZUREK

Świętej Pamięci

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że dnia 26 sierpnia 2023 r. zasnęła Sra. Sakramentami zmarła w wieku 82 lat

Janina Garalowska

z domu Bobak

"Jest gdzieś cierpienia ludzkiego granica, za którą się ufnieć pogodna zaczyna"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 30 sierpnia 2023 r. zmarł w wieku 71 lat, zaprzeczony Sakramentami Świętymi nasz szczerzy Syn, Brat, Dziadek i Wujek

JAN RELIDZYŃSKI

zam. Nowy Targ Al. Tysiąclecia 34/59

Świętej Pamięci

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 25 sierpnia 2023 r. zmarł w USA, w wieku 85 lat, zaprzeczony Sakramentami Świętymi, nasz kochany Młody Syn, Brat i Wujek

JÓZEFA OBLĄŻNA

z domu Trybula

zam. Białka Tatrzarska, ul. Kaniówka 19

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że dnia 1 września 2023 r. zasnęła Sra. Sakramentami zmarła w wieku 86 lat

Marian Kowalczyk

"W momencie śmierci bliskiego odwrócić człowieka świadomości nieczym nie dojdę się spełniać powoli"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 3 września 2023 r. zmarł w wieku 85 lat, zaprzeczony Sakramentami Świętymi nasz szczerzy Młody Syn, Tata, Dziadek, Brat i Wujek

JAN PAWLICA

Zam. Łapczyce Wyżne ul. Świętego Floriana 32

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że dnia 1 września 2023 r. zmarł w wieku 82 lat

Józef Walkosz

... Odszedł, lecz w sercach naszych pozostał na zawsze ...

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że dnia 30 sierpnia 2023 r. zasnęł w Pannę przesyłany lat 87

Krzysztof TATAR

"Odszedł ale w sercach naszych pozostał na zawsze"

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że w dniu 31 sierpnia 2023 r. zmarł w wieku 87 lat

Władysława BOGACZ

Zam. Zubrzyca Górna 49

... Odszedł, lecz w sercach naszych pozostał na zawsze ...

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy, że dnia 31 sierpnia 2023 r. zmarł w wieku 85 lat

Wojciech FLOREK

STYKS

Zakład Usług Pogrzebowych

K.M.Janiczek S.C.

34-700 Rabka-Zdrój

ul. Zakopiańska 58B, ul. Kilińskiego 46B

tel. 18 26 79 260 kom. 609 106 956

www.styksrabka.pl

km.janiczek.styks@op.pl

CAŁUN

ZAKŁAD OSTATNIEJ POSŁUGI

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE

PRZEWÓZ MIĘDZYNARODOWY

Czynne w godz. 7-18, tel./fax: 18 201 20 80

Całodobowy tel. 798 467 667, 519 631 731

Zakopane, ul. Nowotarska 18 (vis a vis cmentarza)

KWACIARNIA KROKUS

Czynne: poniedziałek-sobota: 8.00-20.00, niedziela: 9.00-19.00

tel. 18 20 128 12, Zakopane, ul. Kościuszki 19A

calun-zakopane.pl

JABŁOŃSKI

Zakład Pogrzebowy

DOM POGRZEBOWY

W MIĘTUSTWIE OBOK CMENTARZA

KOMPLEKSOWA ORGANIZACJA CEREMONII POGRZEBOWYCH

JABŁONKA

601-966-905

RATUŁÓW

661-429-750

CZARNY DUNAJEC

661-429-750

KAPLICA DO MODLTW I POŻEGNAŃ ZMARŁYCH

AR

BRZOSTOWSCY

ZAKŁAD USŁUG PORZEBOWYCH

NOWY TARG

ul. Św. Anny 46

TEL. CAŁODOBOWY 18 266 98 94

kom. 601 46 57 59 kom. 507 52 33 34

www.arbrzostowscy.pl

Filia Łapczyce Niżne, ul. Jana Pawła II

tel. 18 265 92 21

REJS STATKIEW Od JEZIORZE CZORSZTYŃSKIM

ZAPRASZAMY

**Przystań statków
Niedzica Zamek**

tel. 608 628 732